

NYÍRBÁTOR VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

✉ 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.

☎ Telefonszám: +36 42/281-042

E-mail cím: polgarmester@nyirbator.hu

KRID: 658069908 NYBONK

Ügyiratszám: Önk/2587-1/2023.

Ügyintéző: Majtényi Edit

ELŐTERJESZTÉS

- a Képviselő-testülethez –

a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2023-2028) elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31.§ (1)-(5) bekezdése értelmében a települési önkormányzatoknak 5 évente 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot kell elfogadniuk, melynek fő célcsoportjai és területei a következők.

A célcsoportok: a romák, a mélyszegénységben élők; a gyermekek; a nők; az idősek; a fogyatékkal élők.

Területei: oktatási, egészségügyi, lakhatási, foglalkoztatási, szociális helyzet.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet kell fordítani:

- a) az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülésére,
- b) az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására,
- c) a közszolgáltatások, az egészségügyi szolgáltatásokhoz egyenlő esélyű hozzáférés biztosítására,
- d) a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányainak csökkentésére.

Az Ebktv.31.§ (6) bekezdése alapján: *„A települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az európai uniós forrásokból, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha az e törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.”*

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 6/2019.(I.30.) önkormányzati határozatával fogadta el Nyírbátor Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2019-2024) (továbbiakban: HEP). A jogszabályoknak megfelelően a HEP időarányos megvalósulását kétevente felül kell vizsgálni, ami 2021-ben meg is történt. A második felülvizsgálat 2023 február hónapban lett volna esedékes, azonban a bekövetkezett jogszabályi változások miatt célszerűbbnek bizonyult új HEP-et készíteni.

A HEP tartalmazza a megadott szempontok alapján elkészített helyzetelemzést és a következtetéseink alapján a feltárt problémákhoz kapcsolódóan meghatároztuk a helyi esélyegyenlőségi program céljait és az azok elérését szolgáló intézkedéseket. Az intézkedési tervben esélyegyenlőségi területenként mutattuk be az intézkedéseket, azok elvárt eredményeit, fenntarthatóságát, és a végrehajtáshoz szükséges erőforrásokat, valamint a végrehajtás ütemezését és felelősét.

A HEP elkészítése során – személyes és online formában - folyamatos volt az egyeztetés a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Észak-Alföldi Társadalmi Esélyteremtési Igazgatósága esélyegyenlőségi mentorával. Nyírbátor Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programja (2023-2028) az előterjesztés mellékletét képezi.

Mindezekre tekintettel javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy a HEP-et (2023-2028) elfogadni szíveskedjen.

Nyírbátor, 2023. március 23.

Máté Antal sk.
polgármester

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének

.../2023. (III.29.)

önkormányzati határozata

a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2023-2028) elfogadásáról

A Képviselő-testület

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló, többször módosított 2003.évi CXXV. törvény 31.§- a alapján Nyírbátor Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programját (2023-2028) elfogadja és ezzel egy időben hatályon kívül helyezi a 6/2019.(I.30.) önkormányzati határozattal elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot (2019-2023);
- felkéri és felhatalmazza a polgármestert, hogy Nyírbátor Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (2023-2028) elfogadásáról szóló dokumentumot írja alá, a Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételéről gondoskodjon;
- felkéri a polgármestert, hogy a döntésről írásban értesítse a Helyi Esélyegyenlőségi Program intézkedéseinek végrehajtásában résztvevő és közreműködő partnereket.

K.m.f

Máté Antal
polgármester

Badics Ildikó
jegyző

**Helyi
Eszélyegyenlőségi
Program**

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	16
Célok.....	16
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	18
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	18
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	19
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	23
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	79
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	129
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	142
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	159
8. Helyi partneriség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	172
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	175
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	177
1. A HEP IT részletei.....	177
A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása.....	177
Jövőképzünk.....	178
Az intézkedési területek részletes kifejtése (<i>titoltásé javasolt, opcionális</i>).....	179
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	190
3. Megvalósítás.....	190
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	195
3.2 A megvalósítás folyamata.....	195
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	197
3.4 Nyilvánosság.....	198
3.6 Ervényszerítés, módosítás.....	199
4. Elfogadás módja és dátuma.....	200

Nyírbátor Város Önkormányzata

2023-2028

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályáról és az esélyegyenlőségi monitorokról szóló 2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjához és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerinti átdolgozva, Nyírbátor Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatairndszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóra.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozásait szolgálja.

A település bemutatása

Több mint 7 évszázados történelmének legfényesebb időszakát a Gut-Kelec nemzetséghez tartozó Bátorfi családhoz köthető. A települést 1329-ben pallosfoggal és teljes városi kiváltsággal ruházta fel a király. A XIV-XV. században Bátor már jelentős iparral és kereskedelemmel rendelkező mezővárossá fejlődött. A XV. század végén és a XVI. század elején épült az két keső gótikus templom és kolostor, amely műemléki együttes ma is meghatározza a város arculatát. Nyírbátor a Bátorfi család 1613-ig birtokolta. Ezután Bátorfi Gábor erdélyi fejedelem, majd 1647-től I. Rákóczi György és az 1703-1711-es szabadságharc után a Károlyi család birtokába került.

A XVII-XVIII. században mind a vármegyére, mind a központi hatalom többször tett kísérletet arra, hogy a város kiváltságait megnyírják. 1736-ban elvesztí a pallosfogát, majd 1886-ban a városi rangjától is megfosztották.

A település XX. századi történetét a vezetőinek és lakóinak kitartó és szívós munkája jellemezte, aminek következtében ismét megindult a fellendülés. A XX. végén jelentős iparfejlesztés ment végbe és a mezőgazdaság többszöri átalakítása teljesen átszerveződött a hagyományos báltoni társadalomtól. Nyírbátor a Nyírség egyik kereskedelmi, kulturális központjává lett, majd járási székhelyé nőtte ki magát. 1973. április 29-én ismét városi rangot kapott. Ezzel új szakasz kezdődött a település életében. Erősödött Nyírbátor igazgatási, gazdasági, oktatási és kulturális vonzása a térségben. A nagyüzemi mezőgazdaság, a különböző városi rangot kapott. Ezzel új szakasz kezdődött a munkalehetőségeket teremtetek, amelyek a népesség növekedésével jártak. Új városrészek nőttek ki, óvodák, iskolák, egészségügyi intézmények épültek, meglehetősen a kulturális élet. A Zenei Napok rendezvényei egyre ismertebbek, a hozzá kötődő zenei táborok és alkotáshorok pedig egyre nepszerűbbé váltak. Az 1990-es szabad választásokat követően, az önkormányzati rendszer kiterjesztésével, majd az ún. csatlakozással, újabb nagy változások következtek. A pályázati lehetőségekkel élve és az Ipari park megnyitásával, majd beépítésével Nyírbátor gazdaságán gyors fejlődésnek indult és mára meghatározó gazdasági szereplője lett a megyének. 2013-tól ismét járási székhely lett, melynek területe 695,94 km², népessége 43 557 fő, népsűrűsége pedig 63 fő/km².

¹ Köttségvesztési koncepció, Gazdasági program, Szociálpolitikai koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció

volt abban az évben. Járási székhelyként (3 város és 17 község tartozik hozzá), és Országgyűlési Választókerületi Központként (33 települést, közülük 6 városa kiterjedően), valamint gazdasági és munkapiaci központként kiterjedt vonzaskörzettel rendelkezik, regionális szerepkörre meghatározó. A város egyes funkcióinak köszönhetően saját népességével lényegesen nagyobb lakosságot lát el. Mint járási centrum erős közigazgatási, egészségügyi, oktatási, szociális és foglalkoztatási funkciókkal bír. Kulturális és turisztikai értékei alapján kiegészítő, komplementer szerepet tölt be Debrecen és Nyíregyháza környezetében. Évszázados múltja tekintetében vissza tekinthető a Debrecen és Nyíregyháza környezetében az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet nemzetközi, legjelentősebb rendezvényei több évszázados múltja tekintetében vissza tekinthető a Debrecen és Nyíregyháza környezetében az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet nemzetközi, legjelentősebb rendezvényei több évszázados múltja tekintetében vissza tekinthető a Debrecen és Nyíregyháza környezetében az önkormányzat nagy hangsúlyt fektet nemzetközi, testvérvárosi kapcsolataira, ápolja, erősíti azokat, elsősorban a kultúra, az oktatás, turizmus, gazdaság és a sport területén. Testvérvárosok:

Testvérváros	
Nagykaroly (Cseré)	Románia
Nagyszőlős (Vimogradiv)	Ukránia
Huszi	Ukránia
Rawa Mazowiecka	Lengyelország
Szilięsomnyó (Simleu Silvaniei)	Románia

Közelítés – Megközelíthetőség

Nyírbátor Magyarország Észak-keleti sarkában fekszik, a román, az ukrán és a szlovák határ közelében. A fővárostól 257 km, a vármegyeszékhely Nyíregyházától 37 km a távolság. Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye térszerkezetében a Nyíregyházától, a fő közlekedési útvonalaktól, illetve a határátelölhelyektől való távolság az egyik legfontosabb, a térszerkezetet és a funkciók térbeli eloszlását alakító tényező.

Nyírbátor a térség jelentősége, 69,3 km hosszú, az országos törzshálózati pályák részét képező 110-es számú, Debrecen (Aparh) – Mátészalka vasútvonalon fekszik, amely Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szatmár-Bereg megyékben délnyugat-északkeleti irányban haladva tájra fel a településeket. A vasútvonalhoz csatlakozik a 113-as számú, Nyíregyháza – Nagykálló – Nyírbátor/Mátészalka – Fehérgyarmat – Zajta 80,4 km hosszú vasútvonal is, amely Nyíregyházától indulva keleti, északkeleti irányban tájra fel a megyét, kapcsolatot biztosítva a vármegyeszékhelyvel.

A város érnő helyközi autóbusz szolgáltatást tüllyomó többségben a Szabolcs Volán Zrt. tájra el. Nyírbátor központja, az Ipari Park, a közszolgáltatási intézmények, a vasútiállomás és a hirdó is közvetlenül megközelíthető a környező kisebb településektől.

A város a vármegye teljes középő részéről közvetlen járatmal elérhető. A vármegyeszékhely Nyíregyháza felé napi 43 induló járatmal (menetidő 01:7-01:30 között), a regionális központ Debrecen felé napi 4 közvetlen járatmal (menetidő 01:08-01:34 között) rendelkezik.

Demográfia

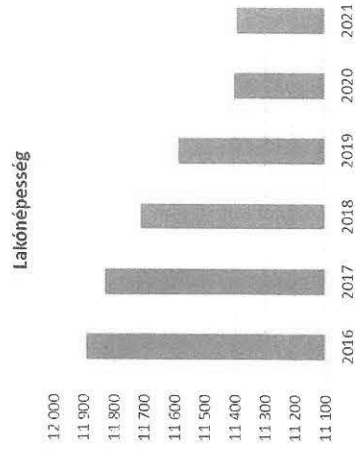
Népesség

A demográfiai viszonyokat vizsgálva elmondható, hogy Nyírbátor népességfejlődése az utóbbi években, a vizsgált időszak alatt – 2016 és 2021 között - továbbra is csökkentő tendenciát mutat. A szelékív migráció elsősorban a fiatal, képzettebb munkavállalói körű rétegekben jellemző. Ennek tényét a munkavállalói körű népesség folyamatos csökkenése is alátámasztja.

Míg 2016 és 2020 között évről - évre 60-184 fő között csökkent a lakónépesség száma, addig 2020-tól 2021-re a csökkenés mértéke minimális volt.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	11 891	bázis év
2017	11 831	99,50%
2018	11 715	99,02%
2019	11 587	98,91%
2020	11 403	98,41%
2021	11 395	99,93%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

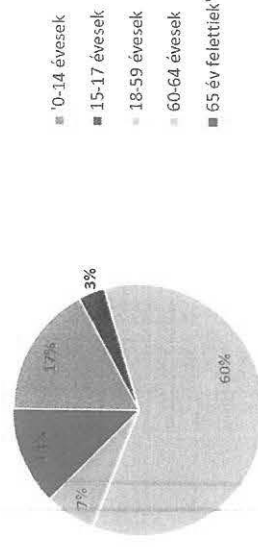

Az állandó népesség számát vizsgálva megállapítható, hogy összességében a nők száma magasabb. Három korcsoportban azonban, a 0-14 évesek, 15-17 évesek és a 18-59 évesek esetében a férfiak száma mutat többet. A 15-17 éves korcsoportban a legkisebb a különbség a férfiak és nők száma között.

Korcsoport	2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)			
	Fő		Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005) / Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	5 839	6 250	12 089	48,30% / 51,70%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)		381		3,15%
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 001	960	1 961	8,28% / 7,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	197	193	390	1,63% / 1,60%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	3 529	3 397	6 926	29,19% / 28,10%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	382	512	894	3,16% / 4,24%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	730	1 188	1 918	6,04% / 9,83%

Forrás: TeIR, KSH-START

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

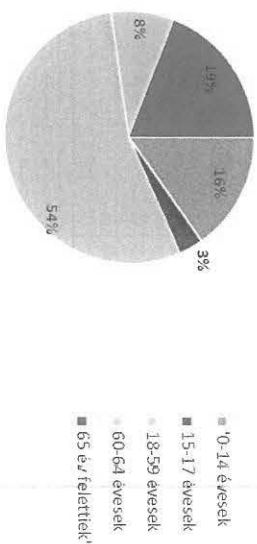

Ha megvizsgáljuk a lakónépesség számát, a nők és férfiak arányát mutató diagramokat, akkor látható, hogy:

- ✓ 0-14 év között mindössze 1 % a különbség, a férfiak javára

- ✓ 15-17 év között a férfiak és nők százalékos aránya megegyezik
- ✓ 18-59 év között 6%-kal több a férfiak száma
- ✓ 60-64 év között már a nők vannak többen, számuk 1%-kal magasabb a férfiak számánál
- ✓ 65 év felett jelentős a különbség a nők javára, számuk 6%-kal mutat többet a férfiak számánál

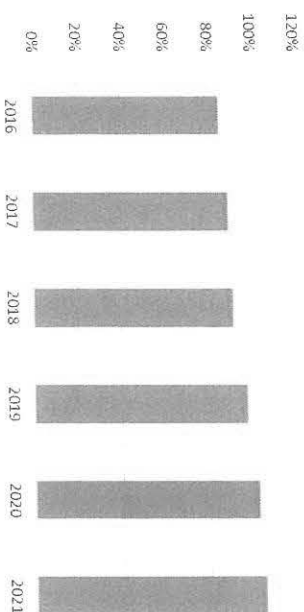
Állandó népesség - nők életkori megoszlása

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 708	2 003	85,27%
2017	1 767	1 977	89,38%
2018	1 816	1 990	91,26%
2019	1 918	1 961	97,81%
2020	1 967	1 916	102,66%
2021	2 015	1 916	105,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index (%)

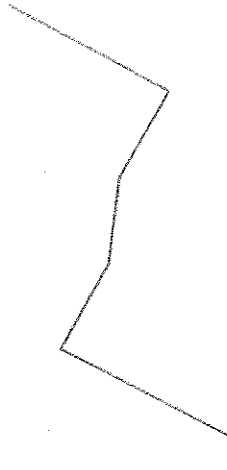
Az öregedési index a népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma, amely egyben jövőbeni tendenciákat is előre vetít. Azí mutatja meg, hogy mennyi az idős (65 év feletti) népesség aránya a fiatal (14 év alatti) népességhez képest, vagyis 100 fő 14 év alattiira jutó 65 év felettek számát jelenti. Az öregedési index praktikus mutatószám, mert időben, térben könnyen összehasonlíthatóan fejezi ki a népességben történő változást. A fenti táblázatból és a grafikonból látható, hogy Nyírbátorban az öregedési index növekszik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	-21,88
2017	-3,88
2018	-9,09
2019	-10,30
2020	-15,83
2021	1,40

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számának csökkentésében szerepet játszik az elvándorlás. Az elvándorlók száma 2016 és 2020 között, változó mértékben, de meghaladta az odavándorlók számát. 2021-ben viszont megfordult ez a tendencia és az odavándorlások száma nagyobb volt, mint az elvándorlásoké. Megfigyelhető a környező kistérségekről történő beköltözés is, de a magasabbban képzett fiatalok számára még mindig nagy vonzerőt jelent Nyíregyháza és Debrecen. A belföldi elvándorlás mellett továbbra is sokan keresnek munkát és jobb megélhetést külföldön.

Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000
állandó lakosra vetített száma (fő)

Nyírbátor Város Önkormányzata fontos feladatának tűzte ki a város népességének növelését, város iránt érdeklődők, letelepedni szándékozók komplex tájékoztatását, segítését. Ennek érdekében indította el, 2022. májusában a **Legyel Te is NYÍRBÁTORI** elnevezésű programot, melynek hosszú távú célja a lakosságszám növekedése. A program sikeressége érdekében megszólítottuk a városunkban működő nagyvállalatokat - Coloplast, Serioplast, Unilever, Diehl, MSK, Rosenberger, Farmol, Transzit-Ker, Bátor-Trade - melyek nyilatkoztak támogató szándékukról. Ezáltal a hatékony együttműködés lehetőségét kihasználva együtt dolgozhatunk, fejlődhetünk, egy innovatív közösséget alakíthatunk.

A programon keresztül szólítjuk meg a városunk iránt érdeklődőket, akik felé közvetítjük a Nyírbátorban elérhető szolgáltatásokat, lehetőségeket, melyek megkönyvíthatják letelepedéssel kapcsolatos döntéseiket.

Tájékoztatást adunk:

- a nyírbátori munkahelyek nyitott pozícióiról,
- lakáspiacon elérhető eladó és bérelhető ingatlanokról,
- a nevelési-oktatási intézményeinkről - a bölcsődétől az egyetemi képzésig,
- a szociális ellátórendszerünk szolgáltatásairól,
- önkormányzat által nyújtott támogatásokról,
- sportolási, szabadidős, kikapcsolódási lehetőségekről.

A program 5 alappillére épül – *munkahely, lakhatás, oktatás, szabadidő és gondoskodás* – melyeken keresztül az érdeklődők átfogó képet kaphatnak a város nyújtotta szolgáltatásokról, lehetőségekről, támogatásokról. Az érdeklődők a már működő regisztrációs felületen keresztül, kérhetnek tőlünk tájékoztatást, segítséget. Az adatbázisunkba felvesszük a szolgáltatást kímáló partnereinket, jelenkezőket és az érdeklődőket is. Az adatokat folyamatosan frissítése érdekében a hirdetőkkal, kapcsolattartókkal fenntartott élő kommunikáció is nagy segítségünkre van, így naprakész tájékoztatást tudunk nyújtani. Folyamatosan figyeljük és nyomon követjük a cégek weblapjait, facebook oldalait, a munkaeerő-közvetítők hirdéseit, és az állás hirdető online felületeket is. Programunk megismertelése, népszerűsítése és a fiatalok megszólítása érdekében

Jelen vagyunk a nyírbátori városi rendezvényeken, határon átnyúló (román-magyar) közös pályázat keretében megrendezésre kerülő állásbörzéken (Nyírbátorban és Nagyváradon). Részvételünk kiállításokként Debrecenben a Campus fesztiválon, valamint szeptemberben a környező egyetemi városokban (Nyíregyháza, Miskolc, Debrecen) megrendezett állásbörzéken. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Iparkamara által elsősorban középiskolások részére szervezett állásbörzén (Nyíregyháza, Mátészalka és Csenger) egy-egy középiskolában is bemutatkozunk. Novemberben az általános iskolások részére nyújtunk pályaválasztási tájékoztatást (életpályamodellt) bemutatva azokat a műszaki- és egyéb szakmákat, melyek Nyírbátorban a szakképzésben elsajátíthatók és helyben álláslehetőség is adott az elhelyezkedésre. A közösségi média lehetőségeit is kihasználjuk, így a facebook, instagram, twitter, linkedin megosztásainkon keresztül juttatjuk el az információkat az érdeklődőkhöz, valamint szórólapjaink a város különböző pontjain megtalálhatóak. A honlapunk beindítását követően óráslapokon, egyéb reklámfelületeken és a vármegyei, illetve országos rádiórekklámokon keresztül is kívánjuk népszerűsíteni programunkat és városunkat. A Médiaworks Hungary Zrt. 2 x 2 hetes kampányában a Kelet-Magyarország napilapjában, a KMO facebook oldalán, A Szabolcs online (SZON) hírportálon, a SZON facebook-on cikkeket, hirdetések jelentek meg Nyírbátorról és a Legyel Te is NYÍRBÁTORI programról.

Az élve születések száma, ha kis mértékben is, de 2016-ban meghaladta a halálozások számát. A következő években, 2017 és 2021 között, a halálozások száma bizonyult magasabbnak. Kivétel magas volt az elhalálozás 2020-ban, a koronavírus járvány idején (5. sz. táblázat).

Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	0,42
2017	-0,67
2013	-1,53
2019	-1,54
2020	-2,87
2021	-1,84

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve születések és halálozások különbségének
1000 lakosra vetített száma (fő)

Gazdasági jellemzők

Nyírbátor Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegye egyik decentruma, a vármegye gazdasági életének alakításában jelentős szerepe van. A város gazdasági központja a 2005-ben létrehozott Ipari Park, ami 471. számú főút mellett fekszik. Az Ipari Park Szabolcs vármegye egyik legjelentősebb iparterülete. 77,9 hektáros területnek több mint 96%-a betelepített, a 25. itt működő vállalkozás összes foglalkoztatottjának száma közelíti az 7000 főhöz. A nyírbátori munkavállalók mellett, 179 más településről 4650 munkavállaló jár ide dolgozni naponta. 2021-ben az Ipari Parkban egy 2,4 km hosszú feljáró út, valamint egy 20 állásos központi büszmegálló került kialakításra. A Cölöplasi Hungary Kft.-vel az Unilever Magyarország Kft.-vel 2015-ben stratégiai megállapodást kötött Magyarország kormányára.

A város másik gazdasági centruma a Déli Iparterület.

Szinten fontos szerepet tölt be a város gazdasági életében a helyi vállalkozó szférának is működési helyszínként kínáló Inkubátorház és Szolgáltató Központ, amely nagy kihaználtsággal működik. Az üzleti szolgáltatások terén Nyírbátor adottságait az Inkubátorház és Szolgáltató Központ 2011-es átadásával, és a 2019-ben elindult helyi Egyetemi Közösségi Központközpont létrehozásával jelentős mértékben bővültek. A Központok célja, hogy a térségben rejlő innovációs lehetőségeket működő vállalkozással, illetve termékek fejlesztése, üzleti alapokra helyezze, valamint az Ipari Parkban működő, újonnan betelepülő kezdő vagy új fejlődési szakaszba lépő mikro- és kisvállalkozások növekedési pályára állását elősegítse. A Nyírbátori Inkubátorház és Szolgáltató Központ a szolgáltatások széles skáláját kínálja a vállalkozóknak:

- az irodahelyiségek, műhelyek, tárgyalók, rendezvénytermek, valamint az irodatechnikai, telekommunikációs berendezések igénybevitelével a vállalkozó nagy beruházási költségeket takarít meg.

Egy város gazdasági helyzetét alapvetően meghatározzák a helyben működő vállalkozások eredményei, gazdaságéletükítő beruházások. Nyírbátorban a regisztrált vállalkozások száma folyamatosan emelkedést mutat, a működő vállalkozások száma közel 1200, melynek 1/3-a kereskedelmi vállalkozás.

A város gazdaságának dinamikus növekvő ágazata a **turizmus**, amelynek legnagyobb vonzerőjét a gyógy- és termálvíz, valamint vallási, történelmi és kulturális értékek jelentik.

A Nyírbátorban folyó termelés, a növekvő gazdaság és a bővülő kereskedelem mi és vendéglátó-ipari forgalom jelentős adóbevételeket biztosít az önkormányzat számára: az iparüzési adó összege évről-évre emelkedik.

6. számú táblázat – Az önkormányzati adóerőképessége

Év	az önkormányzati iparüzési adóerőképessége	adóerőképesség
2016	687 909 500 - Ft	55 090 - Ft/ő
2017	774 694 190 - Ft	62 773 - Ft/ő
2018	932 616 335 - Ft	76 144 - Ft/ő
2019	1 043 959 188 - Ft	85 577 - Ft/ő
2020	1 111 109 037 - Ft	91 911 - Ft/ő
2021	1 226 991 981 - Ft	102 961 - Ft/ő

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A város gazdasága további dinamikus fejlődésének érdekében szükséges az önkormányzati tulajdonban lévő Ipari Park bővítése és infrastrukturális fejlesztése. Az önkormányzat a 2022. évben kötött támogatási szerződést TOP keretében az Inkubátorház bővítésére és ennek megvalósítása elkezdődött.

Infrastruktúra

A városi közúthálózat centrális szerkezetű. Legfontosabb, és ezzel együtt legforgalmasabb úthálózati elemei a 471. sz. főút, a 4911. j út valamint a 4915. j út városi szakasza. Ezek közül mindegyik 2x1 sávú kialakítású, egyes csomópontokban 2 sávú jármű-összalyozóval, illetve helyenként parkolószökevényekkel. 2x2 sávú kialakítás egyedül a Szabadság téren található. A településtervezet közötti kapcsolattól is főkent ezek az utak biztosítják, amelyek csomópontja a városközpontban található. Közúti szempontból a város minden része jól megközelíthető, nincsenek felhárítatlan városi területek. A települést belterületen 50,3 km önkormányzati fenntartású út található, ebből 41 km szilárd burkolatú, a belterületi kiépítettség 82%.

A gépkocsik elhelyezése a városközpontban számos parkolóban lehetséges. A vasúttalomon, illetve a mellette elhelyezkedő autóbussz állomáson ugyanakkor csak korlátozott parkolási infrastruktúra áll rendelkezésre. A központiól kicsit távolabb, a Tesco hipermarket, a Báthori Várkastély, illetve a gyógyfürdő mellett nagy befogadóképességű parkolók találhatóak. A városban található gépjárművek számanak növekedése arra késztette az önkormányzatot, hogy az elütti a parkolási problémák kezelésére, újabb parkolási lehetőségeket alakított ki: a Fáy lakótelepen, a Váci lakótelepen. Emellett egyes nagyobb forgalmat vonzó létesítmények (közintézmények, piac, nagyobb foglalkoztatók) környezetében ugyancsak problémát okozhat a jövőben a gépkocsik elhelyezése. A város egész területén ingyenes a parkolás.

Nyírbátorban a járdahálózat kiépítettsége magas, a lakott területek utcáinak nagy része rendelkezik szilárd burkolattal és legalább egyoldali járdával. Ugyanakkor a belvárosi, folyamatosan fejlődő területek és a külsőbb városrészek kiépítettség szempontjából eltérőek, utóbbiakon a járdák kiépítettsége és színvonala (műszaki jellemzői, állapotja, vagy éppen megléte) vegyes képet mutat. Míg 2016-ban az önkormányzati kiépített járda hossza 44 km volt, addig 2021-ben elérte az 55,8 km hosszúságot. Az utóbbi években 5,943 kilométerrel bővült az önkormányzati kerékpárút, közös egylog- és kerékpárút hossza, így jelenleg 8,062 km. A városban több szakaszon lehet elkülönített kerékpárúton közlekedni, számos intézmény és helyszín elérhető így. De vannak még olyan városrészek, amelyek nem elérhetőek kerékpárral.

Nyírbátor ivóvízellátása felszín alatti vizekből történik. 2021-ben az összesen 70,6 km hosszúságú közüzemi ivóvízvezeték-hálózat 4644 lakos ellátását biztosítja.

A közsésközmű hálózat hossza 2021-ben 58,1 km és az ebbe bekapcsolt lakások száma 4250. Az elmúlt évek adatai azt mutatják, hogy Nyírbátor közüzemi szolgáltatásokkal való ellátottsága országos és vármegyei összehasonlításban kifejezetten kedvező.

Az önkormányzat a belterületi csapadékvíz-elvezető rendszer rekonstrukciójára folyamatos gondot fordít, ennek ellenére az északi városrész egyes részein a felszíni vízszelvezetés elemei teljes mértékben hiányoznak.

A Nyírbátorban található gyógy- és termálvíz gyógyászati hasznosítása a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő területén történik. A láphőmérséklet 63,5°C, a kitermelt víz hőfoka 50°C, míg a hasznosított víz hőfoka 36°C. A gyógyvíz ásványianyag-tartalma jelentős: nátrium-hidrogén karbonát, klorid, jód, bróm, fluór.

A telepítés villamosenergia-celláját MVM Zrt. Részvénytársaság biztosítja. A villamos energiahálózatot a város teljes területén kiépítették már a nyolcvanas években, a hálózati rákötöttség magas: az összes villamosenergia-fogyasztó száma 2021-ben 5921, ebből a háziartási villamosenergia-fogyasztók száma: 5219.

A város közigazgatási területén végzi az MVM Zrt. Részvénytársaság végzi a gátszolgáltatási tevékenységet. A település 95%-ában elérhető a gázellátás, a városi gázcsőhálózat hálózat hossza 2021-ben-ben 98,6 km volt, az összes gázfogyasztó száma 4057.

A Nyírbátort Városfejlesztő és Működtető Kft. által biztosított távhőellátás a lakásállomány szempontjából elhanyagolható, a KSH 2021. évi adatai szerint 121 lakás kapcsolódik a távhőhálózatra. A város területén a hulladékzállítási közszolgáltató az Észak-Alföldi Környezetgazdálkodási Nonprofit Kft., az összegyűjtött hulladék befogadója a Nyíregyháza-Oros gyűjtőhely. A rendszeres hulladékgyűjtésbe bevont lakások aránya 100%, a szelektív hulladékgyűjtés kiépítettség 85%-os.

Közszolgáltatások

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatja látja el a szociális alapszolgáltatásokat, szakellátást, a gyermekjóléti alapszolgálatokat és feladatai közé tartozik a védőnői szolgálat és a gyermekek napközbeni ellátását biztosító balesédbeli ellátás is. Az intézmény a székhelyén kívül (4300 Nyírbátor, Vár u. 1.), még öt telephelyen nyújtja a szolgáltatásokat.

1. Napsugár Bölcsőde (4300 Nyírbátor, Zrínyi u. 48.);
2. Ejlji Menedékhegy (4300 Nyírbátor, Bocskai u.8.);
3. Védőnői Szolgálat (4300 Nyírbátor, Szentivér u. 28.);
4. Idősek Bemlakásos Otthona (4300 Nyírbátor, Fáy András u.17/D);
5. Settlement Ház (4300 Nyírbátor, József Attila u.25.).

A város kulturális életének központja és fő szervezője a 2023.március 1-jétől integrált kulturális intézményként működő Nyírbátort Művelődési Központ és Könyvtár. Az intézmény székhelye Nyírbátor, Szabadság tér 24.szám alatt található és emellett még 4 telephelyen látja el feladatait:

1. Művelődési Ház (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 8.);

Az Ybl- és Kossuth-díjas építész, Bán Ferenc tervezte épület 2006. április 20-án nyitotta meg kaput a közönség előtt. Az intézmény helyet biztosít több helyi civil szervezetnek. A 400 fős színházteremben az őszi-tavaszi szezon végéig tartó színházi évadban nagyszerű színházi előadások zajlanak. A felöltött bérlet öt előadást tartalmaz, amelyben a vigiáteken, a zenés vigiáteken, az operetten át a drámaig több műfaj kap helyet. Az évad során két-három bérleten kívüli előadás is várja a színházkedvelő közönséget. A gyermekbérlet négy szórakoztató előadást kínál a nyírbátort és a kistérség óvodásai és diákjai részére. A 600 fő befogadásáig bővíthető teremben évente több alkalommal rendeznek ültetett nézőteret koncerteket a hazai közönség által legkedveltebb előadók közreműködésével. A hatalmas vetítővászon teengedésével a terem filmvetítésre alkalmas is, így a mozi kedvelőit is szolgálja.

A mobilis színházterem egybenyitva a tagas, csodás panorámájú aulával bálók rendezésére is alkalmas. A Művelődési Központ városi ünnepek, különböző témájú kiállítások, vármegyei, regionális és országos találkozók és egyéb szórakoztató programok közönségszíntere is.

2. Alkotóház (4300 Nyírbátor, Szentivér u.7.);

Az Alkotóház több nyírbátort művészeti együttes próbáinak ad otthont. Emellett a Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola neptárc oktatása, kézműves foglalkozásai, valamint hangversenyek is itt zajlanak. 2023-tól az épület - kisebb felújításokat követően - Városi Galériaként fog működni.

3. Ifjúsági és Családi Kuckó (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 3.);

2017-ben nyitotta meg kaput az Ifjúsági és Családi Kuckó a gyerekek, fiatalok és a családok előtt, hogy tartalmas programokkal, újítja közösségi és szórakoztató tevékenységekkel, élményekkel gazdagítsa Nyírbátort, valamint a városiakok életét. A Kuckó tagnyitvántartási rendszerrel működik, amely folyamatosan bővül. Több mint 600 regisztrált tagja van. Havonta egy alkalommal zenévi, zenébólsai, Csíribri torna, dramataikus -áték- és versenyalkalmak (biliárd, darts, Xbox) várják a látogatókat. Ezeken kívül Tanévzáró és Tanévnyitó party, játszóházak, családi rendezvények, börtözék, Hallóween rendezvény, őszi forgatag, Mikulás rendezvény, bábelfőadás, rendhagyó tanórák, nyelvi foglalkozások kínálják kikapcsolódást.

4. Közösségi ház (4300 Nyírbátor, József Attila u.23/b).

A Közösségi ház az Északi városrészben található. A roma nemzetiségűek felnőtt- és gyermekprogramjainak, fórumoknak, képzéseknek, egyházi alkalmaknak ad helyet.

A székhely intézményként működő Nyírbátort Művelődési Központ és Könyvtár könyvtári részlege gazdag könyvtármánnyal rendelkezik, változatos programokat és szolgáltatásokat kínál az olvasóközönségnek. A Könyvtár hasznos alapterülete 614 m². Az intézményben fellelhető dokumentumok száma 2022-ben 85.496 db. Olvasóinak száma 2055 fő. Egész évben különböző gyermekprogramokkal, könyvtári órákkal, író – olvasó találkozók, vetélkedőkkel várják az olvasni szerető közönséget. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete az 51/2013. (VI.17.) számú határozatával Települési Értéktér létrehozását döntötte. A települési értékek azonosításával, a Települési Értéktér létrehozásával és annak gondozásával, valamint a Vármegyei Értéktérba történő megküldésével a Könyvtár bízta meg, a Települési Értéktér a Nyírbátor területén fellelhető nemzeti értékek adatait tartalmazó gyűjtemény.

A nyírbátort Könyvtár a város kulturaközvetítő, információátadó közgyűjtemény. Feladatainak tekintve a város és vonzaskörzete lakosai számára biztosít a könyvtári szolgáltatásokat. Hozzájárul az írni-olvasni tudás fejlesztéséhez, segíti a felnövekvő nemzedék olvasóvá nevelését, az oktatás különböző szintjein kielégíti a tanulók igényeit. A lakosság számára biztosítani kívánja az életen át tartó tanulást, segítséget kíván nyújtani: a közhasznú és egyéb információk megszerzéséhez, a szabadidő hasznos és kulturált eltöltéséhez.

A Képviselő-testület a 109/2022. (XI.30.) számú határozatával döntött az önkormányzati feladatellátás átszervezéséről. Így 2023.március 1-jei hatállyal létrehozta a Nyírbátort Városi Vagyonkezelő és Szolgáltató Intézményt (székhelye: 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.). Az intézmény ellátja a lakásgazdálkodással, a nem lakás céljára szolgáló helyiségek gazdálkodásával, a városi piac, az inkubátorház üzemeltetésével és a városüzemeltetéssel kapcsolatos feladatokat. Telephelyei:

1. Inkubátorház (4300 Nyírbátor, Ipari park u. 8.)
2. Multifunkciós Közösségi Tér (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 7.)
3. Piac (4300 Nyírbátor, Váci u. 11.)
4. Városi Sporttelep (-300 Nyírbátor, 2968/2 hrsz., 2968/3 hrsz.)
5. Városüzemeltetési telep (4300 Nyírbátor, József A.u. 25.)

Az átszervezést követően a távhőtermeléssel és a távhőszolgáltatással kapcsolatos feladatokat a Nyírbátort Városfejlesztő és Működtető Kft. végzi.

A Nyírbátort Sport és Turisztikai Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (székhelye:4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.) célja: a kézilabda sport működtetése mind a versenysport mind az utánpótlás nevelés területén. A nyírbátort Sárkány Wellness és Gyógyfürdő, a Sárkány Apartman és Kemping és a

gyógyászati kezelő üzemeltetése. Nyírbátor idegenforgalom, turizmus feladatainak ellátása, városmarketing.

Nyírbátorban a lakosság egészségügyi alappellátása 5 háziorvosi, 3 gyermekorvosi, 4 fogászati és 1 gyermekfogászati körzetben biztosított.

A Szatmár-Beregi Körház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakrendelője (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 1.) az elmúlt évek folyamatos fejlesztésének köszönhetően, egy emelt szintű szakrendelővé vált, amely az egészség megőzésének, a betegség megelőzésének, gyors diagnosztizálásnak és gyógyításának kistérségi központja lett. Az ambuláns járóbeteg-ellátás átfogó módon biztosított a szűréstől a kistérségi szintű szakellátáson keresztül a rehabilitációtól a segítő otthoniáig.

A gyógyító munkához jól kapcsolódik a Sarkány Wellness és Gyógyfürdőben működő gyógyászati kezelő részleg, ahol a magas ásványi anyag tartalmú, minősített gyógyvíz várja a gyógyulni vágyókat.

A közfeladatot ellátó szerv által nyújtott vagy költségvetéséből finanszírozott közszolgáltatások:

- ✓ Nem közművel összegyűjtött hazai vízzel szeményvíz begyűjtéséről, szállításáról, tárolásáról, kezeléséről
- ✓ Települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás
- ✓ A temetőkről és a temkezés rendjéről
- ✓ Lakásrendelei
- ✓ Fávherrendelei

Az Önkormányzat a fenntartója a Nyírbátori Kerekterdő Óvodának. Az óvoda egy székhely- és két tagintézményből áll. Nyírbátorban 5 nevelési – oktatási intézményben folyik általános iskolai képzés: Bathory Anna Református Általános Iskola és Óvoda; Bathory István Katolikus Óvoda, Kéti Tanítási Nyelvtud. Általános Iskola és Gimnázium; Leonardo Média Akadémia Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola; Nyírbátori Tagintézménye; Nyírbátori Éltés Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium; Nyírbátori Magyar- Angol Kétannyelvű Általános Iskola.

A Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola Nyírbátori Tagintézményében folyik a művészeti oktatás. A városban 3 intézményben történik középsőiskolai oktatás: A Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium; a Bathory István Katolikus Óvoda, Kéti Tanítási Nyelvtud. Általános Iskola és Gimnázium; és az Éltés Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium.

2020/2021-es tanévben kezdte meg működését Nyírbátorban a Közösségi Felsőoktatási Képzési Központ, hogy olyan tehetséges helyi fiatalok számára biztosíthasson lehetőséget a felsőoktatásban való részvételre, akik az ország hátrányos helyzetű régiójában élnek, ezzel erősítve a helyi gazdaságot és csökkentve az elvándorlást. Első évben Kéti szakra indult el a hallgatók képzése: mérnökinformaticus és vidékfejlesztési agrármenők. A 2021/2022-es tanévben az egyetemi képzés már több szakra folytatódott: mérnökinformaticus, vidékfejlesztési agrármenők, célimisszertanóknak, mezőgazdasági menők.

Értekeink, küldetésünk

Nyírbátor Város Önkormányzata a Képviselet-tesztlet és szervei döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott kötelező feladatok ellátásán túl a város nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, társzerveivel, civil szervezeteikkel, egyházakkal, egyesületekkel és alapítványokkal közösen törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőséget a társadalmi élet minden területén.

Nyírbátor Város Önkormányzata az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során lehetőségeit megkezdte mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projekteket kidolgozásában az érdekeltek civil szerveződések is aktív szerepet kapjanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is, hiszen az esélyegyenlőség mindenki számára fontos érték kell, legyen.

A nyírbátoriak büszkék az épített és a természeti környezetre, a történelmi és kulturális örökségükre, hagyományaikra.

Az itt élők befogadók. A különböző vallások, generációk mindig békében éltek együtt. Az egymás értékeinek elismerésével, a közös teljesítményükkel hozzák létre a mai Nyírbátort.

Nyírbátor Város Önkormányzata ezután is biztosítani kívánja minden polgára számára, nemzeti ségre, fajra, vallásra, nemre, életkorra, családi állapotra és fogyatékosra való tekintet nélkül, az egyenlő bánásmódot és az esélyegyenlőséghez való jogot. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít a mélyszegénységben élők, a romák, a gyermekek, a nők, az idősek és a fogyatékkal élők helyzetére, az életkörülményeik javítására, az esélyegyenlőségek biztosítására.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Nyírbátor település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelzenés során felárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tanterület),
- A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének felértékelése és a felárt problémák komplex kezelése szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelzenő részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésben nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokra tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáfértségek alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósítását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) előirásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról¹ szóló 32/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjait” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MODSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához”, alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mktv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szj.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftv.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nktv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A Képviselő-testület az esélyegyenlőségi célcsoportok számára az alábbi főbb szabályozásokkal igyekszik hozzájárulni a jogaik és érdekeik érvényesítéséhez. A HEP figyelembe veszi Nyírbátor Város Önkormányzata által hozott rendeleteket, dokumentumokat:

- 7/2014. (III.27.) önkormányzati rendelete a gyermekékelezésért fizetendő térítési díjak megállapításáról
- 1/2015. (I.28.) önkormányzati rendelete a Nyírbátor Kántyáról és a nyírbatori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményekről, támogatásokról
- 7/2015. (II.25.) önkormányzati rendelet a gyermekvédelem helyi rendszeréről
- 8/2015. (II.25.) önkormányzati rendelet a személyes gondoskodást nyújtó ellátásokért fizetendő térítési díjak megállapításáról
- 29/2015. (X.28.) önkormányzati rendelete a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény egyes rendelkezéseinek Nyírbátor Város területén történő végrehajtásáról
- 32/2015. (XI.30.) önkormányzati rendelete a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatásról

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

Olyan intézkedések, módszerek kiálakítása a cél, melyek:

- segítik a hátrányok csökkentését, vagy annak teljes megszűnését eredményezik,
- támogatják a meglévő intézkedéseket, illetve igényfelmérés alapján új programok, intézkedések bevezetését segítik elő az esélyegyenlőség nevében.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapjegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

- **34/2015 (XII.17.)** önkormányzati rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjról
- **3/2016 (II.24.)** önkormányzati rendelete Helyi civil szervezetek önkormányzati támogatásának rendjéről
- **28/2016. (X. 26.)** önkormányzati rendelete a Nyírbátor Kányáról és a nyírbátoni lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményekről
- **2/2016. (XI.30.)** önkormányzati rendelete a közterületi térfigyelő rendszerrel
- **5/2017. (III.20.)** önkormányzati rendelet Nyírbátor város településfejlesztési koncepciójával, integrált településfejlesztési stratégiájával és a településrendezési eszközök, valamint településközpont arculati kézikönyv és településképi rendelet készítésével, módosításával kapcsolatos partnereségi egyeztetési szabályzatról
- **29/2017. (XI.29.)** önkormányzati rendelete a közműves ivóvízhálózatokhoz és szennyvízelvezető hálózatokhoz tartozó utólagos csatlakozás műszaki és pénzügyi feltételairől, valamint az utólagos csatlakozásért fizetendő hozzájárulás mértékéről
- **2/2020. (I.29.)** önkormányzati rendelet az első lakáshoz jutók támogatásának helyi szabályairól
- **19/2020. (VII.08)** önkormányzati rendelete a közösségi együttélés alapvető szabályairól és a közterületek tisztán tartásáról
- **23/2020. (IX.30.)** önkormányzati rendelete a lakások és helyiségek bérletéről, valamint elidegenítésükre vonatkozó helyi szabályokról
- **2/2021.(I.28.)** önkormányzati rendelet a Nyírbátoni szociális – diákösztöndíjakról
- **16/2021. (VI.30.)** önkormányzati rendelet a települési támogatásról
- **19/2021. (VII.25.)** önkormányzati rendelet a közművelődésről
- **20/2021. (IX.29.)** önkormányzati rendelet az üzletek éjszakai nyitvatartásának rendjéről
- **21/2021. (IX.29.)** önkormányzati rendelet a zaj elleni védelem helyi szabályairól

2. Stratégia környezeti bemutatása

A felzárkózás politika alappdokumentumaként Magyarország Kormány 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTTS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait

- Új Roma Stratégia (2019-2030)
- Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
- „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
- Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
- Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
- Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024): A Nemzeti Ifjúsági Stratégia tizenöt éves időtávban fogalmazza meg az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos társadalmi célokat és az ezekhez kapcsolódó állami koordinációt igénylő feladatokat. A stratégia általános célja, az ifjúságban teljes erőforrássá kibontakoztatni a korosztály társadalmi integrációjának elősegítése. A dokumentum kiemelt célokat rögzít egybeek mellett a kirekesztettség, kiszorodás megakadályozását, az unió által deklarált célok átvételét, a magyarországi és a határon túli magyar fiatalok közötti kapcsolatok

fejlesztését. A stratégia speciális célokat is megfogalmaz, ezek között szerepel az ifjúsági korosztályok társadalmi, egyéni felelősségének fejlesztése, integrációjának segítése, a gyermekvállaláshoz szakszükség feltételek, a munkavállalás, otthonteremtés elősegítése.

„Legyen jobb a gyermekeknek!” Nemzeti Stratégia (2007-2032): A Nemzeti Stratégia szakszükségét elsősorban az indokolja, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyermekre kiterjed, de értelmesszerűen azoknak a gyermekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek értékei a legjobban sérülhetnek, akiknél a nélkülözöttség a legjobban korlátozza fejlődésüket. Másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszüntetésének szakszüksége. Ez a gyermekek és a társadalom közös távlati értéke. A szegény gyermekkor nem csak az anyagi javak hiányát jelenti, hanem azt is, hogy a gyermekek előtt lezáródnak azok a lehetőségek, amelyek révén jó eséllyel kapcsolódhatnak be a társadalom nagy rendszerébe, munkába, állampolgári részvételbe, egyáltalán: hozzájárulhatnak a tisztes megélhetéshez.

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021), mely 6 prioritást határoz meg olyan területeken, ahol a nők és férfiak társadalmi egyenlőségének eléréséhez határozott kormányzati lépések megtevése szükséges. Ezek a nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági függetlenségének megteremtése, a fizetést és foglalkoztatási aránytalanságok felszámolása, a nők és a szegénység, a nők és az egészség szempontjainak figyelembevétele, a szakmai, a magán- és a családi élet fokozottabb összehangolásának támogatása, a férfi-női részvétel aránytalanságai csökkentésének támogatása a politikai és gazdasági döntéshozatalban, valamint a tudomány területén, az erőszak elleni hatékony fellépéshez, a megelőzéshez szükséges intézkedések megtevése, a nemekhez kötődő sztereotípiák visszaszorításának támogatása, a nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőség politikájának stratégiai elve célkitűzéseinek megvalósításához elengedhetetlen változások szakmai megvalósítása.

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024) Századunk egyik legpozitívabb eredménye a születéskor várható élettartam meghosszabbodása. A fejlett országokban ez az egyik legnagyobb társadalmi siker - és egyben a legnagyobb kihívás is. Az Idősügyi Nemzeti Stratégia hosszú távú célkitűzése 2034-ig kerülnek megfogalmazásra. Ebben az anyagban a cselekvési irányra, az életendő célállapott, valamint a célállapot eléréséhez szükséges fejlesztendő területek kerülnek meghatározásra. A célkitűzés megvalósítása két ütemben történt: 2010-2022-ig, majd 2023-2034-ig. Így a megvalósítás üteme követni tudja az ország gazdasági fejlődését, alkalmazkodva a társadalm- és gazdaságpolitikához, lehetőségét biztosítva a mindenkori kormányra, hogy az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg a fejlesztéshez szükséges beavatkozási feladatokat.

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025) Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a foglalkoztatás emberkeletiménységének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenképp a foglalkoztatás jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: For.) valamint a Foglalkoztatásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: For.) valamint a Foglalkoztatásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: For.) mellett ki. Emellett fontos alapp az a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált - ENSZ-Egyszemélyi emelhető ki. Emellett fontos alapp az Európai Biztonság az Európai foglalkoztatási stratégiá 2010-2020: megújított jogi jogai alap az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye. A 2015-2025. évkére szóló Országos Foglalkoztatási Program célja ennek megfelelően az előtűnt álló evők szakmapolitikai irányainak meghatározása, valamint az ágazatközi és az állami-gazdaságon kívüli együttműködések főbb pontjainak kijelölése.

Nyírbátor Város Önkormányzata a következő nyertes pályázatok megvalósításával is törekszik a társadalmi különbségek csökkentésére, a lakosság felzárkóztatására, különös tekintettel az esélyegyenlőségi célcsoportokra.

Pályázat címe	Pályázat azonosítója	Elnyert támogatás
Nyírbátor Sárkány Wellness és Gyógyfürdő fejlesztése	TOP_PLUSZ-2.1.1-21-SB1-2022-00049	203 835 000
Nyírbátor Város Turizmusfejlesztése	TOP_PLUSZ-1.1.3-21-SB1-2022-00023	530 479 250 Ft
Nyírbátor Város Gazdaságfejlesztése	TOP_PLUSZ-1.1.1-21-SB1-2022-00006	
Szociális célú városrehabilitáció Nyírbátorban	TOP_PLUSZ-1.2.2-21-SB1-2022-00003	
Nyírbátor Város Szociális Szolgáltatások fejlesztése	TOP_PLUSZ-3.3.2-21-SB1-2022-00019	328 768 543 Ft
Nyírbátor Támcsics Mihály utca felújítása, a Bethlen Gábor és Detk Ferenc utca kiépítése	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-SB1-2022-00057	199 665 895 Ft
Nyírbátor Város Szociális Városrehabilitációja	TOP_PLUSZ-3.1.2-21-SB1-2022-00002	187 367 914 Ft
Élhető Nyírbátor	TOP_PLUSZ-1.2.1-21-SB1-2022-00036	699 277 911 Ft
Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Nyírbátorban	TOP_PLUSZ-2.1.1-21-SB1-2022-00042	450 164 286 Ft
Nyírbátor Nyitnikék Tagóvoda belső felújítása	TOP_PLUSZ-3.3.1-21-SB1-2022-00037	198 807 667 Ft
Nyírbátor Inkubátorház és Szolgáltató Központ bővítése	TOP-1.1.2-16-SB1-2017-00001	
Munkásszállás kialakítása Nyírbátorban	MUNKASSZALLAS-VI./2021	477 440 000 Ft

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásban készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ehtkv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készített egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összehangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költözési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció stb.)

Meg kell említeni azokat a dokumentumokat, koncepciókat, melyek konkrét terveket is meghatároznak saját területre vonatkozóan. A már meglévő, illetve tervezett stratégiákkal összhangban kerül megalkotásra a HEP.

- Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája 2015-ben készült el, melynek része az Antiszegregációs Program.
- Nyírbátor Város Önkormányzata 2019-2024 időszakra vonatkozó gazdasági programja. A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági program, fejlesztési terv - a vármegyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.
- Nyírbátor Város Önkormányzata Településrendezési Terve
- Nyírbátor Város Helyi Építési Szabályzata
- Nyírbátor Város Településfejlesztési koncepciója egy hosszú távra szóló dokumentum, amely kijelöli a város életendő jövőképet a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan és a vonatkozó előírásoknak megfelelően három fő fejezetre tagolódik: 1. meghatározza a város, Nyírbátor gazdasági, társadalmi, táji, természeti, épített környezetére, térségi szerepére vonatkozó jövőképet; 2. megfogalmazza a jövőképp eléréséhez szükséges átfogó és részecskéket; 3. összefoglalja a további tervezési feladatokat kiinduló adatait.
- Nyírbátor Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója A koncepció elsődleges célja, hogy a város minden lakója számára legyenek elérhetőek olyan (jogszállítással rögzített) ellátási formák, amelyek a szociális biztonságot garantálják, és a minőségi ellátást biztosítják. További cél, hogy a szociális szféra működése magas színvonalon feleljen meg a szakmai kritériumoknak, és eredményesen, hatékony formában nyújtson szolgáltatásokat az ügyfeleknek. Ugyanakkor az egységes szemlélet, illetve az integrált intézmények működése szükségesé teszi, hogy a koncepcióban az önkormányzat gyermekjóléti intézményekkel és szolgáltatásokkal kapcsolatos kötelezettségei és fejlesztési elképzelései is teret kapjanak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, farsulási kapcsolódásainak bemutatása

- Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás**

Az önkéntes társulás a 2008 februárjában alakult Dél - Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7., Asz: 15762661-2-15, törzskönyvi szám: 762669) jogutódjaként jött létre, a hat (Nyírbátor, Nyírvasvári, Nyírgyulaj, Encsesen, Pirtese, Nyírbeltek) település szennyvíz elvezetésének és tisztításának megoldását szolgáló közműberuházás lebonyolítására. A társult önkormányzatok a társulás útján az Mőtív 13. § (1) bekezdésének 11. pontjában foglalt helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, -kezelés és -ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás), valamint a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4. § (1) bekezdés a.) pontjában szabályozott, a helyi víziközüzemi tevékenység fejlesztésére vonatkozó - a vízgazdálkodás országos koncepciójával és a jóváhagyott nemzeti programokkal összhangban tervek kialakítása és végrehajtása, továbbá 4. § (2) bekezdés b.) pontjában szabályozott szennyvízelvezetés önkormányzati közszolgáltatására irányuló közfeladatait látja el.

• Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szárhulladék-gyűjtésközi Társulás

A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Települési Szárhulladék-gyűjtésközi Társulás az alapításai egyidőjéig készült alapító okiratban felsorolt helyi önkormányzatok részvételével, a 2006. március 6-án kelt alapító okirattal jött létre, az 1997. évi CXXV. tv. 16. §-a alapján. 2013 évben a jogszabályi változásoknak megfelelően újja alakult önkéntes társulássá. Tagjai a vármegye önkormányzata. A Társulás célja a Társulás működési területén átsegítő, térségi, regionális hulladékgazdálkodási rendszer megvalósítása, mely magában foglalja a szárlad telepítési hulladék gyűjtését, válogatását, újrahazamosítást, a válogatási maradványanyagok kohezitit, az EU szabályozásnak megfelelő lerakón való elhelyezését; az ehhez kapcsolódó technikai és technológiai rendszernek kialakítását, az eszközök beszerzését; a szükséges beruhatások megvalósítását, az illegális hulladéklakók felszámolását, a felhagyott hulladéklakók rekonstrukciós munkáit. A Társulás arra törekszik, hogy magas színvonalú hulladékezelési szolgáltatásokat biztosítson a megyében élők számára.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathányok kimutatása

A helyzelelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, valamint a helyben rendelkezésünkre álló nyilvántartásokból, az intézmények által nyújtott adatszolgáltatásokból gyűjtöttük össze. Felhasználásra kerültek az ágazati beszámolók adatai, megállapításai és az egyes ágazatokban dolgozó szakemberek tapasztalatai is. Az önkormányzat számára a koherens esélyerőhöz szükséges információk rendelkezésre állnak. Vannak azonban olyan területek, amelyről az információszerezés még nehezebb. Az adatok gyűjtése elsősorban a mélyszegénységben és a szegregáltumban élők életkörülményeiről, fogyasztásos személyek foglalkoztatásáról, iskolai végzettségéről, a nők helyi gazdaságban elfoglalt szerzeréről volt problémás. Több helyen van adathány, mivel a megelőző évi hivatalos statisztikai adatok több helyen még nem állnak rendelkezésre.

A különböző forrásokból szerzett, ugyanazon területet érintő adatok több esetben eltérési mutatókat

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység viszonylag új keletű fogalom, a XX. században jelerlt meg. Azt a jelenséget értjük általa, amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozással, segítség nélkül ki tudna lépni. A mélyszegénység fogalmát a Társadalmi Megújulás Operatív Program (többbbléklben, TAMOP) „Közösségi Felzárkóztatás a mélyszegénységben élők integrációjáért” című pályázati felhívás bíróiós része írja le pontosan. Eszerint: „Azokat a kétségbeesetteket, amelyek mélyszegénységbe süllyedtek a nagyon alacsony iskolázottság és foglalkoztatási rata, erős telepítési lakótervezési térségi koncentráció és szegregáció, az ezekből következő súlyos szociális defficit és a hátrányos társadalmi helyzet újra termelődésének nagyon nagy valószínűsége jellemzi.”

A mélyszegénység megfelféles, mint „kategória” behatárolása országos szintű figyegben más és más. Így Európában szegénységnek számítanak a medián jövedelmek 60%-nál kevesebből élők.

Másik használt fogalom a létminimum, amely egy szerény, de elfogadható életmínőséget tesz lehetővé. 2022-ben az egy főre eső létminimum összege a saját lakásban élők esetében netó 130 ezer forint körül volt. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegénynek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki. Közülük 850 000 gyermek.

A mélyszegénység többdimenziós jelenség, amely megmutatkozik többek között a nagyon alacsony képzettségben és foglalkoztatatlanságban, az ebből következő súlyos megélhetési zavarokban, kihat a lakhatásra, táplálkozásra körülményekre, az érinettek egészségi állapotára, stigmatizáció és

kirekesztéshez vezet. Ezekben a térségekben a szülétekor várható élettartam is lényegesen alacsonyabb.

Hátránkban a mélyszegénység fogalmát gyakran azonosítják a cigányvásggal, holott a mélyszegénység nem egyértelműen bővűnű. Bár kijelenthető, hogy a mélyszegénységben élők nagy része cigány származású. „A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigányssággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemossása, és ezzel a társadalmi kirekesztésből fakadó összes problémára „cigánykérdésnek” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigánysság és a mélyszegénység két olyan halmozási képzés, melynek van nagyon kevés metszete, ám a kétfő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységben figyelemmel érvényesülése miatt.” (Csérei-Csapó-Orsós 2012)

A KSH adatai szerint 2020-ban a relatív jövedelmi szegénységi arány 12,7% volt Magyarországon. A súlyos anyagi deprivációban élők aránya 8,3%, a nagyon alacsony munkanélvezési háttérben élők aránya 5,5%, míg a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatának kiettek aránya 18,2% volt.

Súlyos anyagi deprivációban (valamitől való megfosztatlanságban) az szenved, aki az alábbiak közül legalább négy dolgot nem engedhet meg magának:

- szánják kifizetése időben
- otthona melegen tartása
- vállamul felmerülő kiadások fedezése
- hús, hal vagy vegetáriánus megféléjű élelmiszer rendszeres fogyasztása
- évente egy egyhetes nyaralás, nem az otthonában
- televízió
- mosogatóp
- szennygépkocsi
- telefon

A szegénység kockázatok különösen súlyúak a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőkét. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik. A mélyszegénység öszreteli jelenség, amelynek oka többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzésbeli és foglalkoztatottságbeli deficietekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának oka többek közt a rendszerinteltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságai miatt –, a jölet ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfélélt ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatás az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érinettek egészségi állapotában is jelentkezik. De vizsgálhat lehetne a szanvedélybetegségek, az alkoholiizmus, a drog megjelntésének szerepét is.

A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóörményzet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érinettekkel nagyon gyorsan megváltozhat és a társadalomból való kirekeszteltségük okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel öszvetűgő körülményekből fakad. A szegregáció méréke, a társadalmi élet jelentős területéről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Magyarországon a mélyszegénységben élők területi elrendeződése nagyjából egybeesik a legtrányosabb helyzetű kistérségek (továbbbbléklben LHH kistérség) területével.

erőforrásból kell a mindinkább növekvő igényeket kielégíteni. Ha a jelenlegi tendenciák megmaradnak, az elartottak száma 2030-tól meghaladhatja a munkavállaló korosztály létszámát. Magyarországon a lakosság szociális biztonságának legfőbb eleme a foglalkoztatást segítő, illetve a munkanélküli-ellátások, a társadalombiztosítás, a családtámogatások és a szociális, valamint gyermekvédelmi támogatások és szolgáltatások rendszere. A rendszerváltást követően jelentősen felduzzadt a különféle jóléti juttatásokból élők köre, ami nagy kihívás elé állítja a szociális ellátórendszeret hosszú távú fenntarthatóságát. A munkaképes korú lakosság közel harmada vesz igénybe valamilyen – munkanélküli-, anyasági vagy rokkantsági, illetve korai nyugdíjellátást. A rászorultság alapján igénybe vehető segélyek a települési önkormányzatokon keresztül jutnak el az alacsony jövedelemmel rendelkezőkhöz, szegényekhez. (Forrás: KSH)

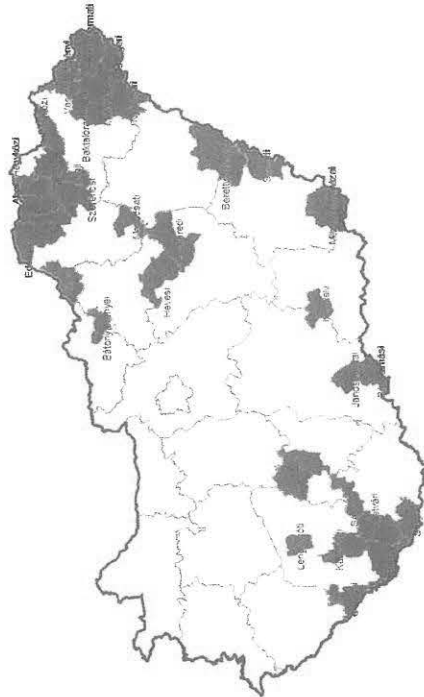
A szegénység számos társadalmi tényezőtől függ. A szegénységi mutatót az Európai Unió egységes rendszere alapján számolják ki, amely három részindikatort foglalt magában:

- a relatív jövedelmű szegénységi arányt,
 - a súlyos anyagi deprivációban érintettek arányát és a
 - nagyon alacsony munkaintenzitási háziarásban élők eloszlását.
- A relatív jövedelmi szegénység azokat az embereket érinti, akiknek a jövedelme nem éri el a meghatározott szegénységi küszöböt, ami jelenleg a médianjövedelem 60%-a. A mutató attól relatív, hogy azt mutatja meg, hogy az egyén a társadalom többi tagjához képest mekkora jövedelemmel bír. A súlyos anyagi depriváció abban az esetben érvényes egy emberre, vagy háziartásra, ha annak nélkülöznie kell bizonyos alapvetőnek elfogadott javakat és szolgáltatásokat. Ilyen például az, ha egy háziartás nem engedheti meg magának az évi egyhetes üdülést, nem rendelkezik gépkocsival, vagy nem tudja megfelelően fűteni a lakását. Ha a kilenc meghatározott feltételből négy teljesül, akkor az érintett személy súlyosan depriváltaknak számít. A nagyon alacsony munkaintenzitás pedig más néven munkaszegénység. Ez a mutató abból indul ki, hogy a háziartások legfőbb bevétel forrása a munkából származó jövedelem, ezért annak a hiánya és a háziartás tagjainak a munkaerőpiacon elfoglalt pozíciója befolyásolja a jólétüket. Abban az esetben állapítható meg a munkaszegénység, ha a háziartás munkaképes korú tagjai a lehetséges munkaidőjüknél kevesebb, mint 20%-át töltik tényleges munkavégzéssel. A szegénységgel, a deprivációval, a társadalmi kirekesztettséggel leginkább veszélyeztetettek a 18-24 év közöttiek, a Kelet-Magyarországon élők és a roma népesség.

A 3.1. számú - jövedelmi helyzet - táblázat alapján megállapítható, hogy 2016 és 2020 között folyamatosan csökkent az állandó népesség körében az SZJA adófizetők százalékos aránya. Ebben az időszakban az SZJA fizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók százalékos aránya szintén lett kevesebb 10,99 %-kal.

3.1. szármű táblázat - jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,98	36,94
2017	50,86	33,12
2018	49,56	30,88
2019	48,43	27,55
2020	47,34	25,95
2021	n.a.	n.a.

Forrás: Telr, KSH Istar

LHH kistérségek Magyarországon napjainkban (forrás: <http://www.nfu.hu>)

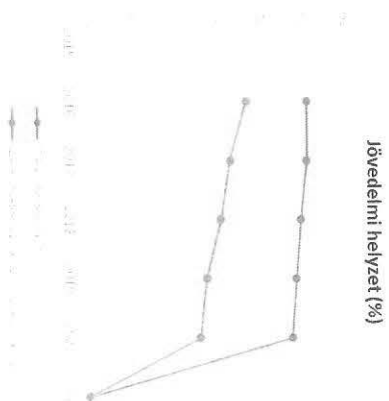
Ezen térségek leginkább az ország északkeleti részében találhatók; Borsod-Abaúj-Zemplén megyében a Sajó és a Bodrogköz közötti területen, valamint Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében. Másik fontos térség a Dél-Dunántúl bizonyos részei, úgy, mint az Ormánság, vagy Tolna megyében a Tamási kistérség.

A jövedelmi egyenlőtlenségek földrajzi szempontból is léteznek: a KSH szerint Budapesten a legmagasabb a családok vagyona és a legalacsonyabb pedig az Észak-Magyarországon élőké. Egy átlagos budapesti háziartás több mint háromszor vagyontosabb, mint egy észak-magyarországi.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzete

A népesség etnikai összetételét tekintve jelentős a cigány kisebbség aránya. Az önkormányzat a Helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal együttműködve nagy figyelmet fordít a hátrányos helyzetű lakosok integrációjára, társadalmi beilleszkedésének elősegítésére, lakókörülményeik rendbetételére, képzésekre, foglalkoztatásukra, felzárkóztatásukra. Európai Unió támogatásával megvalósult az érintett északi városrészt rehabilitációja (utak burkolása, terek, zöldfelületek létrehozása, közösségi ház építése). Emellett TIOP és TAMOP programok (felzárkóztatás, képzés, munkakerő piaci integráció, hagyományörzés, identitás megőrzés) kerültek megvalósításra, vagy vannak folyamatban.

A rendszerváltás óta végbement változások jelentős hatással voltak a lakosság széles rétegeinek életkörülményeire. Új, illetve addig rejtett szociális problémák (például hajléktalanság, munkanélküliség, létbizonytalanság, szenvedélybetegségek) jelentek meg egyre gyakrabban, miközben tért nyert a társadalmi individualizálódás és megnőtt az egyéni személyes háziartások aránya. A jövedelmek erőteljes differenciálódása és a családi kapcsolatok hiánya, illetve lazulása folytán egyre többen szorultak valamilyen pénzbeli vagy természetbeni támogatásra, szervezett keretek között folyó szociális gondoskodásra. A leghátrányosabb helyzetbe az idősek, a hosszabb ideje munkanélküliek, az alacsony jövedelmű gyermekek családjai, az egészségkárosodott, csökkent munkaképességű személyek kerültek. Az elmúlt húsz évben folyamatosan bővült a szociális támogatásra szorulóknak száma. A kedvezőtlen gazdasági viszonyok között végbement demográfiai folyamatok, a népesség korösszetételének megváltozása, a lakosság öregedése és az alacsony termékenység mellett meg-nyilvánuló alacsony foglalkoztatás, magas inaktívítás miatt a csökkenő

3.2. Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az e múlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevesszük térségi és országos adatokkal is.

d) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete:

Az esélyegyenlőség kulcselemei a foglalkoztatottság és a munkavégzés, mert ezek jelentősen hozzájárulnak a lakosság gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. A mélyszegénység kialakulásának és konzerválódásának egyik fő oka a munkajövedelem hiánya. Az átlagnál is kedvezőtlenebb a romák, de főleg a roma nők munkaerő-piaci helyzete, aminek fő oka a cigányság tradicionálisabb családstervezésében és a gyerekek magas számában keresendő. Az alábbi táblázatok jól szemléltetik a városunkra jellemző foglalkoztatottságot, bemutatva az elmúlt évek változásait nemek és korosztályok szerinti bontásban.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyílvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	9,79	7,68	8,74%
2017	9,47	8,92	9,20%
2018	10,25	9,96	10,11%
2019	10,08	11,04	10,56%
2020	10,64	11,35	11,00%
2021	10,17	11,13	10,65%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

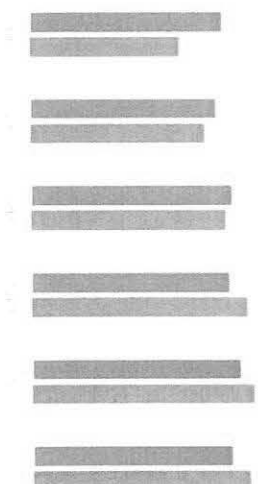
A munkanélküliségi ráta a munkanélkülieknek a gazdaságilag aktívakkhoz viszonyított aránya. Gazdaságilag aktívnak a foglalkoztatottak és a munkanélküliek együtt. (KSH)

A nyílvántartott álláskereső az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szükséges feltételekkel rendelkezik, és oktatási intézmény nappali tagozatán nem folytat tanulmányokat, és országi nyugdíjra nem jogosult, valamint rehabilitációs járadékban nem részesül, és az alkalmi foglalkoztatásnak minősülő munkaviszony kivételével munkaviszonyban nem áll és egyéb kereső tevékenységet sem folytat, és elhelyezkedése érdekében az illetékes kirendeltséggel együttműködik, és akit az illetékes kirendeltség álláskeresőként nyílvántart. (Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat)

A 3.2.1 sz. táblázatból látható, hogy a nyílvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében, a férfiak és a nők esetében is növekedést mutat 2016-2020 között. A férfiaknál kisebb az emelkedés mértéke, a nőknél magasabb. 2016-tól egészen 2018-ig a férfiak aránya magasabb volt a nőkénel. Ez 2019-től megváltozott, hiszen attól az évtől a nyílvántartott álláskereső nők aránya lett több. 2020-ról 2021-re már csökkent a nyílvántartott álláskeresők aránya mindkét nem esetében.

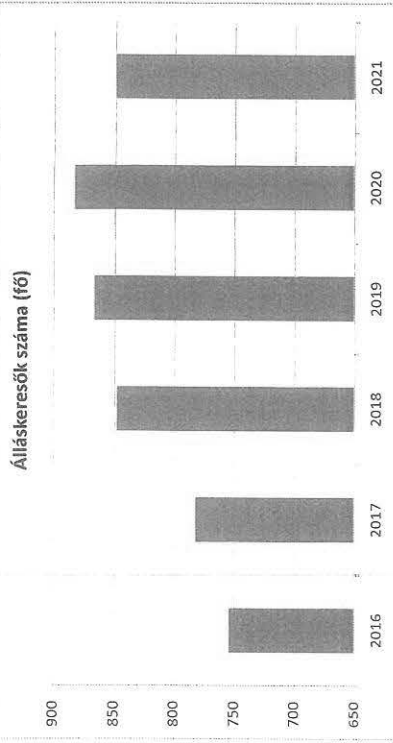
Annak ellenére, hogy Nyírbátorban elegendő munkahely található, mégis elég magas a nyílvántartott álláskeresők száma a városban. Ennek az egyik oka a megfélemlítő iskolai végzettség/alkalmasság hiánya, másik oka pedig, hogy nem találunk végzettségüknek megfelelő munkát, nem megfelelő számukra a beérés, vagy nem is akarunk dolgozni.

Munkanélküliség nemek szerint

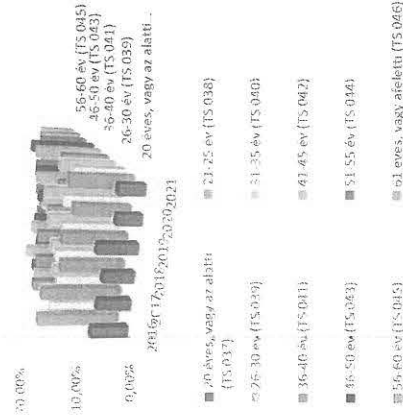
3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint									
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év		2016	2017	2018	2019	2020	2021	
	Fő	összesen	754	782	848	867	883	850	
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	%	53,00	50,00	50,00	66,00	42,00	43,00	
	Fő	%	7,03%	6,39%	5,90%	7,61%	4,76%	5,06%	
21-25 év (TS 038)	Fő	%	117,00	119,00	102,00	107,00	94,00	102,00	
	Fő	%	15,52%	15,22%	12,03%	12,34%	10,65%	12,00%	
26-30 év (TS 039)	Fő	%	90,00	87,00	100,00	95,00	99,00	83,00	
	Fő	%	11,94%	11,13%	11,79%	10,96%	11,21%	9,76%	
31-35 év (TS 040)	Fő	%	82,00	82,00	96,00	107,00	118,00	93,00	
	Fő	%	10,88%	10,49%	11,32%	12,34%	13,36%	10,94%	
36-40 év (TS 041)	Fő	%	100,00	101,00	110,00	98,00	85,00	81,00	
	Fő	%	13,26%	12,92%	12,97%	11,30%	9,63%	9,53%	
41-45 év (TS 042)	Fő	%	88,00	108,00	111,00	95,00	112,00	112,00	
	Fő	%	11,67%	13,81%	13,09%	10,96%	12,68%	13,18%	
46-50 év (TS 043)	Fő	%	84,00	83,00	96,00	95,00	104,00	112,00	
	Fő	%	11,14%	10,61%	11,32%	10,96%	11,78%	13,18%	
51-55 év (TS 044)	Fő	%	73,00	68,00	81,00	87,00	93,00	85,00	
	Fő	%	9,68%	8,70%	9,55%	10,03%	10,53%	10,00%	
56-60 év (TS 045)	Fő	%	52,00	62,00	67,00	70,00	72,00	75,00	
	Fő	%	6,90%	7,93%	7,90%	8,07%	8,15%	8,82%	
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	%	15,00	22,00	35,00	47,00	64,00	64,00	
	Fő	%	1,99%	2,81%	4,13%	5,42%	7,25%	7,53%	

A nyilvántartott álláskereső száma a 2016 és 2020 között eleltelt években 129 fővel emelkedett, míg 2020-ról 2021-re 33 fővel csökkent-ahogyan ez 3.2.2. sz. táblázatból is kitűnik.

Miközben csökkentést mutatott a 20 éves, vagy az alattiak; a 21-25 évesek; a 26-30 évesek; a 36-40 évesek száma, addig növekedett a 31-35 évesek; a 41-45 évesek; a 46-50 évesek; az 51-55 évesek; az 56-60 évesek és a 61 éves, vagy a felettiak száma. A legnagyobb százaléktű csökkentést a 36-40 év közötti nyilvántartott álláskeresők száma mutatta, 19 fővel.

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

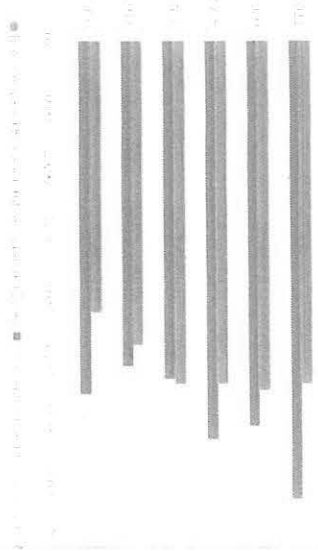
A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya 2016-tól 2021-ig 16,5 %-kal növekedett. Kiugróan magas volt az emelkedés 2018-ról 2019-re, amikor 9,67 %-kal lett magasabb az arány. 2018-ig a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül a nők aránya volt a kisebb, a férfiak aránya a nagyobb. Azonban a 2018-as évben megfordult ez a tendencia és a nők aránya lett a magasabb.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	55,97	42,85
2017	51,53	48,14
2018	53,42	54,30
2019	63,09	54,30
2020	61,04	55,25
2021	72,47	54,24

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszabb ideje álláskeresők

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága:

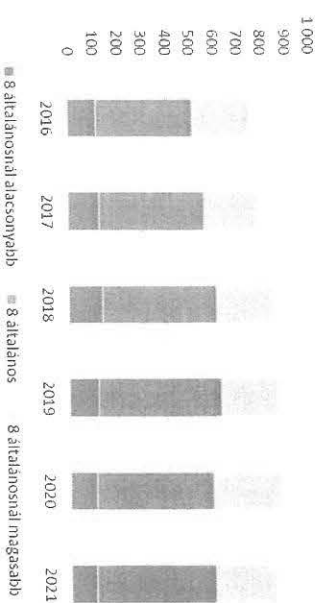
Az iskolai végzettség, szakképzettség fontos szempontja a foglalkoztatásnak, mely a szegénység vizsgálatainál a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemeltre kerül. Az alacsony iskolai végzettség, iskolázatlanság a mélyszegénységben élők és a roma lakosság körében igen jellemző. elsősorban a családi minta átöröklése, a támogatatlanság hiánya miatt. Az adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező nők aránya közel 10 %-kal magasabb a férfiakhoz képest. Jól látható, hogy a célcsoport női tagjai ebben az életkorban valószínűleg gyermekvállalás miatt kikerülnek az iskolából, s később sem szerzik meg az alapvégzettséget. A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők között a legnagyobb arányban az általános iskolai végzettséggel rendelkezők szerepelnek és a legkisebb az aránya a 8 általánosnál alacsonyabb végzettségűeknek. (3.2.4.sz. táblázat)

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)		Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint				
	Fő	%	8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)	Általános iskolai végzettség (TS 035)	8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	Fő	%
2016	754	14,99%	113	52,79%	243	32,23%	
2017	782	15,73%	123	55,37%	226	28,90%	
2018	848	16,16%	137	55,42%	241	28,42%	
2019	867	13,49%	117	58,48%	243	28,03%	
2020	883	12,12%	107	54,36%	296	33,52%	
2021	850	12,12%	103	57,76%	256	30,12%	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint (fő)

Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség, a munkahelyek, az ingázási- és a munkásszállás lehetőségek beszűkülése miatt. Nehézíti helyzetüket, hogy az aktív keresők között alapkövetelmény a betyézett általános iskolai végzettség megéléte, mely a célcsoport tagjainál jelentős számban hiányzik.

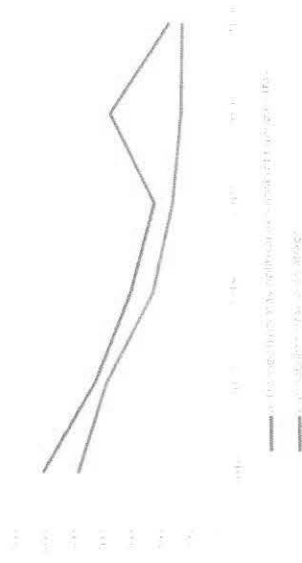
c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkakerüpiacra történő átlépés lehetőségei:

Az önkormányzat jól átgondolt közfoglalkoztatási programot valósít meg évek óta. A közmunkaprogramok szervezését, lebonyolítását a Polgármesteri Hivatal Önkormányzati Irodájának Városüzemeltetési csoportja végzi. Az ebből eredő teendők az Iroda más csoportjai számára is jelentős feladatot jelentenek. A közfoglalkoztatottak száma évről-évre jelentősen csökken, amint a 3.2.5.sz. táblázat is szemlélteti.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai	
Év	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő (éves átlag - fő)
2016	484
2017	380
2018	215
2019	146
2020	112
2021	102

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Aktív foglalkoztatáspolitikai eszközökkel támogatottak és közfoglalkoztatottak száma

A 2021. évi programok keretében vállalt és megvalósított tevékenységek, melyek egy része 2022. évre is áthúzódott:

3.2.5.a) sz. táblázat-Közmunkaprogram

program elnevezése	időszak	létszám (fő)
Szociális jellegű: (belvíz-elvezetési rendszerek kezelése, közúthálózat karbantartása, mezőgazdasági utak rendbetétele, illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása)	2021.03.05. – 2022.02.28.	25
Helyi sajtósajtóságra épülő	2021.03.05. – 2022.02.28.	10
Hosszú közfoglalkoztatás	2021.03.05. – 2022.02.28.	6
Összesen:		41

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

• *Belvíz-elvezetési rendszerek kezelése*

A város területén folyamatosan végezték a csapadékvíz elvezető rendszerek takarítását, (tisztító aknák kézi takarítását, nyílt árkok kaszálását kb. 1 200 m hosszan uttестekről. Mindezen feladatok elvégzésével jelentős mértékben növelték a város belvízvédelmét. Az árokpartok tisztításakor, kaszálásakor, cserjeirtásakor a terület mértéke közel 2 000 m². Parlagfű mentesítéssel megisztított terület nagysága 18 000 m².

• *Közúthálózat karbantartása*

Nyírbátor belterületén a burkolt utak karbantartását, kátyuzását, padkák rendbetételét valósították meg. A megisztított közutak hossza 7 000 m, padkázott közút hossza 13 000 m. Az utak széleinek parlagfű mentesítését is végezték. A kihelyezett jelzőtáblák karbantartását, láthatóvá tételét is sikerült megoldani.

• *Mezőgazdasági földutak karbantartása*

A városban található külterületi földutak nagy része az elmúlt években a karbantartások ellenére is - a mezőgazdasági munkagépek számára nem, vagy csak nehezen járhatóvá vált. Folyamatosan végezték a korábbi közmunka programok keretében beszerzett eszközök segítségével a földutak egyengetését, további karbantartását, szelést. A benőtt fásorok kivágását, utak vízelvezési problémáinak megoldását közel 30 km hosszan, 7 fő bevonásával hajtották végre. Ebben a programban valósult meg az éves parlagfű mentesítés is, négyszeri kaszálással közel 18 000 m² területen. A téli hónapokban került sor a fásorok ritkítására, gyérítésére.

• *Illegális hulladéklerakó-helyek felszámolása*

A város nem rendelkezik legálisan működő hulladéklerakó hellyel, a lakosság sok esetben az építési és egyéb hulladékot illegálisan külterületeken helyezi el. A város közigazgatási területén minden évszakban, folyamatosan munkavégzéssel, közel 15 000 m² területet sikerült az illegálisan elhelyezett hulladéktól megtisztítani. A program keretében több, mint 1 millió Ft-ot fordítottak a begyűjtött hulladékok elszállítására és megsemmisítésére. A hulladékok elszállítását a már korábban beszerzett 2 db 32 m³-cs konténerrel oldották meg a hulladékgazdálkodási közszolgáltatóval.

• *Hosszú közfoglalkoztatás*

Fontos a város köztereinek, járdáinak tisztítása, karbantartása, téli síkosság mentesítése. A hosszú közfoglalkoztatásban részt vevők ezeket a feladatokat oldották meg.

3.2.5.b) sz. táblázat- A 2022. évi programok keretében vállalt tevékenységek

program elnevezése	időszak	Létszám (fő)
Helyi sajátosságra épülő	2022.03.07.-2023.02.28.	10
Szociális jellegű	2022.03.07.-2023.02.28.	24
Hosszú távú foglalkoztatás	2022.03.07.-2022.08.31.	5
Hosszú távú foglalkoztatás (képzés)	2022.04.06.-2022.06.30.	12
Hosszú távú foglalkoztatás	2022.09.01-2023.02.28.	4
Összesen:		55 fő

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Az elmúlt években a Nyírbátor Város Önkormányzata által a közfoglalkoztatott munkavállalói létszám az alábbiak szerint alakult:

3.2.5.c) sz. táblázat- A közfoglalkoztatotti munkavállalói létszám alakulása

2014 évben	479 fő
2015 évben	319 fő
2016 évben	293 fő
2017 évben	295 fő
2018 évben	04 fő
2019 évben	53 fő
2020 évben	44 fő
2021 évben	41 fő
2022. évben	55 fő

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatási program:

A korábbi években a saját erőből épített jársztréteket, valamint a régióban kínálhattak a közfoglalkoztatási program keretében javítanak és tennek biztonságosabbt. A város közigazgatási behatároltan található pihenőpákok, lovak, szemetesek, flingórak és a kutyafutatóban található fá készitési elemek szükség szerinti felújítását tervezik.

Szociális jellegű közfoglalkoztatási program:

- Közutahálózat karbantartása
- Bolyv-elvezető rendszerek kezelése
- Mezőgazdasági földutak karbantartása
- Illegális hulladéklerakó-hehelyek felszámolása

Tervezik a burkolt belterületi utak kátyúzását, útpadkák szükség szerinti javítását elvégezni a város egész területén. Tervezik megtsziltoit közutak hossza 7 000 m, parkázott közutak hossza 13 000 m. A mezőgazdasági utak karbantartása indokolt, mert a munkagépek folyamatosan kigútrósítik a földutakat, a növényzet bérnyi azokat. Ezzel környékből válhat a magántulajdonban lévő földök megkésztelése, illetve a magántulajdonban lévő gépek berendezések állagának megővéása. A programban 30 km földutak készitnek rendbe tenni, 7 fő bevonásával. Csep. és kézi kaszással szeretik a parttagú mentesitést elvégezni, az előirt évi négyzari kaszással körül 18 000 m² területen. A téli hónapokban kerülne sor a fasorok rtkitására, egyéttésre és a földutakra behajló sarjak levágására.

Hosszú távú foglalkoztatás:

A Hosszú távú foglalkoztatás keretében 5 fő állandó foglalkoztatása szerepel a tervek között, akik a város közterületén minden takarítás kapcsolatos (kommunális hulladékgyűjtés, hó eltakarítás, síkosság mentesítés) munkát látják el főgagn végezni.

A Hosszú távú foglalkoztatásban részi vevők vas-és acélfeldolgozó képzésben vesznek részt.

- d) **a foglalkoztatásba való hozzáérés esélyének mobilitási, információ és egyéb tényező: közeledek, potenciális munkalehetőségek, szervezett berhaladások, lehetőséges vállalkozási területek, helyben/terseghben működő foglalkoztatási programok:**

Nyírbátor biztos gazdasági alapokon álló, folyamatosan fejlődő kisváros, melynek az egyik gazdasági centruma az Ipari Park, a másik pedig a Déli iparterület. Ebből adódóan ez két a városvez adja az ipari terület döntő részét, valamint a foglalkoztatási potenciáljuk is kiemeltető. A város nem munkanélküliséggel küzd, bár az is jelen van, hanem a képzett munkaerő hiányával. A nyírbátort nemzetközi cégekhez kb. 179 telepítésről szállítják a dolgozókat nap, mint nap. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 83/2016. (XI.30.) önkormányzati határozatával elfogadta az **„Eszély a jövőért”** programot. Az önkormányzati program segítséget nyújt a munkanélkülit, vagy közmunkából elő nyírbátort lakosoknak, hogy esélyessé váljanak az elsődleges munkalevepiancon való elhelyezkedésre. Meghatározza a Programban résztvevők kötelezettségek, lehetőségeit, a programba történő belépés, kilépés, kizárás részletes szabályait. A Szabályzat mellékletét képezi a foglalkoztatókkal és a programban résztvevőkkel közendő együttműködési megállapodás. A program elsődleges ösztönző támogatásokat tartalmaz arra nézve, hogy minél több személy képes kilepni az elsődleges munkaerő piacra. Az ösztönző elemek - munkakerületi szociális támogatás, intézményi gyermektelvezetési támogatás, munkakerületi szociális támogatás, képzési szociális támogatás, egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók szociális támogatása - mellett a programban résztvevőktől elvánt kötelezettségeit is tartalmaz (lakókörnyezet rendbetételc, övodzatási, iskolázatlalási kötelezettség). A Program 2017. január 1. napjától indult 208 fővel, 2022. év végén 368-on regisztráltak a Programba és közülük 100 fő dolgozott.

Mezőgazdaság

Nyírbátorban a mezőgazdaságban foglalkoztatók aránya 5%, ami kis mértékben elmarad a kisterületi átlagtól (7,6%). A mezőgazdaság kiegészítő foglalkoztatási és jövedelemszerzési lehetőségeit ma is azonban lenyegesen nagyobb szerepet tölt be a fenti számokhoz képest. A településen a földterület átlagos aránykoron értéke 8,68 (szemben 18,15 AK országos átlaggal), amely a homokos talajok miatt elsősorban a kevésbé előműnkka-igényes erdőgazdálkodás számára kedvező. A használt földterületek művelési ágak közötti megoszlására jellemző a szántóföldek és az erdőterületek nagy aránya. A térségben természet növények, főként gyümölcsösök nagyobb földvászáló helyei Nyírbátorban működnek, amely logisztikai szempontból lehetőségeket rejt magában. Az ipari növények közül jelentős a napraforgó és a burgonya, de a jövőben előreláthatóan mindkét növény termőterülete csökkenni fog. A családi gazdaságokban a sertés, a juh, a baromfi, valamint a fő és a nyúl tenyésztése a meghatározó. A kedvező idegenforgalmi hatására csökken a helyi, térségi felvásárlás és értékesítés, az agrárium felhalmozási növekedésének megféltetésére kihasználtva. Ezért a kisebb mezőgazdasági cégek, egyéni vállalkozók és önmunka számaára a jelenlegi piac körülmények között megoldást jelent a szoros kooperációban történő termelés és értékesítés. Ennek alapját a Nyírbátort Bátor - Trade Mezőgazdasági és Szolgáltató Szövetkezeti Jelenti, amely stratégiai szempontból is meghatározó jelentőségű foglalkoztató és integrátor.

Nyírbátorban, Városfejlesztési Csoport szakmai irányításával 7 fős mezői örszolgálat működik. A mezőőrnök havi szolgálati lev alapján látják el feladataikat. A szolgálatok 6-22 óráig tartanak, azonban az időszakos feladatokra tekintettel az átlalánosól eltérő szolgálatakat is folyunk. A

mezőrség alapvető feladata a termőföldek őrzése, valamint a termőföldön lévő, illetve ahhoz tartozó termények és termékek, felszerelések, eszközök, használatok, továbbá mezőgazdasági építmények, földmérési jelek vagy óvdelelmének ellátása. A mezőbirtki szolgáltatás központi pontja a Művelődési Központban található A diszpejser szolgálat az információk birtokában hatékonyan tudja az egyes eseményeket elvezetni, összefüggéseket találni, és az információkat a megfelelő szereplők részére továbbítani. A térfigyelő rendszer képeit is a diszpejser központ figyeli, így esetenkéntes gyűjtés esetén azonnal riasztani tudja az illetékesekkel rendelkező közbiztonsági szereplőket. A mezőbirtki szolgálat a tevékenysége során együttműködik a katasztrófavédelemmel, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal vamszerveivel, a hivatásos állami és önkormányzati tűzoltósággal, a természetvédelmi őrszolgálattal, az erdőszelvényi hatósággal, a vadászati hatósággal, a halászati hatósággal, az önkormányzati szervekkel, a járási hivattal, a fegyveres biztonsági őrséggel, valamint az egyesülettel. Rendkívüli események esetén életet menteni, orvosi segítséget hívni, vagyont menteni köteles. Kiemelt figyelmet fordítanak az illegális hulladéklerakás felderítésére, megelőzésére. A fa és terménylopások száma a mezői őrszolgálat felállítására óta jelentős mértékben csökkent, azonban teljesen nem szűnt meg.

Szolgáltatások

A szolgáltatások Nyírbátor gazdaságában lényeges szerepet töltenek be: az összes foglalkoztatott 64,9%-a dolgozik ezen szektorban (kistérségi átlag 62,4%). A városban a lakossági alapszolgáltatások valamennyi válfaja biztosított. Egyes szolgáltatástípusok lendületesen fejlődtek, és a személyi szolgáltatások széles körét alakították ki. A leggyorsabban fejlődő humán szolgáltatások (pl. ingatlanközvetítés, könyvelés, adótanácsadás, biztosítás, értékpapír forgalmazás, hitelnyújtás) a kis- és közepes vállalkozásokra épülnek, amelyek az új látszólagos forgalmazás kielégítésére specializálódnak. Az üzleti szolgáltatások terén Nyírbátor adottságai az inkubátorház és Szolgáltató Központ 2011-es átadásával jelentős mértékben bővültek. Az inkubátorház és Szolgáltató Központ, amelynek célja, hogy a térségben fejlődő innovációs lehetőségeket működő vállalkozássá, illetve termékké fejlessze, üzleti alapokra helyezze, valamint az ipari Parkban működő, újonnan betelepülő kezdő vagy új, fejlődési szakaszba lépő mikro- és kisvállalkozások növekedési pályára állását elősegítse. A Nyírbátori Inkubátorház és Szolgáltató Központ a szolgáltatások széles skáláját kínálja az ideiglenes segítségre szoruló vállalkozóknak.

Vállalkozások

Nyírbátorban közel 2250 bejegyzett vállalkozás működik. Újszerű tevékenységek jelent meg az internetes kereskedelem, nőtt a használt cikkekkel kereskedők száma, és emelkedett a meleg-hűdég ételt forgalmazók száma is. Az utóbbi években növekedett az új vállalkozások száma, ami új munkalehetőségeket is teremtett. Míg 2020-ban a működő vállalkozások száma 1179 volt, addig 2022-ben közel 2250-re nőtt a számuk.

A legjelentősebb munkáltatók és iparüzési adót fizetők, a TOP 100 – ban is benne lévő cégek, vállalkozások:

1. Bátor-Trade Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
2. Coloplast Hungary Kft
3. Diehl Aviation Hungary Kft
4. Eden 96 Kft
5. Farnol Hungary Termelői és Kereskedelmi Kft.
6. Gloster Zöldség- Gyümölcs feldolgozó és Kereskedelmi Kft.
7. Grovi Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
8. MSK Hungary Gépgyártó Bt
9. Nyírföld Zrt.
10. Nyírzen Zrt.

11. P&P Kereskedelmi és Szolgáltató Kft
12. Rosenberger Magyarország Kft.
13. Senoplast Hungary Kft
14. Transzítter – Transzifood Kft.
15. TVP Gaboná kereskedőház Kft.
16. Unilever Magyarország Kft
- A Coloplast Hungary Kft.
- A Diehl Aircraft Hungary Kft.
- A Farnol Hungary Kft.
- Senoplast Hungary Kft.
- Unilever Magyarország Kft.
- Rosenberger Magyarország Kft.

Nyírbátorban a mezőgazdasági feldolgozóipari kapacitások aránya is kiemelkedő, emellett nagy jelentőséggel bír a gépgyártás is.

- A város Önkormányzata számos befektetés-ösztönzési tevékenységgel segíti a cégek letelepődését:
- adatot és információt nyújt a településről, a munkaerőpiac aktuális helyzetéről, a közművek kiépítettségéről, a központi és helyi adókról stb.;
 - soron kívüli ügyintézésrel gyorsítja az engedélyezési eljárást, közreműködik más hatóságokhoz tartozó eljárások ügyintézésében;
 - igény szerint rész vesz a kiszolgáló közművek tervezésében és kiépítésében;
 - szolgáltató, beszállító és kivitelező cégekkel ajánl, valamint segíti a megkegyezés létrejöttét.
- Az Ipari Park külföldi működő tőkével megvalósított fejlesztései zöldséves beruházások voltak, amelyek keretében modern termelési kapacitásokat építettek ki. 2018-ban a településen 235 telephellyel bejelentett egyéni vállalkozást regisztráltak. A kínálatot nagymértékben befolyásolja a nemzetközi kereskedelem láncok megjelenése. (SPAR, TESCO, PENNY MARKET). A kiskereskedelmi üzletek legnagyobb része ruházati szaküzlet (15,4%), illetve élelmiszer jellegű üzlet (8,5%).

Turizmus, kultúra

A gazdaság egyre gyorsabban fejlődő ágazata Nyírbátorban a turizmus. A város legnagyobb vonzereje a gyógy- és termálviz, valamint a vallási és történelmi emlékek. A potenciál nagyobb fokú kihasználása érdekében került sor a „Hit és Egészség” kiemelt turisztikai projekt megvalósítására, amelynek részeként létrehozták a Sarkány Wellness és Gyógyfürdő, restauráltak a műemlék Református és Minorita templomokat, közbiztonsági kialakították a Városerődét sétány- és felújították a Bathori Várkastélyt. Nyírbátor további látványosságokkal és kulturális kínálatának folyamatos fejlesztésével tervezte erősíteni idegenforgalmi vonzerejét. 1967 óta, a nyári hónapokban, minden évben megrendezésre kerül a Nyírbátori Zenei Napok rendezvény-sorozata. Az eltelt több mint fél évszázad alatt nagyon sok emlékezetes koncert csendült fel, amelyekben számos világhírű előadóművész és együttes lépett itt a közönség elé. 33 éve várja minden szeptemberben a Szűreti felvonulás és mulatság a városlakókat. Népszerű ingyenes tavaszi program a Hűsvéti Játsszóház, nyári program a Bátor Lovas Napok, a Bátor Sportnap, a városközpontban zajló hétvégi Korzók. Ezekben kívül még számos más esemény és rendezvény közül választhatnak a helyiek és a turisták, amely programokat a város rendezvényterve tartalmaz. 2020-ban és 2021-ben a koronavírus jelentősen visszavetette a turizmust. A Sarkány Apartman és Kempingben 2020-ban az eltöltött vendégéjszakák száma 7267 volt, míg 2021-ben 9466. A turistaforgalom ismét lassú növekedésnek indult.

- e) *fiatalok foglalkoztatásait és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez; továbbképzéshez; való hozzáféréstük;*

A munkanélküliek között jelentős azon hátrányos helyzetű csoportok aránya, akiknek a munkaerő-piacra kerülés, illetve visszatérés nehézségebe ütközik. Ezek megoldásával megőrizhető a felzárkóztatás, és a munkaerő-piacra való visszatérés.

A „Befektetés a jövőbe” EFOP 1.4.3 nyertes pályázat keretében működött 2022. szeptember 31-ig a „Jövőbe látó Klub”, ami a munkaerő-piaci és közösségi részvételre felkészítő tevékenységeket tartalmazott a gyermek és ifjúsági korosztály részére. A tevékenység célja volt a pályaválasztás előtt álló gyermekeket és szüleiket megismertetni a Nyírbátorban levő pályaválasztási lehetőségekkel, az Ipart Parkban működő üzemekkel. Az általános iskola befejező évében a 8. osztályos tanulók és szüleiik fontos döntés előtt állnak. El kell dönteni, hogy milyen iskolatypusban, hol tanuljanak tovább a gyerekek. Ez nehéz feladat, az utóbbi évek munkaerő-piaci helyzetét tekintve. A megalapozott döntéshoz helyes önismeretre van szükség, valamint ismeretekkel kell rendelkezni a választott pályáról, az ahhoz szükséges képességeiről és ezek megszerzésének lehetőségeiről. Cél, hogy minél többen maradjanak „helyben” választásnak olyan szakmát, amiben majd az iskola elvégzése után a városban, vagy a jártásban tudnak elhelyezkedni.

Ebben segítettek a pályaaorientációs tanácsadások. A pályaaorientációs tanácsadón csoportonként 3 x 2 órában pályaaorientációs szakember segítségével a szakmákról történeti beszélgetésre (előnyei, hátrányai), csoportos beszélgetésekre, önismeret, kommunikáció és szociális kapcsolatok fejlesztésére került sor. A diákok megismerkedhettek a városban működő oktatási intézmények pályaválasztási lehetőségeivel. Továbbá megismerhették a település nagyobb munkáltatóit a fő profiljukat és az általuk biztosított diákmunka lehetőségeket.

Ezú követően a tanulók csoportonként 3 x 2 órában ellátogattak az üzemekre. Gyárakba Betekintésti nyelhetnek az üzemek mindennapi életébe, láthatják a termelési technológiákat a folyamatos munkamenetet, a biztonságos munkavégzés feltételeit, eszközeit, az adott szakterületen dolgozókkal szembeni elvárásokat, szükséges kompetenciákat. Megtekintették, hogyan készülnek a különböző alapanyagokból a késztermékek, milyen munkafolyamatokon mennek keresztül addig, amíg eljárnak a végtermékig.

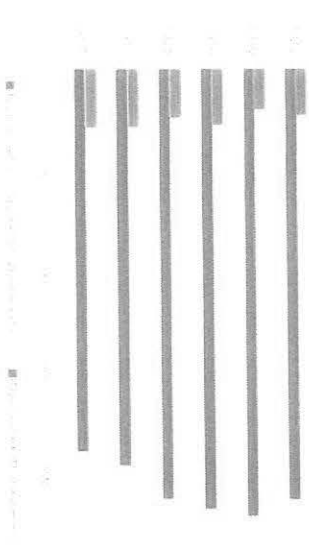
Az EFOP pályázat keretében végzett pályaaorientációs program sikeres és eredményes volt, ezért a pályázat lezárulása után folytatódik tovább. A városban működő általános- és középiskolák egyaránt megrendezik a pályaaorientációs napokat, amelyeken bemutatkoznak a városban működő cégek, megismerhetik az általuk biztosított diákmunka lehetőségeit. Emellett a középfokú és a felsőfokú oktatási intézmények is lehetőséget kapnak a bemutatkozásra.

A 2022-ben indított Legyél Te is NYÍRBÁTORI elnevezésű program keretében folyamatosan nyújtunk pályaválasztási tájékoztatót (életpályamodellt), az általános- és középiskolások részére, bemutatva azokat a mtszaki- és egyéb szakmákat, melyek Nyírbátorban a szaktegypzésben elcsajáthatóak és helyben álláslehetőség is adott az elhelyezkedésre. 2022-ben két alkalommal állásbörze is megrendezésre került a városban.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	754	116
2017	782	114
2018	848	97
2019	867	111
2020	883	81
2021	850	92

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

A nyilvántartott álláskeresők száma 2016-tól, ha kis mértékben is de emelkedő tendenciát mutat. Ezen belül viszont a pályakezdő álláskeresők számának csökkenése látható egy év -2019- kivételével. (3.2.6 sz. táblázat) A pályakezdő álláskeresők azok a 25. életévüket, felsőfokú végzettséggel rendelkező esetében a 30. életévüket ben nem töltött fiatalok, akik tanulmányaik befejezését követően munkanélküli ellátásra nem jogosultak. A pályakezdő álláskeresők számára egyik legfontosabb szempont a várható fizetés mértéke, a munkájuk elismerése és a hosszútávú karrierépítés lehetősége.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A munkaerő-piaci integrációhoz, a képzési lehetőségek eléréséhez a Szabolcs –Szatmár –Bereg Vármegyei Kormányhivatal Nyírbátori Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya nyújt segítséget az érintetteknek.

Az MSZC Bethlen Gábor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium államilag támogatott, ingyenes felnőttképzést szervez és folytat, amelynek képzési ideje 1,5-2 év. A képzések megfelelő létszám esetén indulhatnak. A bemeneti feltétel szakmanként változó: érettségi vagy iskolai rendszerben végzett 10 osztály, felvételi vizsga nincs. Az oktatás órái részben az iskolában, a gyakorlati része pedig belső tanműhelyben vagy külső gyakorlati helyen zajlik. Az oktatási napok heti 2-3 alkalommal zajlanak – a csoport igényeivel igazodva- általában 15:00 órai kezdéssel. A képzések sikeres vizsgálata esetén szakmai bizonyítvánnyal zárulnak. Választható képzések: divatszabó, villanyszerelő, automatikai technikus, hegesztő, gépészmérnök, kereskedelmi értékesítő, burkoló, pénzügyi-számviteli ügyintéző, kisgyermekgondozó – nevelő, szociális ápoló és gondozó, szakképző iskola kétéves érettségire felkészítő. Míndenek mellett az önkormányzat rendszeresen biztosít helyszíni egyéb felnőttképzések számára.

Nyírbátor Város Önkormányzata Nagykárolytal közösen a ROHU - 395 azonosítószámú „Nyírbátor és Nagykároly együttműködése a foglalkoztatás javítása, és a munkaerő határokon átnyúló mobilitásának elősegítésében „elnevezésű projekt megvalósítására vissza nem térítendő támogatást nyert. A vezető partner: Nyírbátor Város Önkormányzata, a projekt partner: Nagykároly Város Önkormányzata és a pályázat időtartama 3 év. Tartalmi elemei: az infrastrukturális fejlesztések, valamint közös munkaerő-piaci és szolgáltatási tevékenységek. Az utóbbi keretben három munkaerő-piaci fórum valósul meg, és mindégynéket az a célja, hogy a határon átnyúló térség munkaerő-piaci szereplői között erősítse az együttműködést. A közös jövőképet alapján a magyarországi Nyírbátor és a romániai Nagykároly egy közös, határon átnyúló munkaerő-piaci létre, amely magában foglalja a környező településeket is. A két önkormányzat szorosan együttműködik abban, hogy kedvező feltételeket teremtsenek a növekvő foglalkoztatáshoz, a kiegyensúlyozott munkaerő-piacihoz és a helyi vállalkozások versenyképességének hosszú távú javításához. A szakmai és felnőttképzések kiváló infrastrukturájának köszönhetően javulnak a térségben élő és/vagy dolgozó munkások képességei és készségei. A potenciális és új munkavállalók versenyképes tudással és kompetenciákkal rendelkeznek, amely csökkenti a vállalkozások folyamatos munkakeresését. Ezek az adottságok sikeressé teszik őket nemcsak a nyírbátori és nagykárolyi munkakeresés folyamatában, hanem abban is, hogy meg tudják tartani munkahelyüket, ami folyamatos és kiszámítható jövedelmet, valamint szakmai előrelépést és fejlődést biztosít a számukra.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

Az önkormányzati foglalkoztatás javarészt a közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg. Az önkormányzat Városüzemeltetési csoportja bonyolítja le közfoglalkoztatást, amelynek keretében aktív korúak ellátásában részesülők foglalkoztatása történik.

A közfoglalkoztatott munkavállalók segítik valamennyi önkormányzati intézmény és gazdasági társaság feladatellátását. Segítségét nyújtunk a szakrendelő és a háziorvosai rendelők, valamint a Járási Hivatal egyes épületeinek üzemeltetéséhez, különböző civil szervezetek és egyházak feladatellátásához. Összességében elmondható, hogy a városban nincs olyan közfeladatot ellátó szerv, amelynek munkáját ne segítenék közfoglalkoztatás keretében. A roma munkavállalók számáról nem rendelkezik statisztikai adatokkal az önkormányzat.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A foglalkozási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezhető. A foglalkozási diszkrimináció mértéke és a munkaerő-piaci státusz között erős összefüggés található. A nem foglalkoztatottak csoportja (munkanélküliek és inaktívak együtti) és azokon belül a roma származású nem foglalkoztatottak szenvedték el legnagyobb valószínűséggel a hátrányos megkülönböztést eddigi életútjuk során. A munkaerő-piacról való korai kiszorulásához leginkább az egészségi állapotai, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá.

„A gyakorlatban előfordulhat, hogy meghatározott speciális foglalkoztatási jellemzők miatt, szükséges a munkavállalók között megkülönböztetést tenni, de ez nem jelentheti az egyenlő bánásmód követelményének megsértését. Ilyen, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés, ha azt a munka jellege vagy természete indokolja. Megengedett továbbá a vallási vagy más világnézet meggyőződésén, illetve nemzeti vagy etnikai hovatartozásán alapuló, a szervezet jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott foglalkozási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós foglalkoztatási követelményen alapuló megkülönböztetés.”²²

„A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlítő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés. A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentős hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerő-piacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...) A munkáltató feladata, hogy minden szükséges intézkedést megtegyen a hátrányos megkülönböztetés ellen, különösen, ha arra a munkahelyen vagy a munkaerő-piacon kerül sor.”²³

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A nevelési –oktatási intézményekben már az óvodás kortól lehetőségek van a gyerekeknek a digitális ismeretek megismerésére. Az óvodákban megtalálható és mindennapi használatban van a Digitális Okosjáték (DIOO), amely olyan digitális eszköz, ami pontos képet ad az egyes gyermekek fejlődéséről, aktuális állapotukról és a fejlesztendő képességeikről. A játékos képességfejlesztő feladatok megoldása során feltérképezi a kisgyermekes részvételeit, amiről az óvodapedagógusok folyamatosan tájékoztatják a szülőket.

Az általános és középsiskolában tanórán keretük között folyik az informatikai oktatás, és minden intézményben rendelkezésre állnak az okos táblák a tanítási órákon.

A Városi Könyvtár több alkalommal szervezett digitális képzést az érdeklődő időskorúak számára. Az internet és az okostelefonok napi szintű használata miatt, minden korosztály elsajátított bizonyos digitális kompetenciákat. A lakosság egy része már online felületeken intézi a hivatali ügyeit.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. évben jelentősen átalakult. A szociális és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 2015. március 1-jétől hatályba lépő rendelkezése alapján szociális rászorultság esetén a jogosult számára

- a) a járási hivatal: – az Szt- ben meghatározott feltételek szerint
 - időskorúak járáslékát,
 - foglalkoztatási helyettesítő támogatást,

²² http://www.egyenlobanansmedh.hu/funulmanyok/hu/foglalkozasi_Tardos_Katalin.pdf

²³ Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Jogvédelem, <http://www.neki.hu/kisbbsnyk/valtozasok/ditstbminar/foglalkozati.htm>

- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás,
- ápolási díjat, kiemelt ápolási díjat és ennel összegű ápolási díjat,
- b) a Képviselet-tesztület települési támogatást alapít meg.

Természetben nyújtott szociális ellátásként a járási hivatal alanyi közigyelletást, normatív közigyelletást, és egészségügyi szolgálatra való jogosultságot alapít meg. Továbbra is az önkormányzat köteles gondoskodni szűkség esetén a közmenetéről. A lakásfenntartási támogatás, adóssághozkezelési szolgálat és méltányossági közgyógyellátás támogatási formák 2015 március 01-jével megszűntek.

Nyírbátor Varos Önkormányzata Képviselet-tesztülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználás ellenőrzésének szabályairól megalkotta a települési támogatásról szóló 16/2021. (VI.30.) rendeletét.

A rendelet célja, hogy a szociális biztonság megeremítése és megőrzése érdekében meghatározza az önkormányzat anyagi teljesítő képességére figyelemmel a szociálisan rászorultak részére nyújtandó, illetve nyújtható, pénzbeli és természetbeni ellátások formáit, a jogosultság feltételeit, mértékét, valamint igénybevételeük rendjét és garanciáit.

Nyírbátor adóterő-képessége jelentősen meghaladja a központi költségvetésben meghatározott összeghatárt, így a központi forrás nem áll rendelkezésre 2015 óta, a szociális jellegű feladatok önkormányzati ellátásához.

A képviselet-tesztület - az e rendelethez meghatározott feltételek szerint - az alábbi ellátásokat nyújtja:

- a) a települési támogatás
 - aa) települési lakhatási támogatás
 - ab) települési gyogyaszertámogatás
- b) rendkívüli települési támogatás
- c) pénzbeli rendkívüli települési támogatás
- d) Az „Eszly a jövőért” program keretében nyújtott települési támogatások⁴
- e) köztemetés.

aa) A települési lakhatási támogatás a szociálisan rászorult háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásához kapcsolatos rendszeres kiadásokk viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A képviselet-tesztület a villanyáram-, a víz- és a gázdíjak viseléséhez nyújtott hozzájárulást és a személtisztaítás díját, a lakbérhez vagy az albtérlet díjhoz, a közös költséghez, illetve a távfelügyeleti költséghez települési támogatást nyújt annak kérelmezőnek, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az a szociális vétkési alap összegének 288%-át, egyévtőlálló személyi esetében a 345%-át és a háztartás tagjai egyikének síncs vagyona. Támogatás annak a személynek állapítható meg, akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye a közszolgálati szerződésben szereplő felhasználási helyvel megegyezik. támogatásra való jogosultság egyéb feltétele a rendszert lakóköznyezet folyamatos biztosítása. A települési lakhatási támogatás egy évre kell megállapítani, ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartás számától.

ab) A települési gyogyaszertámogatás a szociálisan rászorult személy részére az egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához kapcsolódó kiadásainak csökkentése érdekében biztosított hozzájárulás.

Települési gyogyaszertámogatás állapítható meg annak a személynek, akinek családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vétkési alap összegének 288%-át, egyévtőlálló személy esetében a 345%-át és az igazolt havi rendszeres gyogyító ellátás költségének mértékéig, vagy meghaladja a szociális vétkési alap összegének 15%-át, feltéve, hogy

- a) a kérelmező közgyógyellátási igazolvánnyal és

⁴ Módosította: 30/2016. (XI.30.) számú önkormányzati rendelet. Hatályos: 2017. január 1.

- b) a kérelmező és családja vagyonnal nem rendelkezik.
- A támogatás összege az igazolt havi gyogyaszertámogatás 50%-a, de legfeljebb 8000 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

A települési gyogyaszertámogatás igényléséhez a jövedelem és vagyonylalkozat mellett a következő dokumentumok, igazolások szükségesek: a háziorvos igazolása a havi rendszeres gyogyászertámogatásról és a gyogyaszertámogatás igazolása a havi gyogyaszertámogatásról. A rendszeres gyogyászertámogatás viseléséhez nyújtott települési támogatást egy évre kell megállapítani.

b) A képviselet-tesztület a létfenntartási veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást nyújt.

Létfenntartási veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különbözően:

- a kérelmező vagy a kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók valamelyikének hirtelen fellépő, és köthető ápolást igénylő betegsége, továbbá súlyos vagy életveszélyes sérüléssel járó balesete,
 - a kérelmező vagy a kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók valamelyikének munkamegkötése, a munkahely elvesztését követő 30 napon belül,
 - lakhatási biztosító épületet elpusztító, vagy e rendeltetését akadályozó közndomusú elemi kar (különösen tűz, szél- illetve hóvihar, belvív, más időjárási károsító hatás), vagy meghibásodás (különösen csőtörés, gázrobbanás, elektromos meghibásodás),
 - a lakásfenntartási jogának tényleges elvesztése, hajléktalanná válás,
 - bűnszolgálat, vagy szabályszegés (különösen rablás, lopás, betörés) következtében elszervezett létfenntartási veszélyeztető élethelyzet,
 - egyévtőlálló személynek bántétele végrehajtási intézkedési történő elbocsátása,
 - a kérelmező 3 egymást követő napot meghaladó kórházi kezelésre szorult,
 - a gyermek 3 egymást követő napot meghaladó kórházi kezelésre szorult,
 - a gyermek betegsége miatt a szülő hármas egymást követő napot meghaladó táppénzt vesz igénybe,
 - a gyermek betegsége miatt társadalombiztosítási szerv által nem finanszírozott gyogyászati segedszköz használatára szorult, és közigyelletlára nem jogosult,
 - a gyermeket gondozó/nevelő családok álmenei otthonába kerül,
 - a gyermek védelemben vételezre kerül sor a család anyagi körülményei miatt,
 - a törvényes felügyeletet ellátó szülő halála esetén az árvaellátás megállapításáig nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolatátartás.
- Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási probléma különösen:
- adósság miatt felkapcsolt közüzemi szolgáltatás (áram, víz, gáz) újra üzembe helyezésének anyagi terhe,
 - krónikus betegség miatt bekövetkezett gyogyászati kezelés (kórházi, szanatórium) ápolás),
 - gyogyászati segedszközök beszerzése,
 - iskolázatlanság összefüggő kiadások.

c) Pénzbeli rendkívüli települési támogatás állapítható meg annak a személynek, aki létfenntartási veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került feltéve, hogy a kérelmező családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg a szociális vétkési alap összegének 200%-át, egyévtől élő, vagy egyévtőlállóként kiskorú gyermeket nevelő esetén a 250%-át.

Támogatás költségek megfizetéséhez pénzbeli rendkívüli települési támogatásként temetési támogatás állapítható meg, akinek a családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg a szociális vétkési alap 300%-át és

- a) az elhunyt személy eltemetéséről ügy gondoskodott, hogy erre egyébként nem volt köteles,

vagy
b) aki tartásra köteles volt, azonban a temeiési költségek viselése a saját, illetve családja életfenntartását veszélyezteti.

A téli tüzelő beszerzéséhez pénzbeli rendkívüli települési támogatásként tüzifa támogatás állapítható meg annak a személynek, aki megfélel az (I) bekezdésben meghatározott feltételeknek feltevére, hogy természetbeni tüzifa támogatásban nem részesült.

Ezek mellett az önkormányzat minden év december hónapban 5000 forint egyszeri támogatást állapít meg azon - a tárgyévben a 75. életévét betöltött - városlakóknak, akiknek háztartásában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a minimálbér bruttó összegének 300%-át. A jövedelemhatár meghaladását a 6. melléklet szerinti nyilatkozaton minden év november 30-ig szükséges jelezni.

A rendkívüli települési támogatások természetbeni ellátásként is nyújthatóak. Természetbeni ellátás különösen a tüzifa támogatás és az élelmiszer-támogatás.

Tüzifa támogatás, élelmiszer-támogatás biztosítható annak a személynek, aki életfenntartását veszélyezteti rendkívüli élethelyzetbe került feltevére, hogy a kerelmező családjában az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 200%-át, egyedül élő, vagy egyedülállóként kiskorú gyermeket nevelő esetén a 250%-át. Előnyben kell részesíteni azt a kerelmezőt, aki háztartásában hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű kiskorú nevel, vagy egyedül élő, 65 év feletti személy.

Az önkormányzat eseti jelleggel, a veszélyhelyzet idején a járványügyi védekezést elősegítő, az egészség megőrzését szolgáló csomagot biztosít azon - a tárgyévben a 60. életévét betöltött - városlakóknak, akiknek háztartásában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a minimálbér bruttó összegének 300%-át.

d) Az „Eszély a jövőért” program keretében nyújtott települési támogatások igényléséhez a regisztrált álláskereső státusz vagy közfoglalkoztatási jogviszony meglétének igazolása mellett a következő dokumentumok, igazolások szükségesek:

- munkafelvételi települési támogatás esetén a foglalkoztató igazolását a felvételi teszt megírásáról; A munkafelvételi szociális támogatás összege 2.000 forint, mely évente három alkalommal adható.
- intézményi gyermekékeztetési támogatás esetén:
 - a) a foglalkoztatóval megkötött határozatlan vagy legálább 1 éves határozott idejű munkaviszony létesítéséről szóló munkaszerződés
 - b) a gyermek iskolafogadási igazolása
 - c) a gyermek után megfizetett térítési díj igazolásáról kiállított számla
- munkakezdési települési támogatás esetén a foglalkoztatóval megkötött határozatlan vagy legálább 1 éves határozott idejű munkaviszony létesítéséről szóló munkaszerződés,
- képzési települési támogatás esetén az „Eszély a jövőért” program keretében szervezett képzés elvégzését igazoló dokumentum,
- egyszerűsített foglalkoztatásban dolgozók települési támogatása esetén a munkáltató általi egyszerűsített foglalkoztatásról szóló igazolás, mely tartalmazza a ledolgozott napok számlát.

e) Közttemetés: A Képvisező-testület az eltemetelésre köteles személyt a közttemetés költségeinek a megtérítési kötelezettsége alól részben vagy egészben - amennyiben annak megfizetése a kötelezett megélhetését súlyosan veszélyeztetné - mentesíti.

A megtérítési összeget elengedheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy családjának az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegét, egyedül élő esetén a 150% - át,

a megtérítési összeget a közttemetés költségének 50%-ig csökkentheti, ha a visszafizetésre kötelezett személy a családjának az egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 130%-át, egyedül élő esetén a 170%-át.

feltevére, ha a kerelmező és családja vagyonnal nem rendelkezik. A képviselő-testület az eltemetésre kötelezett személy körélmére a megtérítési összeg maximum 12 havi részletben történő visszafizetését engedélyezheti.

Aktív korúak ellátása

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Az aktív korúak ellátására a következő személyek jogosultak:

- aki munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette (vagy legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett) vagy vakok személyi járadékában vagy fogyatékossági támogatásban részesül;
- az a munkanélküli személy, aki már nem jogosult álláskeresői ellátásra (vagy nem jogosult a jövedelem kiegészítés személyi formájára, ez esetben az állami foglalkoztatási szervvel való bizonyos ideig tartó együttműködés szükséges);
- valamint megélhetése más módon nem biztosítható

Valamely személy megélhetése abban az esetben nem biztosított, ha a család egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg a szociális vetítési alap mindenkori legkisebb összegének 90%-át.

Az aktív korúak ellátásának két típusa van: az egészségkárosodási és gyermekfogyócséti támogatás és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás. Az a személy, akinek az aktív korúak ellátására való jogosultságát megállapították foglalkoztatást helyettesítő támogatásra jogosult, melynek havi összege a szociális vetítési alap összegének 80%-a, azaz 22.800 Ft.

Nem vehet igénybe foglalkoztatást helyettesítő támogatást az a személy,

- aki egészségkárosodási és gyermekfogyócséti támogatásban részesül, vagy
- aki megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesül, vagy
- aki gyermekgondozási segélyben, gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermeknevelési támogatásban részesül, vagy
- aki álláskeresői ellátásban részesül, vagy
- aki képzési támogatásként nyújtott keresetpótló juttatásban részesül, vagy
- aki gyermekgondozást segítő ellátásra jogosult, ha gyermeke még nincs féléves, vagy
- aki köznevelési vagy felsőoktatási intézmény nappali rendszerű oktatásában tanul, vagy
- akinek családjában másvalaki foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesül.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő személy a támogatás folyósításának ideje alatt jogosult: közgyógyellátásra, továbbá egészségügyi szolgáltatásra, továbbá utazási kedvezményre a helyi személyszállításban.

2015. március 1. napjától halálra lépő rendelkezése értelmében az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül, vagy 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel - feltéve, hogy a családjában élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban- és gyermek napközi otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben történő ellátását nem tudják biztosítani, egészségkárosodási és gyermekfogyócséti támogatásra jogosult

Munkanélkülitárséghoz: kapcsolódó támogatások

Munkaerő piaci szolgáltatások: az állami foglalkoztatási szerv a munkahelykeresést, a munkához, valamint a megfelelő munkaerőhöz jutást, további a munkahely megvártást munkaerő piaci szolgáltatásokkal is elősegíti.

- képzések elősegítése: képzési támogatásként kereset kiegészítés, vagy keresetpótló juttatás, valamint a képzéssel kapcsolatos költségek megtérítése adható.

- foglalkoztatás bővítést szolgáló támogatások
- az álláskeresők válalkozóvá válását elősegítő támogatás
- munkahelyteremtés és munkahelymegőrzés támogatása
- munkaerő-piaci programok támogatása

Álláskeresők ellátása

Az álláskeresők részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár.

- Álláskeresői járadék illeti meg azt, aki
- álláskereső, *(az a személy, aki a munkaviszony létesítéséhez szíveskedik jelentkezéssel rendelkezni, és oktatási intézmény napjait tagozatán nem folytat tanulmányokat, és öregségi nyugdíjra nem jogosult, rehabilitációs járadékában, valamint megváltáson munkaképességén személyek ellátásában nem részesül)*
- az álláskeresővé válását megelőző három éven belül legutóbb 360 nap – 1 27. § (1) bekezdésben meghatározott – jogosultsági idővel rendelkezik,
- munkát akar vállalni, de önmű álláskeresőse nem vezetett eredményre, és számára az állami foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani. Az álláskeresői járadék folyósítási idejének számítása során tíz nap jogosultsági idő egy nap járadék-folyósítási időnek felel meg. Az álláskeresői járadék folyósításának leghosszabb időtartama 90 nap. Az álláskeresői járadék napi összege a járadékalap 60 százaléka, legfeljebb a jogosultság kezdő napján hatályos kötelező legkisebb. A nyilvántartott álláskeresők száma 2016-tól 2021-re 2,17%-kal, míg az álláskeresői járadékban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 3,3%-kal növekedett. (3.3.1 sz. táblázat)

3.3.1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	754	9,22%	55	7,29%
2017	782	9,67%	70	8,95%
2018	848	10,72%	67	7,90%
2019	867	11,25%	87	10,03%
2020	883	11,74%	101	11,44%
2021	850	11,39%	90	10,59%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök

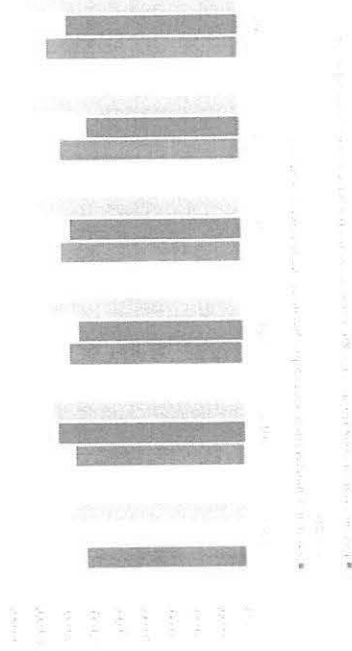
A passzív foglalkoztatás-politikai eszközök leginkább az álláskeresők számára nyújtható anyagi és egyéb támogatások köre, egészen addig, ameddig nem sikerül munkahelyet találniuk. Ezek az eszközök tehát az álláskeresők ellátását szolgálják a munkanélküliség időszakában, akik a 3.3.2. sz. táblázat mutatószámait szerinti nagyon magas százalékban (60-85%) értmeleek.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	470	62,33%	n.a.	-	525	69,63%
2017	517	66,11%	571	73,02%	587	75,06%
2018	577	68,04%	546	64,40%	644	75,94%
2019	611	70,47%	583	67,26%	698	80,51%
2020	620	70,22%	531	60,18%	721	81,65%
2021	635	74,71%	575	67,66%	725	85,29%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Passzív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma a 15-64 év közötti népesség arányában II. (%)

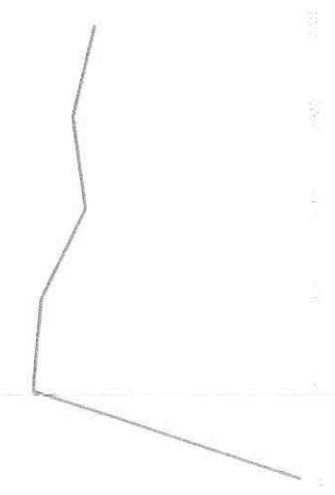

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult személyek lehetnek egészségkárosodott személyek vagy 14 éven aluli gyermeket nevelő személyek, akkor, ha megkérhetjük más módon nem biztosított, kereső tevékenységet nem folytatók, vagyonuk nincsen. A jogosultság megállapítása a lakhely szerint illetékes járási, fővárosi kerületi hivatal hatáskörébe tartozik. Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra egy családban csak egy személy jogosult egyidejűleg. A 3.3. sz. táblázat alapján a 2017 és a 2021 között eltelt években folyamatosan csökkent az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlaga.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
2016	fő
2017	n.a.
2018	64
2019	62
2020	51
2021	54
2021	48

Forrás: TeIR, KSH

Eü. károsodási és gyf. támogatásban részesülők

3.4. Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlet-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elegendő akhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A lakásállomány 2016-tól a 2021-ig eltelt években folyamatosan gyarapodott. A legtöbb lakás 2020-ban épült. A közüzemi szennyvíz-gyűjtőhálózatba bekapcsolt lakások aránya szintén növekedést mutat. A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya 2019-ig emelkedett, majd 2020-ban már csökkentés mutatkozott. (3.4.1.sz. táblázat)

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	4729	2	0,42	45,19	85,20	96,47
2017	4754	28	5,89	45,39	85,63	95,96
2018	4758	4	0,84	45,38	85,92	95,73
2019	4760	2	0,42	45,36	86,74	95,88
2020	4834	76	15,72	46,09	86,04	94,44
2021	4838	4	0,83	46,05	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstár, önkormányzati adatok

Lakásállomány és minősége

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakásállomány (db)
2016	4729	n.a.	187	n.a.	49	n.a.	0
2017	4754	n.a.	167	n.a.	29	n.a.	0
2018	4758	n.a.	165	n.a.	27	n.a.	0
2019	4760	n.a.	165	n.a.	27	n.a.	0
2020	4834	n.a.	236	n.a.	27	n.a.	0
2021	4838	n.a.	236	n.a.	27	n.a.	0

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakásállomány (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	4 729	n.a.	187	n.a.	49	n.a.	0
2017	4 754	n.a.	167	n.a.	29	n.a.	0
2018	4 758	n.a.	165	n.a.	27	n.a.	0
2019	4 760	n.a.	165	n.a.	27	n.a.	0
2020	4 834	n.a.	236	n.a.	27	n.a.	0
2021	4 838	n.a.	236	n.a.	27	n.a.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstár, önkormányzati adatok

Az önkormányzat 2022-ben 236 db önkormányzati bérlakással rendelkezik:

- ✓ Fecekeházban 36 db lakás van.
- ✓ Pályázati úton hasznosított: 71 db lakás.
- ✓ Munkaköri lakások száma: 25 db.
- ✓ Bérlőjelöléssel terhelt lakások száma: 6 db.
- ✓ Szociális bérlakások száma: 27db
- ✓ Új önkormányzati bérlakások száma: 71 db.

Nyírbátor város fejlődése és az itt élők helyben tartása érdekében az önkormányzat egyik kiemelt célja a lakások és a lakóközösségi fejlesztése. Ennek legfontosabb lépésjeként, 2019-2020-ban,

a) bérlakás-állomány

A településen 2001. után történt bérlakás építés növelte az állomány számát. Ezek a lakások azóta is ezt a funkciót töltik be és a piaci feltételek szerinti keretnek bérbeadásra. Az eltelt évek alatt történtek felújítások ezeknél az épületeknél, a lakhatás minőségének biztosítása miatt időszert lényegesen a felülvizsgálatok, javítások. Az önkormányzat 133 db lakótelepi lakással rendelkezik és 30 kereses beépítésű háza hasznosít bérlakásként, ebből 27 a vasúton túli területen található. A bérlakások kategóriába sorolható a „fecekeház” vagy garzonlakás, mely 5 évre jutattja lakáshoz az önálló életre vágyó, családot alapítani szándékozó fiatalokat. A „fecekeházban” 36 lakás segíti a fiatalok helyben maradását, életkezdésüket. Ezen lakások ügynevezett költség elvon működött lakások, bértek a piaci viszonyok figyelembevételével alakult ki, kitalásuk feltétele a nyírbátori munkahely, vagy lakcím, illetve a bérlői díjhoz igazodó jövedelem igazolása. Ezen túlmenően vannak még az önkormányzati tulajdonban bérlakások, melyek díjat az önkormányzat rendelkezésére bocsátja meg, és bérletre pályázatot kell benyújtani. A vármegyében többi kisvárosához képest a bérlakás állomány lényegesen magasabb. A gazdaság dinamikus fejlődése következtében egyre nagyobb igény mutatkozik a bérlakások iránt. Nyírbátor Város Önkormányzata felismerve ezt a szükségletet, bérlakás programot indított saját erőből. Ezzel is ösztönözve a más településektől bejáró munkavállalókat a nyírbátori letelepedésre. A bérlakás állomány növekedését mutatja a 3.4.2. sz. táblázat 3. oszlopa.

Szénaréti Lakópark néven, egy új lakóövezet került kialakításra a Szénaréti-út mellett. A beruházás összköltsége 1.028.685.000 forint volt.

A 71 önkormányzati bérlakás ünnepélyes alapkövetétele 2019. augusztus 28-án volt és 2020. december 21. napjától az új lakók megkezdhetik a beköltözést. A földszinten és az 1. emeleten 41,50 m²-es erkélyes lakások találhatóak. A 2. emeleten 37,66 m², 39,12 m² és 44,19 m² alapterületű lakások vannak. A lakásokhoz konyhabútor, tűzhely és pára elszívó tartozik.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete 2020. januári ülésén fogadta el az első lakáshoz jutók támogatásának helyi szabályairól szóló 2/2020. (I.29.) önkormányzati rendeletet, melyet többször módosított, kibővítve így a jogosultak körét.

A rendelet célja, hogy támogassa a nyírbátori állandó lakóhellyel rendelkező fiatalok első lakáshoz jutását Nyírbátor Város közigazgatási területén. Nyírbátor Város közigazgatási területén letelepedni szándékozó nagykorú személy (a továbbiakban: igénylő) e rendeletben meghatározott feltételekkel Nyírbátor Város Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) költségvetéséből nyújtott vissza nem térítendő támogatást vehet igénybe új építési vagy használt lakás vásárlására, új lakás építésére.

Az első lakáshoz jutók támogatására jogosult az a 18. életévét betöltött fiatal egyedülálló, fiatal házaspár, aki

- Nyírbátor Város közigazgatási területén lakást kíván vásárolni vagy építeni,
- legalább 2 éve nyírbátori állandó lakóhellyel vagy legalább 2 éve önkormányzati lakásra fennálló bérleti jogviszonnyal rendelkezik²⁷
- a kérelem benyújtását megelőző 2,5 éven belül legalább 1 éves munkaviszonnyal és 2 éves társadalombiztosítási jogviszonnyal rendelkezik,
- büntetlen előéletű,
- köztartozásmentes.
- A támogatás összege 600.000 forint.

Az első lakáshoz jutók támogatása Nyírbátor Város közigazgatási területén elhelyezkedő

- új lakás vásárlására vagy
 - használt lakás vásárlására, vagy
 - új lakás építésére vehető igénybe,
- amennyiben az új vagy használt lakás esetében a lakás adásvétel szerinti értéke nem haladja meg a 50 millió forintot, vagy új lakás építése esetében a lakás hasznos alapterülete nem haladja meg a 150 m²-t.

Az első lakáshoz jutók támogatásában részesülő személyekről a Nyírbátori Polgármesteri Hivatal Városgazdálkodási Osztálya nyilvántartást vezet.

b) szociális lakhatás

Az önkormányzati szociális bérlakások száma nem változott az utóbbi időkben, a szociális lakásállomány többnyire komfort nélküli, a fluktuáció gyakorlatilag nulla, ezért nem kerülnek kiutalásra lakások, a névjegyzék felülvizsgálata sem vált még szükségessé, mert még vannak ki nem elégített igények.

A szociális bérlakások legnagyobb része a szegregátumban található.

Az önkormányzati szociális bérlakások száma: 27 db, és ebből 22 lakás a szegregátumban található. A havi lakbér mértéke a lakások elhelyezkedése, az épületek állapota – komfortfokozata szerint, a város északi részén – délről a Mátészalka-Debrecen vasútvonalal határolt területen – található önkormányzati szociális bérlakások esetében:

- összkomfortos lakás esetében 224,- Ft/m²/hó
- komfortos lakás esetében 192,- Ft/m²/hó

- félkomfortos lakás esetében 64,- Ft/m²/hó
- komfort nélküli lakás esetében 48,- Ft/m²/hó
- szükség-lakás 26,- Ft/m²/hó

A város egyéb területein található lakások esetében a havi bérleti díj:

- összkomfortos lakás esetében 528,- Ft/m²/hó
- komfortos lakás esetében 497,- Ft/m²/hó
- félkomfortos lakás esetében 66,- Ft/m²/hó
- komfort nélküli lakás esetében 56,- Ft/m²/hó

A város egyéb területei: található, a panel program keretében költségvetésben részesült lakások esetében a havi bérleti díj:

- összkomfortos lakás esetében 573,- Ft/m²/hó
- komfortos lakás esetében 525,- Ft/m²/hó

Az érdeklődőknek kérelmezniük kell a bérletményt és a szociális szempontok figyelembevételével jelölhető ki a lakó. A szociális bérlet kijelölés iránti kérelmet a jegyzőhöz kell benyújtani az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon. Szociális bérletkásra az a személy jogosult, akinek nincs 1/1 tulajdoni arányban lakástulajdona és:

- háztartásában legalább egy kiskorú gyermek, vagy tartósan keresőképtelen nagykorú személy van, vagy mindkét hazastárs (élettárs) nyugdíjas,
- ahol az egy főre eső havi nettó jövedelem, nyugaldíjasok, egyedülálló személyek, gyermek nélküli fiatal házaspárok esetében nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének kétszeresét,
- egy vagy több gyermekes családok és egyéb lakásigénylők esetében pedig nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének másfélszeresét.
- az igénylés benyújtását megelőzően a város közigazgatási területén legalább hároméves állandó lakcímbejelentés alapján életvitelszerű helybenlakással rendelkezik, amely a lakcímet igazoló hatósági igazolvány, illetve a személyi igazolványba történt bejegyzéssel igazolható.

Egyre nagyobb igény mutatkozik erre a típusú lakhatás biztosítására, egyenes arányban a szociális helyzet romlásával. Komfort nélküli lakásokra is igény lenne, azok alacsony bérleti költségei miatt.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakás célú ingatlanok

A településen nem jellemző a nem lakás célú ingatlanokban történő lakhatás.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A város északi részén a főleg romák által lakott területeken sok az igen nagy számban lakott lakás és a lakások fejlesztettség, komfort ellátottsága nem éri el a kívánt szintet. Az önkormányzat a felújításhoz szükséges források hiánya miatt a lakások értékvesztését szorgalmazza.

A hajléktalan személyek átmeneti szállásaként működik az Éjjeli menedékhely. A Menedékhelyet főként emberek vehetik igénybe, akik Nyírbátori települési lakcímmel rendelkeznek, de lakhatásuk biztonságosan nem megoldott. Az intézmény 10 engedélyezett férőhelyet rendelkezik. Az

elhelyezett 2 db 5 ágvas szobában történik, és egy orvosi szoba is rendelkezésre áll, ha szükséges külön elhelyezni az ellátottat. Héti rendszerességgel orvosi ellátást biztosítanak az ott tartózkodók számára. A Menedékhely működését házirend szabályozza.

A menedékhely igény bevévő személynek minden nap jelentkeznie kell felvételre, a felvételi érkezési sorrendben történik.

- Az elhelyezés minden esetben csak egy éjszakra szól.
 - Felvételnél a hajléktalan személynek (személyi iratok hiányában) közölnie kell személyi adatait.
 - Felvételtel kért személynek egy évről nem régebbi tudószűrő leletrel, kell rendelkezni.
 - Fertőző betegséget kizáró orvosi igazolás szükséges.
- Az ellátottnak este 21.00 óráig be kell érkezni az éjszai menedékhelyre, ahol este 22.00-kor van villanyosítás. Az intézmény területét legkésőbb reggel 07.00 vagy 08.00-kor el kell hagyni. Az Éjszai Menedékhelyen ételmelegítési lehetőség biztosított az ellátottak részére k. alakított konyhában.
- Az éjszai menedékhely egész évben nyitva tart.
- Téli időszakban 15.00-07.00 -között. (Kriszis időszak)
- Kriszis időszakon kívül: 18.00-08.00 -között
- . Az ellátottnak 35 és 75 éves korozsály közöttiek. Az itt megjelentek a munkakerpíniacn egyre nehezebben találhatnak munkát, a továbblépés esélye részükre egyre kisebb.

e) lakhatási segítő támogatások

A mindennapi életfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások már igen megterhelőek a családok, a célcsoport családai számára. A terhek enyhítése szolgálja a Szociálvben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakásfenntartás támogatás. A támogatás pénzbeli és természetbeni ellátásként is folyósítható. Településeinken természetbeni ellátásként elősősorban szolgálatához utatással történik a támogatás megáflapítása.

A települési lakhatási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaink viseléséhez nyújtott hozzájárulás, melyet Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének a települési támogatásról szóló 16/2021. (VI.30.) önkormányzati rendelet tartalmaz.

A Képviselő-testület a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahaszárlat és a szemétszállítás díjához, a lakberhez vagy az elbérleti díjhoz, a közös költséghez, illetve a tűzelányag költségéhez települési támogatást nyújt: annak kérelmezőnek, akinek a háztartásában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az a szociális vetítési alap összegének 289%-át, egyedülálló személy esetében a 345%-át és a háztartás tagjai egyikeknek sincs vagyona.

Támogatás annak a személynek állapítható meg, akinek lakóhelye vagy tartózkodási helye a közszolgáltatási szerződésben szereplő felhasználási hellyel megegyezik.

A támogatásra való jogosultság egyéb feltételeként a Képviselő-testület e rendszert lakóközörségi folyamatos biztosítást is megjelölbe.

A támogatás összege az elismert lakásmegységség és az egy négyzetméterre jutó elismert költség szorzata, de nem lehet kevesebb, mint 1000 forint, azzal, hogy a támogatás összegét 100 forintra kerekítve kell meghatározni.

- A települési lakhatási támogatás esetében elismert lakásmegységség
- ha a háztartásban egy személy lakik 30 nm,
 - ha egy személynél több lakik a háztartásban, az előző pontban megjelölt lakásmegységség és minden további személy után 5-5 nm, de legfeljebb a jogosult által lakott lakás megységség.
- Az egy négyzetméterre jutó elismert havi költség összege
- ha a háztartásban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 150%-át 105 forint

- ha a háztartásban az egy főre jutó havi jövedelem meghaladja a szociális vetítési alap összegének 150 %-át 90 forint

A települési lakhatási támogatás igényléséhez a jövedelem és vagyományi adatok mellett a következő dokumentumok igazolások szükségesek:

- a lakásban tartózkodás jogcímernek hielit érdemlő igazolása,
- a lakás nagyságának hielit érdemlő igazolása, valamint
- a támogatott szolgáltatást szolgáltatási vagy közszolgáltatási szerződés alapján szerződésként igénybe vevő fogyasztónak és a fogyasztási helynek a szolgáltatást által azonosításához szükséges adatait.

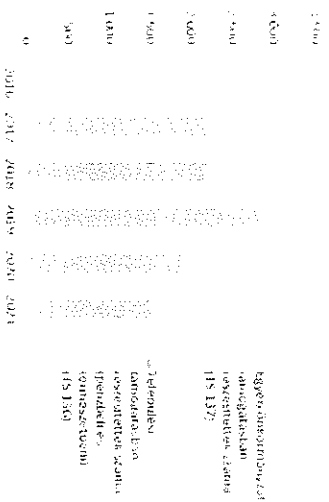
A települési lakhatási támogatást egy évre kell megáflapítani és ugyanazon lakásra csak egy jogosultnak állapítható meg, függetlenül a lakásban élő személyek és háztartások számától.

A települési támogatásokat igénybe vevők száma a 3.4.3 sz. táblázat szerint 2017-től 2021-ig folyamatos csökkenést jelez. Az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma 2019-ig szintén csökkenést mutat. 2019-ben a statisztikai adatszolgáltatás megváltozott szerkezete miatt itt jelent meg a 75 év feletti nyírbátori lakosok számára, évente egy alkalommal kiutalt 5000 forintos támogatás.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.
2017	2 193	26
2018	2 177	21
2019	2 286	684
2020	1 873	18
2021	1 508	19

Forrás: TeIR, KSH-Tár

Lakhatást segítő támogatások

A települési támogatások közül a lakhatást segítő támogatások igénylése évről-évre kisebb számban érkezik az önkormányzathoz.

f) eladósodottság

Az eladósodás komoly problémát jelent, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elvesztő, vagy alacsony jövedelmű idős, illetve több gyermeket nevelő családok esetében. 2015-ig létezett az adósságszankcionálási támogatás, amely a tartozás visszafizetéséhez biztosított pénzbeli juttatás volt, melyet a hitelező felé kellett folyósítani. A támogatás igénybevételének feltétele volt az adósságkezelési tanácsadásra való részvétel. Az adósságkezelési szolgáltatás szabályai 2015. március 1-jétől kikerültek a szociális törvényből. Ettől az időponttól kezdődően a támogatás ebben a formában nem állapítható meg a kérelmezők részére.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A városban nincsenek külterületen és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások. A város teljes területén biztosított a közszolgáltatás, mind az elektromos energia, a vezetékes ivóvíz, és szennyvíz hálózat és gázhálózat vonatkozásában. A város közel teljes lefedettségű a közüzemi hálózatot tekintve. Nyírbátorban a közösségi közlekedés is megszervezésre került, a helyi igények alapján kialakított útvonalakon közlekednek az autóbuszok.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A lakhatási helyzetkép megértéséhez szükséges a következő fogalmak meghatározása:

Belterület: a település zárt beépített része, külterület a település zártan beépített részén kívüli szóróvány lakóhelyek (majorsági épületek, tanya, puszták, puszták, külterületi lakott helyek)

Szegregált lakóterület: ahol egyes védett tulajdonságokkal rendelkező csoportok (főleg etnikai csoportok tagjai) egy adott településrészen belül elkülönülnek.

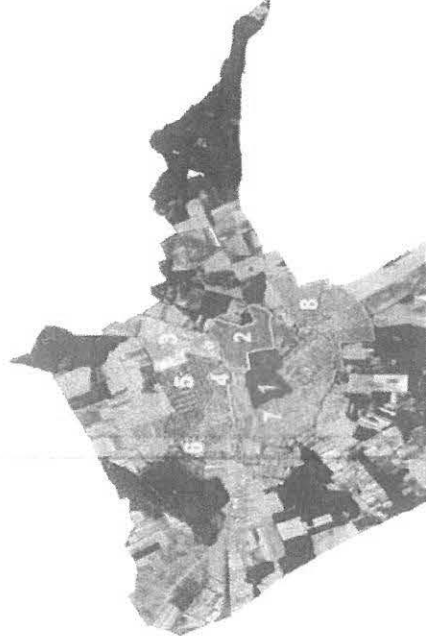
Szegregátumnak nevezzük azokat a földrajzilag egybetartozó és elhatárolható területeket, ahol a legfejlebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korú lakosságon (15-64 éves korosztály) belül eléri, illetve meghaladja az 50%-ot.

a) a telep. /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedése, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, köz-műellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői):

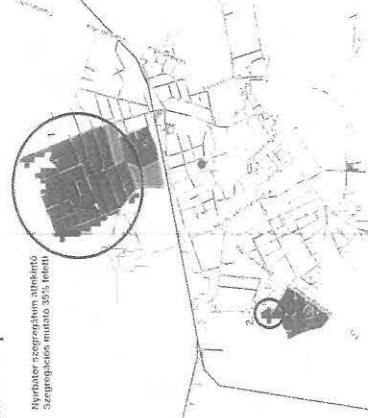
Nyírbátorban nyolc városrészi határoltunk le:

1. Városközpont
2. Viztorony, Csűrőskert, Rózsakert
3. Ipari Park
4. Vasútállomás környéki ipari-gazdasági terület
5. Északi lakóterület
6. Széna réti turisztikai övezet
7. Délnyugati lakóterület
8. Déli iparterület

Nyírbátor azonosított városrészei: 1.sz. térkép

2.sz. térkép

Nyírbátor szegregátum elhelyezkedése
Szegregátumok: mintegy 30% terület

Az 2. sz. térkép sötétzöld színnel, valamint számmal jelöli a szegregátumokat, míg a világoszöldszínnel jelölt területeket szegregációs folyamatok veszélyeztetik.

A segélyezési adatok vizsgálatára, a helyszíni terepbejárás és az önkormányzat szakembereinek tapasztalata, valamint a korábbi antiszegregációs tervet is jóváhagyó antiszegregációs szakértői álláspontra azt a korábban is érvényes megállapítást támasztja alá, hogy csak az 1. jelölt terület tekinthető valódi szegregátumnak.⁵

Az Északi lakóterület szegregációs folyamatainak hátterében részben történelmi, a XIX. század éveire visszanyúló városzerkezeti okok állnak. Ugyanakkor az ipari fejlődés a város e területéhez kapcsolódott. Az így érvényesülő kettős hatás, valamint a vasútvonal erősítette a városközponttól történő elkülönülést, jóllehet a terület Nyírbátor szerves része. A szegregált terület a belvárostól és

⁵ A 2. szegregátum lakosainak száma épp csak meghaladja a határértéket (51 fő), lakókörnyezete megfelelő, az adatok a szegregátum területén kifejezetten kedvező irányba változtak.

a turisztikai övezetét nem messze helyezkedik el, családi házas övezettel, az Ipari Parkkal, illetve a Városközponttal határolt.

Az Északi lakóterület Nyírbátor társadalmi szempontból leghátrányosabb helyzetű városrész, amelynek mintegy 85%-a tartozik a város azonosított szegregátumához.

Hasonlóan kedvezőtlenek a lakhatási viszonyok: a 813 lakásból ingatlan 46,4%-a alacsony komfortfokozatú, mivel a lakók pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé a szükséges felújítások elvégzését, ematt nem is várható a lakhatási helyzet javulása. Az Északi lakóterület infrastruktúrájának kiépítettsége hiányos, de nem kirívóan rossz a városi állaghoz képest, kivételt képez a szegregátum területén, ahol ezek a problémák koncentráltan jelentkeznek. A részben kiépítetlen úthálózat rendszeresen gondot okoz, különösen az idősok térkitetésben. A probléma fokozottan jelentkezik a csapadékos időben, mert olyankor a mentő vagy más gépjármű nehezen, vagy egyáltalán nem tudja megközelíteni az egyes utcákat. Az itt található utcákat az önkormányzat folyamatosan újítja, 2019-ben felújításra került a Béké utcának a Booskai és Bethlen utca közötti szakasza, valamint a Pipacs, a Ságvári, a Gyöngyvirág és a Szechenyi utca. A Pipacs, a Ságvári, a Gyöngyvirág utcák egy-egy szakaszán sor került az elhasznált ótort járdák felújítására is.

Az Északi lakóterületen és annak környezetében, az elmúlt években 26 lértípusú kamera került elhelyezésre, az ott élők közbiztonságára érdekében. A József Attila utca közosségi ház és Settlement ház udvarán egy új játszóter épült.

Lakáskörnymények:

A szegregátum lakosainak döntő többsége roma származású. A lakóterületen található házak többsége az ötvenes években épült szoba-konyhás, étéskamrával ellátott épület, ahol a „Bóni” dolgozók éltek, a WC-k a csatornázás hiány miatt az udvarban voltak található.

A saját tulajdonú lakásokban élőknek a felújításra, tereprendezésre nincs anyagi forrásuk. A lakóterület felszámolása nem lehetséges, a magántulajdonban lévő lakások értéke olyan alacsony, hogy az érte kapott összegből az itt élők nem tudnának másikat vásárolni, cserélakással pedig nem rendelkeznek az önkormányzat.

A lakások 16,7%-a szoba-konyhás lakásban él. A lakások alacsony komfortfokozatúak, sok lakásban – annak ellenére, hogy az önkormányzati rendszeres lakásfenntartási támogatással segíti a rosszulokat – a fizetési kötelezettség elmulasztása miatt a szolgáltató kikapcsolta a villanyt. Az összes lakás csupán 50%-ában építettek ki a mellékhelyiséget. A többi lakás lakói a házak melletti kizárólagot tartásnak használnák. A KSH 2001-es adatai szerint a komlót nélküli, félkomfortos és szűkség-lakások aránya a lakott lakásokon belül 51,5% volt. Az önkormányzat a területen lévő szociális bérletek bérleti díját alacsonyabban tartja, de a jogtalan lakásbirtoklással szemben, akik rendszeresen adják-veszik az önkormányzati lakások bérleti jogát, nem tud hatékonyan fellépni. A lakhatási feltételek javítása érdekében az önkormányzat csak ebben a vátrészben, az érvényben lévő lakásrendelethez a lehetőséget biztosított kedvezményes lakásvásárlásra is. A fennálló hátrányok és a tisztázatlan bérleti jogviszonyok miatt egy lakás senk nem került értékesítésre. A lakásokon és a tisztázatlan bérleti jogviszonyok miatt egy lakás senk nem került értékesítésre. A nagy számban rokonsegélyt fogadják be. Az illegálisan értékesített lakásbérleti jogok következményeként és az állami lakásépítési támogatások károssan kizárólag helyzeti miatt a bérbeadók részéről a kizárólagos veszélyes is fennáll.

Az elvárás nem jellemző, a lakók tartós bérletre rendelkeztek be. Arról, hogy a bérletek hány százalékában élnek romák, nincs adata az önkormányzatnak, viszont az itt élők többsége hasonlóan hátrányos helyzetű, körülbelül igen nagy/fokú az alulképzettség, magas a munkanélküliség, rossz szociális körülmények jellemzik a családok többségét. Az is látni kell, hogy a helyi helyzetükön kívül a szociális támogatások nyújtásával segítenek nem nagyon lehet. Társadalmi, komplex programra van szükség, amelyben a szociális segítségnyújtáson túl, az oktatást, a foglalkoztatást, az egészségügyet és a lakásörülmenyek javításának elősegítését említenek vállal szerepet az önkormányzat is. A szegregált lakóterületen fangszűlyosabb szociális beavatkozásra van szükség.

E leszakadt, kirekesztődött állapot a rendszerárváltást követő másfél évtizedben elmélyült, amely állapotból az ott élők – érthető módon – emórióból nem tudták kitörni. Ezzel párhuzamosan

hiányoztak azok a komplex programok és eszközök, amelyek elősörtben ezen csoport társadalmi (munkaerő-piaci, oktatási, lakhatási) integrációját célzóan volna meg.

A társadalmi kirekesztődés, a több mint egy évtizedes tartós munkanélküliség, az underclass osztályba való átcsúszás következtében a deszegrégiós-integrációs elképzelések, törekvések csak átgondolt és koherens, következetesen alkalmazott és végig vitt programokkal, célzott adakvált intézkedésekkel valósíthatók meg, amelyek feltétele az érintettek együttműködése is.

E cél elérését szolgálja az Antiszegregációs Terv, amelyben a szegregáció lebontásának és az integráció előmozdításának, megvalósításának alapvetésen, eszköztárszereti és erőforrásait határozzuk meg, foglalkoz össze, és amely a továbbiakban a város ez irányú célkitűzésének alapdokumentuma.

b) a telepén, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából jobb mutatói: életkori megosztás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, egészségállapot, hátrányos, hátrányos helyzetű gyermekek aránya.

Az Északi lakóterületen él a lakónépesség közül 27%-a, amely számos szempontból eltéréseket mutat a város többi részéhez képest:

a) 14 éven aluliak aránya 32,7% (városi átlag 17,6%), amiből következtetni lehet a magas természetes szaporodásra, a 60 éven felüliek aránya 7,1% (városi átlag 17,8%), ami a magas halandóságra és a kedvezőtlen egészségügyi állapotr utal.

A városrészt közbiztonsági helyzete nem megfelelő, előfordulnak zűzora-bűncselekmények is, amelyek felderítésére jelentős központi kormányzati szándék mutatkozik. A közép- és hosszú távú tendenciák raadásni kedvezőtlenül alakulnak: a szociális-foglalkoztatási adatok nem mutatnak javulást, ami nehezíti a városrészt és lakosságának felzárkózását.

A városrészt a történelmi fejlődése során egyfajta kettősség volt jellemző: egyrészt a város szerves részének tekinthető, másrésztől mindig is voltak törekvések az elkülönülésre, meg elszakadást szándékok is voltak a múlt században. A városrészt részleges alkotópontnak tekinthető, ami jól jellemzi, hogy bizonyos közösségi, közszolgálati és egyéb szolgáltatási funkciók megtelepedtek a területen. Ezek közül kiemelkedik a Nyírbátori Művelődési Központ és Könyvtár által működtetett Közösségi Ház.

A terület kereskedelmi és vendéglátó-ipari funkcióellátottsága lakosságátárossan alacsony. Az üzletihelyiségek részben üresen állnak, részben más funkciókat kapnak.

A városrészt helyzetének javítására Nyírbátor Város Önkormányzata európai uniós forrásból városrehabilitációs projektet valósított meg, amely jelentős eredményei ellenére sem tudta az összes felmerülő problémát komplex módon megoldani (a Nemzeti Fejlesztési Terv keretében a város 431,5 millió forinttámogatásban részesült).

A szabályozási tervben kettévárosi lakóövezetként, illetve fahusias lakóterületként szereplő városrészt a vasútvonalon túl helyezkedik el az Ipari Parkkal és a vasút melletti iparterülettel egyaránt határos, megközelítése két vasúti átjárón lehetséges. Emyhén dombos homokháton fekszik, a kialakult terület kettévárosi, földszintes, családi házas, telkes beépítésű. A terület városképjéig lapusztűti, presztizses alacsony. Fontos, hogy a város turisztikai övezetéhez is közel fekszik, ezért az idegenforgalmi potenciál erősítése nem lehetséges a terület komplex kezelése nélkül. A településrendezési terv északi irányban további lakóterületi fejlesztési tartomány, szervezeti változás a Derzsi út és elkerült út csomópontjából a Társas és Gyalog út csomópontjába vezető együtűt ut fejlesztése

Foglalkoztatottság

Az Északi lakóterületen:

A munkavállalói korosztály 60,3%-a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik (városi átlag 20,0%).

Nem jut rendszeres munkajövedelemhez a 15-59 éves népességben belül 79,9%-uk (városi átlag 47,6%).

- A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességben belül 20% alatti (városi átlag 43,6%).
- Ebből automatikusan kövelezzik, hogy kiemelten magas a foglalkoztatott nélküli háziartások aránya: 64,8% szemben a városi 39,3%-kal.
- Alacsony presziós foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya a lakónépességben belül 75,3 % (városi átlag 35,7%).
- Munkanélküliség aránya 59,0 % (a városi átlag 18,8%).

A jelenlegi helyzetet tekintve, a lakóterületen előke vonalkoztatva az aktív korúak iskolai végzettsége kiugróan alacsony (a többség legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezik), míg a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők száma kirívóan magas.

A szociális és megélhetési problémák oka a rendszeres jövedelemszerzéshez történő hozzáférés hiányában és a munkaszociálizáció alacsony színvonalában keresendő. A Nyírbátorban foglalkoztatott munkavállalók közel 50%-a nem nyírbátori lakos, hanem bejáró, ami azt jelenti, hogy lenne elegendő munkahely gyakorlatilag minden munkavállaló számára, azonban ezzel a munkavállalók egy része nem tud, a másik része pedig nem akar élni. Ennek oka valószínűsíthetően a szociális juttatási rendszerben meglévő belső ellenmondatokban keresendő. A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról 2011. évi CVI. törvény alapvetően megváltoztatta a közfoglalkoztatás rendszerét. Nyírbátor Város Önkormányzatának célja továbbra is az, hogy a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak előbb-utóbb az elsődleges munkaerőpiacon tudjanak elhelyezkedni. A közéleti munkában elvégzendő feladatok többnyire a következők: parkfenntartás, köztisztasági feladatok, illegális személtelerek felszámolása, zöldfelületek tisztántartása, parlagfü-irtás, erdőtelepítés, gondozás, játszótérek takarítása, belviz- és csapadékvíz-elvezető árkok tisztántartása, burkoló és burkolatlan árkok takarítása, a felszíni csatornák és szivárokok takarítása, szampontesztés, illetve a kitarított szakaszok folyamatos karbantartása, járdalap gyártása és járdák felújítása/épitése. Emellett a város mezőgazdasági feladatok is ellátott a közfoglalkoztatás területén. A közéleti munkában elvégzendő tevékenységek nagy része fizikai jellegű, különösebb szakképesítést nem igényel, így alkalmasak arra, hogy jelentős számban vonjanak be alacsonyabb iskolai végzettségűeket, de az Önkormányzat a szakképesítéssel, magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőknek is kínál változatos feladatokat, munkalehetőséget, főleg az önkormányzati szociális, oktatási, egészségügyi intézményeknél és szolgáltatóknál.

ROHU395, CO-LABOUR Együttműködés Nyírbátor és Nagykároly között a foglalkoztatás javítása és a határon átnyúló munkaerő-mobilitás elősegítése céljából projekt célját között szerepel:

- ✓ Mentorprogram kialakítása a hátrányos helyzetű személyek munkaerőpiaci integrációjára céljából.
 - ✓ Nyírbátor és Nagykároly közös munkaerőpiacon a kereslet és kínálat harmonizálása.
 - ✓ A munkaerő kompetenciáinak javítása az elsődleges munkaerőpiaci integráció érdekében.
 - ✓ munkahelyteremtés;
 - ✓ a munkanélküliségi ráta csökkentése.
- A két önkormányzat szorosan együttműködik abban, hogy kedvező feltételeket teremtsenek a növekvő foglalkoztatáshoz, a kiegyensúlyozott munkaerőpiachoz és a helyi vállalkozások versenyképességének hosszú távú javításához.

Jövedelmi viszonyok, segélyezés

A háziartásokban élők döntő többsége a segélyekből származó jövedelmét alkalmi munkával egészíti ki, de sok család él a városban a külföldről behozott használt holmik eladásából és „vasazásból”. A Rosenberger Magyarország Kft. nyírbátori gyárában dolgoznak is dolgoznak roma munkavállalók. A városrészen élők számára rendszeres természetbeni támogatásokat (élelmiszer, ruhaneműk) nyújt Nyírbátor Város Szociális Szolgálat. Nyírbátor Város Önkormányzata, valamint a Mátyai Szeretetszolgálat.

Köszölgáltatásokhoz való hozzáférés

A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés Nyírbátorban biztosított. Az óvodaskorúakat tekintve az Önkormányzat minden igényt ki tud elégíteni. Az általános iskolai korosztályt tekintve a lakóterületi gyerekek a város iskoláiban tanulhatnak integrált oktatás keretén belül. Az itt élő általános iskolás korú gyerekek legnagyobb számban az állami fenntartású Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskolába kerülnek beiskolázásra. A gyermekek közül azonban többen – az előírt biztonsági szakvélemény alapján – a Mátészalkai Tankerület Központ fenntartásában működő Életes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban tanulnak. Az intézményben szakiskolai nevelés-oktatás, nappali rendszerű központ fenntartásában működő Életes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégiumban tanulnak. Az intézményben integrált nevelés-oktatás (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos), sajátos nevelési igényű gyógykezelési nevelés-oktatás (autizmus-oktatás) (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos), sajátos nevelési igényű oktatás (autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos) és készségfejlesztő iskolai képzés folyik.

A lakóterületen nagy arányban élnek iskoláskorú és fiatalabb gyerekek, akik egészségügyi fejlődéséhez hiányoznak a megfelelő anyagi feltételek, ez a legtöbb esetben hiányzik. A lakóterülethez hiányoznak a megfelelő anyagi feltételek, ez a legtöbb esetben hiányzik. A lakóterülethez hiányoznak a megfelelő anyagi feltételek, ez a legtöbb esetben hiányzik. A lakóterülethez hiányoznak a megfelelő anyagi feltételek, ez a legtöbb esetben hiányzik.

Az iskolák felvetett feladataik közé olyanokat, amelyek túlmutatnak a szorosan vett oktatási-nevelési tevékenységen, megpróbálják a hatékonyabbá tenni a tanulók családjaitra is kiterjeszteni. Legfőbbje az a kulturális-művelődési tevékenységet jelenti, de a szociális feladatok is szinte minden iskolában megjelentek. Alkalmában a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, a szociális deficitek pótlása, a szociális ellátásokhoz való hozzáférés segítése jelent meg az iskolák feladatai között. Az iskolának fel kell készülnie arra, hogy kellő felkészültség nélkül nem lehet áthidalni a különböző kultúrák közötti szakadékokat. A hátrányos helyzetűből induló tanulóknál az iskola nem alapozhat arra, hogy a roma lakóterületen élő szülők kielégítik a gyermekeik fizikai és fejlődési

szükségeit, ugyanis a szükségesség viszonyai között erre csak részben képesek. Nyírbátor Város Önkormányzata Konzorciumi formában a Tutor Alapítvánnyal közösen nyújtotta be az EFOP-1.4.2-16 számú pályázatát az Integrált térségi gyermekprogramok megvalósítására, amely 2017. október 1 napjától kezdődött el és 2022. december 29. napjáig tartott.

A Projektgazda, valamint Konzorciumi Partnere (Tutor Alapítvány) által nyújtott programelemek megvalósításával a főbb célok: a gyermekeket sújtó nélkülözés újra termelődésének megakadályozása, illetve mérséklése, a gyermekek esélyeinek növelése, továbbtanulási mutatóinak a javulása, valamint a résztvevők körében az egészségügyi tudatos életmód elterjesztése. A projekt megvalósítás adminisztratív hátterét a Gyerekesély Iroda látta el. Az Iroda biztosította a projekt végrehajtás zavartalan működését, valamint a Járási Gyerekesély Bizottság adminisztratív és szakmai háttérrel.

A Képviselet-tesztület a 15/2015.(II.25.) önkormányzati határozatával döntött arról, hogy 2016. január 1- jétől önállóan biztosítja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat, a gyermekjóléti és egészségügyi feladatokat, ezért 2015. szeptember 1. napjától megállapította Nyírbátor Város Szociális Szolgálatát. Az intézmény székhelye a Vár u. 1 szám alatt található. Nyírbátor Város Szociális Szolgálatra előírja a költségvetési feladatokat, a Zrínyi u. 42. szám alatt. Itt 4 csoportban 48 gyermek napközbeni gondozását végzik.

2016. január 1-jétől a nyírbátori lakosság számára az intézmény látja el:

- a család- és gyermekjóléti központ feladatait,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat feladatait,
- a házi segítségnyújtást,
- a szociális étkeztetést,
- az idősek nappali ellátását.

A Szolgálat a 2016-tól a közösségi ellátást a pszichológiai betegek részére nappali ellátás formájában biztosítja.

2016. január 1-jétől a Szolgálat dolgozói az intézmény székhelyén, a Vár u. ... szám alatt fogadják az ellátottakat, és az ellátások iránt érdeklődőket:

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatra látja el 2016. január 1-jétől:

- a védőnői szolgálat,
- az anyajelgyűjtés,
- az iskolai-egészségügy

feladatait is. Ezen ellátások változatlan telephelyen, a Szentivér u. 28/C. alatt érhetőek el a jövőben is.

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatra a Booskai u. 4. szám alatt biztosítja az újul megnedekhely munkóhelyét, változatlan feltételekkel.

A Szociális Szolgálat munkafeladatai az alábbi időpontokban fogadják az ellátottakat és érdeklődőket:

Hétfő – csütörtök: 7.30 - 16.00

Pénnek: 7.30 - 13.30

Az önkormányzat és az intézmény vezetése arra törekszik, hogy valamilyen ellátott részére a legmagasabb színvonalú ellátást biztosítsa.

A szegregált lakóterületen a Városi Szociális Szolgálat szakemberei napi rendszerességgel fordulnak meg. A városrész határozódó szociális problémáit tapasztalva a szociális és gyermekjóléti szakemberek adott területen való jelenléte két főle módon valósul meg:

- területi munka (családátogatások): a védőnői, a gyermekjóléti és a családsegítő szolgálat családátogatásainak száma éves átlagban kb. 12.000 alkalom, ezek megközelítőleg 85%-a a szegregátumban valósul meg;
- kiterjedt szolgáltatások szervezése az elérhetőség érdekében, pl. játszóházak, családi napok, nyári napközis tábor, munkaerő-piaci információs napok, nyári gyermekékeztetés (valamilyen igényes szolgáltatás).

- a régi Körösségi Házban/Settlement házban került kialakításra mosókonyha, ahol 2db automata mosógépen tudják a ruhákat kimosni azok, akiknek otthon erre nincs lehetőségük és 1 db szárítógép is a rendelkezésükre áll. A szolgáltatás minden héten hétfő, szerda, csütörtöki napokon délután 13 órától 16 óráig vehető igénybe, elsősorban a nagy családos és szociálisan rászoruló családok számára. A mosáshoz a klijenst, előzetesen bejelentkeznek, számkarta mosószert és öblítő szert is biztosítanak. A családok folyamatosan igénybe veszik a szolgáltatást, legfőképpen napi rendszerességgel, és számkarta emelkedik.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselet-tesztületnek a Nyírbátor Kártárolt és a nyírbátori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményektől, támogatásokról szóló 28/2016 (X.26.) önkormányzati rendeletet tartalmazza a Nyírbátor Kártárolt (a továbbiakban: kártárolt) kapcsolatos meghatározott kedvezményeket, amelyeket a nyírbátori állandó lakóhelyrel rendelkező magánszemélyek vehetnek igénybe.

A kártárolt a következő társaságok saját rendezvényeire szóló kedvezményes belépésre, illetve szolgáltatásaink, termékeik kedvezményes ár igénybevételeire jogosít:

- ✓ Nyírbátori Sárkány Wellness és Gyógyfürdő – 15% kedvezmény (4300 Nyírbátor, Fürdő u. 1.)
- ✓ Nyírbátori Sárkány Wellness és Gyógyfürdő 3 órás jegyéből – 25% kedvezmény (4300 Nyírbátor, Fürdő u. 1.)
- ✓ A Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft. által üzemeltetett Kulturális Központ egyes rendezvényéből – 10% kedvezmény (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 8-9.)
- ✓ Kutyabáji Állatgyógyászati Centrum- 5% kedvezmény (4300 Nyírbátor, Dabreceni u. 36.)
- ✓ Kővobosy Kft - 5% kedvezmény az éptőlanyagok telepi árából (4300 Nyírbátor, Császári u. 77.)
- ✓ Kalkukk Étterem, Presszó és Panzió - 10% a főgyasztás végösszegéből (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 21.)
- ✓ KELET Takarékszövetkezet - az igényelhető bankkártyák (Mastero, MasterCard, Visa) első éves díját elengedi (4300 Nyírbátor, Váci Mihály út 21.)
- ✓ Ácsorviza Kft. - 5% kedvezmény a boltban árusított termékekre (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 10.)
- ✓ Geszterédi László ÉV. - 10% kedvezmény a forgalmazott termékekre és szolgáltatásokra (állathenyésztés, sportrendezvények lebonyolítása) (4300 Nyírbátor, Györgyfiget 2-4.)
- ✓ Grovi Kft. A gázolaj árából 13 Ft/l , benzín árából 10 Ft/l kedvezmény (4300 Nyírbátor, Szenivér u. 41.)
- ✓ K&H Bank kedvezménye a jártékozató alapján
- ✓ Chocolate Brown Csokoládérium - 5% kedvezmény a szolgáltatásokból és termékekből (4300 Nyírbátor, Szabadság tér 18.)

Eldíig 3025 fő nyírbátori igényelje a Bátor Kártárolt.

Közelkedési lehetőségek

A támogatás kiadását a helyi autóbuszjáratokkal megoldott. A menetrend szerint naponta több alkalommal közlekedő járatok eljutatják gyerekeket és a felnőtteket az iskolába, az egészségügyi intézményekbe, a hivatalokba. Probléma, hogy a szolgálat többször jelezte, hogy a lakóterületről felszálló utasok gyakran nem válnak jegyet, és magatartásukkal zavarják a többi utast. Ennek megszüntetésében közreműködött a Kisebbségi Önkormányzat és az Önkormányzat foglalkoztatási jogviszony keretében biztosított felügyelet a járatokra.

A Nyírbátorban állandó lakóhelyrel rendelkező személyektől, a Nyírbátor Ipari Park elnevezésű helyi autóbusz-járaton fizetendő jegyárat, illetve bérlet árat az önkormányzat átvállalja.

Az átvállalt önrész forrásait az önkormányzat az éves költségvetésében a helyi autóbusz közlekedés támogatása soron biztosítja. Az önkormányzat a helyi menetrendszerinti autóbuszjáratok mindenkor üzemeltetőjével megkötésre került közszolgálati megállapodás keretében biztosítja a támogatást.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi árendelődésének folyamatai.

Nyírbátor Város elkészítette a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi árendelődésének folyamatainak áttekintésére a Nyírbátor Város Integrált Városfejlesztési Stratégiáját és ennek részeként az antiszegregációs tervet.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXXVIII. törvény értelmében a településrendezés során figyelemmel kell lenni arra, hogy a rendezés az érintett lakosság életkörülményeiben, értékeiben és szociális helyzetében hátrányos következményekkel ne járjon. Ennek érdekében biztosítani kell az emberhez méltó környezet folyamatos alakítását, értékeknek védelmét.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alap- és szolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 2015. évi CXIII. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
 - a) a fogorvosi alapellátásról,
 - c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
 - d) a védőnői ellátásról,
 - e) az iskola-egészségügyi ellátásról.
- A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik
- a) a közisztasági és településsztisztasági feladatok ellátásáról,
 - b) biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását, (közterületen és önkormányzati ingatlanokon)
 - c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek
 - d) esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel
 - e) rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
 - f) együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatások, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény).

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát

A szociális és gyermekjóléti ellátás területén Nyírbátor Város Önkormányzata teljesíti a Szociális törvényben és Gyermekvédelmi Törvényben meghatározott ellátási kötelezettséget, s a hátrányos helyzetű csoportokra irányuló szolgáltatásai elősegítik az esélyegyenlőség gyakorlatban történő érvényesülését

Nyírbátor Város Önkormányzati Képviselő-testülete megállapította és kialakította az egészségügyi alapellátások körzeitet, a területi ellátási kötelezettségre a szerződést az alapellátásban résztvevő orvosokkal megkötötte, így biztosítva a lakosság részére az egészségügyi ellátáshoz a hozzáférést.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felhívottak részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felhívottak részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és főkegyógyászok száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	0	5	3	4	n.a.	n.a.
2017	0	5	3	4	1.065	76,84
2018	0	5	3	4	564	66,14
2019	0	5	3	4	566	44,54
2020	0	5	3	4	530	50,99
2021	0	5	3	4	553	45,38

Forrás: TelR, KSH Tstár

Egészségügyi ellátás

Közetek szerint 5 háziorvos látja el a felnőtt lakosságot és 3 gyermekorvos.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapot megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzációját célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknek, hadi gondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. A fenti tevékenységet a Nyírbátort Járás Hivatal látja el. Az ellátást

igénybe vevők száma az elmúlt években nem mutat jelentős változást. Az ápolási díj, alanyi jogon támogatásban részesítettek évi átlagos száma 2017-től 2021-ig csökkenést mutat. (3.6.1.sz. táblázat)

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekori kötelező szűréshez) való hozzájárás

A szociális egészségügyi intézmények, civil szervezetek közötti kapcsolatok kiemelt fontosságúak a megelőzésben, a problémák kezelésében, a szűrőprogramokhoz jutásban. A Népegészségügyi program is kiemelten kezeli a szervezeti szűrővizsgálatokat.

Köröki összetétel alapján vezető halálok a szív – és érrendszeri betegség. Ezt követik a daganatos betegségek, az emésztőrendszer és a légző rendszer betegségei. A háziorvosok statisztikai adatai szerint felhírt lakosság megbetegedései között a magas vérnyomás, a keringési zavar okozta szívbetegségek állnak az első helyen, ezt követik a mozgásszervi betegségek. Magas arányú képviselő a kor specifikus cukorbetegség, és a különböző legúti megbetegedések is.

Fontos, hogy a négyórásszal daganatos megbetegedések megelőzésében nagy szerepet játszó műhelymunkák szűrések folytatásához a városban továbbra is megfellelős szakrendelő álljon rendelkezésre, mely előfeltétele a nők minél szélesebb körű bevonásának is.

A háziorvosok jelentős preventív munkát végeznek, a városban egyre nagyobb szerep jut a megelőzésnek. Többek között hipertóniaszűrés, az anyagcsere betegségek felhívóprévezése, az egészségre ártalmas rizikófaktorokra (dohányzás, alkohol...) való felhívás a leggyakoribb.

Az elmúlt években emelkedett az onkológiai szűrésben résztvevők száma. Ezen a területen is jelentősége van az intézmények mellett a civil szervezeteknek és a különböző területekre benyújtott nyertes pályázatoknak. A kötelező szűréshez való hozzájárás a lakosság számára biztositott, egészségügyi szűrésnek térítésmentesen és önkéntes bejelentkezés alapján mindenki számára hozzáférhető. A hátrányos helyzetű lakosság egészségi állapota többek között a nem megfelelő higiénés feltételek és a szűrésben való alacsony részvétel miatt jellemzően elmarad a városi átlagól.

Az iskolai egészségügyi tevékenység keretén belül a gyermekkorai, tanulmányi egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fej tevékenységi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, csoportos egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik. Az iskolákban az iskolavédőnők végzik a következő vizsgálatokat, szűrésceket:

- Januártól - májusig a törvény által előírt státusz - és orvosi vizsgálatok, védőoltások (Engelix-B II., Cervarix oltások), és az ezekkel járó adminisztrációs tevékenység és adatszorgálatás.
- A szakképző iskolában a beiratkozás előtti alkalmassági vizsgálatokat.
- A szakmai gyakorlat megkezdése előtt az alkalmassági vizsgálatokat.
- Minden iskolai védőnő a tanév folyamán végzett iskola-egészségügyi munkáról jelentést készít, melyet interneten keresztül küldött el az Országos Módszertani Központon keresztül az Állami Egészségügyi Ellátó Központ felé

Felvilágosító előadásokat, kiselőadásokat tartanak rendszeresen az alábbi témakörökben:

- Serdülőkor sajátossagai, serdülőkorban bekövetkező változások
- Menstruációról, mensztrációs higiénéről
- Öltözködésről, uszálkodásról, hajápolásról, kézmosás fontosságáról
- Hétközs táplálkozásról „A piramis útján” címmel(kisfilm) - Szeretem, barátság, párkapcsolat” Ma van holnap” címmel(videó)
- Elsősegély nyújtási ismeretek átadása (csont- és izületi sérülések, vérzések, sebellátás, mérgezések, áramütés, újradeszítés, égés-fagyás elátása stb.)
- HPV oltás jelentőségéről
- AIDS világnapja alkalmából „Émlektűl Évának” címmel (videó)

- Fogamzásgátlásról, szexuálisról, abortuszról, feltehis párkapcsolatról. „
- Drog, alkohol, dohányzás-felvilágosító előadás. stb.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2018. (II.28.) önkormányzati határozata alapján a rotavírus elleni Rotarix vakcinát, 2018.01.01. után született nyírbátori 6-22 hetes gyermekek részére ingyenesen biztosítja. A szükséges számú Rotarix vakcinát Nyírbátor Város Szociális Szolgálatán keresztül vásárolja meg, melyre az intézmény költségvetésében biztosít forrást. A szülők nagy örömmel fogadják az ingyenes oltást és ettől is a beadás lehetőségével. Mivel az önkormányzat a rászoruló igényűk esetén átvállalja az oltás beadásának költségét, olyan csecsemők is megkaphatják a védőoltást, ahol a szülők ömerőből nem tudták volna azt kifizetni. Ezek mellett a nagy városi rendezvényeken, mint a Majális, a Gyermeknap, a Bátor Sportnap, vagy a Szüreti Felvonulás rendszeresen vannak ingyenes szűrővizsgálatok: vércukorszint, vérnyomás, tesztir: csonstsűrűség mérések.

A Nyírbátori Egészségfejlesztési Hroda 2018. március 1-jén nyílt meg. Ingyenes állapotfelmérésekkel és preventív tanácsadásokkal segítik az egészségmegőrzést. Demonstrációs eszközök segítségével egészségmegőrző, teljesítő foglalkozásokat tartanak a fiatal és idős korosztálynak egyaránt. Senior - tornaival, stressz kezelő tanfolyammal, folyamatos életmód, testmozgás és mentálhigiénés tanácsadásokkal szerdai napokon 9:00 és 15:00 óra között várják az érdeklődőket, előzetes, telefonos bejelentkezés alapján.

Az Országgyűlés által 80/2013. (X. 16.) OGY határozattal elfogadott Nemzeti Drogellenes Stratégiájában elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket figyelembe véve Nyírbátor Város Önkormányzata más szervekkel együttműködve megalkotta a Nyírbátori Kábítószerügyi Egyeztető Fórumot (továbbiakban: BATORFER), amely a megalkalásitól kezdve végzi tanácsadó és egyeztető munkáját.

Céjai:

- Egészséges élet feltételeinek kialakítása, az egészségi állapot fenntartása és lehető legteljesebb helyreállítása érdekében a helyi közösség aktív szerepvállalásának erősítése.
- Együttműködés erősítése a családon (szülők-gyermekek-különböző generációk), a korlátsoporon és az iskolán (pedagógusok-diók-ok-iskolai egészségügyi szolgálat) belül, továbbá a területen működő különböző közösségek és intézmények között.
- A Fórum szerepvállalásának és koordinációs tevékenységének a növelése.

Feladatai:

- A Nemzeti Drogellenes Stratégia 2013-2020 célkitűzéseit figyelembe véve feladatani a megelőzés, kezelés, ellátás ártalomcsökkentés, kinaletcsökkentés területén végzi, melynek keretében ellátja a városban a káros szenvedélyek - különösen a kábítószerrel tiltott fogyasztása - elleni egységes fellépés koordinálását,
- stratégiai céljai szolgáló megelőzési tevékenységek megszervezését és összehangolását,
- a veszélyeztetett, sérülékeny személyek és csoportok számára biztosítja a célzott megelőző beavatkozás igénybevitelének lehetőségét,
- a flegőnek nem minősülő, de problémás kábítószer-használat jelét mutató személyek számára biztosítja a megelőzés, a szakszerű beavatkozás, illetve kezelés igénybevitelének lehetőségét, továbbá támogatja a családgondozókat és a hozzátartozókat,
- családok problémáinak észlelését, kezelését elősegítő komplex családgondozási szolgálatok és szolgáltatások elérhetővé tételét,
- támogatja az intézmények szocializációs feladatainak hatékonyabb ellátását szolgáló folyamatosokat.

Kiemelt feladata, hogy támogatja az „alutól jövő” kezdeményezéseket. Szakmai ajánlóként koordinálja és elősegíti a pályázatokon való helyi részvételt.

c) *fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés*

A településen működik a Szabolcs - Szatmár- Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézménye, mely az alábbi feladatokat, fejlesztéseket látja el:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás
- szakértői tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók
- A gyógytestnevelés, felfismerve annak jelentőségét teljes körűen megoldott városunkban.

A Városi Szociális Szolgálat a Nyírbátorban élő, olyan pszichiai betegségben szenvedő személyek részére biztosítja a nappali ellátást, akik önálló életvezetésre betegségük miatt nem, vagy csak részben képesek. Lehetőséget nyújtanak a napközbeni tartózkodásra, a társas kapcsolatok építésére, továbbá igény szerint megszervezik az ellátottak étkeztetését (Szt. 67/F. §).

d) *közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése*

A 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szabályozta az iskolai menzák alapanyag felhasználását és az ételek előállításának módját.

A Nyírbátori Kerekdű Óvoda az egészséges táplálkozás alapelveit figyelembe véve állítja össze az étrendet a nevelési – oktatási intézmények részére:

- Napsugár Bölcsőde
- Nyírbátori Kerekdű Óvoda
- Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola
- Éltés Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium.
- Leonardo Média Akadémia Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye

Az önkormányzat által pályázat útján felújított és a HACCP előírásainak megfelelően működő korszerű iskolai konyha biztosítja a megfelelő tárgyi feltételeket a közétkeztetéshez.

e) *sportprogramokhoz való hozzáférés*

Nyírbátorban sokszínű, gazdag sportélet folyik, 21 sportegyesület működik. Van lehetőség a labdarúgóokra (labdarúgás, röplabda, kézilabda), a küzdősportokra (karate), a lovaglásra, az úszásra, a termszéljárásra, a sakkozásra, az asztaliteniszre, a horgászatra, a testépítésre. Az önkormányzat komoly anyagi eszközökkel támogatja az egyesületek működését.

1. Arany Sárkány Focisuli
2. Bátor Fitt Testépítő és Erőemelő Egyesület
3. Bátor Sárkány Úszó Egyesület
4. Báthory István Diák Sportegyesület
5. Bethlen Diáksport Egyesület
6. Éltés Diáksport Egyesület
7. Nyírbátori Asztalitenisz SE
8. Nyírbátori Football Club
9. Nyírbátori Kyokus-him Karate SE

10. Nyírbátori Labdarúgás Szervező Kft
11. Nyírbátori Lavas Egyesület
12. Nyírbátori Lovassport és Hagyományörző Egyesület
13. Nyírbátori Poltes SE
14. Nyírbátori Sakk SE
15. Nyírbátori Sport- és Utánpótlás-nevelő Nonprofit Kft
16. Nyírbátori Sportclub Nonprofit Kft
17. Nyírbátori Természetbarát Egyesület
18. Röp-Papa Szövetkezeti Sportegyesület
19. Városi Kézilabda Klub
20. Vasas Horgász Egyesület
21. Zrínyi Diák Sportegyesület

2011-től az önkormányzat minden nyírbátori általános iskola első osztályos tanulóinak ingyenes biztosítja az úszácktatást. A 2018-as évtől pedig az általános iskola 5. osztályos tanulóinak az ingyenes lovaglástanulást lehetőségét biztosítja. A Képviselet-tesztület a Szociális –diákösztöndíjak között létrehozta a Bátorú Sport Ösztöndíjat, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók is sportolhassanak, akár versenyszerűen is. Ezek mellett két évente megrendezésre kerül a sportegyesületekkel közösen, önkormányzati szervezésben a Sportágválasztó nap. Az önkormányzat a d. ákolimipiai versenyeket, a városi szintű iskolai és tömegsportversenyeket, kupákat, tornákat, érem és trófea díjazással támogatja, esetenként a felmerült bérleti, utaztatási költségekhez járul hozzá. Az oktatási intézmények tornatermei, a városi sporttelep, az asztalitenisz edzőközpont, a Művelődési Központ, valamint a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő lehetőségükhöz mérten biztosítanak színteret a sportolni vágyó felnőttek részére is. Az önkormányzat kiemelten támogatja a fiatalok sportolását, a fogyatékkal élők sportját, a családok, valamint a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok testmozgását.

TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00046 (2018.11.30. – 2019.10.30.) Multifunkcionális közösségi terek kialakítása Nyírbátorban pályázat keretében felújításra került a Városi Sportpálya. Ennek keretében megépült egy próbapálya, egy szenior kondipark, felújításra került a futópálya és egy új játszóter is létesült.

Az egykori 2-es iskola udvarán szintén új játszótér épült, az épület emeleti részén a civil közösségek kaptak helyet, és edzőtermek is kialakításra kerültek.

A Képviselet –tesztület a 17/2017 (IX.15.) önkormányzati határozatával a 100 éves nyírbátori sport üszótelepre megalapította a „NYIRBÁTORI CENTENÁRIUMI SPORT ERDEMEREM” kiemeltéset, amely nettó 300.000 forint pénzzsszeggel jár és döntött annak adományozásáról is. Az érdmetérem odaítélésével kapcsolatos kritériumokat rendelet tartalmazza.

A „Nyírbátori Centenáriumi Sport Erdemérem” kitüntetés adományozható annak a nyírbátori székhelyű sportegyesületnek igazolt, vagy nyírbátori lakóhelyű, tartózkodási hellyel rendelkező, magyarországi vagy bármely nemzetközi sportegyesületben igazolt sportolónak, aki az előző év augusztus 01. napja és a tárgy év július 31. napja közötti időszakban az adott szakszövetség által jegyzett, elismert nemzetközi versenyen kiemelkedő, országos versenyen pedig 1-10. helyezést ért el, és ezzel a tevékenységével hozzájárult a város hírnevének öregbítéséhez.

A kitüntetésben évente 1 fő részesülhet. A kitüntetés adományozására írásban tehetik javaslatot: a sportegyesületek, az oktatási intézmények, a civil vagy gazdálkodó szervezetek, a nyírbátori lakosok. A javaslatokat az Oktatási, Kulturális, Sport és Ifjúsági Bizottsághoz írásban kell benyújtani. A szakmai zsűri a jelöltek közül titkos szavazással választja meg évente a Nyírbátori Centenáriumi Sport Erdemérem” kitüntetettjét.

g) *személyes gondoskodási nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés*

A városban biztosított szociális alapszolgáltatások:

- a.) Családsegítő szolgáltatás (szociális, mentális és jogi tanácsadást, családgondozást is nyújt)
- b.) Értékesítés (szerződés alapján)
- c.) Házi segítségnyújtás
- d.) Jézusrendszerezés házi segítségnyújtás
- e.) Támogató Szolgálat
- ő) Pszichátriai Nappali ellátás

Személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátás körében:

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának alapvető feladata 2021. április 1-jétől kibővült. Ekkortól a Nyírbátor Város Önkormányzata tulajdonában lévő Lódsék Benlakásos Otthona (Nyírbátor, Fáy Andás utca 17/D. szán) a Szociális Szolgálat telephelyeként működik. A szakosított ellátást (időszobákban) az Önkormányzat önállóan, Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának költségvetési szervezeten keresztül, az időszobákban 62 férőhelyen folytatja az ellátást a 2021. évi költségvetésében.

- Eljeli Menedék hely

Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások körében:

- a.) Gyermekjóléti szolgálatok
- b.) Bölcsőde

2019.09.01-jétől 48 kisgyermek ellátása biztosított a nyírbátori Napsugár Bölcsődében, két külön bejáratú gondozási egységben, összesen négy csoportban. A férőhelybővítmények megvalósításában az intézmény egy új gondozási egységgel bővült, ahol a kisgyermekek ellátására 2 csoportszoba, 1 gyermekágy, 1 gyermekágy, 1 gyermekágy, 1 előtér és 1 akadálymentes mosdó került kialakításra. Ezek a helyiségek a szükséges eszközökkel és felszerelésekkel rendelkeznek. Az új gondozási egységhez külön játszótér és terasz tartozik a szükséges felszerelésekkel. Az új gondozási egység napos felügyeletet biztosít a gyermekek számára.

A bővítésnek köszönhetően a személyzet kiszolgálására szolgáló helyiségek is kialakításra kerültek, mint a kisgyermeknevelői szoba és felhívó ékező. A férőhelyszám növekedése miatt szükségessé vált a falat és mosogató helyiség bővítése, illetve kialakításra került takarítóeszköz raktár, sejt, raktár, raktár, járat raktár és fagyóeszköz raktár is. Ezek a helyiségek is rendelkeznek a rendelkezésre álló felszerelésekkel. „A Nyírbátori Napsugár Bölcsőde férőhely bővítése” című pályázati segítségével sikerült a technikai eszközök bővítése is. Fényképezőgéppel, notebookkal, CD lejátszóval, magnóval, multifunkciós készülékkel, mosógéppel, szárítógéppel, porszívóval, vasalóval, projektorral és vaszonnal, levegőtisztítóval és párástólóval sikerült bővíteni a meglévő eszközöket.

Egészségügyi alapellátások körében:

- a) Védőnői szolgálat
- b) Iskola egészségügyi szolgálat
- ő) Háziorvosi alapellátás

A Nyírbátori Görögkatolikus Egyházközség, mint fenntartó és szociális szolgálatok működését házi segítségnyújtást. A 2007. évtől a foglalkozásos gyermekek és családjaik segítségét vállalja fel az Egyenlő Esélyért Egyesület. Családi napközi, Mini- Manófalva néven 2010. december 9-től működik a városban. Kezdetben egyéni vállalkozásként, 2012. március 1-től egyesületi formában működött. Mind az Egyenlő Esélyért Egyesülettel, mind a Mini-Manófalva Családi Bölcsődével az Önkormányzat együttműködési megállapodást kötött.

ő) drogprevenciószolgálatok:

Nyírbátor Város Önkormányzata konzorciumi formában a Tumor Alapítvánnyal közösen nyújtotta be az 1.4.2-16-2016-00028 számú pályázatát az Integrált térségi gyermekprogramok megvalósítására. A pályázati tevékenységek megvalósítása 2017. október 1. napján kezdődött el és 2022. szeptember 30. napjáig tartott. Az egyik tevékenységi forma a „Közösségi egészség” című prevenciószolgálat volt, a devizás magánintézmény, a korai iskolaelhagyás, korai terhességek, káros szenvedélyek szűz megelőzése érdekében. A program általános iskolák területén és nyolcaddik osztályban zajlott. A diákok érdekében és figyelemmel voltak, aktívan részt vettek a témakörök feloldozásában. A foglalkozásokat az óvodai- és iskolai szociális munkások tartották, mindannyian miniegy vendéglátóként az általuk nem ellátott intézményben tartotta meg előadásait. A program olyan sikeres és szeretett volt, hogy az iskolai szociális munkások ezt vizsgálatokhoz, tovább folytatásnak, csak innentől az általuk ellátott általános iskolákban. Mindezek mellett a korábban már említett BÁTORKÉF is véggez drogprevenciószolgálatot.

h) hátrányos megfigyelés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgálatok nyújtásakor:

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megvalósítják és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, minden meglesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

i) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

- ✓ Nyírbátor Város Önkormányzata minden nyírbátori újszülöttet 15.000 forint értékű Babusszalag ajándékoz meg, melynek tartalma:
 - Coala hintőpor 100gr.
 - Hingyes Baba törölkendő 56 db-os
 - Anya Antibakteriális nedves törölkendő 72 db-os
 - Ulna combos antibakteriális nedves törölkendő 100 db
 - Gabi lamolinós krém 100ml
 - Gyerekszívacs 2 db-os
 - Toni kapszula 15 db-os
 - Baba folyékony szappan pumpás 250 ml
 - Janssons baba sampon 500ml
 - Nivea baby ápoló olaj 250 ml
 - Bo-Gi pelenka szálkos mltl 62 db-os
 - Pelenka textil 1 db
 - Kapucnis furdőlepedő
 - Papír zsebkendő 3x. 100-as
 - My Conifor nedves törölkendő 90 db-os
 - Ulna Compact antibakteriális nedves törölkendő 15 db-os
 - Brudólye kézferőtlenítő géll 50ml
 - Anyuella kids biztonsági filtszivő

- ✓ Nyírbátor Város Önkormányzata a 2018.01.01. után született nyírbátói 6-22 hetes gyermekek részére ingyenesen biztosítja rotavírus elleni Rotarix vakcinát.
- ✓ Az önkormányzat Napsugár Bölcsődében és a Nyírbátói Kerekded Óvodában minden gyereknek ingyenes tisztasági felszerelés biztosít (szalvéta, WC-papír, papírtörlőkendő, szappan, papírtörő)
- ✓ A nyírbátói iskolások ingyen utazhatnak a helyi buszjáratokon
- ✓ Internet támogatás: Internet támogatásra jogosult az a nyírbátói állandó lakóhelyrel rendelkező magánszemély, aki internet előfizetéssel rendelkezik és az háztartásában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg az 75.000 (hetvenötezer) forintot
- ✓ A Nyírbátorban állandó lakóhelyrel rendelkező személyektől, a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő gyógyászati kezelőjében elvégzett, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által támogatott balneoterápiás kezeléseikért fizetendő önrészt az önkormányzat átvállalja.
- ✓ A városban 2016-tól működött népkönyvtár két telephelyen a Nyíregyházi Étkészítési Centrum, ahol napi két alkalommal biztosított a népkönyvtár szolgáltatás a rászorulóknak számára. A népkönyvtár igénybe vevőiről az önkormányzat nem rendelkezik konkrét adatokkal. Átlagosan naponta 400-800 fő veszi igénybe.

3.5.2. Népkönyvha	
Év	Népkönyvha kiosztott ételeadagok száma (db)
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.
2021	n.a.

Forrás: Önkormányzati adat

A szűnidei gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan a Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálat munkatársai rendszeresen szerveztek nyári játszótérrel és szűnidei gyermekétkezés lebonyolítását szolgáló Községi Házban (4300 Nyírbátor, József Attila u. 25 szám alatt), minden pénteken 8-10 óráig, melyen átlagosan 15-20 gyermek vett részt.

RSZTOP 2.1.1. projekt keretében alapvető fogyasztási cikkeket tartalmazó csomagokat kaptak, a 0-3 év közötti gyermekeket nevelő családok havonta egy alkalommal a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság jóvólából. A programban való részvételi feltétele az, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak legyenek, szerepeljenek a PTR adatbázisban, ahol azok találhatók, akik jogerőre emelkedett határozattal rendelkeznek, és nem részesülnek intézményi ellátásban. A csomag 13 kg súlyú volt, lisztet, szárazszájt, kristálycukrot, étolajt, konzerveket és bibeiteleteket tartalmazott. Továbbá évente egy alkalommal a családok tisztasági csomagot kaptak,

mely tartalmaz digi-tá is lézmérőt, fogkrémet, mosóport és különböző tisztálkodási felszereléseket összesen 8 kg-ban. Átlagosan 100-120 gyermek részesül ebben az adományban. Az egyházak a Vöröskereszt helyi szervezete, az Önkormányzat, valamint a Málta Szereztársulat adománygyűjtő akciókat szervez, és így segítik a rászorulókat.

Nyírbátor Város Önkormányzata Szociális Szolgálat együtműködési megállapodást kötött az Élelmiszerbank Egyesülettel 2019-ben. A Tesco az élelmiszer-pazarlás visszaszorítása érdekében elkötözte magát hogy jótékony célra ajánlja fel az áruházaiában napi rendszerességgel visszagyűjtött élelmiszer-felesleget. A kezdeményezéshez a nyírbátói Tesco is csatlakozott, a felajánlott élelmiszereket az Élelmiszerbank partnerszervezeteiktől a Szociális Szolgálat vette át munkanapokon és osztotta szét a rászorulóknak között.

Az élelmiszeradományt a nappali ellátásban részesülő idős emberek, pszichiatriai betegek, a házi segítségnyújtásban részesülő idős emberek, a fogyatékkal élők, hajléktalanok, a többgyermekes családok és a gyermeküket egyedül nevelők kapták meg, ami többnyire pékárú és zöldség- gyümölcs volt. Évente 150 rászoruló családnak jutott így segítség.

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) községi élet színterei, fórumai:

A városban a községi élet színterei sokrétűek, az intézményesített közösségek, a lakóközösségek, a munkahelyek, intézmények, a templomok, a civil szervezetek is megtalálhatók.

A helyi közművelődési intézményekben rendszeresen szerveződnek olyan kulturális programok, amelyek a kisebbségi kultúrákat népszerűsítik. Ennek köszönhetően megvalósul a kisebbségi kultúra, a roma kultúra megismertetése a többségi társadalom tagjaival. 2014-ben és 2015-ben „Zsamo „ Gyere bel- „Együtt a vasúton innen és túl „című roma kulturális fesztivált rendeztünk egyzerte három helyszínen, a Kulturális Központban, a Roma Községi Házban és a Városi Könyvtárban. A Nyírbátói Művelődési Központ és Könyvtár a város kulturális közéletét, információátadó intézménye. Feladatának tekintni a város és vonzáskörzete lakosai számára biztosítani a kulturális és könyvtári szolgáltatásokat. Tevékenységével hozzájárul a lakosság szabadidejének minőségét előtérhez, a kulturális kapcsolódásához.

Nyírbátor civil és egyházi szervezeteinek tevékenysége kiegészíti, sok esetben helyettesíti a város által nyújtott szolgáltatásokat. A városban 21 civil szervezet szervezetnek a sport, míg 16 szervezetnek pedig a kultúra a fő tevékenységi területe. A szervezetek működését Nyírbátor Város Önkormányzata támogatja.

TOP-7.1.1-16-H-ERFA-2019-00046 (2018.11.30. – 2019.10.30.) Multifunkcionális községi terek kialakítása Nyírbátorban projekt keretében került sor az egykori 2-es számú általános iskola (4300 Nyírbátor, Édesanyák útja 7.) felújítására. Az épület akadálymentesített. Itt kapott helyet több művészeti -, nyugdíjas- és sportegyesület, valamint itt kezdte meg működését a Nyírbátói Községi Felsőoktatási Központ is. Az udvaron modern játszótér épült.

Az intézményi ellátottságot szemlélítve 3.7.1.sz. táblázatból látható, hogy a városban 2 közművelődési intézmény működik, az MNM Báthori István Múzeuma, amelynek zajlik a felújítása és a Nyírbátói Művelődési Központ és Könyvtár. A városi könyvtár nagyon népszerű a városlakók között és kimagaslóan magas számban kölcsönöznek onnan könyveket.

A város nevelési -oktatási intézményei -egy kivétellel: LMA Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátói Tagintézménye- mind rendelkeznek tornateremmel, illetve tornaszobával. A Városi sportpálya csúszka, mint a sportcsarnok folyamatosan maximális kihasználtsággal működik. A sportegyesületek mellett rendszeresen használik ezeket sportolásra különböző baráti társaságok és a városban működő nagy cégek dolgozói is.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) [TS 102]	Sportszarnok, sportpálya léte [TS 103]	A települési könyvtárak kikötéshez kötött egységeinek száma [TS 104]	Köznevelődési intézmények száma [TS 105]
db	van/nincs	db	db
5	igen	92 398	2

Forrás: TEIR, KSH Tstar

Az általános iskolák államosításával a város valamennyi sportszarnokát, iskolai tornatermet elvesztette. A tulajdon a Tankerttet által fenntartott iskolák tekintetében megmaradt. A város számos olyan tevékenységet folytat, sportszervezetet működtet és civil közösségeket támogat, amelyhez szükség volna egy önkormányzati fenntartási sportszarnokra.

b) közösségi egyvitélis jellemzői, konfliktuskezelési megoldások:

A városban magas a romák aránya, az etnikai konfliktusok gyakoriak maradhatnak. A konfliktusok megoldásába sokszor szakszerűs és rendőrség, illetve a településen működő polgárőrség bevonása a közbiztonság növelése érdekében. Az etnikai konfliktusok, a társadalmi elítélhetőség kezelésében és megelőzésében az önkormányzat hangsúlyos szereplőként van jelen. Az önkormányzat kezdeményezte a társadalmi párbeszédet a kisebbség és a többségi társadalom tagjai között, a romakkal kapcsolatos előítéletek csökkentése érdekében. Az etnikai konfliktusokkal terhelt nevelési-oktatási intézményekben folyamatos az egyvitélis.

Nyírbátor Város Önkormányzata 2014-től résztvevője a ROMED2-ROMACT uniós programoknak. A programokat az Európa Tanács és az Európai Bizottság támogatja. A szervezeti háttérrel a program magyarországi megvalósításához 2015. január 1-től a Partners Hungary Alapítvány biztosítja (Nemzeti Fokusz Pont). A ROMED program 24 országban, míg a ROMACT program 7 országban valósul meg. A programok célkitűzése a helyi roma integráció valós előmozdítása.

ROMED2 - Demokratikus kormányzás és közösségi részvétel mediáció útján. A mediáció eszközn keresztül komplex hatást kíván elérni 10 országban, a korlátozott számban kiválasztott önkormányzatok részvételével. Minden egyes kiválasztott településen a mediátorok között, a külső facilitátorral elindították a roma lakosokból álló Közösségi Akciócsoportokat (KACS), melyek célja a helyi roma közösségeket érintő problémák meghatározása és rendezése, végző soron pedig – a problémák megoldása érdekében – közös tervezés a helyi intézményekkel, érintettekkel. Újabbat figyelembe veszik a meghatározott prioritásokat, az akciótervezések idején, különösen az EU-s társfinanszírozásban kidolgozott projekteknél. Nyírbátorban is megvalósult és működik a Közösségi Akciócsoport.

A ROMACT program célja a közintézmények, a hatóságok, a választott hivatalos képviselők és a vezető beosztású közalkalmazottak érzékenységének és felelősségvállalásának javítása a marginalizálotti roma közösségek irányába. A program hosszú távú politikai elköteleződésre összpontosít, amely a roma integráció érdekében fenntartható terveket és intézkedéseket ösztökél. A ROMACT a helyi közigazgatás számára munkanélküliségi és eszközökkel biztosított annak érdekében, hogy hatékonyan elérje és felmérje a közösségeket és azok szükségleteit ott, ahol a

legserülékenyebb állampolgárok élnek. A program fő hangszója, hogy facilitációval erősítse az önkormányzatok kapacitását a romák társadalmi befogadására alkotott tervekre és projektekre végrehajtására. A program segíti az önkormányzatokat, hogy minőségi pályázatokot nyújtsanak be EU-s és hazai támogatásokra. Mindez elvezet a tartós, inkluzív közszolgáltatások kialakításához. A ROMACT jelenleg 5 ország (Bulgária, Magyarország, Olaszország, Románia, Szlovákia) 40 településén kerül végrehajtásra. A Nemzeti Támogató Csoportot a Nemzeti Projektlevezető, Nemzeti Fokuszpont és a facilitátorok alkotják, akik együttesen felhívnek a Közösségi Akciócsoportok koordinálásáért minden településen, biztosítva a ROMED2 részvétel alapú megközelítést, és serkentik a közintézményekkel való együttműködést, összhangban a ROMACT programmal. Magyarországon a következő települések vesznek részt: Bag, Gyulaj, Jászfényszaru, Nagyecsed, Nyírbátor, Pécs és Forcsalma (csatlakozása folyamatban).

Nyírbátor Város Önkormányzata a Partners Hungary Alapítvány és a Kacs tagjának közreműködésével kezdte meg 2015-ben kidolgozni a Hátrányos helyzetűeket felzárkóztató programját. Ennek leghangsúlyosabb része a hátrányos helyzetű gyermekek ösztönzői programja, amiről a Képviselet-terület 2018-ban alkotja meg rendeletét.

A „Biztonságosabb Nyírbátortól” Egyesülettel 10 alapító taggal, a Nyíregyházi törvényesség 2018. október 04-én vette jogerősen nyilvántartásba. Az egyesület tagjai 2019 szeptemberben részestültek alapismerteti kiképzésben, melyet követően együttműködési megállapodást kötöttek a Nyírbátori Rendőrkapitánysággal. Az egyesület célja a bűnmegelőzés, gondoskodás a közrend és közbiztonság helyi feladatairól, védelméről, a lakosság és a bűnildöző szervek közötti bizalom és együttműködés erősítése, végony- és értékvédő tevékenység népszerűsítése, propagálása, a rendőrséggel és a helyi önkormányzattal a közbiztonság védelmével összefüggő feladatok végrehajtásának elősegítése. Az egyesület a helyi közrend és közbiztonság védelme, valamint a bűnmegelőzésben való közreműködés érdekében közterületi járőrszolgálatot, figyelfelügyelőket, a közúti baleset helyszínén, valamint baleset, övoda, általános- és köznevelési iskolák közvetlen közelében jelzőbírói tevékenységet lát el. Az egyesület tevékenységei továbbá önvédelmi, végony- és értékvédelmi tevékenység, ezen tevékenységek népszerűsítése, bűnmegelőzési információk közvetítése a lakosság felé a bűnmegelőzési tapasztalatok, módszerek, ajánlások népszerűsítése, gondoskodás a közrend és közbiztonság helyi feladatairól, közvetlen kapcsolattartás a Vármegei és Országos Polgárőrszervezettel és egyéb társzervezetekkel, a rendőri szervekkel és a helyi önkormányzattal a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok végrehajtásának elősegítése, a lakosság és a bűnildöző szervek közötti bizalom és együttműködés erősítése.

A közösségi együttélést megerősítő környerő és konfliktus forrása a városiakok között az, hogy a szegregátumban élő roma lakosság nagy része nem gondoskodik az általuk megtermelt szemét megfelelő csiszállításáról, illetve az illegális személtelenség megakadályozásáról. Az önkormányzat 2022.08.01. és 2022.09.30. között ismételt megismerés az Északi lakóterületen a felhalmazott illegális szemét elszállítását. Az összegyűjtött szemétnemesség 331 tonna, ami 1140 m3 volt. Több mint 45 millió Ft-ot fordított erre az Önkormányzat. Ebből az összegből több mint 300 család részére biztosítottak kukát, történi parkányírás és volt tereprendezés. Ezzel kapcsolatban továbbra is nagy szükség van személtelertől való közösségi rendezvényekre.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai:

Nyírbátor lakóira jellemző az adományozás, az önkéntes munka jelenléte. Vélhetően összefüggésben van ez azzal, hogy a közösségi, kapcsolati hálók fontos szerepet játszanak az adományozóvá és önkéntes segítővé válásban. A civil szervezetekhez, egyesületekhez, klubokhoz való tartozás erősíti az ilyen jellegű tevékenységeket. Az adományozásra hasonló hatással van az egyházi kötődés, a karitatív tevékenység. Rendszeresen a városban a jótevékenység rendezvények, bálók, ahol különböző célok érdekében kérk a résztvevőket az adakozásra. Új kezdeményezéseknél jelent meg 2014-ben a helyi társadalom szolidaritásaként, a karácsonyi adománygyűjtő akció, „Segíteni jó!” elnevezéssel.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célszervezetek kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersege a települési önkormányzattal

A roma nemzetiség érdekképviseletét a Nyírbátor Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata (5 fő) látja el. Székhelye: 4300 Nyírbátor, Báthori u. 5. szám alatt található. A képviselő-testületi ülések hivatalos helyszíne: a Városháza (4300 Nyírbátor Szabadság tér 7.). Nyírbátor Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata (RNÖ) képviselői a Közösségi házban rendszeresen fogadóórát tartanak a testület által külön meghatározott rend szerint. A fogadóórák rendjét a helyben szokásos módon kell közölni és folyamatosan aktualizálni.

Nyírbátor Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a rendelkezésére álló anyagi eszközök arányában biztosítja – ez éves önkormányzati költségvetési rendelet keretén belül – a Nemzetiségi Önkormányzat részére a működéséhez szükséges feltételeket, az alábbiak szerint:

Al- Önkormányzati ingyenesen biztosítja a Nemzetiségi Önkormányzat számára a 4300 Nyírbátor, Báthori István u. 5. szám alatt található ingatlan folyamatos használatát.

A képviselő-testület a Polgármesteri Hivatalon keresztül biztosítja a Nemzetiségi Önkormányzat kérsények megfelelően a postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását és az ezzel járó költségek viselését, a Nemzetiségi Önkormányzat működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket

Az RNÖ szükség szerint, de évente legalább 4 rendes ülést tart.

A Nemzetiségi Önkormányzat feladatai megvalósítása érdekében együttműködik és hivatalos kapcsolatot tart fent:

a) Nyírbátor Város Önkormányzatának Képviselő-testületével, tisztviselőivel, az önkormányzat által fenntartott önkormányzati intézményekkel;

aa.) a nemzetiségi önkormányzat elnöke tanácskozási joggal rendszeresen részt vesz a települési önkormányzat képviselő-testületi ülésein;

ab) a jegyzővel vagy az általa megbízott köztisztviselővel egyeztetést folytat a nemzetiségi önkormányzat jogszertű működése céljából;

ac) kapcsolatot tart fent az oktatási intézmények vezetőivel elsősorban kulturális, szabadidős és sport rendezvények tárgyában.

b) Magyarországon más település önkormányzataival: területi roma nemzetiségi önkormányzattal

ba) nemzetiségi önkormányzat elnöke részt vesz és képviseli az önkormányzatot az általuk fontosnak tartott értekezleteken, gyűléseken, kiállításokon és rendezvényeken melyre meghívást kapnak;

c) Országos Roma Nemzetiségi Önkormányzattal;

ca) a nemzetiségi önkormányzat feladatainak ellátása során együttműködik az országos nemzetiségi önkormányzattal;

cb) rendszeresen egyeztet a települési nemzetiségi önkormányzatokat érintő pályázati lehetőségekről;

cc) segítséget kér a pályázatok elkészítéséhez.

d) A helyi roma nemzetiségi hagyományápolás területén szerepet játszó társadalmi szervezetekkel

da) a nemzetiségi kulturális értékek továbbadása, és ápolása céljából részt vesz az ilyen irányú programok szervezésén

db) A képviselő-testület - közös érdekek alapján - feladatainak tekinteti, és szorgalmazza a vármegye önszerveződő közösségivel az érdemi együttműködést.

A mélyszegénységben élők, a romák többsége a társadalom peremén él, helyzetük halmozottan hátrányos, jellemző rájuk az alacsony iskolázottság színje, magasabb munkanélküliségi arány.

A Nyírbátor Lions Klub Egyesület 30 év végi Nyírbátorban és a térségben humanitárius, jótételemes tevékenységét. Segítik a rászorulókat, a betegeteket, a nehéz, hátrányos helyzetben lévőket.

A Zhutipo Hátrányos Helyzetűeket Segítő Alapítvány a hátrányos helyzetű gyermekek testi, lelki és szellemi fejlődését segítő programokat szervez és rendez immár 18 éve.

A Magyar Vöröskereszt Nyírbátor Szervezete szintén eredményesen végzi feladatait a városban, és az Északi városrészben aktívan tevékenykedik a Máltai Szeretetszolgálat is

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei:

Nyírbátorban a roma nemzetiség van jelen, akiknek a Nyírbátori Roma Nemzetiségi Önkormányzat koordinálja a kulturális tevékenységeit és közösségi programjait. A Zhutipe Hátrányos Helyzetűeket Segítő Alapítvány közreműködésével a roma nemzetiségűek rendszeresen résztvevői és fellépői a városi rendezvényeknek. A Nyírbátori Kerekasó Óvoda Százszorszép Tagóvodájában kiemelt hangsúlyt fektetnek az óvodapedagógusok a roma hagyományok, népszokások és mesterségek megismertetésére.

c) helyi lakossági önszerveződések.

Nyírbátor közösségi, kulturális életének alakulásában kiemelt szerepet játszik a városban működő közel 50 civil szervezet, melyek egy része a sport, egy része kulturális, egy része a hagyományápolás, egy része a segítő tevékenységeket tűzte a zászlójára. Minden évben szervezen bekapcsolódnak a városi programokba, saját rendezvényeket szerveznek, amelyekbe bevonják a városiakokat, nemzetközi kapcsolatokat is építenek. A sportegyesületek korábban már felsorolásra kerültek, az alábbiak a kulturális, a hagyományörző és a segítő tevékenységükkel gazdagítják a város életét:

- Báthori István Nyugdíjas Klub
- Bátor Nőegylet Egyesület
- Nyírbátori Határ- Igazgatóság Nyugdíjasai Egyesület
- Nyírbátori Nyugdíjas Ertelemiségi Egyesület
- Nyírbátori Lions Club Egyesület
- Báthori István Múzeum Barátai Kör
- „Nyírbátori” Bátor Mazsorett Egyesület
- Lenzizrom Színház és Módszertani Kulturális Közhasznú Egyesület
- Nyírbátori Diákszinpad Egyesület
- Nyírbátori Fúvószenekari Egyesület
- Nyírbátori Tinódi Kulturális Egyesület és Vegyes Kórus
- Nyírbátori Lovassport és Hagományörző Egyesület
- Bátor Önkéntes Tűzoltó és Kutyamentő Egyesület
- Nyírbátorért Alapítvány
- Nyírbátor Jövőjéért Egyesület
- Keleti Motoros Egyesület
-

Az önkormányzat a Civil, a Sport és Kulturális Alapból támogatja minden évben az egyesületeket, amely támogatáshoz pályázati eljárás keretében juthatnak hozzá.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A műszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön		
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek	
A személgyűjtés nem működik megfelelően, folyamatosan újra termelődik a szemét, ami egészségügyi kockázatokkal jár.	Több gyűjtőedény kihelyezése, illegális személtelakás felszámolása	
Az Északi lakóterületen a járdák, utak felújításra szorulnak. A csapadékvíz elvezetése megoldatlan.	Az Északi lakóterületen infrastruktúrális fejlesztése: utak, járdák aszfaltozása, csapadékvíz-elvezető árkok kiépítése, 1 színtű tartása.	

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlőség, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekekorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2. számú táblázatból)	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005) %	Nők (TS 007) %
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	Fő	Fő	Fő		
	5 839	6 250	12 089	48,30%	51,70%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			381	3,15%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	1 001	960	1 961	8,28%	7,94%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	197	193	390	1,63%	1,60%

Forrás: TIR, KSH T1star

A 4.1.sz. táblázat számait megvizsgálva megállapítható, hogy a férfiakéhoz viszonyítva az állandó népességből a nők aránya 3,4 %-kal magasabb.

A 0-14 éves és a 15-17 éves, vagyis a gyermekorú népesség körében viszont a férfiak vannak jelen nagyobb számban és arányban.

Városunkban az ellátórendszer támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családokat s emellett a megelőző tevékenységet a szociális, köznevelési, egészségügyi, köznyelődési, sport és civil szervezeteinek halózában keresztül és együttműködve tudja végezni. Elmondható, hogy a településen a gyermekvédelmi alapállások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményben jelen van. A gyermekek, az iskoláskorták ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik.

a) *veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogvatartással élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete:*

A gyermekek védelmére és a gyámügyi igazgatásról szóló A 1997. évi XXXI. törvény értelmében, a járásszékhelyeken Család- és Gyermekjóléti Központok kell működnie. A Család- és Gyermekjóléti Központ Nyírbátor Város Szociális Szolgálatára szervezeti keretben belül 2016. január 1. napjától kezdve meg működését a Nyírbátor, Vár u. 1. szám alatti igényesen felújított a jogszabályi előírásoknak megfelelő épületben. A Család és Gyermekjóléti Központ szakmai támogatást nyújt az ellátási területen működő gyermekjóléti szolgálatok számára.

Család- és Gyermekjóléti Központ célja: hogy az alapvető szociális gondokkal átértő egyének és családok krízishelyzetét egyidejűleg kezelje, a tartósan segítségért szoruló átlagó gondozásra, szociális és mentális ellátás biztosítása, valamint prevenció.

Feladata: A Család- és gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálat általános szolgálati feladatán túl, a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében az alábbiakat biztosítja Nyírbátorban és a kistérségben dolgozókkal team munkát: itcai szociális munkát, iskolai szociális munkát, kapcsolattartási ügyeletet, készenléti szolgálatot, jogi tájékoztatásnyújtást és pszichológiai tanácsadást család-konzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát, óvodai és iskolai szociális gyermekjóléti szolgálatok számára; elkészíti a szociális diagnosztizálást az Szt. 64/A. §-a szerint.

Az esetenkéntes gyermekvédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedésekre kapcsolódó a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében kezdmenyvezi a gyermek védelembe vételét vagy súlyosabb fokú veszélyeztetettség esetén a gyermek ideiglenes háttálynál elhelyezését, nevelésbe vételét,

- ✓ javaslatot készít a veszélyeztetettség mértékének megfelelően a gyermek védelembe vételére, illetve a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására, a gyermek tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására, a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyére vagy annak megváltoztatására, valamint a gyermek megelőző pártfogásának mellőzésére, elrendelésére, fenntartására és megszüntetésére,
- ✓ együttműködik a pártfogó felügyelői szolgálattal és a megelőző pártfogó felügyelővel a bűnműködés megelőzése érdekében, ha a gyámhatóság elrendelte a gyermek megelőző pártfogását,
- ✓ a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez - az otthon nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgálatát végző intézményvel együttműködve - a család gyermeknevelési körülményeinek megemeléséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolatot helyreállításhoz,
- ✓ utógondozást végző - a gyermekvédelmi gyámmal együttműködve

Településünkön biztosított ellátások:

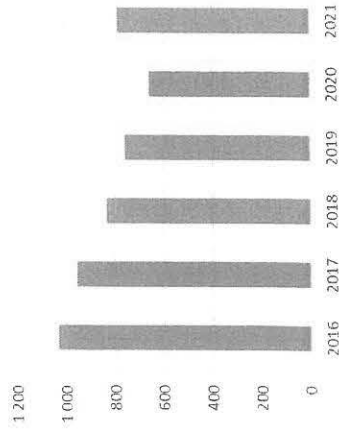
- Pénzbeli és természetbeni ellátások:
 - a.) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
 - b.) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
 - c.) a gyermektartási díj megelőlegezése,
 - d.) az otthonteremtési támogatás,
 - e.) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás.
- A személyes gondoskodás keretében tartozó gyermekjóléti alapellátások:
 - a.) a gyermekjóléti szolgáltatás,
 - b.) a gyermekek napközbeni ellátása,
 - c.) a gyermekek átmeneti gondozása.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma (TS 111)	
	Fő	Fő
2016	1 031	
2017	953	
2018	834	
2019	757	
2020	659	
2021	784	

Forrás: TeIR, KSH Istar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A Gyvt. értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult:

- az ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetésre,
- más jogszabályokban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére,
- valamint évi 2 alkalommal természetbeni, a 2017-es évtől alapösszegű (6000,- Ft) és emelt összegű (6500,- Ft) támogatás igénybevételére. 2012 novemberétől a természetben nyújtott támogatás kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlásra felhasználható Erzsébet -utalvány formájában történik.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a szülő vagy más törvényes képviselő, illetve nappali tagozaton tanulmányokat folytató nagykorú gyermek saját jogán kérheti a Szociális csoportnál, az erre rendszeresített formanyomtatvány kitöltésével, a szükséges mellékletek csatolásával. A jogosultságot a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén Nyírbátor Város jegyzője 1 év időtartamra állapítja meg gyermekenként, külön-külön egyedi határozattal.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma 247 fővel csökkent 2016-tól 2021-ig. 2021-ben 138 gyermek számára állapítottunk meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, de a veszélyhelyzet miatt a korábban megállapított jogosultságok automatikusan meghosszabbodtak, így az év végén az összlétszám 784 fő volt (4.1.2.sz. táblázat). Az elutasításra került kérelmek esetén az elutasítás indoka minden esetben az volt, hogy az egy főre jutó havi nettó jövedelem meghaladja a Gyvt.-ben előírt jogosultsági jövedelemhatárt. Az ügyfeleket a kérelem elutasításáról szóló határozatban tájékoztattuk az egyéb igénybe vehető ellátásokról. Ennek eredményeként az elutasított ügyfelek nagy része – amennyiben a körülményben változás következett be - néhány hónapon belül ismételt kérelemmel fordult hivatalunkhoz és az új kérelem eredményeként megállapításra került a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása nem jelent konkrét pénzbeli támogatást. A kedvezményben részesülők a kéhez vett határozattal többfajta támogatást vehetnek igénybe, pl. gyermekétkeztetés esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bőlesődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő, valamint a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó intézményben elhelyezett gyermek után az intézményi térítési díj 100%-át, nappali tagozaton középfokú tanulmányokat folytató, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át kedvezményként kell biztosítani. Ezen kívül az iskolákban ingyen biztosítják számukra a tankönyveket. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők évente két alkalommal, augusztus és november hónapban egyszeri, 2021 évben alkalmanként 6.000 – 6.500,- Ft összegű pénzbeli kiegészítést kaptak. Ahogy a korábbi években, 2021-ben is az ellátást a jogosultak mindkét alkalommal készpénzben - postai úton - kapták meg.

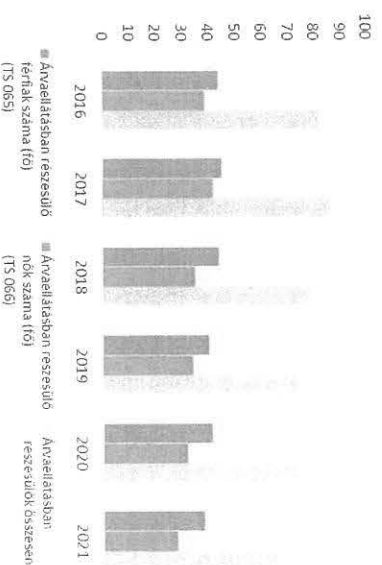
c) a gyermek-jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény 54-56. §-a, valamint a törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet 64. §-a rendelkezik az árvaellátásra való jogosultságról, annak feltételeiről. Az árvaellátásban részesülők számát, a lány- és fiúgyermekek arányát a 4.1.3.sz.táblázat szemlélteti, amelyből kitűnik, hogy a nagyobb számban szerepelnek az ellátottak között a fiúgyermekek, mint a lányok.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
		Fő	Fő
2016	44	39	83
2017	45	42	87
2018	44	35	79
2019	40	34	74
2020	41	32	73
2021	38	28	66

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatok

Árvaeállításban részesülők száma

2018. január 1-jei minden nyírbatori újszülött Babacsomagban részesül, amely a gyermek gondozáshoz szükséges tisztasági felszerelést tartalmazza, 15.000,- Ft értékben. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének a 16/2021. (VI.30.) a települési támogatásról szóló önkormányzati rendelete 8.§-a értelmében:

- (1) A képviselő-testület a létfenntartási veszélyeztető rendkívüli élethelyzethez került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást nyújt.
- (2) Létfenntartási veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:
- a) a kérelmező vagy a kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók valamelyikének hirtelen fellepő, és korhazai ápolást igénylő betegsége, továbbá súlyos vagy

- élevesélyes sérüléssel járó baleset,
- a) a kérelmező vagy a kérelmezővel közös háztartásban élő közeli hozzátartozók valamelyikének munkanélkülisége, a munkahely elvesztését követő 30 napon belül,
 - b) lakhatási biztosító épületet elpusztító, vagy e rendelkezést akadályozó közutómású elemi kár (különösen tűz, szél- illetve hóvihar, belvihar, más időjárási károsító hatás), vagy meghibásodás (különösen csőtorés, gázrohobbanás, elektromos meghibásodás),
 - c) a lakáshasználati jogának tényleges elvesztése, hajléktalanná válás,
 - d) bűncselekmény, vagy szabálysértés (különösen rablás, lopás, betörés) következtében elszemélyesített létfenntartási veszélyeztető élethelyzet,
 - e) egyévi eltiltás büntetés végrehajtási intézkedésből történő elbocsátása,
 - f) a kérelmező 3 egymást követő napot meghaladó korhazai kezelésre szorul,
 - g) a gyermek 3 egymást követő napot meghaladó korhazai kezelésre szorul,
 - h) a gyermek betegsége miatt a szülő harmadik egymást követő napot meghaladó táppénzt vesz igénybe,
 - i) a gyermek betegsége miatt társadalombiztosítási szerv által nem finanszírozott gyógyászati segítségkérő gondozó/nevelő családok átmeneti otthonába kerül,
 - j) a gyermek védelmébe vételére kerül sor a család anyagi körülményei miatt,
 - k) a törvényes felügyelő/ellátó szülő halála esetén az árvaeállítás megállapításáig nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás.

- (3) Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási probléma, többek között, különösen:
 - d) iskolázatlansággal összefüggő kiadások.

2021 évben is az önkormányzati költségvetés tartalmazza az övödelte programhoz szükséges sajátforr fedezetét, mert önkormányzatunk fontosnak tartja, hogy minden gyermek hozzájusson a napi tejtermékekhez.

Önkormányzatunk a Bursa Hungarica szociális ösztöndíj támogatására 1.500 e Ft előirányzatot biztosított 2021 évre. Az Önkormányzat Szociális- Egészségügyi Bizottsága, átruházott önkormányzati hatáskörben dönt a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázati keretében a felsőoktatásban tanuló támogatásáról. A Szociális és Egészségügyi Bizottság a korábbi években 19 felsőoktatásban tanuló pályázó részére 5.000 – 5.000,- Ft havi ösztöndíjat állapított meg. Ez jelentős segítséget jelent a pályázóknak, hiszen az önkormányzati támogatást a minisztérium ugyanilyen összeggel kiegészíti. Az elektronikus rendszerben 14 pályázó regisztrált, valamilyen papíron is benyújtottak pályázatukat. Az „A” típusú pályázati felhívásra 13 darab érvényes pályázat érkezett, 11 hallgatót támogatunk, 2 fő pályázata elutasításra került a magas jövedelem miatt. A „B” típusú pályázati felhívásra 1 pályázat érkezett, a tanulót támogatunk.

Az „A” típusú támogatott pályázók (11 fő) 2021. évben 10 hónapra (2 * 5 hónap 2 tanulmányi félévre) havi 5.000,- Ft- az előző évben támogatott „B” típusú pályázó (1 fő) 6 * 5 hónap 3 tanulmányi évre havi 5.000,- Ft önkormányzati ösztöndíjban részesültek.

Az Arany János tehetséggondozó program keretében hátrányos helyzetű középiskolás tanulók támogatása történik, melyre átruházott hatáskörben az önkormányzati Oktatási és Kulturális Bizottsága tesz javaslatot. A támogatott tanulók a középiskolai tanulmányaik idejére (5 tanulmányi évben) havi ösztöndíjat kapnak az önkormányzattól. Az Arany János Tehetséggondozó Programban résztvevő tanuló az önkormányzattól 5000,- Ft/hó összegű támogatásban részesülhet.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testület a Nyírbatori szociális - diákösztöndíjakról szóló 2/2021.(1.28.) önkormányzati rendelete alapján az alábbi diákösztöndíjakat adományozhatja: szociális-tanulmányi ösztöndíj (Esellyeremő Ösztöndíj) szociális- sport ösztöndíj (Bátorító Ösztöndíj) szociális- művészeti ösztöndíj (Fiatal Alkotók Ösztöndíja). A támogatás céljára

- bölcsődés, óvodás, 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő gyermekek esetén
- a kedvezmény az intézményi térítési díj 100 %-a,
- három- vagy többgyermekes családoknál gyermekként az intézményi térítési díj 50%-a,
- tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50%.

A városban a gyermekeképzés a bölcsőde, az óvodák, illetve az iskolák keretében megoldott, a gyermekek az intézményekben kialakított ebédidőben fogyasztják el azt. A közétkeztetésben – különös tekintettel az egészségügyi, szociális és gyermekintézményekben nyújtott közétkeztésre – az ételtani szakértőknek megfelelő minőségű és tápértékű étkezést biztosítanak. A közétkeztést biztosító intézményünk mindig is az életkorok megfelelő étrendet nyújtja, azonban az utóbbi években megindult az étkezéssel kapcsolatos „betegségek” száma (liszt-, tejallergia érzékenység), amely speciális étrendet igényel. Az ételérzékenységre szenvedő gyermekek számára is biztosítottak a megfelelő étrendet.

A Gyvt. 148. §-a értelmében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményezett bölcsődés és óvodás korú gyermekek, valamint az általános iskolába járó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek után a szülőknek nem kellett térítési díjat fizetni.

Jogszabályváltozás következtében 2016-tól a települési önkormányzatoknak a szülei gyermeképzés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen kell biztosítani.

Nyírbátorban a szülei gyermeképzést igénybe vevők száma 2021. évben:

- Téli szünetben: 67 gyermek
- Tavaszi szünet: 184 gyermek
- Nyári szünetben: 372 gyermek
- Őszi szünet: 64 gyermek

Az ebéd a Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola konyhájáról és az új Közösségi Ház épületében került kiosztásra. Az étkezéti megrendezés és lebonyolítása a Nyírbátori Gazdasági és Szolgáltató Intézmény, majd a Kerokerdő Óvoda, a Polgármesteri Hivatal, a Gyermekjóléti Szolgálat és az oktatási intézmények lelkiismeretes dolgozóinak bevonásával volt eredményes.

A 4. 1. 4. sz. táblázat tartalmazza a kedvezményes óvodai-iskolai juttatásokban részesülők számát. Mind az ingyenes óvodai étkezők, mind az általános iskolai ingyenes étkezésben részesültek száma lassú csökkenést mutat. Emeltett kevesebb lett az 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult 1-13. évfolyamosok száma is 2016-tól 2021-ig. Ugyancsak az időszak alatt jelentősen kevesebb lett a nyári étkezétszében részesülők száma is.

felhasználható előirányzat összegét a Képviselő-testület évente - a város anyagi lehetőségeitől függően- a költségvetési rendeletében állapítja meg.

A diákösztöndíjakat pályázat útján lehet érvényesíteni. A feltételeknek való megfeleléséről meghatározott értékelési rendszer alapján, átruházott hatáskörben az Oktatási és Kulturális Bizottság dönt. A diákösztöndíj célja, hogy segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók képességének kibontakoztatását, tanulmányi előmenetelüket, az általános iskolai tanulmányok sikeres befejezését és az eredményes továbbtanulásukat. Továbbá csökkentsen az iskolai lemorzsolódást, az életvitelszerűen Nyírbátor Város közigazgatási területén élő családok számára is motiváló legyen. Elősegítse a nehéz körülmények között élő családok tagjainak szemléletformálását.

A diákösztöndíjra pályázhatnak a Nyírbátor Város közigazgatási területén működő általános iskolák 4. osztályos és felső tagozatos tanulói, amennyiben Nyírbátor Város közigazgatási területén bejelentett állandó lakóhellyel rendelkeznek, és családjukkal együtt a pályázati felhívás közzétételét megelőző legalább 1 éve igazolhatóan, életvitelszerűen Nyírbátor Város közigazgatási területén laktak, továbbá nappali rendszerű képzésben vesznek részt.

2018 szeptemberétől évente közel 40 nyírbátori általános iskolás kap havonta 10.000,- Ft összegű támogatást. A diákösztöndíjasok többsége a szegregátumban él.

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Nyírbátor Kormányról és a nyírbátori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményekről, támogatásokról szóló 28/2016.(X.26.) önkormányzati rendelete tartalmazza a Lakossági internet-hozzáférés támogatását.

Az önkormányzat a nyírbátori állandó lakóhellyel rendelkező magánszemélyeknek a tárgyévvi költségvetésben e célra tervezett összeg erejéig pályázat útján utólag a lakossági internet előfizetéshez támogatást nyújt.

Internet támogatásra jogosult az a nyírbátori állandó lakóhellyel rendelkező magánszemély, aki internet előfizetéssel rendelkezik és a háztartásában az egy főre eső jövedelem nem haladja meg az 75.000 (hetvenöt ezer) forintot és

- a) a háztartásban legalább két fő kiskorú vagy tanuló vagy hallgatói, jogviszonytal rendelkező nyírbátori állandó lakóhelyű személy él, vagy
- b) egyedül él a háztartásban és a 60. életévét betöltötte, vagy
- c) legalább egy - az a) pontban foglalt feltételeknek megfelelő - gyermeket egyedül neveli.

A támogatás mértéke havi 1.000,-Ft (egyszer forint). Egy háztartásban csak egy előfizetés után igényelhető támogatás. A képviselő-testület a költségvetés elfogadása után írja ki a pályázatot és – c. rendelet alapján - határozza meg a részletes pályázati feltételeket. A pályázatot évente egy alkalommal lehet benyújtani. A beérkezett pályázatokat a polgármester bírálja el. A pályázati feltételeknek megfelelő pályázóknak a lakossági internet szolgáltatáshoz nyújtott támogatást a befizetett számlák bemutatását követően évente egy alkalommal fizeti ki a Polgármesteri Hivatal Költségvetési- és Adóirodája.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkezétszében részesülők jellemzői

A gyermeképzést, ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkezétszében részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető (Gyvt. 151. §). Ezen szabályokat a nyári szociális gyermeképzéssel esetében is alkalmazni kell.

A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek mindig is jogosultak a gyermeképzétszében normatív kedvezményre, melyet különböző mértékű kedvezményekkel vehetnek igénybe:

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)						
Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola	50 százalékos mártékú kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2016	398	480	162	n.a.	n.a.	626
2017	460	520	139	n.a.	n.a.	605
2018	470	405	139	n.a.	n.a.	505
2019	368	399	146	n.a.	n.a.	404
2020	325	356	128	n.a.	n.a.	295
2021	317	372	106	n.a.	n.a.	372

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete:

Az orosz -ukrán háború kibrobanása után nagy számban érkeznek ukrán menekültek, akik a városban több ponton kerültek elszállásolásra. Az önkormányzat gondoskodott számukra meleg ételtől. Az ide érkező menekültek a hosszabb-rövidebb idejű it tartózkodás után követték a már külföldön, illetve Magyarországon máshol élő rokonokat családtagként. Az önkormányzati Nyitbátor Kerekpörő Óvodában van tudomásunk két kintős állampolgárságú és egy ukrán állampolgárságú kisgyermekről. A többi nevelési-oktatási intézményből nem rendelkezünk ilyen jellegű adatokkal.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családokban élő gyerekek jellemzői.

Az állampolgársággal nem rendelkező, külföldről visszatért családokról nem rendelkezik adatokkal az önkormányzat.

4.2 Szegregált, telepkezeti lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A Gyv. gyermeki jogokat szabályozó 6. §-a szerint minden gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, önálló életvitelének megteremtéséhez. Joga van arra, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, az egészségére káros szerek elleni védelemben részesüljön.

A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek megállapításai alapján a veszélyeztetettség okai között elsődleges a szociális helyzet elégtelensége és ennek elsődleges közvege a szegregált, telepkezeti lakókörnyezet.

A városban működő nevelési-oktatási intézményekben dolgozó pedagógusok kiemelt figyelmet fordítanak a halmozottan hátrányos helyzetű és hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatására,

esélyegyenlőségre. A különböző képességfejlesztő és felzárkóztató programokat személyre szabottan, az egyéni képességek figyelembevételével fejlesztik.

Nyitbátorban a gyerekek számos ingyenes közösségi programon vehetnek részt: Husvét-i játszóház, Városi Magánis, Gyermeknap, Szuruti felvonulás, Bátor Lovas Napok, Városi Mikulás ünnepség, adventi rendezvények.

Nyitbátor Város Önkormányzata nem rendelkezik nyilvános, pontos, aktuális adatokkal a szegregált környezetben élő családok számáról és azok nagyságáról.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, bejelentett státuszok)

Nyitbátor Város Szociális Szolgálatának feladatai közé tartozik a védőnői szolgálat ellátása is. A védőnők kompetencia köre egyre szélesebb, napjainkra már az egész család egészségügyi, szociális problémáinak a megoldásában is részt vesznek, humán szolgáltatásokat nyújtanak és tanácsokat adnak a felmerülő problémák megoldására.

A védőnői munka szakmai irányelveit elsősorban az egészségügyi törvények és rendeletek határozzák meg.

A területi védőnői gondozás módszereit a következők:

- családátogatás
 - önálló védőnői tanácsadás
 - orvossal tartott tanácsadás
 - fogadóóra tartása
 - egészségnevelés a családok otthonában, családátogatások során, tanácsadóban, - oktatási intézményekben (iskola, óvoda)
 - egészségfejlesztés közösségi szinten
 - bölcsődében higiéniai vizsgálatok
- A területi védőnői ellátás során az alábbi területekre fektetnek nagy hangsúlyt.
- a) A családi komplex gondozása során az alábbi feladatokat végzik:
- családi életre való felkészítés, szülői szerepre „nevelés”
 - kiemelten a várandós nők, csecsemők védelme, rendszeres gondozása
 - gyermekágyas anya és újszülöttjének gondozása
 - egészségnevelés (egyén és közösségi szinten)
 - szűrővizsgálatok végzése, biztosítása
 - védőoltások megszervezése
 - tanácsadások szervezése, lebonyolítása (várandós; csecsemő - önálló és orvossal tartott-, nővédelmi)

b) A gyermekellátás részeként:

- részt vesznek a családi környezet szociális problémáinak megoldásában
- tanácsot adnak gondozási, nevelési kérdésekben
- táplálási tanácsot adnak, ellenőrzik és regisztrálják a gyermekek testi-lelki-szellemi fejlődését,
- elvégzik az alap szűrővizsgálatokat, statusvizsgálatokat (1, 3, 6 hónapos, 1, 2, 3, 4, 5, 6 éves korban, iskolában 2, 4, 6, 8, 10, 12. osztályokban)
- a kiszűrt eseteket megbeszélik az illetékes szakemberrel
- kapcsolattartás a családdal és a szakemberekkel
- a higiénés viszonyokat figyelemmel kísérik

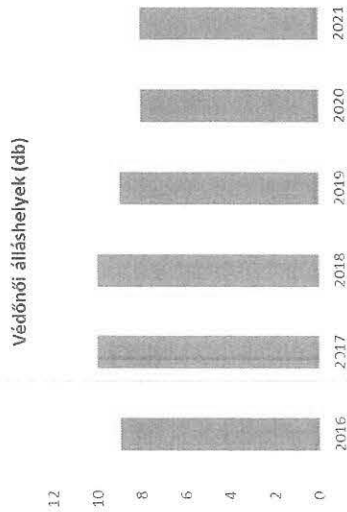
- a jelzőrendszer tagjaként szükség esetén problémajelző lapot írnak a veszélyhelyzetben lévő várandósokról, 0-7 éves korú kiskorú gyermekekről a gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, háziorvosok felé.

Az Önkormányzat közigazgatási területén 8 védőnői körzet működik területi és iskola-egészségügyi ellátási kötelezettséggel.

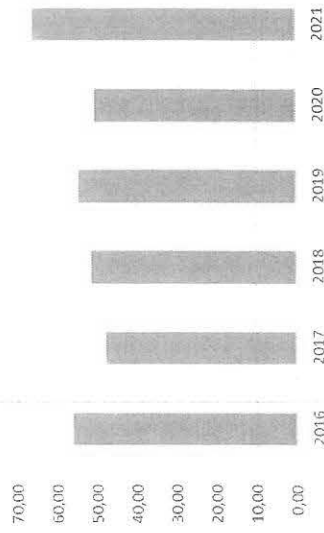
- 1. sz. Iskola-és ifjúság-egészségügyi körzet**
Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Középsiskolája, Szakképző Iskolája és Kollégiuma (Nyírbátor, Fűveskert u. 9.)
Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium (Nyírbátor, Ifjúság útja 2.)
- 2. sz. Iskola-és ifjúság-egészségügyi körzet**
Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium (Nyírbátor, Ifjúság útja 2.)
Nyírbátori Református Általános Iskola és Óvoda (Nyírbátor, Fáy A. u. 17.)
- 3. sz. Iskola-és ifjúság-egészségügyi körzet**
Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola (Nyírbátor, Zrínyi u. 48.)
- 4. sz. Iskola-és ifjúság-egészségügyi körzet**
Nyírbátori Életes Mátvás Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium (Nyírbátor, Debreceeni u. 67.)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	9	505	56,11
2017	10	478	47,80
2018	10	515	51,50
2019	9	491	54,56
2020	8	403	50,38
2021	8	527	65,88

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Egy védőnőre jutó gyermekek száma (fő)

A betöltött védőnői álláshelyek száma a 4.3.1.sz. táblázat alapján 2017-ben és 2018-ban volt a legmagasabb, 2020 óta pedig változatlanul 8 vegyes védőnői körzetben 8 védőnő látja el feladatait. Az egy védőnőre jutó átlagos gyermekszám viszont 2016 óta emelkedik. A betöltött álláshelyek számára hatással van a fiatal szakemberek családalapítása is.

A területi védőnői ellátás 2021-ben is 8 körzetben történt, az alábbi táblázat a Városi Szociális Szolgálat 2021. évi szakmai beszámolójából mutatja, hogy milyen gondozási feladatokat végeztek a védőnők.

4.3.1.a) sz. táblázat-A területi védőnők által gondozottak száma 2021. évben

	Gondozási időszaki	Fokozott gondozott
Gondozott	1-12. hónapban/fő	1-12. hónapban/fő
Gondozott család*	629	-
Várandós*	216	120
Koraszülött	6	6
0-11hónapos csecsemő*	135	21
11-35hónapos kislérel*	242	42
3-éves gyermek*	398	86
Betskizárandók*	128	-

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Egészségfejlesztési munka az óvodákban:

Az óvodai ellátás területén már korábban történtek változások, amelyeknek kapcsán a szűrővizsgálatok kikerültek az óvodából. A státuszvizsgálatok (3,4,5,6 éves korban), és ennek keretében a szűrővizsgálatok már a védőnői tanácsadóban történtek. A nevelési intézményekben tisztasági szűrővizsgálatot, illetve egészségnevelési munkát végeznek. A védőnők a nevelési év során szűri érkezeléseken is részt vesznek.

A fejlettséggel nagyobb mértékben fertőzött óvodai intézményekben 2 hetente rendszerességgel végeznek szűrővizsgálatokat, és visszahívókat. A szakemberek összehangolt team munkájának eredményeképpen javulás észlelhető a fejlettség visszafertőződésében.

Iskolai védőnői feladatok összeváltása:

- Januártól - májusig minden iskolában lezajlottak a törvény által előírt státusz- és orvosi vizsgálatok, védőoltások (Ergenix-B II, Cervarix oltások), és az ezekkel járó adminisztrációs tevékenység és adatszolgáltatás.
- A gondozási füzetek alapján a védőnők előkészítették a dokumentációt az éves jelentéshez.
- A szakképző iskolában a beiratkozás előtti alkalmassági vizsgálatokat végezték
- A szakmai gyakorlat megkezdése előtt határidőben kiadásra kerültek az alkalmassági igazolások. Az alkalmatlannak minősített tanulók névsorát az iskolavezetésnek átadják
- Augusztus végén a pórtelvételeire jelentkező tanulók előzetes iskolai orvosi vizsgálaton vettek részt.
- Minden iskolai védőnő a tanev folyamán végzett iskolai-egészségügyi munkáról jelentést

készített, melyet interneten keresztül küldött el az Országos Módszertani Központon keresztül az Állami Egészségügyi Ellátó Központ felé

A védőnők az iskolákban a következő témákban tartottak előadásokat a tanulóknak szándérra:

- Továbbhanyással kapcsolatos előadás, pályaválasztás stb.
 - Alsó tagozatban a tisztálkodásról, haj és körömápolásról.
 - Felső tagozatban, osztályban a mensetráérolról és nemü éteréről.
 - A helyes kézmosás jelentőségéről és a kézfertőtlenítés fontosságáról.
- A védőnő szolgálat tagjának nagyon jó a kapcsolatuk az oktatási intézmények vezetőivel és dolgozóival (óvodák, iskolák), pedagógusokkal, ifjúságvédelmi felelősökkel, családsegítő szolgálat munkatársaival, szakértői bizottság és nevelési tanácsadó szakembereivel, háziorvosokkal, házi gyermekorvosokkal, nőgyógyászokkal és egyéb jelzőrendszeri tagokkal, mint például rendőrséggel.

b) Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisek száma)

Nyírbátorban 5 felnőttre szerezett háziorvosi szolgáltatás és 3 házi gyermekorvosi körzet került kialakításra (4.3.2.sz. táblázat), és 1 gyermekfogászat. Betöltetlen háziorvosi praxis nincs. Az egyes körzetekhez tartozó utcák jegyzékét önkormányzati rendelet határozta meg. A Szamárr-Beregi Körház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakrendelőjében Gyermekgyógyászati szakrendelés is működik. Nincs előjegyzés, a szakrendelés beutaló köteles. Hétköznaponként 8:00 és 14:00 óra között van rendelés.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)		A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)		Fő
	db	db	db	Fő	
2016	0	5	3	n.a.	0
2017	0	5	3	n.a.	0
2018	0	5	3	n.a.	0
2019	0	5	3	n.a.	0
2020	0	5	3	n.a.	0
2021	0	5	3	n.a.	0

Forrás: Tefir, KSH Tstár, Önkormányzati adatok

Orvosi ellátások

1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	

■ 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

■ 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

■ 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

■ 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

■ 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

■ 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

■ 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

c) 0-7 éves korúak speciális (egészségügyi – szociális - oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Nyírbátor Város Szociális Szolgálatát által működtetett védőnői hálózat jelentős szerepet vállal abban, hogy a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családoknak segítséget nyújtsanak a 0-7 éves korú gyermekek nevelésében, egészségük megőrzésében, az esetleges problémák felismerésében. A hátrányos, vagy halmozottan hátrányos helyzetű családoknál gyakoribbak a megbetegedések a tartósan beteg vagy fogyatékkal élő gyermekek száma is magas. Ez a hátrány visszavezethető arra, hogy ezekben a családokban a gyermekeket nevelő anyák generációról – generációra cipelik magukkal a hátrányaikat, a nehéz életkörülmények számukra leküzdhetetlen hatással. A rossz higiénés körülmények, a rossz és egészségtelen lakhatás, az egészséges életmódra vonatkozó ismeretek hiánya egyaránt nehezítik a gyermeknevelést. Ezekben a családokban, mind a jövedelmi, mind a kulturális lemaradások miatt nem, vagy csak később jelenik meg a gyermek fejlesztése iránti igény, amikor annak eredményessége már kisebb.

Az EFOP-1.4.2-16-00028 Integrált térségi gyermekprogramok Nyírbátori Járáshas projekt elemei: „Sokoldalú fejlesztés” célja a járás területén hiányzó szociális, gyermekjóléti, egészségügyi, helyi szükségletre épülő speciális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése.

Gyógytestnevelés: a mozgásszervi deformitásokkal és belgyógyászati panaszokkal küszködő, a testi képességeiben visszamaradó panaszainak csökkentése, a panaszok megszüntetése a testnevelés eszközeivel. A bevont gyerekek többségénél bokastüllyedés és lúdtalp volt a leggyakoribb elváltozás, így a lábterápia minden foglalkozáson előtérbe került. Emellett foglalkoztak még a helyes testtartás kialakításával, állóképesség, egyensúlyérzék fejlesztésével, illetve a zsugorodott izmok nyújtásával, izületek mozgáshatárainak növelésével. A gyógytestnevelés foglalkozás minden esetben egy járási településen és egy nyírbátori intézményben (általában a szegregátumban található óvodák egyikében) zajlik, 2019-ben 14, 2020-ban 8 nyírbátori gyermeket érintett.

Koragyerekkori intervenció. Ennek célja, hogy a korai fejlesztéssel csökkenteni lehet a lemaradást, a nap, mint nap felmerülő nehézségek megoldhatóbbá válhatnak. A gyerekek segítségét

kapnak ahhoz, hogy könnyebben be tudjanak illeszkedni a családba, a közösségekbe, emellett kiegészítő terápiás lehetőségeket szülői kompetencia fejlesztése zajlik.

Logopédia: a tudatos hangzó beszéd óvodai előmenetelt akadályozó hibáinak, zavarainak kijáratására, a gyermek egész személyiségének pozitív befolyásolásra, a beszédfelelő feloldásának, a közösségi való elköltönlés leküzdésének, az önbizalom erősítésének elősegítésére irányul. 2019-ben és 2020-ban 12 nyírbátori gyermeket érintett az iskolában tartott logopédiai foglalkozás, 26 gyermeket pedig a szegregátumban található óvodában tartott foglalkozás.

Fejlesztő foglalkozás óvodában: amelyek során a szociális készségek alakítása a fő irányvonal, mivel a bevont gyermekeknek a gyenge énképük, önértékelésük, társas kapcsolataik, együttműködési készségük, frusztrációs toleranciájuk miatt a többi részkepessegük sem bontakozhat ki életkoruknak megfelelően.

Az alábbi táblázatok szemléltetik a védőnői látogatások számát, a tanácsadások forgalmát, a védőnői jelzőlapok számát 2021-ben:

4.3.2.a) sz. táblázat – A védőnői látogatások száma 2021-ben

	Látogatottak száma/fő	Fokozott gondozott/fő	Távkonzultáció
Várandós anya	236	146	318
Gyermekegys anyja	559	-	199
0-11 hónapos csecsemő	1236	240	1245
11-35 hónapos kisded	475	142	671
3-6 éves korú kisgyermek	244	87	461
Beiskolázandók	40	-	88
Összes látogatás:	2790	615	2982

Családlátogatások száma	Szaklátogatások száma
2074	2782

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A látogatások száma a 0-11 hónapos csecsemőknél volt a legtöbb, ezt követte a gyermekégyes anyáknál tett látogatások száma. A beiskolázandók esetén volt a legkisebb mutatószám a látogatások tekintetében.

4.3.2.b) sz. táblázat- Tanácsadói forgalom adatai 8 darab vegyes körzetben 2021-ben

Gondozott gyermek	Összesen/fő	
	0-11 hó	11-35 hó
	1810	667
	3-6 év	581
Összesen:	3058	
Védőnői várandós tanácsadáson meglelentelek száma:/fő	1271	
Nővédelmi tanácsadás:	16	
MSZSZ (Mozagó Szakorvosi Szolgálat) tanácsadáson meglelente várandós, gyermekégyas anyák száma:/fő	63	
MSZSZ alkalmaznak száma	14 alkalom	

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A 8 vegyes védőnői körzetben összesen 3058 fő jelölt meg a különböző tanácsadásokon. Az összes tanácsadáson résztvevők 41 %-a vette igénybe védőnői tanácsadásokat.

4.3.2.c) sz. táblázat-Jelzőlapok statisztikai adatai

Kivel kapcsolatban történt jelzés?	Védőnői jelzőlapok száma
Várandós	16
Nővédelem	1
Gyermekégy	1
0-7 éves korú gyermek	39
Összes jelzőlapok száma:	57

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

57 védőnői jelzőlap 68 %-át, a legjobbat, a 0-7 éves korúak érdekében állították ki a védőnők 2021-ben.

Nyírbátorban a Szabolcs-Szajmári-Bereg Vánmegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézményében (4300 Nyírbátor, Bathori u.21.) folyók egészségpedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, gondozás. Az intézmény a városban három évüzedé segíti a különböző magántartási,

beilleszkedési, tanulási problémával küzdő gyermekeket, azok családját és pedagógusait. Jelenleg 3 gyógypedagógus, 7 pszichológus, 3 fejlesztő pedagógus, 1 gyógytestnevelő végzős, 7 gyerekkel fejlesztést, gondozást. Az elmúlt évben sokat változott. Fejldött az intézmény, nemcsak a szakmai munkát illetően, hanem az intézmény épülete, belső felszerelése is megújult, korszerűsült, izlésesebbé és kényelmesebbé téve a mindennapi munkát.

Az Étes Mária Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium (4300 Nyírbátor, Debreceni út 67.) 45 éve működik. A köznevelés rendszereiben, mint *gyógypedagógiai nevelési-oktatási intézmény*, sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását végzi.

Az intézmény összetett feladatot lát el, mert a tanulók alapították, illetve szakmai képzése mellett kollégiumi férőhelyet is biztosít. Jogelődjeit 1977-ben alapította az akkori Megyei Tanács. Tehát nagy múltú, és társadalmi igényekhez, továbbá a felnőttkori elvárásközhöz igazodva folyamatosan épülő és megújuló iskola.

Az iskola működése több tagozat összehangolt munkájának eredménye. Az általános iskolai tagozaton 1-8. évfolyamon tanulhatnak diákokat tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott tagozaton. Ez kiegészül speciális osztályokkal, ahol autizmus spektrum zavarral diagnosztizált tanulók oktatását, nevelését végzik. Fejlesztő nevelés-oktatás csoportjaikban súlyosan, halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztését látják el.

A készségfejlesztő iskolában - amely intézmény típus az értelmileg akadályozottak középiskolája - a tanulókat a közismereti tárgyak mellett szakmai modulokon tanulnak a teljesség igénye nélkül: árnyékló, kerítés parkoló, konyhai kiséglő, textil- és fonalmunka ismereteket sajátítanak el, amelyekről végbizonnyítványt is szereznek.

A szakiskolai képzés a tényleges társadalmi integráció egyik legfontosabb állomása, hiszen tanulók nagy része a munka világán keresztül találhatja meg és biztosíthatja önálló életét. Céljuk, hogy a képzés során ne csak szakmai alapokat, hanem életvezetési stratégiákat is adhassanak az azt befogadni kész fiatalok számára.

A szakiskolai tanulók az alábbi szakmákban szerezhettek szakmai végzettséget:

- Parkgondozó
- Szobafestő
- Háztartásvezető
- Szakkészegető
- Tisztítás-technikológiai szakmunkás

Minden oktatói szakmához rendelkeznek belső gyakorlati mőhely teremmel. Kollégiumi élet: jelenleg hat lakóegységben, összesen 72 gyerek veszi igénybe a kollégiumi ellátást az intézményben.

Pedagógiai munkájuk során törekednek a mindennapi életben előforduló kihívásokra felkészíteni a növendékeiket, úgy tanítani, értéket közvetíteni, hogy azok elajánlást és annak körülményei a gyermekek igényeihez és képességeihez igazítva játékos formában is megtörténjen! Fontosnak tartják az értéktörvítés, és a következetes nevelés alapelvei mentén alkalmazott iránymutatásokat, hogy a későbbiekben könnyebben eligazodhassanak a életben. A nevelésanyagok tanulmányi-, tematikus-, felzárkózati-, csoport-, szakción és napközis foglalkozásokat tartanak tanulóiknak. Az előző tanévben vezették be a Boldogságra programot, mely az értelmi intelligencia fejlesztését segíti.

- d) *gyermekjóléti alappelidatások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénység csökkentő speciális szolgálatok:*

Az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból való kiemelésének a megelőzéséhez. Az alapellátás hozzájárul a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos

helyzetnek feltárásához és a gyermek szocializációs hátrányának csökkentésével, annak leküzdéséhez. Az ellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást- lehetőség szerint- a jogosult lakóhelyéhez legközelebb eső ellátást nyújtó személynél vagy intézményben kell biztosítani.

Nyírbátor Város Önkormányzata a gyermekjóléti alapelitást Nyírbátor Város Szociális Szolgálatá intézményén keresztül biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgálat, amely a szociális munka módszereit és eszközeit használja fel a gyermek érdekében. A család- és gyermekjóléti szolgálat feladatát a családsegítők végzik.

A családsegítő feladata a gyermek testi, lelki egészségének családban történő nevelésének elősegítése érdekében:

- tájékoztatói feladatai körében szociális és egyéb információs adatokat gyűjt.
- tájékoztatja a szülő, illetve - ha azt a gyermek védelme szükségessége teszi önállóan, a törvényes képviselő tudomása nélkül is, fejlettségétől függően - az itélőképessége birtokában lévő gyermeket mindazon jogokról, támogatásokról és ellátásokról, amelyek összefüggésben állnak a gyermek testi, lelki egészségének biztosításával, családban történő nevelésének, vagy a gyermek számára szükséges védelem biztosításának elősegítésével, a válsághelyzetben lévő várandós anyát az őt, illetve a magzatot megillető jogokról, támogatásokról és ellátásokról, a születendő gyermeke felnevelését nem vállaló, válsághelyzetben lévő várandós anyát a nyílt és a titkos örökbefogadás lehetőségéről, joghatásairól, valamint a nyílt örökbefogadást elősegítő, közhasznú szervezetek, illetve a nyílt örökbefogadást elősegítő és a titkos örökbefogadást előkészítő területi gyermekvédelmi szakszolgálatok tevékenységéről és elérhetőségéről, és az örökbefogadó szülő az örökbefogadás után köveése körében igénybe vehető szolgáltatásról, és segíti az után követést végző szervezettel felkérését.
- családsegítő a szociális segítőmunka keretében segíti az igénybe vevőket a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozásában, a családban élő gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében,
- az igénybe vevő szükségleteinek kielégítése, problémájának megoldása, céljai elérése érdekében számba veszi és mozgósítja az igénybe vevő saját és környezetében jelentkező erőforrásait, továbbá azokat a szolgáltatásokat, amelyek bevonhatók a célok elérésébe, újabb problémák megelőzésébe,
- koordinálja az esetkezelésben közreműködő szakemberek, valamint a közvetített ellátásban, szolgálatában dolgozók együttműködését,
- esekonferenciát szervez,
- a szolgáltatást igénybe vevő személy, család, illetve gyermek és szülő (törvényes képviselő) közreműködésével szükség szerint, de legalább hathavonta értékeli az esetkezelés eredményességét,
- közreműködik a válsághelyzetben lévő várandós anya problémáinak rendezésében.
- A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat az ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz való hozzájutás érdekében

- folyamatosan figyelemmel kíséri az érintett személyt, illetve családát veszélyeztető körülményeket és a veszélyeztetett személy, illetve család szolgáltatások és ellátások iránti szükségleteit,
- a más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítése érdekében együttműködik a területén található szolgáltatókkal, segítséget nyújt a szolgáltatások, ellátások igénylésében,
- a válsághelyzetben lévő várandós anyát segíti a támogatásokhoz, ellátásokhoz, szükség esetén a családát átmenet otthonában igénybe vehető ellátáshoz való hozzájutásban, és

- segíti a gyerméket, illetve a családját az átmeneti gondozáshoz való hozzájutásban, az átmeneti gondozást szükségessé tevő okok megszüntetésében, illetve elősegíti a gyermek mielőbbi hazakerülését.

- A család- és gyermekjóléti szolgálat a családban jelentkező nevelési problémák és hiányosságok káros hatásainak enyhítése céljából, olyan szabadtudós és közösségi programokat szervez, amelyek megszervezése, vagy az azokban való részvétel a rossz szociális helyzetben lévő szülőnek aránytalan nehézséget okozna, és kezdeményezi a köznevelési intézményeknél, az ifjúsággal foglalkozó szociális és kulturális intézményeknél, valamint az egyházi és a civil szervezeteknél programok megszervezését.

A hivatalos ügyek intézésében való közreműködés körében a család- és gyermekjóléti szolgálat családsegítője

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügyeinek hatékony intézéséhez,
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselőt lehetőségéről,
- a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás "meglévő adatait kiolvasva" illetve környezettanulmányt készít, és a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről,
- ha a család- és gyermekjóléti szolgálat a család- és gyermekjóléti központ szakmai támogatását igényli, vagy a család- és gyermekjóléti központ feladatáikörébe tartozó szolgáltatás, intézkedés szükségessége merül fel, esetmegbeszélést kezdeményez,
- a gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a család- és gyermekjóléti központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítői a családgondozáson kívül ügyfélfogadást tartanak minden héten hétfő és csütörtöki napokon 8⁰⁰ – órától 16⁰⁰ – óráig az erre kialakított különálló helyiségben. 2021-ben összesen 2607 kliens 10.262 alkalommal jelent meg ügyfélfogadási időben. Ahol egyeztek az aktuális jogszabályoknak megfelelő széleskörű szolgáltatást nyújtami a kliensek számára. A szolgáltatás igénybevétele önkéntes.

A Család – és Gyermek ölti Szolgálat a különböző gondozási formák keretében megjelenők, és az egyszeri segítséget kérők számára az alábbi szolgáltatásokat nyújtotta 2021-ben:

- Információnyújtás: 314
- Segítőbeszélgetés: 125
- Tanácsadás: 104
- Ügyintézéshez segítségnyújtás: 3007
- Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni, pénzbeli, és egyéb): 1241
- Esetkonzultáció: 183
- Esetkonferencia 7
- Esetmegbeszélés: 5
- Családátogatás: 3872
- Adományközvetítés: 1285
- Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés: 89

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat keretein belül működik az óvodai és iskolai szociális segítő szolgálat. A gyermek veszélyeztettségének megelőzése érdekében a szociális segítő munka eszközeivel támogatást nyújt a köznevelési intézménybe járó gyermeknek, a gyermek családjának

és a köznevelési intézmény pedagógusainak. Az óvodai és iskolai szociális segítő egyéni, csoportos és közösségi szociális munkát végez, valamint gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokat lát el.

Céljaink:

Az elsőbűnleges, szeliskortú prevenció segítése, megerősítése a bevont köznevelési intézményekben.

A veszélyeztetett gyermekek kiszűrése, a veszélyhelyzet megszüntetésében való segítség.

A 3–18 éves korosztály szociális jólétének javítása, a társadalmi kohézió erősítése, a társadalmi minőség javítása közösségi erőforrások mozgósításával, valamint a gyerekek szociális kompetenciájának fejlesztése.

Prevenció: az óvodás és iskoláskorú gyerekek és fiatalok képességének, lehetőségeinek legoptimálisabb kibontakozását támogatja szociális kapcsolataink, társadalmi integrációjuk javításával.

Az óvodai- és iskolai szociális segítő az intézményekben történő feladatok teljesítésénél a következő tevékenységeket végtezték:

- prevenció jellegű előadások,
- önismereti és személyiségfejlesztő csoportfoglalkozások,
- egyéni beszélgetések gyermekkel, szülővel az óvodához, iskolához köthető problémák pl. szorongás, tanulási nehézségek konfliktus az iskolatársakkal, konfliktus a pedagógusokkal, magatartási problémák miatt,
- közösségi munka. Szabadidős tevékenységek szervezésében segítségnyújtás, lebonyolításában aktív részvétel, illetve szabadidős tevékenységek szervezése pl. roadshow nevelési szabadidős tevékenységünk, amely a közösség elérését hivatott megoldozni. foglalkozásokon való aktív részvétel, illetve csoportfoglalkozás szervezése óvodákban az aktuális heti témához kapcsolódóan,
- rendszeres részvételi szülői értekezleteken,
- pályaválasztási tanácsadás,
- óvodából iskolába kerülő gyermekek beilleszkedésének segítése,
- információnyújtás elérhető szolgáltatásokról (pedagógiai, pszichés, szociális),
- esettanulmányok, esetkonferenciákon való rendszeres részvétel, amely jellemzően családon belüli problémák pl. bánálatározás, szülők közötti veszekedés, válás, iskolai hiányzás miatt történik,
- órátoztatás,
- rendszeres konzultáció a pedagógusokkal,
- a jelzőrendszeri tagokkal való rendszeres kapcsolattartás.

Az EFOP-1.4.2-16-00028 Integrált társégi gyermekprogramok Nyírbátori Járásban projekt részeként

„Miénk itt a térf” a Közösségi Szolgáltató tér, valamint a Közösségi Szolgáltató Pont heti 5 nap nyitva tartással működött, a szakmai programnak megfelelő tevékenységek folyamatosan történtek. A Közösségi Szolgáltató Pont a szegregátumban található, ott zajlik havi egy alkalommal a roma táborfoglalkozás, szombat délutánonkénti a tematikus játszóház foglalkozások, emellett minden délután van játszási lehetőség és tanulásban segítség a nagyobb gyermekeknek. 2020 tavaszán a digitális oktatás bevezetésekor itt került sor az informatikai eszközökkel nem rendelkező tanulóknak papíralapú tanulmányának átvevételére. Ez márciusától júniusig heti 50-60 gyermeket érintett. Ez a program az órai tantervvezetést tanoda jellegű szolgáltatás alakult, kevesebb számú gyermeknek nyújtott segítséget a számára nehézséget okozó tananyag feldolgozásában és elsajátításában. A Közösségi Szolgáltató Ponton heti két délután helyet képt egy az Alapfokú Művészeti Iskola keretei között történő romantán oktatás is.

A Közösségi Szolgáltató Ponton, délelőtlonként a kisgyermekes anyák napi szinten kaphatnak védőnői tanácsot a gyermekükkel való foglalkozáshoz. Ugyan csak itt, havi két alkalommal egy/egy/ pedagógiai tanácsadást is igénybe vehetnek.

Havi két alkalommal közös főzés, hetente pénzügyi és élelvezetési tanácsadás, és napi szinten működnek a komfortszolgáltatások, a mosás és a tisztálkodási lehetőség. Rendszeresen működik alákészítési ügykezelés, melyet a digitális kompetenciák erősítésével kombinálva, valamint havi két alkalommal a Magyar Máltai Szeretetszolgálat adóssághelyettesítési tanácsadásának is helyet biztosít.

A szolgáltató ponton biztosított programok: Biztos Kezdet szemléltető foglalkozások 3 év alatti gyermekeknek, délutáni játszási lehetőség. Kisebbségi, tematikus játszóház szombatokonként, komfortszolgáltatások (mosás, tisztálkodás, főzés), családsegítés (ügyintézés, adósságkezelés, stb.) 2020-ban ezek mellé csatlakozott a tavaszi tananyagosztás, az azóta is folyamatos délutáni tanulássegítés, a szervezett havi adományosztás (tur-t-map) és a napiáncfoglalkozás (roma tábor helyszíneinek biztosítása).

A Közösségi Pont, minden hétfő délelőlt ügyintézés céljából is felkereshető. A szolgáltatás iránt az érdeklődés folyamatosan növekszik.

e) *gyermek napközbeni ellátási, bölcsődei ellátás:*

Nyírbátori Város Szociális Szolgáltatójának Napsugár Bölcsődei tagintézménye 48 fő részére biztosítja a három év alatti gyermekek napközbeni szakszerű gondozását és nevelését. Emellett a Mini - Mamiálva Csaldái Bölcsőde fogadja a 20 hetes és 3 éves kor közötti kisgyerekeket, összesen 12 főt.

A Napsugár Bölcsőde nevelési- gondozási célja a bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának megvalósítása a helyi sajátosságok figyelembevételével.

Kiemelt feladataink:

- A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése
- Egészségvédelem, az egészséges életmód megvalósítása
- A megismerési folyamatok fejlődésének segítése
- Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Rendszeres Bölcsődei rendezvények:

- ✓ Parsangi mulatság,
- ✓ Tavaszi közös virágültetés,
- ✓ Gyermeknap ugrálóvár, zártkortú rendezvény,
- ✓ Szülőcsoporthoz megbeszélés,
- ✓ Csaldái nap,
- ✓ Szülői értekezlet a szeptembertől érkező új családok részére,
- ✓ Bölcsődeiösszeigaztó a félévvel nyert gyermekek részére a saját csoportjukban, szabad levegőn,
- ✓ Tökjő nap, zártkortú rendezvény,
- ✓ Mikulás,
- ✓ Mézeskalácsütés,
- ✓ Karácsony.

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 11. számú melléklete írja elő a bölcsődei ellátáshoz szükséges eszközöket és felszereléseket. A jogszabályban meghatározott eszközökkel és felszereléssel rendelkeznek. Biztonságos környezetben, jó minőségű játékokkal, fejlesztő eszközökkel játszhatnak a gyermekek. A gyermekkezelést a 2021.09.01 -től a Nyírbátori Kerekerdő Óvoda konyhája biztosítja. Az élelmezésvezető által összeállított étlap alapján napi negyszori étkezést biztosítanak a gyermekek ételkorán megféléiden. Az ételk változatosság, mennyiségileg és minőségileg is megféléidök.

A gyermekékeztetésért fizetendő intézményi térítési díj mértékét az önkormányzat rendeletben határozza meg. 2020.01.01-jétől a 2020/19 (XII.21.) Ingnyes intézményi gyermekékeztetésben részesülő gyermekek száma 2021.05.31-én 33 fő volt.

A 4.3.3. a.) sz. táblázatból a Napsugár Bölcsöde férőhelyeiről ad tájékoztatást 2016-tól egészen 2021-ig. Ebből is látható, hogy 2019-ben férőhely bővítés történt, így megkészeződött a férőhelyek száma. Általában a gyerekek 24 hónapos korától iratják be a szülők a kisgyermeküket a bölcsödébe. A beiratás egész évben folyamatosan történik.

4.3.3. a.) számú táblázat – Bölcsődék és bölcsödébe beiratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsödei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsödébe beiratott gyermekek száma
	db	Fő
2016	24	37
2017	24	45
2018	24	40
2019	48	70
2020	48	75
2021	48	86

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Bölcsödei helyek és beiratott gyermekek száma

A bölcsödei férőhelyek kihasználtsága maximális (4.3.3. b.) sz. táblázat) és folyamatosan növekszik az igénylők száma.

4.3.3. b.) számú táblázat – Bölcsődék és bölcsödébe beiratott gyermekek száma

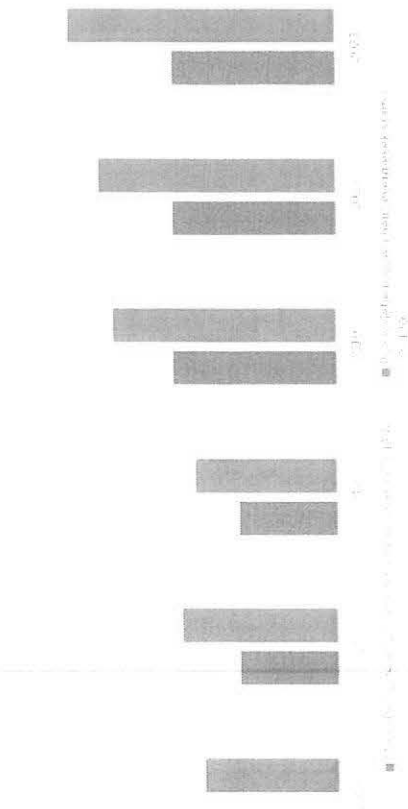
Év	Működő munkahelyi bölcsödei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsödébe beiratott gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsödei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsödébe beiratott gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsödei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsödébe beiratott gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsödei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsödébe beiratott gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	49
2017	0	0	12	12	0	0	36	57
2018	0	0	12	12	0	0	36	52
2019	0	0	12	12	0	0	60	82
2020	0	0	12	12	0	0	60	87
2021	0	0	12	12	0	0	60	98

Forrás: Telf, KSH Tstar

2023 őszén megkezdte működését a városban a Görögkatolikus bölcsöde is, 48 férőhelyen fogadja majd a gyerekeket.

Az elmúlt évben a Napsugár Bölcsöde aktívan részt vett a MSZC Behlen Gábor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium kisgyermeknevelői képzésben, gyakorlati helyet biztosítva 11 tanuló részére, akik az intézményben töltötték el a nyári gyakorlati idejüket.

Bölcsödei férőhelyek kihasználtsága

f) gyermekvédelem:

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermek védelmet pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodási nyújtó gyermekjóléti alapeljárások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer egy adott állam gyermekvédelmének leírására szolgáló kategória, amely magába foglalja a gyermekvédelem funkcióit, szabályait, megvalósítást, szervezeteit, működésének módjait. A gyermekvédelmi rendszer működése állami és önkormányzati feladat.

A gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatokat annak el az alábbi intézmények és személyek:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat a háziorvos,
- a házi gyermekorvos
- a személyes gondoskodási nyújtó szolgálatok
- a köznevelési intézmények
- a rendőrség
- az ügyészség
- a bíróság
- a pártfogó felügyelői szolgálat
- az áldozatsegítő és a kármentés feladatait ellátó szervezetek
- a menekülteket befogadó állomása menekültek átmenni szállítására
- az egyesültek, az alapítványok, az egyházi jogi személyek
- a munkaadói hatóság
- a javítóintézet
- a gyermekjogi képviselő
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormányrendeletben kijelölt szerv

A fent megnevezett szervek és személyek kötelesek jelzéssel elni a gyermek veszélyeztetettség esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgálatonál, valamint hatóság: eljárási kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy más egyéb, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidéztet súlyos veszélyeztető magatartása esetén. A veszélyeztetettség megelőzésének érdekében a jelzőrendszerrel való kapcsolattartás folyamatos.

4.3.3.c) sz. táblázat-A 2021-ben érkezett jelzések száma

2021 évben érkezett jelzések	
Jelzőrendszertől	Jelzések száma
Egészségügyi szolgálatoktól védőnői:	29
Köznevelési intézmények:	124
Rendőrség:	39
Ügyészség/bíróság:	3
Partfogó:	5
Kormányhivatal:	57
összes jelzések száma	257

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Az összes jelzésből köznevelési intézményeket érintete a legtöbb, míg a legkevesebb a ügyészséget és bíróságot.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál gondozott esetek száma 2021-ben az alapeljárásban, 42 családban, 103 fő gyermeket gondoztak.

Az alapeljárás elrendelésére az alábbi elsődleges okok miatt került sor:

- igazolatlan hiányzások: 59 fő
 - Szülői elvetélt: 3 fő
 - Védőlembbe vétel utáni alapeljárás: 25 fő
 - Szülők következetlen nevelő elveinek a hatása: 9 fő
 - Külön élő szülők konfliktusa: 3 fő
 - Lopás és más bűncselekmények elkövetése: 0 fő
 - Óvodai hiányzás: 4 fő
 - Együttműködés hiánya a segítő szakemberekkel: 0 fő
- Az esetek okai:

- magas iskolai hiányzás (igazol, igazolatlan)
- szabálysértés,
- védőlembbe vétel után gondozás,
- elhanyagolás, nem megfelelő nevelési módszerek alkalmazása,
- bűncselekmények elkövetése (lopás, garázdaság)
- együttműködés hiánya a szakemberekkel (főleg a Védőnői Szolgálatnál)
- a külön élő szülők konfliktusa (tettlegességig jutató viták)

2021-ben Intézkedési terv készült a jelzőrendszeri tagok által bejelentett előző évi beszámolókból, amit a leleplelésen megjelent problémák alapján átlítottak össze a Szociális Szolgálat munkatársai.

Az intézkedési terv szerint kezelendő feladatok:

- az intézményekkel együttműködve a hátrányos helyzetű, illetve a hámozottan hátrányos helyzetű, gyermekek integrációjának elősegítése,
- a fejlettség, újra fertőzés jelenléte,
- a szükséges orvosi szűrő/kontról és szakértői vizsgálatokra való eljutás elmaradása szülői gondatlanság miatt,
- a szülők nem megfelelő együttműködése a gyermekek életterébe tartozó szakemberekkel,
- nem megfelelő lakhatás és lakaskörülmények,
- szabadtól nem megfelelő e

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások:

Nyírbátor Város Önkormányzata a családok segítése érdekében veszélyeztetettség és krízishelyzet észlelő jelzőrendszerrel működhet. A városban sem családok, sem gyermekek ártalmatlan otthona nem működik. A megyében több országos ellátási területtel működő családok ártalmatlan otthona van. A család- és gyermekjóléti szolgálat tud segítséget nyújtama krízishelyzetbe került gyermekek vagy családok ártalmatlan otthonban történő elhelyezésre.

Az EFOP-1.4.2-16-00028 Integrált térségi gyermekprogramok Nyírbátori Járásban projekt keretében jött létre prevenció céljait a „**Krízis allap**”.

Elsődleges célja az egészségmegőrzés, és az akut krízishelyzetek elhárítása. Eddig leginkább személygyászszolgálati finanszírozást beöle, illetve kályhavásárlást. De segítséget jelent a krízishelyzetbe került családok gyermekeinek részére az adott éveszaknak megfelelő ruházati megvásárlása, valamint nagyobb mennyiségű tisztasági csomag beszerzése.

- a nyírbátori lakosok részére is kedvezményes, 3100 forintos beszerzési áron biztosította az önkormányzat a teszteset lehetőségét.

A térítésmentes és a kedvezményes tesztelést a szakemberek az egykori ügyeleti helyiségben végezték keddi és szerdai napokon 15-18 óra közötti időpontban, a hivatalban történő előzetes jelentkezés után.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és színtudós programokhoz való hozzáférés;

Nyírbátorban nagyon sok különböző lehetőség kínálkozik a szabadidő hasznos eltöltésére. A sport – a kulturális, illetve művészeti együttesek biztosítják a gyerekek számára a lehetőséget a tartalmas kikapcsolódásra és személyniségük fejlesztésére. A városban működő általános iskolák mindegyike szervez nyári-táplálási-áborokat és ezek mellett szaktárgyi laborokat is. Több sporttáborban is részt vehetnek a gyerekek: így a Nyírbátori Asztalitenisz Se, a Nyírbátori Lovas Sport és Hagyományörző Egyesület, az Aranyárfány Focisuli, a Bátori Sárkány Úszó Egyesület és Karate SE táborokban is. Az Ifjúsági és Csalácsi Kuckóban a nyári táborok mellett, egész évben érdekes programokkal várják a gyerekeket és fiatalokat.

A városban működő művészeti egyesületek is rendszeresen szerveznek nyári táborokat, így a Nyírbátori Diákszínzmad, a Bátor Mazsorett Egyesület, a Lenzsirom Színház és a Nyírbátori Fűvősegyesület.

Az elmúlt években az Önkormányzat folyamatosan felújította a már meglévő játszótérrel és újakat is kialakított.

A Városi Könyvtárban egész évben várják a gyerekeket a változatos, sok kreativitást igénylő rendezvények. A könyvtárban lehetőség van, előzetes bejelentkezés után az ingyenes internet használatra is.

A Húsvéti Játszóház, a Városi Majális, a Városi Gyermeknap, a Bátori Sportnap, a Születi Felvonulás, a Mikulás-fúvás pedig olyan rendezvények, ahol az egész család talál magának szórakoztató programokat.

Az EFOP-1.4.2-16-0002/8 Integrált térségi gyermekprogramok Nyírbátori Járásban projekt elemként valósult meg a „**szabadidős programok**”. Az iskolai szünetekben és hétvégéken szervezett szabadidős és fejlesztő programok célja, hogy a gyerekeket hozzásegítse a szabadidejük hasznos eltöltéséhez, elményekhez.

Évente öt egyhetes nyári tábor került megszervezésre. 2020-ban a szegregátumban található Közösségi Ház adott helyet négy tábornak, és nagyon nagy sikernek örvendett, az ötödik tábor pedig a szegregátumban található óvodában zajlott le, ahol a résztvevő gyermekek 95 %-a hátrányos helyzetű. Iskolakezdeés előtti került megszervezésre egy tanulásegítő hét, ahol játékos formában a különböző korosztályok pótolhatják lemaradásukat, felfrissíthetik tudásukat. 2020-ban 130 nyírbátori HHHH-s gyermek vett részt a fenti táborokban.2021-ben minden tábor a szolgáltató ponton volt.

Ide kapcsolható a középiskolások és óvodások egyszeri kirándulása, melyen 2019-ben 40 középiskolások (ebből 15 nyírbátori lakos) és 50 nyírbátori óvodás hátrányos helyzetű gyermek vett részt. A kirándulások 2020-ban a Covid miatt elmaradtak, a pótlásuk a projekt befejezéséig hasonló formában megtörtént.

„**Szolgáltatásfejlesztés és koordináció**” „Együtt lenni jó” projektilem célja a család- és gyermekjóléti szolgálta:ások bővítése, erősítése, kiegészítése. A projekt keretében olyan szabadidős programokat biztosítottak, amelyekben a család együtt vehetett részt, és így megvalósultott a közösségfejlesztés is („Családi nap” és a „Gyerekparty”). Egy családi nap és egy gyermekparty volt a nyírbátori szegregátum területén, ahol több, mint 800 fő vett részt az egész napos programon.

Nyírbátor Város Önkormányzata a koronavírus terjedésének megakadályozása és a terjedési láncolat megszakítása érdekében kiemelt feladatot vállalt fel azzal, hogy a városiakok biztonsága érdekében antigén teszteket szerzett be. Nyírbátor Város Önkormányzata 2020. évi költségvetéséről és a költségvetés végrehajtása szabályairól szóló 5/2020. (II.26.) önkormányzati rendelet 5. melléklet VIII.1. „Tartalék rendkívüli működési kiadásokra” előirányzat terhére a koronavírus járvány elleni védekezés költségeire 10.000.000 Ft-ot, azaz tízmillió forint dologi előirányzatot biztosított.

Beszerzésre került 3000 db Sienna teszt és 4000 db Coronavirus Ag Rapid teszt - a Nyírbátori Városfejlesztő és Működtető Kft-n keresztül, annak érdekében.

A lakótelepeken élők biztonsága érdekében az önkormányzat valamennyi lépcsőházban-105 lépcsőház - érmítésmentes kézifertőtlenítő automatát szerelt fel, amihez folyamatosan biztosítja a fertőtlenítő folyadékot is. Ennek költsége közel 2 000 000 Ft volt.

Annak érdekében, hogy kiszűrjük az egyes közösségekben a tünetmentes, de COVID fertőzött személyeket az önkormányzat fenntartásában lévő költségvetési szervezetekben foglalkoztatott – jogviszonytól függetlenül – valamennyi dolgozót rendszeresen tesztelték.

A városlakókért érzett felelőssége tudatában az önkormányzat felajánlotta a segítségét: a Nyírbátorban lévő valamennyi oktatást, nevelést és szociális ellátást nyújtó intézményben dolgozók egyeztetésére tesztelésnek lehetőségét, azok fenntartójától függetlenül:

- Nyírbátori Magyar - Angol Kéttannyelvű Általános Iskola
- Báthory István Katolikus Óvoda, Kéti Tamási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium
- Leonardo Média Akadémia, Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola
- Nyírbátori Értelmes Mátvás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium
- SZGYF fenntartásában lévő Gyermekotthon dolgozói
- Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda
- Mátészalkai Szakképzési Centrum Bethlen Gábor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
- Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézménye
- Szatmár Alapfokú Művészeti Iskola Nyírbátori tagintézménye (zeneiskola)
- Mini-Mianofálva Családi Bölcsőde
- Szakrendelő Nyírbátor
- Kistérségi Szociális és Egészségügyi Szolgáltató Központ Ápolást-gondozást nyújtó, bontlakásos szakosított ellátási formában (Fáy András utca 17/D. szám alatti telephelyen) dolgozók és ellátottak

Az önkormányzat továbbá biztosította a tesztelést az alábbi személyeknek és csoportoknak igénylés esetén:

- térítésmentes tesztelési lehetőséget a kórházból PCR teszt nélkül hazatért városiakoknak;
- kedvezményes tesztelési lehetőséget, úgy hogy a teszt árából 1600 forintot az önkormányzat átvállal azoknál, akik COVID-19 fertőzöttel egy háztartásban élnek, vagy a fertőzöttel szoros kapcsolatba kerültek és mindkét esetben 65 életévüket 2020. évben betöltötték vagy betöltik vagy igazoltan krónikus betegségben szenvednek. (Ehhez szükséges megadni a COVID fertőzött nevét, háziorvosát és az igénybe vevő krónikus betegségét igazoló dokumentumot is csatolni szükséges). Így az igénybe vevőnek 1500 forintba került a tesztelés.
- Kedvezményes, 3100 forintos beszerzési áron biztosította az önkormányzat által tesztelésre kijelölt helyszínen azon COVID betegségű felépült személyeknek, akik ezt igénylik és a munkájukba történő visszatéréshez a háziorvos nem rendelte el a PCR tesztet, és így nincs negatív tesztlük.
- kedvezményes szolgáltatási áron, azaz 3100 forintért biztosította a tesztet azon nyírbátori szkezhelyű vállalkozások részére, akik ezt igényelték.

j) *gyermekétkeztetés (intézményi, névégi, szüneti):*

Nyírbátorban az intézményi gyermekétkeztetés megoldott. A Napsugár Felsőfokú, a Nyírbátori Kerekterdő Óvodában, a Nyírbátori Magyar- Angol Kétannyelvű Általános Iskolában és az Éhes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollegiumban az Nyírbátori Kerekterdő Óvoda konyhája gondoskodik az intézményi gyermek - étkeztetésről. Ezen feladatokat az intézmény az alábbi helyeken látja el:

4.3.3.d) színházai- A gyermekétkeztetés feladatait ellátási helyei

A feladatok ellátási helyei	címe
1. Konyha	4300 Nyírbátor, Zrínyi u. 48.
2. Melegítő konyha	4300 Nyírbátor, Debrceeni u. 67.
3. Melegítő konyha	4300 Nyírbátor, Kossuth u. 26.

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

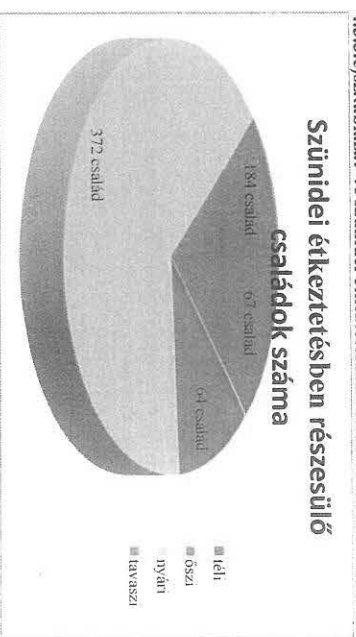
Nyírbátor Város Önkormányzata 2016. január 1-jétől a Gyvt. hatályos rendelkezéseinek megfelelően megszervezi és biztosítja a szüneti gyermekétkeztetést a hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

2021 -ben összesen Nyírbátorban a szüneti gyermekétkeztetési igénybe vevők családok száma:

- Téli szünetben: 67 család
- Tavaszi szünet: 184 család
- Nyári szünetben: 372 család
- Őszi szünet: 64 család

A szüneti gyermekétkeztetésben a településen élő hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, valamint rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek vehet részt, azonban a szolgáltatás igénybevevője önkéntes.

4.3.3.e) színházai- A szüneti étkeztetésben részesülő családok száma 2021-ben

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Legnagyobb számban a nyári gyermekétkeztetést vették igénybe az erre jogosult családok.

A szüneti gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai **nyári játszóházait** szervezték a szüneti gyermekétkezés lebonyolításul szolgáló Közösségi Házban 4300 Nyírbátor, József Attila u. 25 szám alatt, minden kedden 8-10 óráig, melyen átlagosan 15-20 gyermek vett részt.

Időpontjai: 2021. június 22-től, augusztus 10-ig, minden kedden délelőtt.

2021. évben a 7-14 éves rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek augusztus hónapban résztvettek alapvető fogászati cikkeket tartalmazó csomagban, ez 362 családot érintett. Minden esetben a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai vettek részt az értesítések kihordásában és a csomagok osztásában is.

j) *elérő kultúrán, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok:*

Nyírbátor Város minden évben elkészíti az éves rendezvénytervét, amelyben átlag 50 olyan városi rendezvény szerepel -köztük számos gyermekprogram, amely minden nyírbátori gyermek számára elérhető és igénybe vehető. Különösen népszerű a gyermekek körében a Húsvéti játszóház, a Gyermeknap, Tanévnyitó – és Tanévzáró partik, Szüreti felvonulás, adventi rendezvények.

k) *hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor:*

A szolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetésről és az esélyegyenlőség megsértéséről az általános iskolai berralkozások idején értesült az Önkormányzat.

l) *előnyben részesítés, hátránykompenzáló jutatok, szolgáltatások az ellátórendszernek keretén belül.*

Az előzőekben már felsorolásra kerültek azok az Önkormányzati által biztosított hátránykompenzáló jutatok és szolgáltatások, amelyek magyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javításához.

- ✓ Babacsomag 15.000 forintértéket minden nyírbátori újszülöttnék
- ✓ Cseppe(rerdőben fátletes minden nyírbátori újszülöttnék
- ✓ Ingyenes Rotarix védőoltás
- ✓ A Napsugár Bölcsődeben és a Nyírbátori Kerekterdő Óvodában minden gyereknek ingyenes tisztasági felszerelés (szálvéta, WC-papír, papírtörselekendő, szappan, papírtörő)
- ✓ ingyenes nyári táborok
- ✓ ingyenes városi rendezvények
- ✓ kedvezményes gyermek - színházbérlet
- ✓ ingyenes útszaksoktatás minden 1. osztályos általános iskolásnak
- ✓ ingyenes lovas oktatás minden 5. osztályos általános iskolásnak
- ✓ Szociális- Diákösztöndíj támogatás, évente max.50 fő, 4-8. osztályos általános iskolai tanulóknak,10 hónapon át,10 000 Ft/hó összegben
- ✓ Tehetséges tanulók díjazása
- ✓ Tehetséges Sportolók díjazása
- ✓ Ev Sportolója cím (300 000 Ft)
- ✓ Ingyenes helyi buszjártat az iskolásoknak
- ✓ Internet támogatás
- ✓ Arany János Tehetség gondozó Program támogatása középiskolásoknak (5000 Ft/hó)
- ✓ Bursa Hungarica támogatása felsőoktatásban tanulóknak (5 000 Ft/hó)
- ✓ „Segíteni jól” karácsonyi adomány gyűjtő akció

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyermekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településein található fejlesztő programokra való elfutás módja, lehetőségei:

Az Önkormányzat fenntartásában működik a Napsugár Bölcsőde, mely Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának intézményeként 48 fő részére biztosítja a három év alatti gyermekek napközbeni szakosított gondozását és nevelését. Az intézmény szakmai létszáma megfelel a vonatkozó törvényi előírásoknak a kisgyermeknevelők és a dajkák is rendelkeznek a megfelelő képzéssel.

Tagintézmény vezető: 1 fő

Kisgyermeknevelő: 8 fő

Bölcsődei dajka: 2 fő

Bölcsődeorvos: 1 fő, gyermekgyógyász megbízási szerződéssel

A Nevelési év szeptember 1-jétől augusztus 31-ig tart, mely idő alatt folyamatos a beiratkozás. A családok lehetőségeit kapnak arra, hogy már a felvétel előtt betekinthessenek a bölcsőde életébe, ezzel is megkönnyítve a szülővel történő fokozatos beszoktatás menetét. Az intézmény tárgyi feltételei a bölcsődes korosztály igényeinek megfelelőek, ahol biztonságos környezetben, jó minőségű játékokkal, fejlesztő eszközökkel játszhatnak a gyermekek. Az alapjátékokon túl minden olyan játékeszköz is biztosított a kisgyermek számára, melyek az értelmi, érzelmi, finommozgások, és a nagymozgások fejlődését segítik. 2017. szeptemberétől a gyermekek ellátásához szükséges tisztasági felszerelést az Önkormányzat biztosítja. A gyermekek számára napi négyeszeri étkezést biztosítanak, a megfelelő étrendről, folyadékpoltról, vitaminellátásról a fejlődéshez szükséges tápanyagok beviteléről gondoskodnak. Céljük, hogy a családokkal együttműködve nyugodt, békés légkörben egymással toleráns, tevékeny, aktív gyermekeket neveljünk. A bölcsőde felfőttség 100%-os.

A Mimi-Manófalva Egyesület 2012 februárjában vette át a fenntartó szerepét az akkor még Családi Napközi működtetésében. 2017. január 1-től Mimi-Manófalva Családi Bölcsődévé alakult át a jogszabálynak megfelelően. A Napsugár Bölcsőde mellett, 12 férőhelyen folyamatosan maximális létszámmal működnek Nyírbátor városában. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testület 88/2015. (IX.30.) számú határozatával jóváhagyta az Önkormányzat és a Mimi-Manófalva Egyesület között a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló módosított 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96-97. §-ában foglaltak alapján a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapszolgálatok keretében tartozó gyermekek napközbeni ellátása szolgálatra kötendő feladat ellátási szerződést. A Szolgáltató a Mimi-Manófalva Családi Bölcsőde I. és Mimi-Manófalva Családi Bölcsőde II. 4300 Nyírbátor, Damjanich u. 15. székhelyű Családi Bölcsődében látja el a feladatot. Az Önkormányzat a Családi Bölcsőde működéséhez támogatást nyújt.

A városban három óvoda fogadja az óvodaköteles korú gyermekeket.

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda egy székhelyi intézménnyel és 2 tagóvodával rendelkezik:

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda székhelyintézmény 4300 Nyírbátor, Iskola u. 5.

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Székhelyintézmény 4300 Nyírbátor, Jászef Attila u. 7.

Nyírbátori Kerekerdő Óvoda Százszorszép tagóvodája, 4300 Nyírbátor, Jászef Attila u. 17.

A „Nyírbátori Kerekerdő Óvoda”, mint székhely, a város legnagyobb óvodája, a központban helyezkedik el, ahol túlnyomóan részi kertés házakban élnek a szülők nagy többsége a középértékből kerül ki. Hét vegyes életkorú csoportban látják el a gyermekek nevelését. Az összlétszámhoz viszonyítva kevés a hátrányos, halmozottan hátrányos, SNI gyerekek nevelését. Arra törekszenek, hogy olyan megerő, segítőkész szociális környezetet teremtsenek, ahol megvalósul az inkluzív nevelés, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek a közösség egyenrangú tagjai lehetnek. Kiemelt feladatuk a környezetet, természetet szeretető, védő, a néphagyományokat ápoló gyermek nevelése.

A Nyírbátor „Kerekerdő” Óvodába feladat ellátási helyenként felvehető maximális gyermeklétszám, a köznevelési intézmény székhelyén: 175 fő, tagintézményében: 200 fő, összesen: 375 fő. Az óvodák nyitvatartási ideje napi 10,5 óra, reggel 7:00 – 17:30 óráig. Az ügyelet reggel 7:00 – 7:30-ig, ill. délután 16:30 – 17:00 óráig tart.

A Nyírbátor tagóvoda és a Százszorszép tagóvoda a szegregátumban található. Mind a két tagóvodában igen magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya. A Százszorszép tagóvodában az óvodások 80%-a roma. Az óvodapedagógusok arra törekszenek, hogy egymás szokásait megismerjék, igazi közösségeket alakítsanak ki. Céljük a befogadó szemléletű nevelés, a hátrányok csökkentésére.

A Nyírbátor tagóvodában a gyermekek többsége roma, halmozottan hátrányos helyzetű. Az ide járó gyermekek szinte 100%-ban rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek. A szülők alacsony iskolázottságuk. Általában szegény körülmények között, ingerszegény környezetben nevelik gyermekeiket. Szakmailag jól képzett pedagógusok az adaptív nevelés elvét alkalmazva támogatják a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek beilleszkedését, szocializációját, önrágukhoz mért fejlődését.

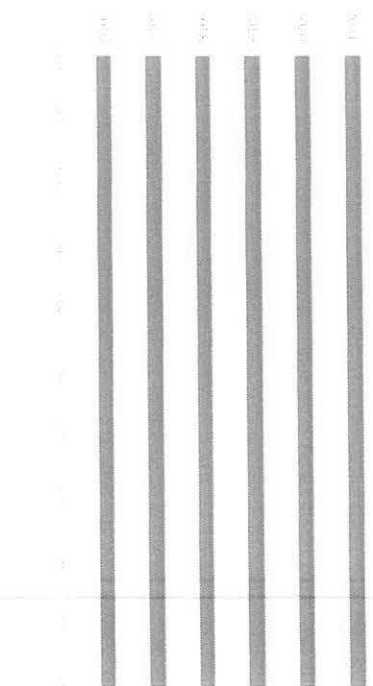
A 4.4.a) sz. táblázatban az óvodába beírt gyerekek száma folyamatos emelkedést mutat 2016-tól 2021-ig. Ebben az időben növekedett a városban az óvodai férőhelyek száma, hiszen 2019-ben a református és 2020-ban a katolikus óvoda is megkezdte a működését.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodások számát 2018-ig mutatja együttesen a táblázat. 2019-től már csak a hátrányos helyzetű gyerekek számát tartalmazza.

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)		Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)		Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)	
	Fő	%	Fő	%		%
2016	441		171		38,78	
2017	473		186		39,32	
2018	484		151		31,20	
2019	509		17		3,34	
2020	528		16		3,03	
2021	504		18		3,57	

Forrás: TeR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekeken belül

A Nyírbátori Kerekterdő Óvoda az Oktatási Hivatal Bázisintézménye, valamint elhelyezte a Zöld Óvoda és Madárbarát Óvoda címet, emellett részt vesz a Boldog Óvoda és MATEHETSZ Tehetségek Magyarország programokban is.

A Nyírbátori Kerekterdő Óvoda Szászország tagóvodája a MATEHETSZ Tehetségek Magyarország program résztvevője.

A Nyírbátori Kerekterdő Óvoda Nyitnikék tagóvodája Kincses Kultúrovodaként működik. Mindkét Tagóvoda Esélyteremtő óvodaként működik.

Az EFOP 3.1.3. projekt keretében bővült az óvodák játék, sport, és fejlesztőeszköz készlete.

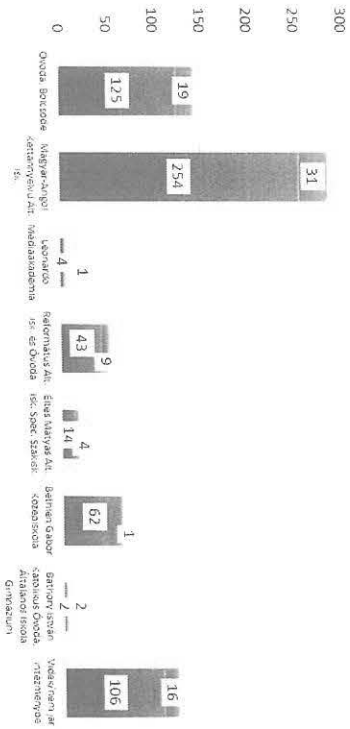
2019/2020-as nevelési évben kezdte meg működését a református óvoda, a Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda tagóvodájaként (4300 Nyírbátor, Fáy A.u.19.szám alatti).

2020/2021-es nevelési évben indult el a Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium tagintézményeként a katolikus óvoda, (4300 Nyírbátor, Váradi u. 8-10.szám alatti).

A 2020/2021-es tanévtől Nyírbátorban 5 nevelési – oktatási intézményben folyóik általános iskolai képzés:

1. Báthory Anna Református Általános Iskola és Óvoda;
2. Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium;
3. Leonárdó Média Akadémia Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye, amely 1-4. évfolyamokkal kezdte meg működését. A 2021/2022-es tanévtől már 1-8. évfolyamig fogadja a tanulókat.
4. Nyírbátori Magyar-Angol Kétannyelvű Általános Iskola
5. Nyírbátori Eltes Mátyás Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollegium

4.1.1.a) sz. táblázat-HH és HHH-ás helyzetű nyírbátori gyerekek intézményi megoszlása
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű nyírbátori gyerekek intézményi megoszlása 2021. 12. 31.

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A 4.4.a) sz. táblázat a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról ad információt, amelyből látható, hogy a 2020/2021-es évben jelentősebben nőtt az általános iskolai tanulók száma. Ez annak tudható be, hogy ekkor kezdte meg működését az LMA Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye.

Év	4.4. 2.a) számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók	
	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)
2016	Fő 1377	Fő 621
2017	Fő 1346	Fő 557
2018	Fő 1314	Fő 440
2019	Fő 1308	Fő 24
2020	Fő 1344	Fő 25
2021	Fő 1356	Fő 26

Forrás: TeIR, KSH Tiszt. Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulólakon belül

2017	100%
2018	100%
2019	100%
2020	100%
2021	100%
2022	100%

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma a vizsgált táblázatban csökkenést jelez.

A Báthory Anna Református Általános Iskola 2012.-ben alakult, Nyírbátor első egyházi iskolájaként. Felekezetiileg nyitott oktatási intézmény, amely gyermekközeli módszereivel, keresztyén nevelésével, kiváló eredményeivel a lérség elismert iskolája lett. Az intézmény 2019-ben új köznevelési tagintézménnyel, óvodával bővült. Olyan oktatási-nevelési bázisra fejlődött, amely 3 éves kortól a 14 éves korosztályig hitben és nevelésben értéktudást ad diákjainak. A református nevelési komplexum több mint 600 diáknak 16.000 nm²-en kínál biztos alapokat. Az óvodában a szabad játék, a mese, a tevékenységbe agyazott elmény és tanulás, a játékokban történő fejlesztés, a tudatosan tervezett, szervezett, változatos, differenciált tevékenységek biztosítják a gyermeki készségek, képességek fejlesztését. Az iskola kívülről és belülről is megújult. Az egész napos oktatás során törekszenek az alapkézségek elsajátítására, kiemelt figyelmet fordítva az egyéni utak megsegítésére, a lemaradások pótlására. MATEHETSZ - országos tehetségközpont programjai működnek az iskolában. Országos Értéktermő Tehetségközpont, gazdagító programjai működnek az intézményben: matematika, idegen nyelv és történelem tantárgyakból. A kiváló nevelő-oktató munka elismeréseként a Református Pedagógiai Intézet Bázisintézménynek választotta az iskolát. Az „Így tedd rá!” hagyományörző szakkor népszerű foglalkozás a gyerekek körében. Bevezették a táblajátékok, sakl-szakkör, Első osztálytól lehetőséget biztosítva angol vagy nemet nyelv tanulására, illetve a 7-8. évfolyamon második idegen nyelvet is választhatnak diákjaink. Nagy hangsúlyt helyeznek a komplex természettudományos tehetségközpontjára. Minden évben megszervezzük és nagy népszerűségnek örvend az Országos Komplex Természettudományos Versenyt. Fontos az iskola oktatási-nevelési programjában a sportélet, kiemelt szerepet kap a labdarúgás, kézilabda és a vívás. Minden tanulónak biztosítva van az uszásoktatás és a kőlyökaltatás. Az Arany Sárkány Focisuli kiváló eredményeivel büszkélkedhet az iskola. A tornaterem 2016-ban újult meg, a hozzá tartozó öltözőkkel és korszerű sporteszközökkel is kapott. A külteri kézilabda pályát is sikerült korszerűsíteni 2019 tavaszán, még nagyobb lehetőséget kínálva az utánpótlás-nevelésre, a versenyreztetésre, a nyári edzőtáborokra. Az iskolának saját főzőkonyhája és ebédlője van, az óvodában meglehetősen nagy területen a gyermekek meleg étkeztetését. A Konyvtár gazdag állományja, több mint 2300 kötettel a nevelőket és a diákokat egyaránt kiszolgálja. A

református kertvárost komplexum gyökereket adó, értékálló szellemiség megteremtésére törekszik.

A Báthory István Kato ikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium; fenntartója a Debrecen-Nyiregyháza Egyházmegye (4024 Debrecen, Varga utca 4.)

Az intézmény szakmai profilja:

- 4 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás,
- 8 évfolyamos gimnáziumi nevelés-oktatás,
- általános iskolai nevelés-oktatás (alsó tagozat, felső tagozat),
- óvodai nevelés

A beiskolázást az intézményvezető a fenntartóval egyeztetve végzi. A felvételi hatályos jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történik. Minden 9. évfolyamra jelentkezőtől felkérés ajánlást, az 1-8. évfolyamra és az óvodába jelentkezők szüleitől szülői nyilatkozatot kérnek. Az 1. osztály nyelvű szintű testnevelés/ általános tantervű osztályába, valamint a magyar-angol két tanítási nyelvű osztályba jelentkezők képességvizsgálaton vesznek részt. A képességvizsgálat eredménye után az iskola intézményvezetője a nevelőtestület véleményének kikérése után meghatározza a felvételre javasolt és az elutasított tanulók névsorát. A 9. évfolyamra, általános felvételi eljárás keretében - a központilag kiadott jelentkezési lapon jelentkezhet a tanuló. Egy jelentkezési lapon az iskola több tagozata is megjelölhető. Az iskola reggel 6.00 órától este 19.30 óráig van nyitva. Állandó portaszolgálat és ügyeleti rend van. Az óvodai intézményegység nyitvatartási rendje: 7.00 - 17.

Az Eíményesi 2020-ban alakult a Leonardo Média Akadémia Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola tagintézményeként, az Esélyter Intézményfenntartó működtetésében. Első tanévben csak alsó tagozattal kezdtek el a munkát. A 2021/2022-tanévől új tantermekkel és a korszerű eszközökkel bővülő iskolában már a felső tagozatot is sikerült elindítani, s több új szakkantarral bővült a nevelőtestület. Jelenleg 170 gyermek tanul az intézményben. Olyanmá alakították az iskola kérményzetét, amely nem szereték volna. A közös munka összekovácsolta a közösséget. Minden ötletet szívesen fogadnak a szülőktől és a támogatóktól. A jó javaslatoknak is köszönhetően egy színes, modern intézményben kezdődhetett el a szakmai munka. Eíményesalapi programozással, magas szintű angol nyelvi oktatással, közös játékokkal, különböző szakkörökkel és sok-sok beszélgetéssel egy igazán családias környezetben várják növendékeiket. A gyerekek az első pillanattól kezdve otthon érzik magukat az iskolában. Alsó tagozaton nem tanulásal kezdődik az órákon, főleg olyanokat, amelyekkel kiderülhetnek a gyermekek erősségei. Cél, arra bátorítani őket, hogy legyen önbizalmuk, hiszen akkor lesznek sikeresek. A mesékkel, rajzokkal, festéssel, a közös játékokkal motiválják őket a minél több tudás megszerzésére. Az angol nyelvi tanulás csoportbontásban történik. Minden gyermeknek lehetőséget kap arra, hogy a saját tempójában haladjon, s már első pillanattól megszeresse a nyelvet és örömmel tanulja. Ennek kiemelt szerepet számnak, mert az idegen nyelv tanulása és tudása elengedhetetlen mindenki számára. Felső tagozatos diákok számára kiemeltként a középfokú nyelvvizsga bizonyítvány megszerzése a cél. Tanítványaink több országban szerepet kap a sokoldalú tehetségközpontban. Nincs otthoni házi feladat, hiszen a kis létszámú csoportok lehetővé teszik az egyéni foglalkoztatást, felzárkóztatást. A diákok élményalapú oktatási módszerekkel játszó tanulás megprogramozni. Teret adva a kreativitásuknak, programozás közben alkotnak, azt csinálják, amit igazán szeretnek. Sokféle ingyenes szakkör működik az iskolában. Így a néptánc, a modern tánc, az éneklés, a kézművés, az angol, a rajz, a környezetvédelmi szakkörök mellett szívesen készülnek az asztaliteniszre is van a kínálatban. Ingyenes úszásoktatás is biztosított. A zeneiskola keretén belül hangszeres tanulóknak, sőt néptánc és szimfóniá szakkörök is választhatnak. Lehetőseég van lovasoktatásban való részvételre is. A labdarúgást kedvelők bekapcsolódhatnak az iskolában működő BOZSIK programba.

A Nyírbatori Magyar-Angol Kétannyelvű Általános Iskola tantervét a Mátészalkai Tankerületi Központ. Az iskola akadémiai nevelési, líftel elátott, felszereltsége megfelel a XXI. századi elvárásoknak. A 43 tanterv korszerűen berendezett, a legújabb infokommunikációs eszközökkel ellátott. 9 szakmárem a tantárgyak szakszerű oktatási szolgálja. Három jól felszerelt, legkorszerűbb informatikai teremben ismételthetnek a tanulók az informatika tudományával. A technika és életvitel tantárgy gyakorlati oktatását jól felszerelt tankönyv segítségével. Az iskolai foglalkozások egyik szintre a logikai játékokban gazdag Logi-Kutató. Saját könyvtárral is rendelkezik, ahol a könyvtáros pedagógus egyrészt felkelti a tanulók érdeklődését a szöveghalmaz nyelvi iránt, elbűsíti az olvasás szeretetének kialakítását, másrészt az élményes oktatás szakmai munkáját végzi. A Jobb Vélde a Világ Alapítvány Boldogságra programjával, az élménypedagógiai módszerrel segítségével élményes foglalkozásokat tart. Emellett az Erősségközpontú Oktatási Program megvalósítja is. A sokszínű, modern módszertani anyagokkal, az erősség-többszori oktatással megtartott órákon a diákok játékos és élményekben gazdag foglalkozás részesülhetnek. Az nagyméretű aula mellett helyszíre a magas színvonalú rendezvényeknek, műsoroknak. A tágas, igényesen kialakított ebédlőben kulturális körülmények között élhetnek a diákok. A térség egyik legkorszerűbb, a kézilabda mérkőzések lebonyolítására hitelesített tornacsarnokkal és sportudvarral rendelkezik. A sportudvar része egy rektorán börtönű kézilabda pálya, egy műfűves focipálya és egy 150 m-es rektorán futópálya is.

Az iskolaudvaron minősített, többfunkciós fagyáékokkal kialakított játszódvart várja a gyerekeket. A tanulók számára iskolai és iskolán kívüli programokat szerveznek: tanulószerződés, szakkör, elbádsók, sportrendezvények, D.A.D.A. program, beszélgető körök, preventív interaktív előadások, pályaválasztási segítő szakma bemutatók, iskolai kívüli üzemlátogatások, múzeum- és színházlátogatás, környezetvédelmi mozgalmak, városi rendezvények, ünnepek, műsorok.

A tantárványoknál számos (tanulmányi, sport, művészet) területen biztosított a lehetőség képességük kibontakoztatására. A kétannyelvű osztályban tanuló gyerekek 8. osztály végéig csaknem teljes létszámban rendelkeznek középfokú c típusú angol nyelvveltségével. Ökonkóra címmel is rendelkeznek az intézmény. Az 1. c osztályban a testnevelés órák keretében heti 2 órában bevezették a lovaskultúra oktatási, mely képzett lovaskultúra-oktatók és lovas edzők segítségével zajlik a Nyírbatori Lovardában.

A Nyírbatori Éleves Mátészalkai Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium, mint *gyógykezelési nevelési-oktatási intézmény*, sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását végzi. A tanulók alapfokú, illetve szakmai képzése mellett kollégiumi férőhelyet is biztosít. Az intézmény működése több tagozat összehangolt munkájának eredménye. Az általános iskolai tagozaton 1-8. évfolyamon tanulhatnak diákok tanulásban akadályozott és értelmileg akadályozott tagozaton. Ez kiegészíti speciális osztályokkal, ahol autizmus spektrum zavarral diagnosztizált tanulók oktatását, nevelését végzik. Fejlesztő nevelés-oktatás csoportjaiban súlyosan, halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztését látják el. A készségfejlesztési iskolában - amely intézmény típus az értelmileg akadályozottak középsőiskolája - a tanulók a közismereti tégyak mellett szakmai modulokat tanulnak a teljesség igénye nélkül: áru felvitel, kert-és parkkapó, könyvkiadás, textíli- és fonalméret ismereteket sajátítanak el, amelyekről végzővizsgáztatást is szerveznek. A szakiskolai képzés a tényleges társadalmi integrációt egyik legfontosabb állomása, hiszen tanulóik nagy része a munka világán keresztül találhatja meg és biztosíthatja önálló életét. Céltjuk, hogy a képzés során ne csak szakmai alapokat, hanem életvezetési stratégiákat is adhassanak az azt befogadni kész fiatalok számára.

- Intézményünk kiterjedt pályázati tevékenységgel rendelkezik:
- ERASMUS + pályázati program keretében a szakiskola tanulói 3 hetes külföldi szakmai gyakorlaton vehetnek rész és szervezhetnek EUROPASS bizonyítványt.
 - Parkgondozó
 - Szobafestő

A szakiskolai tanulók az alábbi szakmában szerzhetnek szakmai végzettséget:

- Háztartásvezető
 - Szakácssegéd
 - Tisztítós-technológiai szakmunkás
- Minden oktatott szakmához rendelkeznek belső gyakorlati művelési teremmel. Kollégiumi élet-jelenleg hat lakóegységben, összesen 72 gyerek veszi igénybe a kollégiumi ellátást az intézményben.
- Pedagógiai munkájuk során törekednek a mindennapi életben előforduló kihívásokra felkészíteni a növendékeiket, úgy tanítani, értéket közvetíteni, hogy azok elsajátítsa és annak körülményei a gyermekek igényeire és képességeikre igazítva játékos formában is megőrzjenék Fontosnak tartjuk az értékközvetítést, és a következetes nevelési alapelvek mentén alkalmazott irányelvekkel, hogy a későbbiekben könnyebben eligazodhassanak a életben. A nevelőtanárok tanulmányi-, tematikus-, felzárkóztató-, csoport-, szakköri és napközis foglalkozásokat tartanak tanulóknak. Az előző tanévben vezették be a Boldogságra programot, mely az érzelmi intelligencia fejlesztését segíti.

A 4.4.a)3.sz. táblázat jól szemlélteti, hogy a középfokú oktatásban tanulók esetében a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű diákok legnagyobb százalékát a szakközépiskolai és szakiskolai tanuló, őket a szakközépiskolai tanuló követik, majd legkisebb számban a gimnáziumi tanuló.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű a középszerintű oktatásban										
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanuló (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanuló és hátrányos helyzetű szakiskolai és kétségfejllesztő iskolai tanuló száma a napközi oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanuló és hátrányos helyzetű kétségfejllesztő iskolai tanuló aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanuló aránya a tanulókon belül (TS 101)	Fő	%	Fő	%
2016	4	1	265	66	99	41				
2017	41	12	272	67	90	39				
2018	25	7	252	68	85	47				
2019	9	3	68	19	20	12				
2020	5	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.				
2021	5	2	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.				

Forrás: TÁIR, KSH
Társar

A megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma 108 főről 59 főre csökkent 2016-tól 2021-ig. Itt jelentős a csökkenés. A megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma ugyan ebben az időszakban alig mutat csökkenést, újra termelődik a szegénység. (4.4.a)4.sz. táblázat)

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
		fő
2016	108	777
2017	138	723
2018	103	649
2019	63	638
2020	47	539
2021	59	617

Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Az MSZC Bethlen Gábor Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium alapfeladata a középsikolai szakképzés a munkaerőpiac igényeivel összhangban, kiegészítve azt a felnőttképzések rendszerével. Kínálhat technikumi, szakképző iskolai képzési formákat, továbbá pályaaorientációs és műhelyiskolai képzést, felnőttképzés keretében szakmai képzéseket is. Széleskörű duális képzési partnerhálózattal rendelkeznek, így tanulói ösztöndíjban részesülhetnek. A tanulás feltételeit a jól

felkészült oktatók mellett, megújult, modern épületben, korszerűen felszerelt szaktantermek, számítógépterem, tanműhelyek biztosítják. Természetesen nem csupán a tanulásról szól az élet az iskola falai között, tanulói számos közösségi programon vesznek részt. A képzéseket kiegészítik pályaaorientációs napok, üzemlátogatások, toborzónapok. A változatos testmozgáshoz, sporthoz ideális feltételeket nyújt a sportcsarnok, a FITT park és a konditerem. Az intézményben szakképzett, tapasztalt, elhivatott oktatók dolgoznak. Magas fokon, nagy szociális érzékenységgel végzik munkájukat a tanulók fejlődésének, a szakma- és munkaszervezetük kialakításának érdekében. A képzések színvonalát, eredményességét bizonyítja, hogy az intézmény ECDL vizsgaközpont és bazisiskolája az Országos Hűtő-és Klímászövetségnek. Itt kerül szervezésre és lebonyolításra az Országos Centrum Futball bajnokság, ahol csapatuk rendre szép eredményeket ér el. Az iskola kiemelten tanulóbarát, biztosítja a rugalmas tanulási utakat, az oktatás jellemzően csoportbontásban zajlik. A pályaválasztásban bizonytalan fiatalok részére orientációs évfolyam indul, ahol a képzésben 1 év alatt több szakmával megismerkednek, és olyan alapkészségeket, kompetenciákat fejlesztenek, melyek megalapozzák a szakképzésbe való bekapcsolódást. A tanulásban fokozott támogatást igénylő tanulók számára a műhelyiskolában van lehetőség részszakmát tanulni kis létszámú csoportokban. A lérség legjelentősebb felnőttképzési intézményeként délutáni, illetve esti órákban szervezik a konzultációkat, célzottan a vizsgafelkészítésre helyezve a hangsúlyt, de lehetőség van „egyéni tanulási/tanulmányi utakra” is.

Az elmúlt években a Nyírbátori Rendőrkapitányság koordinálásával működött az ”Iskola-rendőre” program a város 5 oktatási intézményében:

- ✓ Báthory István Katolikus Óvoda, Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Gimnázium;
- ✓ Báthory Anna református Általános Iskola és Óvoda
- ✓ Eltes Mátyas Általános Iskola, Szakiskola, Készségfejlesztő Iskola és Kollégium
- ✓ Nyírbátori Magyar-Angol Kéttannyelvű Általános Iskola
- ✓ Leonardó Média Akadémia Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola Nyírbátori Tagintézménye

A program kiemelt figyelmet fordított a tanév végi és a tanévkezdési időszakokra egyaránt, valamint a diákokkal, pedagógusokkal és a szülőkkel történő intenzív kapcsolattartásra.

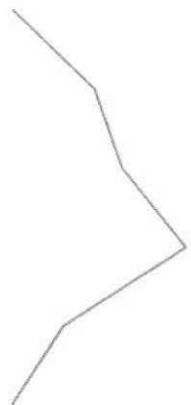
b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó győgypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Nagyon fontos lenne, hogy minden gyermek a megfelelő időben megkaphassa a fejlődéséhez leginkább szükséges szakmai segítségeket. A Nktv. értelmében, azokban a nevelési-oktatási intézményekben, ahol a gyermekek létszáma legalább 500 fő, iskolapszichológust kell alkalmazni. Fejlesztő pedagógusok dolgoznak minden általános iskolában, és az óvodában is, a győgypedagógiai fejlesztő tevékenységet a Szabolcs –Szatmár –Bereg Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátori Tagintézményének munkatársai végzik a városban.

Több fenntartó által működtetett óvodákban fogadják és nevelik a városban a 3-6 éves kortúkat és az önkormányzat nem rendelkezik megfelelő adatokkal a 4.4.1.sz. táblázathoz.

4.4.2.sz. táblázat az óvodai nevelés adatait tartalmazza 2016 és 2021 között. 2019-ig az óvodai gyermekcsoportok száma változatlan volt, majd emelkedett a következő évben, amikor új óvoda kezdte meg a működését. Ezt tükrözi az óvodai férőhelyek számának növekedése és a feladatellátási helyek számának emelkedése is. Ebben az időszakban az egy óvodai csoportra jutó gyerekek száma nem mutat jelentős változást.

Egy óvodai gyermekcsoportra
juto gyermekek száma (TS 089)

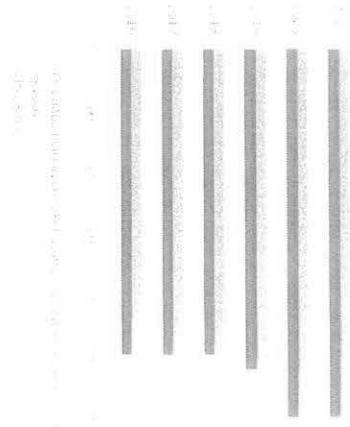

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek csoportok száma - neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma (az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül) (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra juto gyermekek száma (TS 089)
2016	n.a.	20	500	4	441	0	0	22
2017	n.a.	20	500	4	473	0	0	24
2018	n.a.	20	500	4	484	0	0	24
2019	n.a.	20	525	4	509	0	0	25
2020	n.a.	23	603	5	528	0	0	23
2021	n.a.	23	603	5	504	0	0	22

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati adagyűjtés

Óvodai férőhelyek

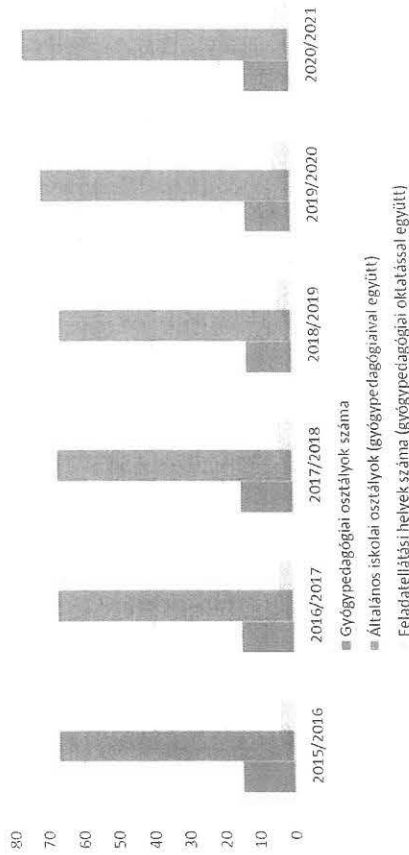

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanev	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra juto tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről befárolt általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	15	67	4	20,55	18,37
2017	15	67	4	20,09	18,35
2018	15	67	4	19,61	17,20
2019	13	66	4	19,82	20,34
2020	13	71	5	18,93	20,83
2021	13	76	5	17,84	22,57

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Általános iskolák adatai - gyógypedagógia

A 4.4.4 sz. táblázat adatai az általános iskolákról sok információval szolgálnak 2016 és 2021 közötti időszakról. Látható, hogy ekkor csökkent az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban. Az általános iskolai osztályok száma és a feladat-ellátási helyek száma növekedett, hiszen 2020-ban indult el az Élménysuli. Érdekes adat, hogy az egy osztályra jutó tanulók száma viszont folyamatosan kevesebb évről -évre, míg a más településekről bejárók aránya folyamatosan emelkedik. A tanulólétszám osztályonkénti csökkentését a csökkenő születések száma magyarázza. Egyre kevesebb gyerek születik a városban és egyre nagyobb „harcot” folytatnak értük a nevelési-oktatási intézmények. Míg a bejárók számának növekedését a nyírbátori munkahelyek nagy száma indokolja, ahová sok más településről jönnek dolgozni és sokan közülük a gyerekeiket is ide iratják be óvodába, vagy iskolába.

A város valamennyi általános iskolájában nagy figyelmet fordítanak a tehetséggondozásra és a felzárkoztatásra. A hagyományos pedagógiai módszereket ötvözik a pedagógusok a legújabb gyermekközpontú és változatos tanulási formákkal. Fontos cél minden iskolában a hátrányos helyzet csökkentése, a lemorzsolódások visszaszorítása. Ennek a következetes pedagógiai munkának az eredményét mutatja a 4.4.5 sz. táblázat, miszerint évről -évre egyre több diák fejezi be eredményesen az általános iskolai tanulmányait.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
2016	Fő 161
2017	151
2018	166
2019	176
2020	185
2021	195

Forrás: TelR, KSH Istar

8. évfolyamot sikeresen elvégzett tanulók száma

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Nyírbátorban a református általános iskola 2012-ben kezdte meg a működését, országos felvételi körzettel. Az iskola az megjelenése nagyon erősen átalakította a városban az alapfokú oktatást, különös tekintettel a az általános iskolák tanulói összetételére. A református iskola fenntartója közoktatási

megállapodási, és épület használatba adási szerződést kötött Nyírbátor Város Önkormányzatával, melynek pontjait a későbbiekben (HH- és HHH- és tanulók felvételi arány) nem tartotta be. Ennek következtében a HH- és HHH- és tanulónak aránya folyamatosan csökkent a református iskolában.

2013-ban egyházi fenntartásba került a Bathory István Gimnázium, ahol 2015-ben szintén elindult az általános iskolai képzés. Ez még inkább felértékelte az iskolák közötti versenyt a tanulóért. 2020-ban pedig az LMA elindulásával újabb általános iskolával bővült az alapfokú oktatás a városban.

Az egyházi iskolák megjelenésével a roma származású gyermekek az állami fenntartású általános iskolában jelennek meg, szinte teljes létszámban. Az elmúlt években a Nyírbátori Mágyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskolában az induló I. osztályokban 100%-a roma tanuló aránya.

A Nyírbátori Mágyar- Angol Kéttannyelvű Általános Iskola eszközeink pótlásában és a fejlesztési feladatok megvalósításában továbbra is fontos szerepet vállal Nyírbátor Város Önkormányzata. Az egyházi és állami intézmények finanszírozása közötti különbségek csökkentése érdekében erre a támogató segítségre továbbra is szüksége van az iskolának. Ezzel az Önkormányzat nem megkülönböztet, hanem az egyházi és állami iskolák között meglévő finanszírozási különbségeket egyezsík csökkenteni.

A nem állami fenntartású általános iskoláknak a felvételi körzete országos, míg az állami iskolának a város területére korlátozódik, tehát kötelek felvenni minden nyírbátori iskolaköteles gyermeket.

d) az intézmények közötti a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések:

A tanulók által elvert vármegyei, területi, országos és nemzetközi versenyeredmények igazolják, hogy a város valamennyi nevelési-oktatási intézményében, fenntartótól függetlenül, magas színvonalú nevelő-oktató munka folyik. Azokban az intézményekben, ahol nagy számban vannak jelen a nevelésben és oktatásban a HHH- és HHH- és gyerekek, sokkal több hozzáadott értékre van szükség az ott dolgozó pedagógusok részéről is.

Az önkormányzat évente egy alkalommal - a városi rendezvénytervben meghatározott időpontban – a Tehetséges Tanulók köszöntése elnevezésű rendezvényen, a város nyitvatartásának előtt köszöni valamennyi nyírbátori általános – és középiskola legeredményesebb tanulóját. Evtől-évre minden oktatási intézmény egyre több tanulóval képviselőit magát ezen a rendezvényen.

A Képviselet-csütület előtt évente egy alkalommal az iskolák tájékoztatást adnak az előző tanévükről.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

„Adj esélyt a jövődnek” EFOP-1.4.2-16-2016-000028 projekt hozzájárult a gyermekeket sújtó nélkülözés csökkentéséhez, az iskolakereséssel mutatód eltorzításokhoz, az iskolai hátrányosok, lemorzsolódás csökkentéséhez, az egészségügyi mutatók javításához, az iskolai hátrányosok minőségének javításához, a gyermeki szükségletek kielégítéséhez, a helyi közösségek kialakításához és önszerveződésének meg erősítéséhez. Az EFOP 2.1.2-16-2017-000017 projekt keretében felújított közösségi terek (gyermekesély roda, Ifjúsági és Családi Kuckó), a kialakításra kerülő játszóterek, a beszerzett fejlesztő eszközök és játékok, a projekt zárását követően a város gyermekeinek, a család- és gyermekjóléti szolgálat tevékenységének, a szabaddis foglalkozások megvalósításának célját szolgálják. Ezeket kereszttul hosszú távon biztosított Nyírbátorban a hátrányos helyzetű családok és gyerekek megsegítése

Nyírbátor Város Önkormányzata Konzorciumi formában a Tumor Alapítvánnyal közösen nyújtotta be az EFOP-1.4.2-16 számú pályázatát az Integrált térségi gyermekprogramok megvalósítására, amely 2022. december 29. napjáig tartott.

„Mindén, ami sulit”

Tanulási módszertani csoportfoglalkozás: általános iskolások számára, azzal a céllal, hogy az új tanulási módszerek elsajátításával bővítsék a saját tanulási szokásaikat, a tanulási változatosabbá váljon és kialakuljon a tanulási iránti motiváció.

A sikeres vizsgára a tanulóknak mind tanévben négy csoportban indult, egy érettségire felkészítő és három szakmai részvizsgára és vizsgára felkészítő foglalkozáson. A tanulók a próbavizsgák eredményei alapján kerültek be a csoportokba, melynek sikere nagyon erőteljes volt, ugyanis az itt résztvevők a próbavizsgák bukások után közel 100 %-ban eredményesen vizsgáztak. 2019-ben és 2020-ban 15 fő hátrányos helyzetű nyírbátori gyermeket érintett.

Pszichológiai tanácsadás: egyéni terápia és csoportfoglalkozás a helyi szakközépiskolában heti négy órában történt. Szükségletalapú szolgáltatások: általában egy sport és egy kulturális foglalkozást tartart felvétele, például futás, aerobic, környékbeli foglalkozás, digitális tér vesztélyei stb. A tanulók önként jelentkeztek, nagyon népszerűek voltak a programok.

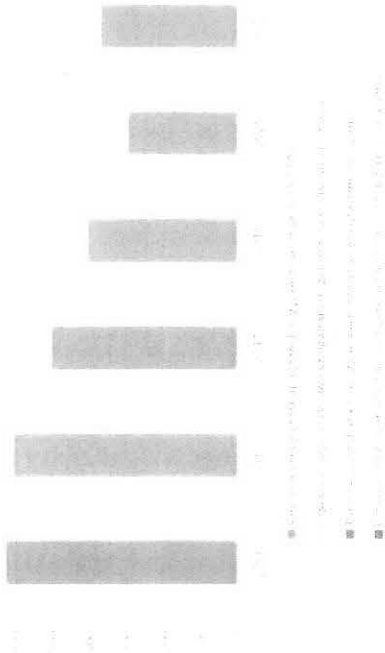
Beszélgető körök: általános iskolák felső tagozatos tanulói részére, a gyermekek családjában, környezetben jelen lévő káros szennedélyek felismerésétől és kiküszöbölésétől szövegek, például energiatakarékos, szülőik tudta nélkül hajnalig tartó okostelefonozás, internetes zaklatás stb. Kortárssegítői felkészítés: középiskolások fiatalok felkészítése, hogy elfelejtés nélkül, nemiakt módon támogatást tudjanak nyújtani kortársaiknak. Közösség megtartó erje: melynek célja az középiskolások oszállyközösségek meg erősítése volt. Azok az oszállyok kerültek be a foglalkozásokba, ahol a pedagógusok kirekesztési észleletek.

Nyírbátorban nem működik Biztos kezdet ház. A Settlement házban van lehetőségük a hátrányos és halmozottan hátrányos szegregálumban élő gyermekeknek, hogy délutánonként segítséget kapjanak a házi feladataik megoldásában, vagy más módon a tanulásához.

Ahogy az 4.4.6.sz. tábla is jelzi a szubidit, gyermekekétkeztetésben részesülők száma 2016-tól 254 fővel lett kevesebb 2021-re.

4.4.6. számú táblázat - Gyermeljóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyermekházat rendszeresen igénybe vevő gyermkek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermkek száma	Család- és gyermeljóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szűnidei étkeztetésben részesülők száma (15-112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	n.a.	626
2017	0	0	n.a.	605
2018	0	0	n.a.	505
2019	0	0	n.a.	404
2020	0	0	n.a.	295
2021	0	0	n.a.	372

Forrás: TeIR, KSH Tstár, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az szegregátumban élő általános iskolai tanulók iskolai eredményessége nem megfelelő	A tanulmányi előmenetelüket segítő délutáni foglalkozások szervezése, iskolai előmenetelük nyomán követése. Tanoda létesítése pályázati forrásokból
Az óvodások és iskolakötelessé váló gyermekek mozgásfejlesztések támogatása	A mozgásfejlesztésre rászoruló gyermekek kapjanak megfelelő fejlesztést szakemberek segítségével.
Városi tornacsarnok hiánya a közösségi sport és egyéb rendezvények megvalósításához	Városi sportcsarnok létesítése pályázati lehetőségek kihasználásával

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megilletsek minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12.§-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges

szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

A nőknek világszerte nehezebb a dolga, mint a férfiaknak. Nem véletlenül említi a törvény őket a hátrányos helyzetű célcsoportok egyikéneként. Különösen igaz ez a foglalkoztatás terén. Az általános tapasztalatok azt mutatják, hogy a nők csoportján belül is fokozott hátrány érheti:

- az 50 év feletti nőket, az eltérő követelmények miatt,
- a roma nőket, nemzetiségi hovatartozás miatt,
- a pályakezdő fiatal nőket megfelelő tapasztalat hiánya miatt,
- kisgyermekes anyukákat, egyes lévőket a munkából való kiesés miatt.

Még mindig kevés olyan munkahely van, ahol alkalmazzák a rugalmas munkaidőt a női foglalkoztatottak, hogy ennek következtében több idejük lehessen a családi teendők ellátására. A teljes munkaidővel szemben a gyermeknevelés, a család és a munkavállalás harmonikus kapcsolatát kedvezőbben támogató rész munkaidő lehetősége rendkívül kismértékű a magyar munkaerőpiacon, ezért az ehhez szükséges ösztönzési háttér megteremtése feladat lesz a jövőben.

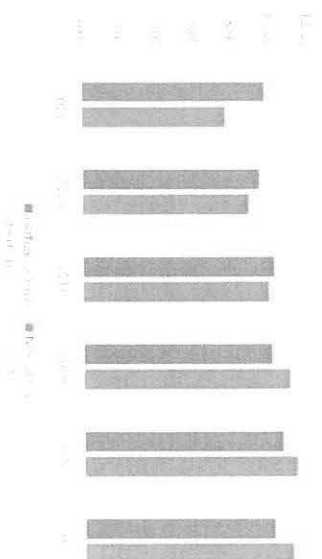
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők magasabb arányban szerepelnek a nyilvántartott 15-64 év közötti álláskeresők körében, mint a férfiak. (5.1.1.sz. táblázat) De hamarabb találhatnak munkát és helyezkednek el, mint a férfiak, amit az 5.1.2.sz. táblázat adatai bizonyítanak. Míg 2016-ban a 180 napnál hosszabb ideig regisztrált munkanélküli férfiak aránya 13,8 %-kal volt nagyobb a nőkénel. Addig ez az arányszám 2021-re 18,25 %-ra nőtt.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)					
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében				
	Férfiak aránya (TS C33)		Nők aránya (TS 034)		Összesen
	%	%	%	%	
2016	9,79	7,68	8,74%		
2017	9,47	8,92	9,20%		
2018	10,25	9,96	10,11%		
2019	10,08	11,04	10,56%		
2020	10,64	11,35	11,00%		
2021	10,7	11,13	10,65%		

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkanélküliség nemek szerinti

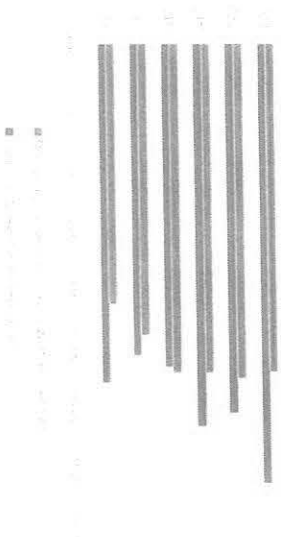

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (T5 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (T5 058)
	%	%
2016	55,97	42,89
2017	51,53	48,14
2018	53,42	54,3
2019	63,09	54,3
2020	61,04	55,29
2021	72,47	54,22

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

180 napnál hosszabb ideje álláskeresők

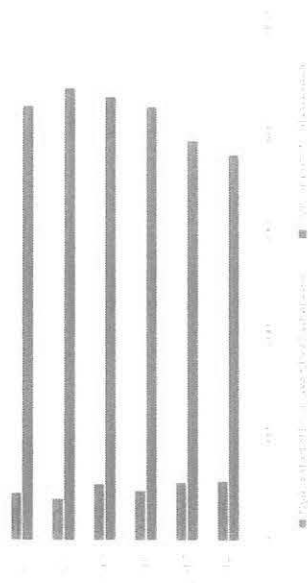
A nyilvántartott álláskeresők száma folyamatos emelkedést jelez az 5.1.3.sz. táblázat alapján, annak ellenére, hogy Nyírbátorban sok munkáltató kínál álláslehetőséget. A nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma viszont csökkenést mutat, hisz 2016-ban a nyilvántartott álláskeresők között 15,4% volt a pályakezdő, de ez az arány 2021-ben már csak 10,9%.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (T5 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (T5 053)
	Fő	Fő
2016	754	116
2017	782	114
2018	848	97
2019	867	111
2020	883	81
2021	850	92

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresők

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkavállalók foglalkoztathatósági kompetenciáit mindenképpen szükséges fejleszteni. Azoknak, akik újrakezdők (GYED-GYES-GYET ápolási díjasok, illetve egyéb okok miatt a munkaerő-piacról időlegesen kiszorultak), az alacsony iskolázottságúak, már nem rendelkeznek piacképes iskolai végzettséggel, szaktudással- a munkaerő-piaci alkalmasságuk fejlesztése elengedhetetlen.

Az Önkormányzat, az „Esély a jövőre”-programjával a nők foglalkoztatottságát is elő kívánja segíteni.

Az „Esély a Nőknek – Nyírbátor” EFOP-1.1.3-17- 00015 - foglalkoztatás című projektben is aktív szerepet vállalt az elmúlt évben. 15 fő roma származású nő foglalkoztatására és képzésére került sor 2018. március 1-jétől a Városi Szociális Szolgálatnál. A résztvevők szociális gondozó és ápoló képzésben vettek részt, és ezen a területen is voltak foglalkoztatva a képzés mellett.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők esetében is magas számban vannak azok, akiknek az iskolai végzettsége alacsony, vagy olyan tanult szakmával, szakmai tudással rendelkeznek, amire a munkaerő-piac már nem tart igényt. Ilyen esetekben szükség van az álláskeresők képzésére, átképzésére, vagy új szakmák elsajátítására. A tapasztalatok azt mutatják, hogy a nők között kiemelten nehéz és hátrányos helyzetben vannak:

- a 45 év feletiek, a változó képzettségi követelmények miatt
- a pályakezdők, az előzetes szakmai tapasztalatok hiánya miatt
- a GYES-en lévő kismamák, illetve kisgyermekes anyukák, a munkából való kiesés miatt
- a 180 napnál régebben nyílvántartott álláskeresők.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása kiemelt figyelmet és támogatást érdemel és igényel. Ezeknek a nőknek az anyagi kiszolgáltatottságát tovább fokozza, hogy sokan köztülük, sajnos, nem tudják megszerezni a nyugaldíj jogosultsághoz szükséges szolgálati időt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Az, hogy a nőket a munkaerő-piacon milyen hátrányos megkülönböztetések érik, nehezen vizsgálható jelenség. A hátrányos megkülönböztetés megtörténhet a:

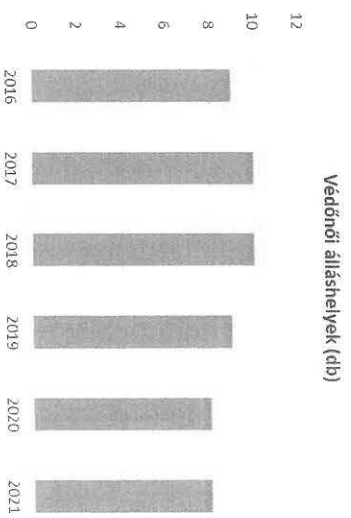
- munkára való jelentkezéskor (abban az esetben, amikor a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője jelentkezik, azonos képzettséggel és tudással, de a munkáltató nem kíván nőt foglalkoztatni)
- az azonos munkáért, járó eltérő bérezésben
- az előre meneteli lehetőségek szűköségében

Ilyen jellegű, diszkriminációs gyakorlat esetében, az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz fordulhat az érintett.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Év	4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	9	505	56,11
2017	10	478	47,80
2018	10	515	51,50
2019	9	491	54,56
2020	8	403	50,38
2021	8	527	65,88

Forrás: Tefb, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

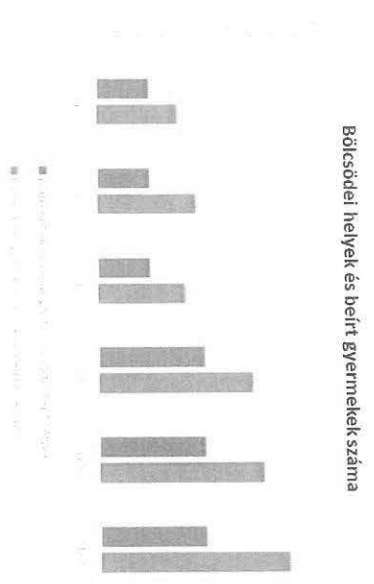

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számnú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődéi férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt Gyerekek száma
	db	Fő
2016	24	37
2017	24	45
2018	24	40
2019	48	70
2020	48	75
2021	48	86

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az önkormányzati Napsugár Bölcsőde 100 %-os kihasználtsággal működik és ki tudja elégíteni az igényeket, ami nagymértékben segíti a fiatal nőket, hogy vissza tudjanak menni dolgozni. 2016-ban 37 gyereket írtak be a bölcsődébe, addig 2021-ben ez a szám 86 főre emelkedett. (5.2.2. a)sz. táblázat) Az igénybe vevők száma állandó növekedést mutat.

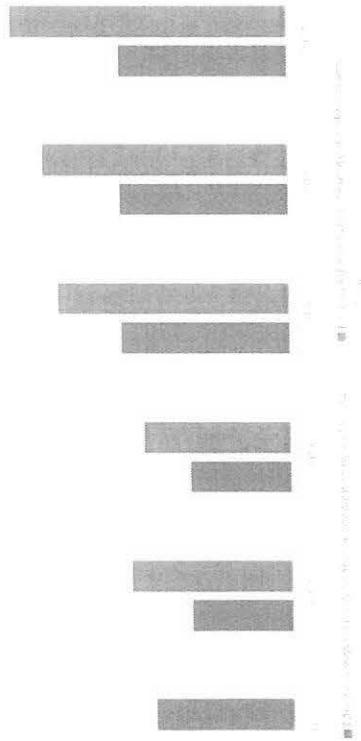

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődék férfihelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Fő	Működő családi bölcsődék férfihelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Fő	Működő mini bölcsődék férfihelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Fő	Működő (összes) bölcsődék férfihelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)	Fő
	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db	db
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	49	
2017	0	0	12	0	12	0	0	0	0	36	57	
2018	0	0	12	0	12	0	0	0	0	36	52	
2019	0	0	12	0	12	0	0	0	0	60	82	
2020	0	0	12	0	12	0	0	0	0	60	87	
2021	0	0	12	0	12	0	0	0	0	60	98	

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Bölcsődéi férőhelyek kihasználtsága

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Nyírbátor Város Szociális Szolgálatának védőnői szolgálata a családtervezés, az anyaság, az utódokról való gondoskodás szakmai hátteret biztosítja. 2016. 09. 01-jétől a védőnői szolgálat működésében jelentős változások történtek a finanszírozás és lakossági ellátás javítása érdekében. Nyolc vegyes körzet került kialakításra, mellyel egy időben szakmai egység vezető váltás is történt. A vegyes körzetek feladatait a tavalyi évben: 8 fő védőnő látta el, két körzet ellátását belső helyettesítéssel oldották meg.

5.3.1.sz. táblázat-Látogatások száma 8 darab vegyes körzetben 2021-ben:

	Látogatottak száma/fő	Fokozott gondozott/fő	Távkonzultáció
Várandós anya	236	146	318
Gyermekágyas anya	559	-	199
0-11 hónapos esecsemő	1236	240	1245
11-35 hónapos kisdéd	475	142	671
3-6 éves kortú kisgyermek	244	87	461
Beiskolázandók	40	-	88
Összes látogatás:	2790	615	2982

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A látogatottak mellett nagy számban zajlott a távkonzultáció, amit 2021-ben a még jelenlévő koronavírus járvány miatt volt szükséges alkalmazni.

5.3.2. sz. táblázat-Tanácsadási forgalom adatai 8 darab vegyes körzetben a 2021. évben

		Önálló/örvossal tartott tanácsadáson megjelentek	
		Összesen/fő	
Gondozott	0-11 hó	1810	
	11-35 hó	667	
gyermek	3-6 év	581	
	Összesen:	3058	
Védőnői vitaminos tanácsadáson megjelentek száma:/fő		1271	
Nővédelmi tanácsadás:		16	
MISZSZ (Mozgó Szakorvosi Szolgálat) tanácsadáson megjelent várandós, gyermekvágyas anyák száma:/fő	63		
MISZSZ alkalomok száma	14 alkalom		

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

A védőnői szolgálatnak nagyon jó a kapcsolata az oktatási intézmények vezetőivel és dolgozóival (óvodák, iskolák), pedagógusokkal, ifjúságvédelmi felelősökkel, családsegítő szolgálati munkatársaival, szakértői bizottság és nevelési tanácsadó szakemberekkel, háziorvosokkal, házi gyermekorvosokkal, nőgyógyászokkal és egyéb jelzőrendszeri tagokkal, mint például rendőrséggel. Megvalósult pályázataink közé tartozik a *Ringató Baba-mama klub*, ahol a célcsoport a hátrányos vagy hámozottan hátrányos helyzetű, elsősorban 25 év alatti anyák köre (főleg fiatalkori anyák), és 2 év alatti gyermekeik.

Bekapcsolódtak a „*Kezedben az egészségéért!*” - pályázatba, amely az egészségügyi alapismeretek átadását és elsajátítását segíti a hátrányos helyzetű lakosság (elsősorban serdülőkorú lányok) körében.

Az „*Ép testben ép lélek!*” pályázat az iskoláskorú gyermekek egészségi állapotának javítását és szemléltetést célozza meg a 6-18 éves iskoláskorú gyermekek körében.

EFOP-1.4.2-16-00028 Integrált térségi gyermekprogramok Nyírbátori Járásban „Biztos Kezdeti szemlélet elterjesztési célzó tevékenységek” keretében folytak:

- ✓ a „Ringató” baba-mama foglalkozások. Ezek az első baba érkezéséig váró családok, valamint a kisgyermekket nevelő szülők részére egy rendszeres találkozási lehetőséget biztosító, felvilágosító, játékosító programok. A foglalkozások a baba érkezéséhez, illetve a baba neveléséhez, gondozásához, nyújtanak hasznos segítséget a szülőknek. Cél az egészségügyi tudatos életmód elterjesztése, kiemelt figyelmet fordítva a hátrányos helyzetű családokra, ennek keretében az egészségi állapot javítása, a táplálékszerzések csökkentése, a helyes gyermeknevelési ismeretek átadása, a gyermekkézsek kockázatainak, szennyvíz-betegségeknek, devianciáknak a csökkentése, a szülők szorongás, kompetenciák

megerősítése. Az elmúlt években közel 70 hátrányos helyzetű családot érintettek a programok.

✓ „Élő jó szülőnek lenni” foglalkozások célja a szülők kompetenciák erősítése, azoknak a szociokulturális, kommunikációs, gondozási, nevelési mintáknak, készségeknak az elsajátítása, melyek segítséget nyújtanak a szülővé válás folyamatában. Hosszú távon szülőség van a szülők bevonásával történő beavatkozásokra, a legkorábbi életkorú kezdődően, hiszen a mentorálás eredménye a szülőkkön keresztül a családközpontban jelenik meg, a szegénységben élő, hátrányos helyzetű gyerekek felzárkózásának segítése csak a szülők bevonásával együtt lehet sikeres.

✓ „Játszunk Együtt” programjellel a cél, hogy a szülők értsék a gyermekeik fejlődése és a korai tanulási mögötti zajló folyamatokat, ezeket gyakorlati bemutatással átadják, megintani, hogy otthon is alkalmazni tudják azokat. A gyakorlatban támogatni az esélyegyenlőséget, olyan légkör kialakításával, amelyben a bizalom és a biztonság fontos szerepet játszik. A foglalkozások addig a Nyírbátori Kerekasztal Óvodában valósultak meg. Az óvodában, 4 csoportban, csoportonként 5x2 órában, a körzetben élő 0-3 éves gyermekek nevelő családok bevonásával zajlottak a foglalkozások

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A nők elleni erőszakos magatartásnak több formája létezik: a zaklatás, a szexuális erőszak és a családon belüli erőszak. A családon belüli erőszak lehet szóbeli, lelki, testi, szexuális, és gazdasági erőszak. A családon belüli erőszakot ér, akik valamilyen szempontból kiszolgáltatott helyzetben vannak az őket bántalmazóval szemben. A családon belüli erőszak jó része a családban marad, mert a nőket és a családtagokat ért bántalmazások nagyobb része, mint a mai napig felderítetlen. A gyerekvédelmi, a szociális szolgálatok, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, egyre többen tudják, hogy ilyen esetekben hová fordulhatnak hatékony segítségért.

Nyírbátorban jellemző bűncselekményfajták az erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények - testi sértés, garázdaság, zaklatás -, melyek többnyire közterületen, illetve családi veszekedés kapcsán valósulnak meg. Nyírbátor városban a folyamatos csökkenés ellenére, még mindig nagy számban fordul elő zaklatás bűncselekmény. Elsősorban viták hevében hangzik el fenyegető kiféjezés, amely a sértetben félremlt kelt. Gyakran a volt házastársak fordulnak a rendőrséghez vitás ügyeik során elhangzott kiféjezések miatt, illetve a folyamatos és sikertelen kapcsolat felvétele kapcsán kialakult zaklató magatartás miatt.

A bűnmegelőzési stratégia, így a családon belüli erőszak ellen is, akkor hatékony, ha a helyi társadalompolitika részében valósul meg, abban a helyi önkormányzatok, hatóságok és intézmények folyamatosan együttműködnek a civil szervezetekkel, az egyházakkal, az állampolgárok közösetteivel.

A bűnmegelőzésre Nyírbátor Rendőrkapitányóság minden évben nagy hangsúlyt fektet. A település szerkezeti szinten a kaphiányosság illetékességi területén 3 város és 17 község található. Megkeresik a rendőrkapitányóság területén lévő oktatási intézmények vezetőit, hogy minden olyan eseményről és körülményről informálódjanak, ami elősegítheti a gyermekkorú, illetve fiatalok bűnelkövetés, áldoztatás, válását. A Nyírbátori Rendőrkapitányóságon 2021-ben 161 esetben indult eljárás a hozzátartozók közötti erőszakkal összefüggésbe hozható ügyekben, bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt. Az elkövetői kört tekintve a családon belüli erőszak tekintetében a cselekmények 90%-át férfiak követték el. A fiatalok elkövetők száma elenyésző.

Az is megfigyelhető tény, hogy a családon belüli erőszakkal érintett, volt vagy fennálló pátkapcsolatokban az erőszak visszatérően jelenik meg, ezen esetek egy részében egy idő után az áldozati is elkövetővé válhat, a felek kölcsönösen követnek el bűncselekmények egymás sérelmére. Az ilyen családokban fokozott a kiskorú veszélyeztetés bűncselekmény megvalósításának. Ezen esetek vizsgaszorítás érdekében, illetve a bántalmazottak védelmére egyre több alakkommal élnek az ideiglenes távollatás, illetve az azt követő távollatás intézményével.

2020. január 1-jétől Kormányrendelet módosította a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és feladatok ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII.23.) Korm. rendelet 1/A. §-át. Ez alapján, a „Kormány a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollétrásról szóló törvény szerinti családvédelmi koordinációért felelős szervként a települési önkormányzat jegyzőjét jelöli ki.”
2022-ben 43 ügyben érkezett jelzés a település jegyzőjéhez.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothon, családok átmeneti otthona)

Nyírbátorban nincs anyaothon és családok átmeneti otthona, ez nem is tartozik az önkormányzat kötelező ellátási feladatai közé. A krízishelyzetben lévő és család- és gyermekjóléti szolgálathoz fordulhatnak segítségért. A megyében több városban, országos ellátási területtel működő családok átmeneti otthona van.

Nyírbátor Város Önkormányzatának a Magyar Vöröskereszt Szabolcs- Szatmár- Bereg Vármegyei Szervezete NYITOTT- Ház Anya- Gyermek Segítőotthonával van ellátási szerződése, szükség esetén a gyermekek ide kerülnek elhelyezésre.

A Család- és Gyermekjóléti Központ nyitvatartási idején kívül felmentülő szociális krízis helyzetekben az alábbi szolgáltatások ellátásához nyújt segítséget:

- családok átmeneti otthona.
- anyaothonok,
- hajléktalan ellátás,
- bántalmazás esetén kríziskezelő elérhetőség,
- lelki segítségnyújtás

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Nyírbátorban a 12 tagú Képviselő-testületnek 3 tagja nő. A Képviselő –testület munkáját 6 bizottság segíti, melyből 2 bizottságot a női képviselők vezetnek. A polgármester munkáját 2 női alpolgármester segíti. A Polgármesteri Hivatalban a csoportvezetők legnagyobb része nő. Az önkormányzat által fenntartott intézmények közül 2-nek van női vezetője.

A városban működő köznevelési intézmények mindegyikében nők állnak az intézmények élén. A városban működő civil szervezetek vezetői között is a nők vannak jelen nagyobb arányban, közel 90 %-ban.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A helyi tapasztalatok azt mutatják, hogy a nőket foglalkoztatási társadalmi problémák leginkább a: munkanélküliség, a gyermekvállalás, az otthonteremtés, a munkaerő-piaci elhelyezkedés – majd gyermekvállalás után a munkaerő-piacra történő visszajutás, a rugalmas munkaidő hiánya, valamint az idősek szűkéről, családtagokról való gondoskodás jelenti.

A problémák felszámolása komplex feladat és minden érintett intézmény /szervezet közös összefogását igényli.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony számban vesznek részt a nők az egészségügyi szűrőprogramokon	Prevenció, az egészségtudatosság fejlesztése programokkal, az önvizsgálat megtanítása bizonyos esetekben
Kevés a zöld felület: a város belterületén, ahol a kisgyermekes anyukák, családok szabadidőjükben mozoghatnak	Parkosítás, szabadidőre kondigépek kihelyezése pályázati forrásból

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorra nincs egységes és mindenki által elfogadott meghatározás. Az Európai Unióban az időskor kezdetének a 65. életévet tekintik. Demográfiai osztályozást használ a KSH, mely szerint:

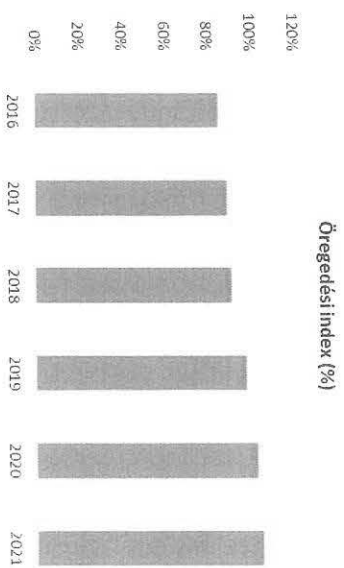
- 65-74 éves időskorú
- 75-84 éves öregkorú
- 85 év feletti agastyánkorú

A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben előrejelíti a jövőbeni tendenciákat is. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó 65 évesek és annál idősebbek arányát mutatja.

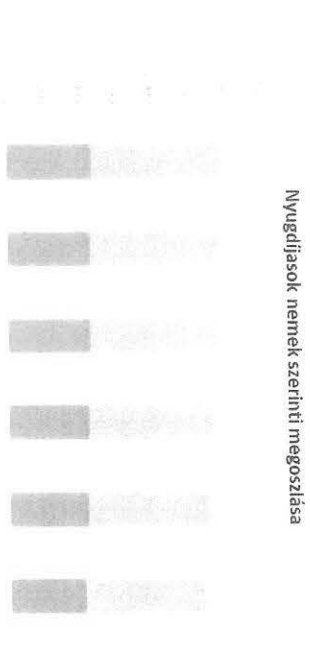
A 6.1 sz. táblázat számai alapján megállapítható, hogy az öregedési index folyamatosan emelkedik. 2016 óta mintegy 20 %-kal emelkedett. Előrejelző várás képét jelzi.

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	1 708	2 003	85,27%
2017	1 767	1 977	89,38%
2018	1 816	1 990	91,26%
2019	1 918	1 961	97,81%
2020	1 967	1 916	102,66%
2021	2 015	1 916	105,17%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A város csökkenő lakosságának körében, lassan emelkedik a 65. életévüket betöltött nyírbátoriak száma. Mint a fejlett európai országokban jellemző, nálunk is nagy problémát jelent a társadalom előregedése. Növekszik az átlagéletkor és általában a nők élettartama. A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesültek száma között, változó mértékben, de a nőké a magasabb (6.1.1.sz. táblázat) Sajnos a családok együttese mára nagyon átalakult. A fiatalok közül kevesen maradnak a szülővárosukban, sokan a fővárosban, mások az ország nyugati részén, vagy éppen külföldön keresik és találják meg a boldogulásukat. Ezért az idős emberek gyakran egyedül maradnak, elhagyatva magukat. Az egyedüllet mellett meg továbbhi gondot jelent a nyugdíjak alacsony mértéke, ami megélhetési problémákat okoz az idős emberek egy jelentős részének. Az időskorúak gondozásában nagyon fontos szerepe van a szociális intézménynek. A különböző programok, egészségügyi szűrések, egészségmegőrző előadások segíthetik az idős emberek életkörülményeinek jobbá tételét.

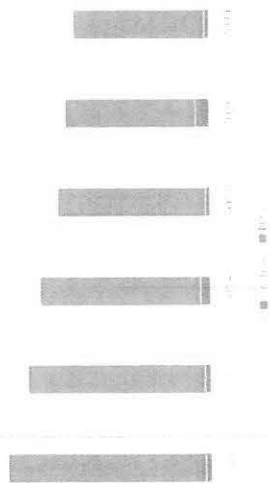

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

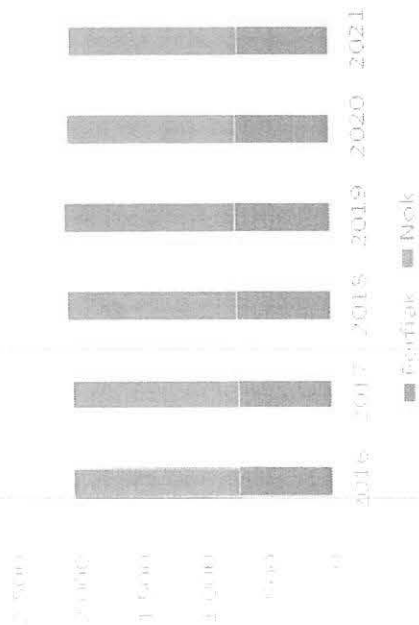
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	1 178	1 819	2 997
2017	1 159	1 778	2 937
2018	1 152	1 751	2 903
2019	1 129	1 723	2 852
2020	1 106	1 686	2 792
2021	1 064	1 663	2 727

Forrás: TeIR, KSH Tstár

Özvegyégi nyugdíjban részesülők nemek szerint

Öregségi nyugdíjban részesülők nemek szerint

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

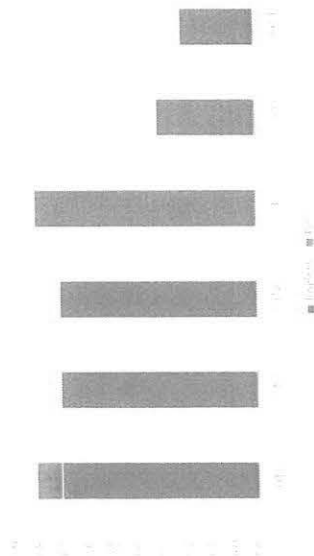
a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az érvényben lévő jogszabályok jelentősen leszabályozták a nyugdíjas korúak foglalkoztatásának lehetőségét. A Munka-Törvénykönyve alapján a nyugdíjasként történő foglalkoztatásnak a munkaszerződéssel történő alkalmazásnál nincsen akadályja. A nyugdíjban részesülő munkavállaló

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	67	1	740	1 302	3	96	n.a.
2017	67	0	740	1 306	3	86	20
2018	67	0	751	1 331	5	78	21
2019	68	0	757	1 347	2	72	22
2020	63	0	748	1 330	7	63	22
2021	62	0	730	1 322	2	64	25

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Életkoron alapuló ellátás nemek szerint

Az Életkoron alapuló ellátások (korhatár alattiaknak járó ellátások): a nyugdíjkorhatárt be nem töltött személyek részére folyósított ellátások, melyek a 2012 előtti különféle korai öregségi nyugdíjokat váltották fel. Az ide tartozó ellátások (korhatár előtti ellátás, szolgálati járandóság, átmeneti bányászjradék, balettművészeti elejtáradék) a nyugdíjkorhatár betöltése után korbetöltött öregségi nyugdíjja alakulnak át. Az életkoron alapuló ellátásokban 2016 és 2021 között szinte csak a férfiak részesültek. Öregségi és özvegyi nyugdíjban részesülők nők száma jelentősen magasabb ezen időszakban, mint a férfiaké. (6.1.2. sz. táblázat)

Ígyenkor munkajogi szempontból speciális helyzetbe kerül. A közszolgálati jogviszonyban keresőtevékenységet nyugdíjasként vállaló személyre, szintén speciális szabályok érvényesek. 2017-től a törvény lehetőséget nyújt a közérdekű nyugdíjas –szövekezetek lefelhozására is. A közérdekű nyugdíjas –szövekezetek célja egyrészt, hogy a még aktív időszakú tagjai számára, foglalkoztatást, munkalehetőséget biztosítson nyugdíjuk folyósítása mellett. Másrészt, hogy a nyugdíjasok felhalmozott tudása és tapasztalataik a következő generációk számára megsínthetők és átadhatók legyenek.

Egyre gyakoribb, hogy a nyugdíjasok munkát vállalnak, a jobb megélhetés érdekében. A nyílvánartott álláskeresők számának mindössze 7,53 %-át teszik ki a 61 évesek, vagy annál idősebbek 2021-ben. De az ő korosztályukban emelkedett legnagyobb mértékben a nyílvánartott álláskeresők száma 2016 és 2021 között (6.2.sz táblázat)

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyílvánartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
		Fő	754	782	848	867	883
összesen	Fő	88	108	111	95	112	112
41-45 év (TS 042)	%	11,67%	13,81%	13,09%	10,56%	12,68%	13,18%
46-50 év (TS 043)	Fő	84	83	96	95	104	112
	%	11,14%	10,61%	11,32%	10,56%	11,78%	13,18%
51-55 év (TS 044)	Fő	73	68	81	87	93	85
	%	9,68%	8,70%	9,55%	10,13%	10,53%	10,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	52	62	67	70	72	75
	%	6,90%	7,93%	7,90%	8,07%	8,15%	8,82%
61 éves, vagy afelétti (TS 046)	Fő	15	22	35	47	64	64
	%	1,99%	2,81%	4,13%	5,42%	7,25%	7,53%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyugdíjasok tovább foglalkoztatásának a szabályait enyhíti a 268/2022(VII.29.) kormányrendelet. Ennek alapján a közfeladatok folyamatos ellátásának biztosítása érdekében 2022. szeptember 1-jétől 2023. augusztus 31-éig nem szünetelhetők azon személyi öregségi nyugdíjainak, korthatár előtti ellátásának, szolgálati járandóságának, átmenneti bányászjárandékának, illetve táncművészeti életjáradékának (a továbbiakban együtt: ellátás) a folyósítása, aki

- közalkalmazotti jogviszonyban,
- egészségügyi szolgálati jogviszonyban,
- rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban,
- kormányzati szolgálati jogviszonyban,
- honnvédelmi alkalmazotti jogviszonyban,
- adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban,
- póthítkai szolgálati jogviszonyban,
- biztosítási jogviszonyban,
- közszolgálati viszonyban,
- közszolgálati ügykezelőként közszolgálati jogviszonyban,
- bírói szolgálati viszonyban,

- igazságügyi alkalmazotti szolgálati viszonyban,
- egészségügyi szolgálati viszonyban,
- rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti hivatásos szolgálati jogviszonyban vagy
- hivatásos vagy szerződéses katonai szolgálati viszonyban áll.

b) *tervekény időszakor. élethosszig tartó tanulás. idösek. nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetővégeztel a közintézményekben, foglalkoztatásukra támogató egyéb programok a településeken.*

A nyugdíjkorhatár fokozatosan emelkedett 2020-ig, ami lelassította a nyugdíjas korúak számának növekedését. Az Önkormányzat arra törekszik, hogy a lehető legtöbb módon bevonja az időskoriakat a város életébe, a civil szervezeteken, alapszervezeteken, városi rendezvényeken, hagyományörző programokon és különböző pályázatokon keresztül. A közmeghallgatáson és más lakossági fórumokon, találkozásokon, kiemelt figyelmet fordít az aktív és a segítségre szoruló időskorú városiakok kérésére, észrevételeire, a megfogalmazott véleményekre.

Nyírbátor Város Önkormányzata nem rendelkezik időügyi koncepcióval, de annak elkészítése a közeljövőben célszerű lenne. A város közintézményeiben kevesen dolgoznak az öregségi nyugdíjuk mellett.

c) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.*

A nyílvánartott álláskeresők között a 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya az utóbbi években elérte és meghaladta az összes nyílvánartott álláskereső 8%-át. Ha valaki az öregségi nyugdíjkorhatár elértése előtt veszíti el az állását, akkor az anyagi megterhelés mellett, az még komoly lelki terhet is ró az idősedő személyre. Az életkori alapú diszkrimináció egy olyan jelenség a munkakerőpiacon, amelynek létezését tagadni hiba lenne. A munkáltatók részéről hátrányos megkülönböztetésnek minősül az, hogy az érintett korosztály új munkakerőként kevésbé alkalmasnak. Az idősedő munkanélküliek munkavállalást tovább nehezítik az esetleges egészségügyi problémák, az idősedő korban jelentkező betegségek, valamint a nem megfelelő képzettség.

6.3 A közszolgálati viszony, közrészvétel, közrészvételhez, információhoz és a közrészvétel életi gyakorlati viszonyaitól való hozzáférés

a) *az idösek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése:*

Az Önkormányzat rendelkeziben szabályozza a háziorvosi és fogorvosi körzetek számát, területi beosztását. Az egészségügyi alapellátás Nyírbátorban 5 háziorvosi és 4 fogászati körzetben biztosított. A Szatmár-Beregi Kórház és Gyógyfürdő Nonprofit Kft. Nyírbátori Szakterelője (4300 Nyírbátor, Edcsanyák útja 1.) az elmúlt évek folyamatos fejlesztésének köszönhetően, egy emelt szintű szakrendelővé vált, amely az egészség megőrzésének, a betegségek megelőzésének, gyors diagnosztizálásának és gyógyításának kistérségi központja lett. Az ambuláns járóbeteg-ellátás átfogó módon biztosított a szártól a kistérségi szintű szakellátáson keresztül a rehabilitációt, segítő otthoni ellátást.

A gyógyító munkához jól kapcsolódik a Sárkány Wellness és Gyógyfürdőben működő gyógyászati kezelő részleg, ahol a magas ásványi anyag tartalmú, minősített gyógyvíz várja a gyógyulni vágyókat. A Nyírbátor Kátyvölgyi és a nyírbátori lakosoknak nyújtott egyéb kedvezményekkel, támogatásokról szóló 28/2016.(X.26.) önkormányzati rendelet 6.(1) bekezdése alapján:

Állapotfelmérés, jogosultsági vizsgálat jellemzői:

A házi segítségnyújtás ellátást megelőzőben gondozási szükséglet vizsgálatot kell végezni, melynek elvégzésekor a mindenkori hatályos 36/2007. (XII.22.) SZMM rend. előírásait kell alkalmazni.

Házi segítségnyújtás esetén a gondozási szükségletvizsgálat elvégzésével az a cél, hogy megállapítsa kerüljön az igénybe vevő ellátásra való jogosultsága. Az értékelő adattalappal az igénybe vevő önellátási képességének felmérésére kerül sor.

A gondozási szükségletvizsgálatot az ellátást nyújtó részéről az intézményvezető/szakértő végzi, valamint a jogszabályban meghatározott pontok kitöltésében a háziorvos, kezelőorvos, vagy fekvőbeteg intézmény orvososa minden esetben közreműködik.

A Házi segítségnyújtás szolgáltatási elemei:

A szolgáltatási elemek a szolgáltatás részeként megjelenő tevékenységek összességét jelentik, a szolgáltatás célcsoportjának szükségleteihez igazodva.

- A rendelet értelmében a házi segítségnyújtás során az alábbi szolgáltatási elemeket kell biztosítani:
- személyi gondozás keretében gondozás és háziartási segítségnyújtás
 - szociális segítségnyújtás keretében háziartási segítségnyújtás, e segítségnyújtás részletes bemutatása előző évi beszámolóikban bővebben ismertetve lett.

A házi segítségnyújtás tevékenységei és résztevékenységei

a) Személyi gondozás keretében:

Az ellátást igénybe vevővel segítő kapcsolat kialakítása és fenntartása körében:

- információnyújtás, tanácsadás és mentális támogatás
- családdal, ismerősökkel való kapcsolattartás segítése
- az egészség megőrzésére irányuló aktív szabadidős tevékenységben való közreműködés
- ügyintézés az ellátott érdekeinek védelmében

Gondozási és ápolási fő adatok körében:

- mosdatás
- fürdetés
- öltöztetés
- agyazás, ágyneműcsere
- inkontinens beteg ellátása, testfelület tisztítása, kezelése
- haj, arcszőrzet ápolás
- szájj, fog és protézis ápolás
- körömpolálás, bőrápolás
- folyadékpótlás, étkeztetés (segédesszék nélkül)

- mozgás az ágyban
- decubitus megelőzés
- felületi sebbezelés
- szőrmazsák cseréje
- gyógyszer adagolása, gyógyszerelés monitorozása
- vérnyomás és vérucor: mérése
- hely- és helyzetváltoztatás segítése lakáson belül és kívül
- kényelmi és gyógyászati segédesszék beszerzésében való közreműködés,
- kényelmi és gyógyászati segédesszék használatának betanítása, karbantartásában való segítségnyújtás

„A Nyírbátorban állandó lakóhellyel rendelkező személyektől, a Sárkány Wellness és Gyógyfürdő gyógyászati kezelőjében elvégzett, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár által támogatott balneoterápiás kezelésekről fizetendő önrészt az önkormányzat átvállalja.”

Az ügyeleti alapellátást 2023. március 1-től Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében az Országos Mentőszolgálat látja el. Az egységés ügyeleti telefonszám a vármegyében március 1-től: 1830. A háziorvosi ügyeleti ellátás azokat szolgálja, akik a háziorvosi vizsgálatot, ellátást ügyeleti időben vennék igénybe.

Számukra hétköznap 16:00-22:00 között, szombat, vasárnap és ünnepnapokon pedig 08:00-14:00 között háziorvosi ügyeleti ellátást biztosítanak, melynek helyszíne Nyírbátorban az Édesanyák útja 1.szám alatt található.

Az Önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátásokat Nyírbátor Város Szociális Szolgálatán keresztül látja el. Az intézmény úján biztosított szociális szolgáltatások minden nyírbátori idős ember számára elérhetőek.

A Házi segítségnyújtás a nyírbátori lakosok számára, mint ahogy az elnevezésben is szerepel házi segítségnyújtást, valamint jelzőrendszeres házi segítségnyújtást biztosít. A házi segítségnyújtás szakmai hátterét több jogszabály határozza meg. A házi segítségnyújtásban 1 fő szolgálati egység koordinátor, 9 fő szociális gondozó, ápoló végzi feladatait. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtásban 5 fő gondozó dolgozik, megbízási szerződéssel. A Házi segítségnyújtás valamennyi dolgozója rendelkezik az adott munkakörre előírt szakképesítéssel. A szociális gondozók figyelemmel kísérik az idős emberek egészségi és mentális állapotváltozásait, így az egészségügyi ellátásnak egyik jelzőrendszerként működnek.

2021. április 1-én az Idősek Bontlakásos Otthona ismét visszakerült Nyírbátor Város Önkormányzatához. Ez az új helyzet személyi változásokat hozott a házi segítségnyújtásban is, mivel az Egységvezető és 2 fő gondozó is áthelyezésre került az Idősek Bontlakásos Otthonába.

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségletének megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükségletei saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával és fejlesztésével biztosított legyen. A családok életvitelét megváltozott a korábbi évekhez képest, a többgenerációs családok szinte már nem léteznek, így az egyedül élő idősök száma is növekvő tendenciát mutat. Az egyedülélőt miatt több gondoskodást és figyelmet igényelnek.

A házi segítségnyújtáshoz a megfelelő szakmai háttér (valamennyi dolgozó szakképzett, a jogszabályban meghatározott szakképesítéssel rendelkezik) és az infrastruktúra is biztosítva van.

A szolgáltatás kérelmezésének folyamata:

Az ellátás igénybevétele önkéntes, melynek kérelmezését az ellátást igénybe vevő vagy törvényes képviselője szóban vagy írásban teheti meg.

Az Szt. 93. § (2) bekezdés értelmében: „Ha az ellátást igénylő személy cselekvőképtelen kiskorú vagy a cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll, a kérelmet vagy indítványt - az érintett személy véleményét lehetőség szerint figyelembe véve - a törvényes képviselője terjeszti elő. A korlátozottan cselekvőképes kiskorú és a cselekvőképességben a szociális ellátás igénybevételevel összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott személy a kérelmét, indítványát a törvényes képviselőjének bejegyzésével terjesztheti elő.

Azon ellátottak esetében, akik cselekvőképességet teljesen korlátozó, illetve cselekvőképességében a szociális ellátás igénybevételevel összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozó gondnokság alatt állnak, a gondnokot kirendelő határozat másolatát mellékelni szükséges az ellátotti dokumentációba, a törvényes képviselő személyének igazolása miatt.

- a háziorvos írásos rendelkezésén alapuló terápia követése (a tevékenység elvégzéséhez való kompetencia határáig)

b) Szociális segítség keretében:

A lakókörnyezeti higiénia megtartásában való közreműködés körében:

- lakartás a lakás életvitelszerűen használt helyiségében (hálószobában, fürdőszobában, konyhában és illemhelyiségben)
- mosás
- vasalás

A háztartási tevékenységben való közreműködés körében:

- bevásárlás (személyes szükséglet mértékében), gyógyszer kiváltása
- segítségnyújtás ételkészítésben és az étkezés előkészítésében
- mosogatás
- ruhajavítás
- közkutató, funkcióúri vizhordás
- tüzelő behordása kaltyhához, egyedi fűtés beindítása (kivéve, ha ez a tevékenység egyéb szakmai kompetenciát igényel)
- télen hó eltakarítás és síkosság-mentesítés a lakás bejárata előtt
- kíséetés

Segítségnyújtás veszélyhelyzet kialakulásának megelőzésében és a kialakult veszélyhelyzet elhárításában.

Szükség esetén a bentlakásos szociális intézménybe történő beköltözés segítése.

A feladatellátásra biztosított állami támogatást az ellátottak által fizetett térítési díj egészíti ki. Nyírbátor Város Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletere alapján a házi segítségnyújtás keretében nyújtott szociális segítség és a személyi gondozás intézményi térítési díját 2021- évben csakúgy, mint az előző évben, 70,- Ft/óra összegben állapította meg

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segítségnyújtó készülék megfelelő használatára képes idősokori vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiatríai betegek részére az önálló életvitel fenntartása, a krízishelyzet elhárítása céljából, 24 óras készenléttel nyújt segítséget.

2013. július 1-től a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás állami feladata vált, és a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság biztosítja a szolgáltatást.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele szempontjából szociálisan rászorult

- a) az egyedül élő 65 év feletti személy,
- b) az egyedül élő súlyosan fogyatékos vagy pszichiatríai beteg személy, vagy
- c) a kétszemélyes háztartásban élő 65 év feletti, illetve súlyosan fogyatékos vagy pszichiatríai beteg személy, ha egészségi állapota indokolja a szolgáltatás folyamatos biztosítását.

2018. május 1-től a szociális gondozói díj összege: 1.775,- Ft/nap, amely 2021. évben sem változott.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás mutatói 2021. évben:

Ellátottak létszám alakulása 2021- évben:

Nyitó:	50 fő
Új:	20 fő
Megszűnt:	20 fő
Záró	50 fő

Az összes ellátást igénybe vevők életkori megoszlása

Nő:	56 fő
Férfi:	14 fő

6.2.1.sz. táblázat- Ellátottak életkori megoszlása

	65 év alatti	65-69 év	70-74 év	75-79 év	80 év feletti	Összesen
Egyedül élő személy	0	5	8	11	24	48
Kétszemélyes háztartásban élő személy	3	3	1	6	9	22

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Az ellátottak között legnagyobb számban a 80 év felettiek vannak, és közel 50%-a egyedül él. Nyírbátor Város Önkormányzat Képviselő-testületének önkormányzati rendeletere alapján jelzőrendszeres házi segítségnyújtás igénybevétele esetén 2021- évben 30,- Ft / ellátási nap, ez sem változott a korábbi évekhez képest, csakúgy, mint a házi segítségnyújtás térítési díja sem.

A szociális törvény alapján jelzőrendszeres házi segítségnyújtás esetén a személyi térítési díj nem haladhatja meg az ellátott jövedelmének a 2 %-át.

Minden hónapban próbairásztást végzünk, melynek célja a készülékek műszaki állapotának ellenőrzése.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készletléti rendszerben működik.

A riasztások fogadása az alábbi helyeken történik:

Városi Szociális Szolgálat:	munokanapokon:	7 ⁰⁰ -16 ⁰⁰ óráig
Éjjeli menedéktálya:	krízis idoszakban:	15 ⁰⁰ -07 ⁰⁰ óráig
	krízis idoszakban kívüli:	18 ⁰⁰ -08 ⁰⁰ óráig
Orvosi Ügyelet:	hétköznapokon:	16 ⁰⁰ -20 ⁰⁰ óráig
	hétfévegén:	08 ⁰⁰ -14 ⁰⁰ óráig

Az ellátottakhoz ORÁCULOM jelzőkészülék lett kihelyezve.

Az épületbe való akadálymentes bejutás megoldott. Az épületen belüli a küszöbméltóság biztosított, továbbá a mozgássérültek számára alkalmas a vizesblokk is. A személyes tisztálkodás céljára zuhanyzó áll rendelkezésre.

- A klubfoglalkozások, nappali tartózkodás céljára barátságos, kényelmes társalgó szolgál.
- Az épülethez zart, parkosított udvar is tartozik, mely alkalmas szabadidéri programok lebonyolítására (kertüti sütés, főzés, mozgásos tevékenységek, levegőzés).
- Az igénybe vevők rendelkezésére állnak napilapok, folyóiratok, társasjátékok, televízió, rádió.

Az idősek nappali ellátása szolgáltatást 2021-ben összesen 5060 alkalommal átlag 20 fő vette igénybe.

Feladataink:

- Az ellátottak belső harmóniájának fenntartása, lelki egészségnek védelme, egymás közötti kapcsolataik fenntartása, annak erősítése.
- Pszicho szociális problémák megelőzése, fontosság érzetének megtartása.
- Segítségnyújtás veszteség feldolgozásában (szeretteik, barátaik, ismerőseik elhalálása), betegségek feldolgozásában, szükség esetén intézményünk pszichológusának bevonása segítségével.
- Az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakulásának és működésének segítése.
- Új ellátottak fogadása, új környezetbe való beilleszkedésének segítése.
- Mentálhigiénés feladatok, segítő beszélgetések.
- Ellátottjaink aktivitásának megőrzése, fejlesztése, pszichés állapotuk szinten tartása, mentális egészségének megőrzése.
- Jelen napokról megemlékezés, ünnepségek szervezése.
- Az idősek társadalmi részvételének erősítése és a generációk közötti kapcsolatok melyítése, a generációk közötti szolidaritás erősítése, az idősek társadalmi hasznosságának, közösségi megbecsültségének növelése céljából több programot is szerveztek iskolás gyerekek, unokák részvételével.
- Egészségmegőréssel kapcsolatos előadások szervezése.
- Egészségügyi szűrővizsgálatok folyamatos szervezése (vérvnyomás ellenőrzése, verekkeres, testület ellenőrzés).
- Gyógyszerek felírása, kiváltása háziorvossal, szakorvossal való kapcsolattartásban segítséget nyújtunk.
- Tánc, közös éneklés, mint „terápia”, melyek testi, lelki felgyűlést biztosítanak az ellátottaknak.
- Közös udvari főzések, szalonmasutés.
- Névnapi, születésnapok közös megünneplése.

Az Élelmiszerbank Egyesület a 2021-es évre vonatkozóan ismételt együttműködési megállapodást kötött a Szociális Szolgálattal. A Tesco az élelmiszer-pazarlás visszaszorítása érdekében elkötözte magát, hogy jótékony célra ajánlja fel az áruházaiban napi rendszerességgel visszagyűjtött élelmiszer-felesleget. A kezdeményezéshez a nyírbátori Tesco is csatlakozott, a felajánlott élelmiszereket az Élelmiszerbank partnerszervezeteink intézményünk veszi át és osztja szét a rászorulóknak. Az elmúlt év során rendszeresen munkanapokon vettük át a terítésmentes élelmiszert, és minden hétköznap adományt osztottak a nappali ellátás munkatársai.

Az élelmiszeradományt a nappali ellátásban részesülő idős emberek, pszichiátriai betegek, a házi segítségnyújtásban részesülő idős emberek, a fogyatékkal élők, hajléktalanok, a többgyermekes családok és a gyermeküket egyedül nevelő kliensek kapták, ami többnyire pékru és zöldséggyümölcs volt. A felajánlott élelmiszer-adományokat a nappali ellátás munkatársai (gondozónők) szállították az intézmény gépjárművel a szétosztás helyére (Vár u. 1. szám), majd az átvett

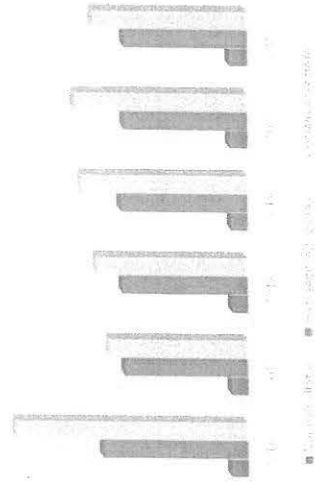
2017. január 1. napjától a szervezeti egység által korábban biztosított ékeztetés kikerült a feladatok ellátási köréből. Nyírbátor Város Onkormányzata a szociális ékeztetést a rászoruló lakosok számára ellátási szerződés útján biztosítja.

A 6.3.1. sz táblázatban látható adatok mellett, arról nem rendelkezünk konkrét számokkal, hogy hány idős korú veszi igénybe a népkönyha szolgáltatását. 2021-ben a 65 év feletti 1%-a részesült nappali ellátásban, közel 8%-uk igényelte a házi segítségnyújtást, és 10%-uk részesült szociális ékeztetésben. Mind a házi segítségnyújtásban, mind a szociális ékeztetésben részesülők száma csökkent 2016-tól 2021-ig.

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)		Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)		Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)		Szociális ékeztetésben részesülők száma (TS 131)	
	Fő	Fő	Fő	Fő	fő	fő	fő	fő
2016	1 708	22	22	187		299		
2017	1 767	22	22	159		179		
2018	1 816	21	21	162		196		
2019	1 918	22	22	164		215		
2020	1 967	24	24	160		224		
2021	2 015	24	24	160		201		

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

Ellátások

Az idősek és pszichiátriai betegek nappali ellátása Nyírbátor Város Szociális Szolgálata székhely intézményében működnek.

élelmiszereket az árvetéltől a kiosztásig tisztá, napfénytől védett, száraz tároló helyeken, az egészségügyi előírások betartásával tárolták.

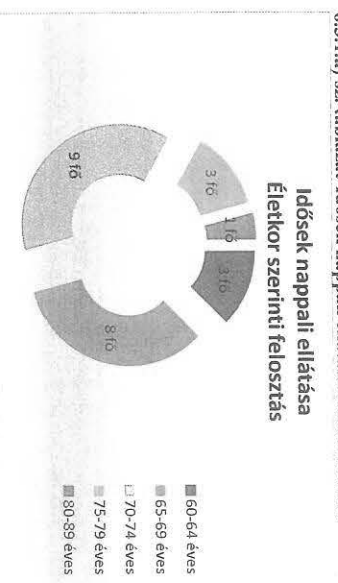
A kiosztás rögön az adományárvétel napján munkaidőben történt minden nap.

Az ételkészítéskor a károsítóanyagok részben eltávolításra kerültek, a szétválasztott ételanyagok betartották a szükséges előírásokat. Ezen 150 rászoruló családnak, kliensnek tudtak rendszeresen segíteni.

Az idősök nappali ellátása fontos területe az idősebb generáció közösségi életének. Elnyílt az egyedüllet és a magány érzését, segítséget nyújt a társas kapcsolatok építésében, a tartalmas időtöltésben. Hozzájárul a napi életirányítás megvalósításához. A nappali ellátás keretén belül a saját otthonukban élő idősök részére biztosítjuk a szabadidő hasznos eltöltését kulturális körülmények között. Az ellátásban résztvevők szociális biztonságának megőrzése érdekében szolgáltatásokat nyújt, szervez, és hangol össze az intézmény, támogatja az ezekhez való hozzáférést. Szolgáltatásainkkal segítséget nyújtunk a problémák megoldásában, krízishelyzetek megelőzésében és kezelésében, a lelki egészség megőrzésében, annak támogatásában. A fenntartó döntése alapján az ellátás igénybevétele térítésmentes.

Az idősök nappali ellátásának kihasználtsága maximális.

6.3.1.a) Sz. táblázat: Idősök nappali ellátása életkor szerinti

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Pszichiatriai betegek nappali ellátása 50 férőhelyen működik. Célja, hogy a 18. életévüket betöltött tekvőbeteg – egyéni szintű kezelést nem igénylő pszichiatriai betegek magán és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve re-integrálódjanak a közösségbe. A Nyírbátorban élő pszichiatriai betegekben szenvedő személyek részére biztosítanak nappali ellátást, akik önálló életvezetésre képesek, de nem, vagy csak részben képesek. Lehetőség van a napközben tartózkodásra, társas kapcsolatok építésére, továbbá igény szerint az ellátottak elvezetésére is. A terápias foglalkozások, az életvezetési tanácsadások, a szabadidő sokszínű eltöltése, a higiénés szükségletek kielégítése mellett a munkavégzéshez szükséges készségek fejlesztése is alapvető fontosságú a gondozás folyamataiban.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntesen alapon történik, az igénylő szóbeli vagy írásbeli kérelmére, feltétel a pszichiatriai szakorvosi vélemény. Térítési díjat csak ékezés, igénybevétele esetén kell fizetni.

Az ellátottak pszichiatriai körkép szerinti összetétele:

- szkizofréniá,
- depresszió,
- érzelmi zavar,
- szorongás,
- alkohol okozta dependencia.

A nyíregyházi Élekezletési Centrum szervezésében a Szolgálat telephelyén népkönyha jelleggel ingyenesen oszthatunk egy tájélt azoknak, akik eljönnek, sorban állnak és helyben elfogyasztják az ételt. A nappali ellátás szinte minden tagja igénybe veszi a szolgáltatást. Sok ellátott nagyon kevés jövedelemből él, van, akinek semmilyen ellátása nincs, sok esetben szinte ez az egyetlen lehetősége arra, hogy mindennap tartalmas, meleg ételt egyen. A szolgáltatás Vár utca 1. szám alatti működése miatt a nappali ellátás tagjai minden nap teljes létszámmal ellátogatnak az intézménybe, így a munkatársak napi kapcsolatban lehetnek mindenkiel és probléma észlelése esetén azonnali segítséget tudunk nyújtani.

Jelöltek a pszichiatriai betegek nappali ellátása során:

- a hányzó közösségi kapcsolatok pótlása, az „egyedüllet” érzelmi kompenzáció,
- a depressziós, szorongásos telenség körös következményeinek megelőzése,
- rendszeres orvosi vizsgálat és ellenőrzés mellett egészségi állapotuk javítása, megőrzése, kapcsolattartás a pszichiatriai gondozókkal,
- szükség esetén egyéni higiénés szokásaik korrigálása,
- öntevékenység és önszorgás támogatása folyamatos motivációval,
- a társadalomba, a korábbi közösségbe, a családba történő visszaintegrálódás elősegítése,
- stressz-kezelés: a hétköznapokban felmerülő stressz helyzetek feldolgozása,
- intézményen kívüli kapcsolatokat ápolása (család, hozzátartozó, szomszéd, barát),
- kapcsolat kialakítása és fenntartása a kompetenciaterápiák betartásával (pszichiáter, háziorvos, hivatásos gondnok),
- kulturális és szabadidős tevékenységek biztosítása,
- egyéni és csoportos terápia, foglalkozások szervezése, a rehabilitáció, rehabilitáció elősegítése, támogatása,
- a munkába állás segítése,
- családtagok, hozzátartozók számára önszorgító csoportok szervezése igény szerint.

Nyírbátor Város Szociális Szolgálat 2021.04.01. napjától egy új telephellyel bővült.

A telephely címe: 4300 Nyírbátor Fay András utca 17/D.

Az Idősök Bemutakos Otthona Nyírbátor személyes gondoskodást nyújtó szakosított ellátás keretében Magyarország egészségügyi kiterjedő ellátási területéről fogadja a felvételt feltételnek megfelelő igénylőket. Az ápolást-gondozást nyújtó idősök otthona határozatlan idejű működési engedéllyel rendelkezik 62 férőhellyel. Várólista működik, mert az igénylők száma több, mint az otthon befogadóképessége.

Az Idősök Bemutakos Otthonát az önkormányzat, mint fenntartó Nyírbátor Város Szociális Szolgálat által működteti.

Állapjelöltek:

1. Szociális szakellátás:
 - Idősök otthona (ápoló-gondozó otthoni ellátás 62 férőhelyen)
2. Kiegészítő tevékenység:
 - Gyakorlati képzés, oktatás.

Az intézményben ellátható személyek:

- Az Idősök Bemutakos Otthonában azon személyek ápolása, gondozása és mentálhigiénés ellátása történik, akik koruk, egészségi állapotuk miatt önmagukat ellátni nem tudják, ellátásuk az alapszolgáltatás keretén belül mar nem oldható meg.
- Az intézmény feladata, a szolgáltatást igénybe vevő, gondozásra szoruló ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás biztosítása, amelynek mértékét és módját, mindenkori a segítségre szoruló ember egészségi – pszichés – szociális – állapota alapján

határozza meg, úgy, hogy az egyén individuális szabadsága a lehető legteljesebben mértékben érvényre jusson.

- Az intézmény dolgozói arra törekednek, hogy az intézmény lakói minél több odafigyelést, szeretetet kapjanak, mely fontos az általános állapotuk javulása érdekében. Cél továbbra is az, hogy hozzásegítsék gondozóitjaikat a „sikeres öregedéshez”, amikor az egyén fizikai, szellemi képességét és aktivitását a lehető leghosszabb ideig megőrzi, és szociális kapcsolatait megtartja.

Az intézmény Idősek Bontlakásos Otthona ellátása keretében vállalja a demens személyek ellátását is. 2021. évben 26 fő demens lakó volt.

Minden társadalomban komoly kihívás, nehézség és súlyos probléma a demenciával élők növekvő száma. Intézményben a demens betegek ápolása-gondozása speciális szakmai hozzáértést kíván az ápoló, gondozó és mentálhigiénés szakemberektől. A demencia az emlékezet olyan mértékű hanyatlása, mely ellehetetleníti a mindennapi önálló életvitelt.

Az Idősek Bontlakásos Otthonának feladatai:

- a lakhatásról való gondoskodás 24 órás felügyelet mellett,
- ápolási, gondozási feladatok ellátása,
- napi ösztöri étkezés biztosítása,
- ruházattal és textillalval való ellátás, amennyiben nem rendelkezik sajátjal,
- a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátás biztosítása,
- mentálhigiénés ellátás biztosítása,
- a hivatalos ügyekben való segítségnyújtás,
- a lakók ruházatának, textillájának mosása, vasalása, javítása,
- megszervezi az ellátottak intézményen belüli foglalkoztatását.

Az intézményi egészségügyi ellátás célja, feladata az egészségmegőrzés, az egészség védelme, a megbetegedés megelőzése, a már kialakult betegségek korai felismerése és gyógyítása, az állapotromlás megakadályozása, a gyógyíthatatlan beteg panaszainak enyhítése.

Az intézmény biztosítja az intézményi keretek között megoldható gyógykezelést. A beteg lakók részére kétágyas izolációs szobát alakítottunk ki.

Az egészségügyi ellátás keretében gondoskodnak az igénybe vevő egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításról

A bontlakásos intézmény feladataikörében gondoskodik az ellátást igénybe vevő mentálhigiénés ellátásáról. Ennek keretében biztosítják:

- a személyre szabott bánásmódot,
- a konfliktushelyzetek kialakulásának megelőzése érdekében az egyéni, csoportos megbeszélést,
- a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit,
- az ellátottak családi és társadalmi kapcsolatai fenntartásának feltételeit,
- a gondozási, illetve rehabilitációs tervek megvalósítását,
- a hitélet gyakorlásának feltételeit,
- segítők és támogatók az intézményen belüli kis közösségek, társas kapcsolatok kialakítását és működését.

Az önkormányzat minden év december hónapban 5000 forint egyszeri támogatást állapít meg azon - a tárgyévben a 75. életévét betöltött – városiakoknak, akiknek háztartásában az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg a minimálbér bruttó összegének 300%-át. A jövedelemhatár meghaladását az erre rendszeresített nyilatkozaton minden év november 30-ig szükséges jelezni.

b) *kulturális, közmű-ellátási szolgáltatásokhoz való hozzáférés:*

Az önkormányzat az éves közművelődési rendezvénytervnek összeállítása előtt rendszeresen kikéri a nyugdíjas egyesületek és az intézmények véleményét, javaslataikat. Majd annak elfogadása után eljuttatja azt minden érintett részére a megfelelő tájékoztatás érdekében.

A civil szervezetek működését, így a nyugdíjas egyesületekét is az Önkormányzat pénzügyi forrásokkal támogatja. A civil szervezetek évente egy alkalommal, a költségvetés elfogadása után, pályázatot nyújthatnak be a tevékenységük támogatásához a Civil, a Kulturális, illetve a Sport Alaphoz. A civil szervezetek támogatását, a pályázatát módját önkormányzati rendelet szabályozza. 2021-ben a nyugdíjas egyesületek támogatása a következőképpen alakult:

- Bálhori István nyugdíjas Klub: 400 000 Ft
- Nyírbátor Határőri Igazgatóság Nyugdíjasai Egyesület: 400 000 Ft
- Nyírbátori Nyugdíjas Erremliségek Egyesülete: 400 000 Ft

A nyugdíjas civil szervezetek részére nyújtott támogatások segítik őket abban, hogy a város kulturális életébe még aktívabban részt tudjanak venni. A városi rendezvények állandó résztvevői és szereplői, önkéntes segítői.

A Nyírbátori Művelődési Központ és Könyvtár rendszeresen szervez színházi előadásokat, író - olvasó találkozókat, melyek a nyugdíjasok körében is nagyon népszerűek. A színházi előadásoknál, a Sárkány Wellness és Gyógyfürdőben, a Bálhori Várkastélyban, az időskoriúak igénybe vehetik a Bátor kártya lehetőségét, vagy a nyugdíjas kedvezményt.

A Bátor Média rendszeresen tájékoztatja a városiakokat az időskoriúakat érintő eseményekről és rögzíti a városi rendezvényeket, amelyeket azok az idős emberek is megnézhetnek otthon, akik mozgásukban akadályozottak.

c) *idősek informatikai jártassága:*

Az életmód átalakulásával, a családok szétszóródása miatt, egyre inkább szükséges, hogy az időskoriúak is megfelelő jártasságra tegyenek szert a modern elektronikai eszközök terén, a számítástechnikai eszközök használatában. A Városi Könyvtárban már több alkalommal szerveztek a nyugdíjasok részére ingyenes „nagy-net” képzést az elmúlt években, ahol a számítógép használatára, az internet használatára tanították meg az érdeklődő időseket. Mindig nagy érdeklődés és részvétel mellett folytak ezek a tanfolyamok. Emellett a nyugdíjas egyesületek szerepeltetik a programjaik között a tagjaik informatikai tájékoztatás/képzést, különös tekintettel az internetes esalások veszélyeire.

d) *a generációk közötti programok*

A város kulturális és sport rendezvényei minden városlakó számára elérhetőek. A nyugdíjas egyesületek tevékeny résztvevői, szereplői a városi rendezvényeknek. Minden évben koncerttel vagy színházi előadással köszönti az Önkormányzat október 1-jén az időseket. Több éve, minden tavasszal Vármegyei Nyugdíjas Galának ad otthont Nyírbátor, ahová a vármegye minden pontjáról érkeznek a különböző nyugdíjas egyesületek. Az Önkormányzat támogatja és segíti a nyugdíjas egyesületek nemzeteközi kapcsolatainak kiépítését, különös tekintettel a testvérvárosokra. Nagyon élénk és tartalmas a kapcsolat a nyírbátori nyugdíjas egyesületek és a romániai Szilagsyoslyó, valamint Nagykároly nyugdíjas szervezetei között.

A Városi Pedagógusnapon, minden júniusban nagy számban vesznek részt a már nyugdíjas nevelők.

Az Önkormányzat karácsony közelével bensőséges ünnepség keretében köszönti a nyugdíjas közlésziviseleket és közalkalmazottakat 2014 óta a „Segíteni jó” karácsonyi adománygyűjtő akció keretében élelmiszer csomagot juttat az Önkormányzat a leginkább rászoruló, nehéz körülmények között élő nyírbátoriaknak, különös tekintettel az idősekre. A 75. élet betöltött városiakok évente egy alkalommal, decemberben, 5000 forintot kapnak az Önkormányzattól. A város intézményeiben a nyugdíjas egyesületek számára ingyenesen biztosított helyet. A kerék szütleésnapot megélt idős városiakok (80 év, 90 év) a város polgármestere vagy alpolgármestere személyesen köszönti a jeles napon. A város nevelési-oktatási intézményeinek óvodásai és iskolásai rendszeresen adnak műsort a nyugdíjas egyesületek, a nappali ellátás és a Bontakásos Idős Otthon tagjainak részére.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A városban három nyugdíjas egyesület működik, amelyek a nyugdíjasok különböző rétegeinek biztosításnak megfelelő kikapcsolódási és közösségi tevékenységeket.

1. Nyugdíjas Értelmiségek Egyesülete
2. Báthory István Nyugdíjas Klub
3. Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjasainak Egyesülete

Valamennyi egyesület rendelkezik éves programtervvel, amelyekben a városi rendezvények mellett, még számos más program található. Rendszeresen szerveznek kirándulásokat, közös ünnepi alkalomokat, vendéglátásokat hívnak.

A Nyugdíjas Értelmiségek Egyesülete elindította az idősek számára a Senior tánc-foglalkozásokat, és a város valamennyi időskorúját szívesen fogadják. A Művelődési Központ betegadó srinházként működik, és éves bérletet ad ki, amely öt színházi előadást foglal magába. Nagy számú nyugdíjas látogatója ezeket az előadásokat. Évente több alkalommal szervez az önkormányzat Retto napokat, amelyek szintén jelentős számban vesznek részt a szépkorúak, csak úgy, mint a mellérak elleni sétákon évente egy alkalommal.

Az önkormányzat gyakran biztosít helyszínt a vármegyei nyugdíjas eseményeknek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az egyedülálló, illetve önmaguk ellátására nem képes idős emberek bentlakásos otthonban történő elhelyezése nem megoldott	Az idősothon férőhelyeinek bővítése
Az idősek és pszichátriai betegek nappali ellátását többben vennék igénybe, de a férőhely erre nem biztosított	Az idősek nappali és pszichátriai ellátásának bővítése
A város több forgalmas csomópontján veszélyes a közlekedés az idős emberek számára	Közlekedési lámpák, jelzőtáblák kinyelvezése - pályázati források igénybevétele

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

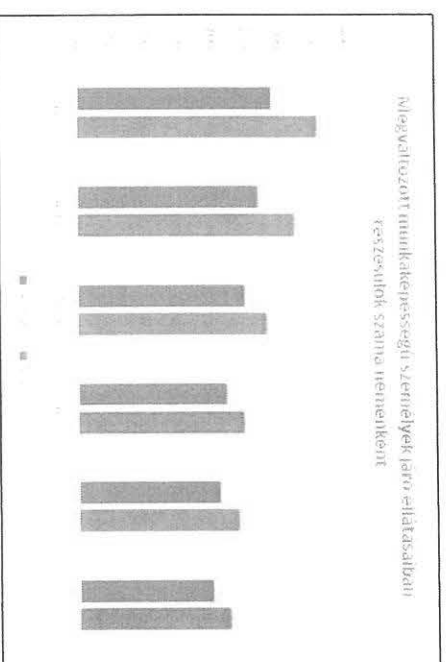
A fogyatékkal élő emberek a társadalom egyenlő mértékű, egyenrangú tagjai, akik mindenkit megillető jogokkal és a lehetőségekkel csak jelentős nehézségek árán vagy egyáltalán nem képesek élni. Fogyatékos személy az a személy, aki érzékszervi- így különösen látás-, hallásszervi-, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem bírta ki, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékkal élőkkel kapcsolatosan nem állnak rendelkezésünkre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülőkét nemenként megvizsgálva látható a 7.1.1 sz. táblázatból, hogy nők magasabb számban jelennek meg ebben körben. A férfiak és nők száma egyaránt csökkenést mutat 2016 és 2021 között.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (T5 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (T5 062)	Összesen
2016	289	359	648
2017	288	324	592
2018	247	283	530
2019	221	248	469
2020	210	239	449
2021	197	226	423

Forrás: Telik, KSH Tstár

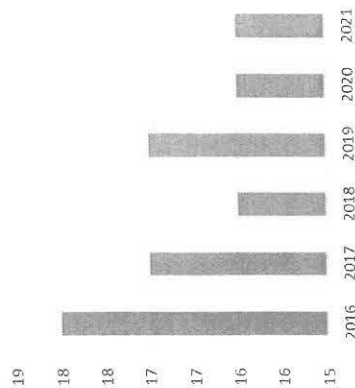

A nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma 2016 és 2021 között nem mutat jelentős változást. (7.1.2.sz. táblázat)

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	18
2017	17
2018	16
2019	17
2020	16
2021	16

Forrás: TeIR, KSH Tstár; és helyi adatszolgáltatók

Nappali ellátásban részesülők (fő)

a) *fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás:*

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

- a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert
 - elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai károsodásban szenved
- Megváltozott munkaképességű az a személy, aki testi vagy szellemi fogyatékos, vagy akinek az orvosi rehabilitációt követően munkavállalási és munkahelyi-megtartási esélyei testi vagy szellemi károsodása miatt csökkentek. (Fl.58.§. (5) bekezdés m) pontja)
- Alapvető probléma, hogy kevés a fogyatékkal élő emberek számára a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztathoz szükséges akadálymentesítés, nem állnak rendelkezésre különleges eszközök és feltételek. Az is gondot jelent, hogy nincs olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tudna tenni a foglalkoztatás jellegére és helyére.

b) *munkavállalást segítő lehetőségek:*

A munkavállalást a fogyatékkal élő személyek részére a járási hivatal foglalkoztatási osztálya által nyújtott képzési lehetőségek segítik.

c) *hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén:*

A városban kevés lehetőség van a fogyatékos személyek foglalkoztatására. A foglalkoztatás területén megvalósuló hátrányos megkülönböztetés nem csak az egyes ember méltóságát, egzisztenciáját, önbecsülését érintő és sértő jelenség, hanem számos egyéb következménye miatt a társadalmi integráció megvalósulására is káros hatással van. Tudomásunk szerint a jelenség a településünkön nincs jelen.

d) *önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.*

Az Egyenlő Esélyért Közhatalmú Egyesület 1997 óta működik a városban. Az egyesület tevékenységének középpontjában a fogyatékos, sérült ember áll, aki hátrányos helyzetűen indul az életbe. Céljaik között szerepel a sérült emberek megsegítése, napközbeni ellátása, ismeretterjesztés, képességfejlesztés, egészségmegőrzés, szociális és kulturális tevékenység, a hátrányos helyzetű emberek esélyeinek elősegítése szerepel. Az egyesület által fenntartott és működtetett Fagyógyógyászati Központot (4300 Nyírbátor, Bálnai u.24.) 2011.június 15-én nyitották meg. A Központ a 24 fő befogadására alkalmas. Napközi ellátást biztosít az intézmény a fogyatékos fiatalok és fiatal felnőttek részére, ahol egyenként eltölthetik mindennapjaikat, és ahol társaságot és mindennapi elfoglaltságot találhatnak. Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 11/2013.(III.7.) számú határozatával jóváhagyta az Önkormányzat és az Egyenlő Esélyért Egyesület között a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló módosított 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 120-121. §-ban foglaltak alapján a szociális szakképzés keretében tartozó fogyatékkal élők nappali szolgáltatására kötött feladat ellátási szerződést. A Szolgáltató a Fagyógyógyászati Központ Intézményében látja el a feladatokat.

A Nyírbátor LIONS K. ub a LIONS Klubok Nemzetközi Szövetségének tagjaként 30 éve végzi Nyírbátorban és a térségben humanitárius, jótékonysági tevékenységét. Segítik a rászorulókat, a fogyatékosokat, a betegeket, a nehéz, hátrányos helyzetben lévőket. Tagjaik minden személyes anyagi ellenszolgáltatás nélkül végzik munkájukat, vesznek részt a klub életében. Segítik embertársaikat, együttérzéssel az aggódókat, támogatással a gyengeket, anyagiakkal a rászorulókat. Óvatosan kritizálnak és elfogulatlanul dicsérnek, mert építeni kell, nem rombolni.

Nyírbátor Város Önkormányzata a fogyatékkal élők számára a Nyírbátor Város Szociális Szolgálatára intézményi újan biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokat.

A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékosok jellegűen megterhelően és alapvető szükségleteik kielégítését elősegítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása. A támogató szolgáltatás igénybevétele során szociálisan rászorult személynek minősül a súlyosan fogyatékos személy.

7.2. Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékosági támogatást a kormány által kijelölt szerv folyósítja.

A 18. életévtől betöltött súlyosan fogyatékos személy fogyatékosági támogatásra jogosult. A támogatás célja, hogy a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos személy állapothoz érőd társadalmi hátrányok mérsékléséhez. Fogyatékosági támogatásra jogosult az a 18. életévtől betöltött súlyosan fogyatékos személy, akinek: látási-, hallási-, értelmi-, mozgásszervi fogyatékoságát, személyiség-egészségi érintő fejlődésének átható zavarait, kromoszóma rendellenességét, illetve haltrózout fogyatékoságát megállapították, és állapota tartósan vagy véglegesen fennáll, továbbá önálló életvitelre nem képes vagy mások állandó segítségére szorul. A fogyatékosági támogatás összegét a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugaltsági évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelni kell, az újonnan megállapításra kerülő fogyatékosági támogatást pedig ugyanilyen emelt összegben kell megállapítani. 2018. 01.01-től az emelés mértéke 0,8 %-os. A támogatás havi összege:

- 22.373,- Ft: ha az igénylő látási, hallási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos, illetve autista, – 27.537,- Ft: ha az igénylő halmozottan fogyatékos személy, vagy ha az igénylő látási, értelmi, vagy mozgásszervi fogyatékos vagy autista, feltéve, hogy az önkiszolgáló képessége teljesen hiányzik.

Magaasabb összegű családi pótlékot lehet igényelni a tartósan beteg, illetőleg fogyatékos 18 évesnél fiatalabb gyermekre. Az a 18 évesnél idősebb személy, aki 18 évtnél a betöltése előtt a munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette, legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság minősítése alapján a 18. életévének a betöltése előtt nem haladja meg az 50 %-os mértéket, és ez az állapot legalább egy évet tart, vagy előreláthatólag legalább egy évig fennáll saját jogon jogosult erre az ellátásra.

A fogyatékos gyerekek korai fejlesztését és gondozását, fejlesztő felkészítést nyújtó intézményi igénybevitelével kapcsolatosan felmerülő utazási költségeikhez jár támogatás.

Utazási kedvezmény igénybevételeire jogosult az a személy, aki vagy aki után a szülője vagy eltarthatja magasabb összegű családi pótlékban részesül, valamint a vele együtt utazó személy. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvényben meghatározott feltételek esetén alanyi jogonban közgyógyellátás állapítható meg.

Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó, ha állandó és tartós gondozásra szoruló súlyosan fogyatékos, vagy tartósan beteg 18 év alatti személy gondozását, ápolását végzi.

Az aktív kortak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra való jogosultság kezdő napján egészségkárosodott személynek minősül egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult. A Szav. szerinti pénzbeli szociális ellátásokat a Járati hivatal állapítja meg. A megvalósított munkaképességű személyek ellátásai a rehabilitációs hatóság komplex minősítése keretében megállapított rehabilitációs javaslatától függően:

- rehabilitációs ellátás, vagy
- rokkantsági ellátás

2018. január 1-jétől kivételos rokkantsági ellátás is megállapítható.

7.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése:

A rehabilitáción a Rehabilitációs Szakmai Kollegium által adott meghatározás szerint: „Az a szervezeti tevékenységet értjük, amelyet a társadalom biztosít a huzamosan vagy véglegesen fogyatékos vagy rokkant embereknek, hogy megmaradt képességeikkel ismét elfoglalhassák helyüket a közösségben. A rehabilitáció orvosi, nevelési, foglalkoztatási és szociális intézkedések tervezési, együttes és összehangolt, az egyéne szabott alkalmazása, amelyben a rehabilitálható ember tevédeges részvétele nélkülözhetetlen.”

A fogyatékos személy számára biztosítani kell - a fogyatékoságával összefüggésben - az állapot javításához, az állapotromlásra megelőzéséhez szükséges rendszeres és hatékony egészségügyi ellátást. Ennek során törekedni kell arra, hogy az ellátás segítse elő a rehabilitációját, társadalmi beilleszkedését, továbbá, hogy ne erősítse a betegségudatát.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítése:

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXXVIII. törvény rendelkezik az épületek akadálymentesítéséről. Eszerint: „akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve mászkira megoldásra van szükségük.”

Az 1998. évi XXXVI. törvény már konkrétan a közintézmények akadálymentesítését szabályozza. A törvény célja, a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének megteremtése, életkörülményeinek javítása, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása. A városban nem minden középület akadálymentesített.

c) *közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítés, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítése:*

Az akadálymentesítésnek olyan körülmények megteremtését és biztosítását jelenti, amelyek a különféle (fizikai, érzékszervi vagy értelmi) fogyatékosokkal élők számára lehetővé teszik minden olyan tevékenység elvégzését, amelyben akadályoztatva vannak. Az akadálymentesítés az az szolgáltatás, hogy egy fogyatékos személlyel élő személy egy létesítmény, vagy szolgáltatást biztonságosan, kényelmesen, önállóan tudjon használni, illetve igénybe venni. A fogyatékos személy számára biztosítani kell az egyenlő esélyű hozzáférést lehetőségeit a közeledekű információkhoz, továbbá azokhoz az információkhoz, amelyek a fogyatékos személyeket megillető jogokkal, valamint a részükre nyújtott szolgáltatásokkal kapcsolatosak, valamint lehetővé kell tenni számukra a művelődési, kulturális, sport- és más közösségi célú létesítmények látogatását.

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról az 1998. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ft.) rendelkezik. A törvény célja a fogyatékos személyek jogainak, a jogok érvényesítési eszközeinek meghatározása, továbbá a fogyatékos személyek számára nyújtandó komplex rehabilitációs szabályozás, és mindazek eredményeként a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének, önálló életvitelének és a társadalmi életben való aktív részvételének biztosítása.

Ft. 4§ h) pontja szerint h) szerinti egyenlő esélyű hozzáférés:

ha) a szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevevő - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető.

hb) az épület egyenlő eséllyel hozzáférhető, ha mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára megközelíthető, a nyitvatartás számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók.

hc) az információ egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha az mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető, az ahhoz való hozzáférés pedig az igénybe vevő számára akadálymentes.

d) munkahelyek akadálymentesítésége:

A munkahelyek akadálymentesítésége még nem teljes körű.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítésége:

A közlekedési rendszereknek, továbbá a tömegközlekedési eszközöknek, utasforgalmi létesítményeknek - beleértve a jelző- és tájékoztató berendezéseket is - alkalmasnak kell lenniük a fogyatékos személy általi biztonságos igénybevétele.

A közlekedésben jelentősen akadályozott fogyatékos személy közlekedését - az indulási helytől a célállomáshig történő - szállítást végző hálózat működtetésével is lehet biztosítani.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyek számára - a külön jogszabály szerint - megfelelő számu és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. (Ft.8-10.§)

A közösségi közlekedés fizikai akadálymentesítése az egész város területén még megoldott. A közösségi közlekedést használni tudó fogyatékkal élő személyek számára a helyi buszközlekedés biztosított. A Nyírbátor Város Szociális Szolgálatá által működtetett Támogató szolgálat rendelkezik olyan járművel, ami alkalmas a kerékszékek szállítására is, így segíteni tudja a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Közhasználatú parkolóban a közlekedésben akadályozott fogyatékos személyeknek -külön jogszabály szerint- megfelelő számu és alapterületű parkolóhely kialakításáról kell gondoskodni. A hatályos jogszabályoknak megfelelően, új beruházás, felújítás az akadálymentes környezettel biztosításával történik.

f) fogyatékossggal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossggal élő személyek nappali intézménye stb.):

Az Egyenlő Esélyért Közhataln Egyesület tevékenységének középpontjában a fogyatékos, sérült ember áll, aki hátrányos helyzetű indul az életnek. Céljaik között szerepel a sérült emberek megsegítése, napközbeni ellátása, ismeretterjesztés, képességfejlesztés, egészségmegőrzés, szociális és kulturális tevékenység, a hátrányos helyzetű emberek esélyeinek elősegítése szerepel. Az egyesület által fenntartott és működtetett Fagyóny Gyógypedagógiai Központ 24 fő befogadására alkalmas. Napközi ellátást biztosít az intézmény a fogyatékos fiatalok és fiatal felnőttek részére, ahol tevékenyen előlthetik mindennapijukat, és ahol társaságot és mindennapi elfoglaltságot találhatnak.

A Nyírbátorban fogyatékkal élő emberek hátrányait enyhítése, esélyegyenlőségük megvalósítása miatt nagyon fontosnak tartjuk a támogató szolgáltatás működtetését városunkban. A támogató szolgáltatást a Szociális Szolgálat végzi. Fontos továbbá a segítségnyújtás a fogyatékos emberek

társadalmi integrációjának megvalósulásához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása és a családi, baráti, közösségi kapcsolataimnak erősítése miatt.

A társadalmi hátrányok csökkentése érdekében, és a fogyatékkal élő társadalmi aktivitását, növelő módon végzett segítő, támogató szolgáltatás a cél, amelyet a szolgáltatunk a jogosult személy lakásán és azon kívül egyaránt végez majd

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVII. törvény (Ptl.) meghatározása alapján a támogató szolgálat a fogyatékos személy önálló életvitelét elősegítő, a mindennapi szükségletei kielégését célzó - személyes közreműködés által megvalósuló - szolgáltatás. A törvény értelmében a fogyatékos személy részére biztosítani kell a fogyatékossga által indokolt szükségleteinek megfelelő támogató szolgálat igénybevételét.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról 1993. évi III. törvény (Szt.) alapján a támogató szolgálatos célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakosn kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakoson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A szolgáltatás a fogyatékkal élő személy szükségleteinek speciális kielégítését végzi, életkorának, élethelyzetének és egészséggi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével.

A támogató szolgáltatás feladata a fogyatékossg jellegének megfelelően különbözően:

- az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása (speciális személyi szállítás, szállító szolgálat működtetés),
- az általános egészséggi állapotnak és a fogyatékossg jellegének megfelelő egészséggi- szociális ellátáshoz, valamint a fejlesztő tevékenységhez való hozzáférés személyi és eszközfeltételeinek biztosítása,
- információnyújtás, ügyintézés, tanácsadás, a tanácsadást követően a társadalmi beilleszkedést segítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása,
- a helyi tolmácsszolgálat elérhetőségének biztosítása,
- segítségnyújtás a fogyatékos személyek kapcsolati-készségeinek javításához, családi kapcsolatainak erősítéséhez speciális, önszorgító csoportokban való részvételükhöz,
- egyes szociális a.pszolgálati részfeladatok biztosítása a fogyatékos személyek speciális szükségleteihez igazodóan,
- segítségnyújtás a fogyatékos emberek társadalmi integrációjának megvalósításához, valamint a családi, a közösségi, a kulturális, a szabadidős kapcsolatokban való egyenrangú részvételhez szükséges feltételek biztosítása,
- a fogyatékos személy munkavégzését, munkavállalását segítő szolgáltatások elérhetőségének, igénybevételeinek elősegítése.

A vonatkozó jogszabályoknak megfelelően a támogató szolgálat a tanácsadás, csekkelés, gondozás, háziápolás, illetve háziápolási pótló segítségnyújtás, szállítás, felügyelet, készségfejlesztés szolgáltatási elemeket biztosítja.

A tanácsadás során információk átadása történik valamilyen egyszerű vagy speciális felkészültséget igénylő témában. A gondozási tevékenység magába foglalja az igénybe vevő személyes higiénáját biztosító tevékenységeket, fizikai szükségletek biztosításához szükséges támogató tevékenységeket, hely és helytérvallozati mozgásának támogatását, az igénybe vevő személy mozgását, illetve alapvető mentálhigiénés szükségletek biztosítását támogató tevékenységeket. Háziápolási vagy háziápolási pótló segítségnyújtás keretében segítséget nyújtunk a mindennapi életvitelében, az igénybe vevő személyes környezetet rendben tartásában, mindennapi ügyeinek intézésében, valamint a személyes szükségleteinek kielégítésére szolgáló lehetőségek és eszközök

biztosításban. A felügyelet során biztosítjuk az igénybe vevő fizikai biztonságának fenntartását a szolgáltatás adott színterén. A készségfejlesztés célja, hogy az igénybe vevő a lehető legnagyobb mértékben képessé váljon az önellátásra, önálló életvitelre.

Személyi segítés

A személyi segítő feladata a szolgáltatások alapelveinek, szakmai, etikai irányelveinek, a hatályos jogszabályoknak megfeleltében, az egyéni szükségletek kielégítését célzó, személyes közreműködési igényű tevékenységek kivételése az ellátott lakókörnyezetében és azon kívül.

Személyi segítés biztonságos teljesítésének feltételeinek ellenőrzése, megteremtése, segítői tevékenység szakszerű végrehajtása.

A segítségnyújtás mindig személyre szabottan, tervezetten és a fejlesztési kívánt területre gondozás fókuszálva történik. A személyi segítő a feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális és szociális szükségletei biztosítottak legyenek.

A személyi segítést a kliensek a mindennapi életvitelük megkönnyítéséhez (mosás, mosogatás, takarítás, mosdatás, öltöztetés, felügyeleti stb.) valamint intézményekbe való kísérsíhez igénylik.

Fizikai ellátás

A személyi segítő segítséget nyújt személyi szükségletek, személyi higiénés, életviteli szükségletek kielégítésében való segítségnyújtásban. Közreműködés az ellátott háztartásának vezetésében (pl.: segítségnyújtás bevásárláshoz, takarításhoz stb.) Feladata különböző veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzése, adott esetben elhárítása. Azon személyek, akiknek erőforrásaik besorúlltak, nem képesek önállóan saját ruháimmányukat –gigymenő, függöny, térdalköz, konyhanauta - kimosni, kivásalni, annak a személyi segítő ebben is segítséget nyújt a kliens otthonában. Az ellátottkliens mosógépjé hiányában, pedig az intézményben történik a mosás, majd 72 órán belül kimosva visszaszállítja a kliensnek a személyi segítő a kimosott ruháimmánykét.

Mentális gondozás

A személyi segítő foglalkozik élő emberek személyiségének, szokásainak, lelki sérüléseinek gondozása, segítségnyújtás a környezetetl való kapcsolatban, a krízishelyzet kialakulásának megelőzése, az izoláció veszélyének elkerülése.

Egészségügyi ellátás

A személyi segítő segítséget nyújt az egészségi állapot megtartásában, lehetőségek szerint javításában, az állapot rosszabbodás megelőzésében, bekövetkezése esetén a szövődmények, következmények lehetőségének minimalizálásában.

- Betegség esetén orvos értesítése,
- Gyógyászati váltás, gyógyszeradagolás,
- Orvos előírása szerinti alapvető ápolási-, gondozási feladatok ellátása,
- Együttműködés a területen lévő háziorvosi szolgálattal, védőnővel, otthonápolási szolgálattal, szakellátási nyújtó intézményekkel,
- Az ellátott folyamatos megfigyelése: pl. érzékszervek állapota, romlás esetén a szakorvosi vizsgálat megszervezése stb.,
- Az ellátott egészséges élet felé való irányítása rendszeres tanácsadás biztosításával szükség esetén megszervezésével,
- Egészségkontroll vizsgálatok (vényomás, - vércukorszint, - testsúlymérés stb.) .

Tandíjazás, információs szolgáltatás

A foglalkozással élő személyeket érintő eseményekről, szolgáltatásokról, jutatásokról információt szolgáltat. Szükség szerint ügyintézési végez, pl.: foglalkozási támogatás intézése, gyógyászati segédeszköz beszerzése stb.

Foglalkoztatás

Célja: a testi, lelki egészség érdekében az ellátott állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodni kell az ellátott állapotától függően fizikai és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységetről is.

- Ellátottakkal való csebzélgetés (aktív kommunikáció),
- Újságok felolvasása,
- Lakásban kívüli programokban való részvétel esetén kísérfel feladatok ellátása,
- Segítségnyújtás a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez,
- Önálló munkavégzés, tanulmányok folytatásának, kulturális, művészeti, sport és szabadidős tevékenységeknek segítése stb.

Szállítás

Az alapvető szakszolgáltatások kielégítését segítő szolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében áll a foglalkozással élő szolgáltatásban. Igénybe vehető rendszeresen vagy alkalmasszerűen. Igény szerinti – célcsoport egyeztetés alapján – időpontban, szükség esetén személyi segítő kíséretében

A szállító szolgáltatón ügyintézési célból, közszolgáltatást nyújtó intézményekbe (polgármesteri hivatal, szociális és gyámhivatal, kormányhivatal, NAV (Nemzeti Adó- és Vámhivatal), Kirendeltetés, bíróság, társadalombiztosítási szerv), egészségügyi és szociális intézményekbe (háztorvos, gyógytorna, gyógymasszázsa, fizioterápiá, uszoda, nappali ellátást nyújtó intézménybe, család és gyermekjóléti szolgálathoz) való eljuttatáshoz biztosítjuk. Az oktatás, munka, iskola, kultúra világában történő integrációs segítése is nagyon fontos cél: alsó- középső- vagy felsőfokú oktatási intézménybe, átképzési biztosító intézménybe, könyvtárba, múzeumba, kulturális, szabadidős és sport rendezvényekre, érdektérviseleti színpadokra, leendő vagy már meglévő munkahelyre, a postára, a bankba, bevásárló központokba és önkiszolgáló boltokba való útjutas segítése és a foglalkozással kapcsolatos egyéb ügyintézségek (pl. látszerész, segédeszköz szakkollok stb.)

A gépjárművezető feladata a biztonságos személyszállítás feltételeinek ellenőrzése, megteremtése a szállított személyre, a gépjárműre, a személyi feltételekre és az általános környezeti feltételekre vonatkozóan.

A biztonságos személyszállítás feltételeinek hiányában tájékoztatja a szolgáltatást vezető helyzettől.

Szállított személy segítése a gépjárműhöz, és a gépjárműtől az úti célig való eljuttatásban (egyéni szükségletnek és a környezeti feltételeknek megfelelően).

A személyszállító szolgáltatás a felügyeleti szolgáltatási elemet is biztosít, jogszábkályban meghatározott szakorvosi igazolás (pszichiáter vagy neurológus szakorvos) esetén, ilyenkor személyi segítő biztosítja a felügyeletet a szállítás alatt.

A támoogató szolgáltatási *szociálisan nem részorvosi személyek is igénybe vehetik*, amennyiben szabad kapacitása van a támoogató szolgáltatásnak, melynek térítési díját a fenntartó konkrét összegben állapítja meg. 2021 év során erre irányuló kérelem nem történt

Az ellátandó célcsoport megnevezése

Nyitódator közigazgatási területen életvitelszerűen tartózkodó (lakcímmel vagy tartózkodási címmel rendelkező), szociálisan rászorultnak minősülő súlyosan fogyatékos személyek, akik a vonatkozó 1993. évi III. tv. 65 C § (5) alapján:

Fogyatékosági támogatásban részesülnek, a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Korm. rendelet 1. sz. melléklete alapján

Vakok személyi járadékában részesülnek.

Magasabb összegű családi pótlékban részesülnek, a magasabb összegű családi pótlékre jogosító betegségekről és fogyatékoságokról szóló 5/2003. (II. 19.) ESZCSM rendelet 1. számú melléklete alapján.

A súlyos fogyatékoságot igazolni lehet

- az ellátás megállapítását, illetve folyósítását igazoló határozattal vagy más okirattal,
- az ellátás megállapításának alapjául szolgáló, a fogyatékoság fennállását igazoló szakvéleménnyel.

Statistikai adatok

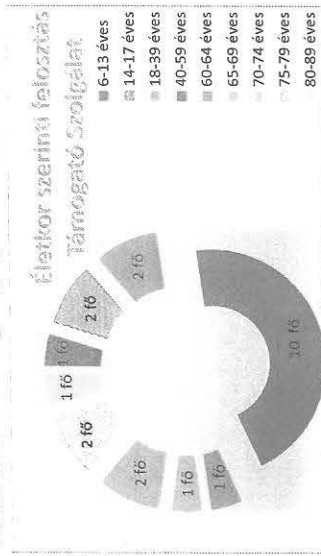
A Támogató Szolgáltatás 2021.12.31-én 22 fő ellátását végezte. Az év folyamán 7 esetben szűnt meg a szolgáltatás további nyújtása, 1 esetben pedig új megállapodást kötöttünk.

Az ellátásból kikerülés oka 5 esetben elhalálozás, 2 esetben pedig ápolást-gondozást nyújtó bentlakásos otthoni elhelyezés volt.

2021.12.31-én az ellátottak nemek szerinti összetétele: 11 férfi és 11 nő.

A kor szerinti összetételt a következő diagram szemlélteti.

7.1.3.sz-táblázat-A támogató igénybevétele életkor szerinti 2021-ben

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

Hétfőn reggel 6 órakor Debrecenbe hallássérült gyermekek szállítanak heti rendszerességgel, akit péntek délután hoznak haza. Klienseik beutazáshoz, közszolgáltatásokhoz való elutazáshoz, kulturális központba, egészségügyi intézményekbe (fogászat, infúziós terápia, kontroll vizsgálatok, gondozók) való eljutáshoz, temető, szőlős kert látogatása, barátokkal, ismerősökkel ápoló kapcsolatok fenntartása, nyugdíjas klub látogatása céljából veszik igénybe szolgáltatásokat.

7.1.4.sz táblázat-Teljesített gondozási percek, hasznos km

2021. év ellátási hónapok	Szállításhoz kapcsolódó személyi segítés (perc)		Személyi segítés (perc)		Szállítás
	Halmazott fogyatékos vagy autista ellátott esetén	Egyéb szociálisan rászoruló ellátott esetén (perc)	Halmazott fogyatékos vagy autista ellátott esetén (perc)	Egyéb szociálisan rászoruló ellátott esetén	
Január			1 560,00	15 390,00	350,00
Február		80,00	1 950,00	13 530,00	884,00
Március		40,00	1 560,00	15 000,00	384,00
Április		30,00	1 050,00	13 970,00	462,00
Május			1 170,00	14 550,00	938,00
Június	95,0000C	265,00000	1 735,00	16 105,00	912,00
Július			1 800,00	12 870,00	393,00
Augusztus			1 470,00	10 980,00	227,00
Szeptember		160,00	3 090,00	14 005,00	995,00
Október		140,00	2 610,00	13 230,00	693,00
November		10,00	1 740,00	10 340,00	540,00
December		10,00	1 380,00	11 030,00	324,00
Összegezés	95,00	735,00	21 115,00	161 000,00	7 102,00

Fogyatékkal élő gyereket nevelő szülők (3 fő) esetében, a támogató szolgáltatás elsősorban felügyeletet, iskolába, különböző szakrendelésekre történő szállítást jelent.

vizsgálatok, gondozók) való eljutáshoz, temető, szőlős kert látogatása, barátokkal, ismerősökkel ápoló kapcsolatok fenntartása. nyugdíjas klub látogatása céljából veszik igénybe szolgáltatásokat.

Fogyatékkal élő gyereket nevelő szülők (3 fő) esetében, a támogató szolgáltatás elsősorban felügyeletet, iskolába, különböző szakrendelésekre történő szállítást jelent.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáció jutalások, szolgáltatások).

Nyírbátor Város Önkormányzata támogatja azokat a szervezeteket, egyesületeket, alapítványokat, amelyek a fogyatékkal élőknek kívánnak segíteni, hátrányokat kompenzálni. Az Egyenlő Esélyért Egyesületet az Önkormányzat 1 000 0000 forinttal támogatja 2022-ben, a LIONS Klubot a Civil Alapból támogatja anyagilag az Önkormányzat, így 2022-ben 250 000 forinttal.

7.4. Fogyatékosággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az Egyenlő Esélyért Egyesület a Fegyőnygy Gyógynevelési Központban egész évben folyamatosan szervez olyan programokat, amelyekkel ellátottjaitk életmódot, gyakorlati és gazdasági felkészítést, tanácsadást, foglalkozást, farsang, hónapi ünnepség, hivert szociális, nyírt városi séták, öszszel tavolabbi helyszínekre szervezett kirándulások, decemberben Mikulás ünnepség, karácsonyi műsor személyre szabott ajándékokkal.

A LIONS Klub is minden évben több programot szervez, így pld. a Eymeknapot, valamint a karácsonyi ünnepségeket a támogatottjak számára.

7.5 A fogyatékosággal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A fogyatékosággal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák eddig nem fogalmazódtak meg.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzet, esélyegyenlősége vizsgálata során tapasztalásunk	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Értékennyítő foglalkozások a gyerekek és a városiakok számára a fogyatékosággal élők embereket iránt	Közös programok szervezése, a helyi médiában szélesebb körű tájékoztatás a fogyatékkal élőkrol

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Városi sportcsarnok hiánya a közösségi sport- és egyéb rendezvényekhez	Városi sportcsarnok létesítése pályázati lehetőségek felhasználásával
Kevés a zöld felület a város területén, ahol a kisgyermekes anyukák, családok szabadidejükön mozoghatnak	Parkosítás, szabadtéri kondipark kialakítása pályázati forrásból
A város több fogalmás csomópontján veszélyes a közlekedés az idős emberek számára	Közlekedési lámpák, jelzőlámpák helyezésére pályázati források igénybevételevel

Forrás: Nyírbátor Város Önkormányzata

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződés, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitativ szervezeti, szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések jeltérképése (közfeladatok ellátó szervezetek, közfeladatokonkén bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma):

Részletezve a b) alpontban:

b) helyi önkormányzati, nemzetiégi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása:

Nyírbátorban a civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a város életében, a sport, a kulturális, a szociális, közmvéltődési feladatok ellátása tekintetében. A civil szervezetek működését önkormányzati rendelet szabályozza. Az Önkormányzat a kulturális, a Civil és a Sport alaphól támogatja minden évben az egyesületeket, alapítványokat. Támogatásban részesültek az alábbi egyesületek, alapítványok:

A Civil Alapban 1,8 millió forint állt rendelkezésre a pályázatokra.

- Civil Alapból kaptak támogatást:
- Bálhori István Nyugdíjas Klub 400 000-Ft
 - Bálhori Nőegylet Egyesület 150 000-Ft
 - Nyírbátor Halatör Izagatóság Nyugdíjasai Egyesület 400 000-Ft
 - Nyírbátor Nyugdíjas Értelmisségi Egyesület 400 000-Ft
 - Nyírbátor Lions Club Egyesület 200 000-Ft

2021-ben a Kulturális Alapban 8,5 millió forint volt erre elkülönítve, amelyből támogatást kaptak:

- Bálhori István Múzeum Barát Kör 200 000-Ft
- „Nyírbátor” Bátor Mászortt Egyesület 900 000-Ft
- Lentsziom Sárnhz és Módszertani Kulturális Közsasznu Egyesület 500 000-Ft
- Nyírbátori Diáksziánpad Egyesület 500 000-Ft
- Nyírbátori Füvésznai Egyesület 600 000-Ft
- Nyírbátori Tündi Kulturális Egyesület és Vegyes Kör 800 000-Ft
- Nyírbátor Lovassport és Hagyományörző Egyesület 600 000-Ft
- Élminyekkel teli Nyírbátorért Család-barát Egyesület 100 000-Ft
- Zhiutipe Hátrányos Helyzeteket Segítő Alapítvány 150 000-Ft

8.1.sz.táblázat-A Sport Alapból részesültek támogatásban 2021-ben:

Nyírbátori Asztaliemisz Sportegyesület	5 000 000
RÖP-PAPA Szóvelkezeti Sportegyesület	400 000
Nyírbátor SAKK Sport Egyesület	175 000
Nyírbátor KYOKUSU-HIN Karate SE	1 750 000
Bálhori Sárkány Úszóegyesület	3 500 000
Nyírbátor Lovas Sport és Hagyományörző Egyesület	3 000 000
Nyírbátor Lovas Egyesület	500 000
BátorFit Testépítő és Erőemelő Egyesület	250 000
Ternészetalbarát Sportegyesület	150 000
Arany Sárkány Focisuli Nyírbátor Sportegyesület (labdarúgás szakosztály)	1 000 000
Arany Sárkány Focisuli Nyírbátor Sportegyesület (Kézilabda szakosztály)	1 000 000

Zrínyi Diák Sportegyesület	350 000
"Báthory István" Diák Sportegyesület	500 000
Nyírbátori Sportclub Nonprofit Kft	2 000 000
NYBSE Nyírbátori Labdarúgó Sportegyesület	23 192 000
Vasas Horgász Egyesület	250 000
összesen	43 017 000

Forrás: Nyírbátori Város Önkormányzata

- Nyírbátori Sportclub Nonprofit Kft számára – 2. 000. 000,- Ft

A civil szervezetek tevékenységei kiegészítik, esetenként helyettesítik a város által nyújtott szolgáltatásokat. Egészségmegőrző -, szabadidős tevékenység, közreműködés közművelődési programokban jellemzi a munkájukat.

Nyírbátori Református Egyházközösség, Nyírbátori Római Katolikus Plébánia, Nyírbátori Görögkatolikus Egyházközösség - egyházi szervezetek, amelyek szerepet vállaltak a nevelés-oktatás területén és hitéleti, valamint karitatív tevékenységet folytatnak és részt vesznek a helyi/vallási turizmusban, az épített örökség védelmében:

Fogyatékkal élőket segítése: Egyenlő Esélyért egyesület, Lions Club, Vöröskereszt helyi szervezete.

A közfeladatok ellátásában részt vevő intézmények, szervezetek:

- az oktatás-nevelés terén 2 bölcsőde, 3 óvoda, 5 iskola
- az örökségvédelem, kulturális hagyományok ápolása, kultúra közvetítése terén tevékenykedők: a fent említett civil és egyházi szervezetek, valamint a Nyírbátori Művelődési Központ és Városi Könyvtár

A célcsoportok életfeltételeinek jobbítása érdekében egészségügyi, humán, mentálhigiénés, szociális jellegű szolgáltatásokat nyújtanak a védőnők, a gyermek és háziorvosok, Nyírbátori Város Szociális Szolgálat

A település közbiztonságának feladatát ellátók: Nyírbátori Rendőrkapitányseg, Nyírbátori Hivatásos Tűzoltóság, Nyírbátori Város Közbiztonságáért Közalapítvány, Polgárőrség, Mezőőri szolgálat

- c) *önkormányzatok köz-aiti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség bemutatása:*

Az Önkormányzat a Roma Nemzetiségi Önkormányzat, az egyházak és a civil szervezetek támogatásával igyekszik megvalósítani a városiakok érdekében kitűzött céljait, terveit.

Az önkormányzati épületek energiatátekonyosságát javító felújítást Nyírbátori Város Önkormányzata és Szakoly település Önkormányzata közös TOP-os pályázat keretében valósította meg. A kerékpárutak hálózati rendszerre történő fejlesztése elnevezésű projektben szintén több környező önkormányzat együttműködése szükséges: Nyírbogát, Nyírcsászári.

Kérékpárutú fejlesztése című TOP-os projektben Nyírgyulaj Községi önkormányzatával működik együtt a város.

Nyírbátori és Nagykároly közös együttműködésében (ROHU 395) valósulnak meg a közeljövőben a következők: infrastrukturális fejlesztések, közös munkacsoport-piaci és szolgáltatási tevékenységek, közös megalapozó és kiegészítő tevékenységek.

d) *a nemzeti önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége*
Nyírbátori Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata rendszeresen részt vesz a városi rendezvényeken. Tárogatásukkal a közösség tagjai folyamatosan képviseltetik magukat a különböző fesztiválokon, kulturális- és sporteseményeken. A Roma Önkormányzat támogatást nyújt a közösség családjaiknak, közreműködik az iskolai hiányzások számának csökkentésében, segíti a közösség tagjainak ügyintézését, a szolgáltatásokhoz való hozzájutását.

- e) *civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége:*

Nyírbátori Város Önkormányzata hosszú ideje nyújt támogatást a városban tevékenykedő civil szervezeteknek, alapítványoknak.

Nyírbátori Város Önkormányzata Képviselő - testületének a 3/2016. (II.24.) önkormányzati rendelettel szól Helyi civil szervezetek önkormányzati támogatásának rendjéről.

A rendelet célja a civil társadalom erősítése, a civil szervezetek helyi társadalmi szerepvállalásának elősegítése, az önkormányzattal való jó együttműködés előmozdítása az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátásáért. Az Önkormányzat elismeri és támogatja a civil szervezetek, a helyi önszerveződő közösségek, valamint magánszemélyek helyi közéletre gyakorolt hatását. Támogatja a kultúra, a közművelődés, az oktatás-nevelés, a szociális és karitatív tevékenység, a természet és épített környezet megóvása, az esélyegyenlőség, a hagyományápolás megteremtése és a sport terén végzett tevékenységet.

Az Önkormányzat pénzbeli és nem pénzbeli támogatást nyújthat e rendelet hatálya alá tartozó civil szervezetek számára.

Nem pénzbeli támogatás:

- a) közvetett infrastrukturális támogatás: a programok megvalósításához helyszin biztosítása (a Kulturális Központ, a Községi ház, az Alkotóház helyiségeinek kedvezményes, vagy ingyenes használatát).

A civil szervezet akker részcsesíthető támogatásban, ha azt olyan pártpolitikaió mentes közösségi célú feladat ellátására kívánja fordítani, amely a város lakosságának érdekeit szolgálja.

Az Önkormányzat a civil szervezetek részére támogatást a költségvetésében jóváhagyott alábbi pénzügyi keretkből, elcírányzatokból biztosítja:

- a) *Sport Alap,*
- b) *Kulturális Alap,*
- c) *Civil Alap*

Sport Alap: sportegyesület működési költségeinek, sportrendezvények szervezésének és lebonyolításának, versenyeken való részvételnek támogatása.

A sportlétesítmények fenntartási költségeiről a Képviselő –testület külön dönt, az adott év költségvetési rendeletének elfogadásával.

Kulturális Alap: a helyi kulturális és közművelődési tevékenységet folytató szervezetek működésének, rendezvények megszervezésének, lebonyolításának támogatása, városi ünnepek programjainak, színvonalas lebonyolítása, városi rendezvények, rendezvényorozatok megszervezésének és kivitelezésének, valamint a kulturális egyesületek kiemelkedő szakmai programokon történő részvételre, működési költségei finanszírozásának, alkotások, kiadványok megvalósításának támogatása.

Civil Alap a kiemelkedő szakmai programokon történő részvételének, működési költségei finanszírozásának, közrend és közbiztonsági tevékenység működési költségeinek támogatása.

f) for-profit szervezetek részvételre a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A Nyírbátorban működő cégek, nagyvállalatok és vállalkozások társadalmi szerepvállalása egyre inkább bővül és egyre jelentősebb. Az új munkahelyek megteremtése mellett arra törekednénk, hogy minél inkább bekapcsolódjanak a város életébe. Rendszeresen tárogatjuk a nagy városi rendezvényeket: Zenei Napok, Lovas Napok, Bátori Sportnap, Szurcsi Felvonulás... stb. Emellett a „Segíteni jó” karácsonyi adománygyűjtő akciót is jelentős pénzösszegekkel, illetve felajánlásokkal segítjük. De a városban működő nevelési-oktatási intézményeket is szponzoráljuk egy – egy verseny, egy-egy iskolai program támogatásával.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan választó intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönyvitve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetjelentésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti esélyegyenlőségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárása a HEP elkészítésének folyamatában

A jelen esélyegyenlőségi program elkészítése során nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés és helyzetjelentés megszervezésére. A dokumentum elkészítéséhez szükséges adatok a KSH adatbankjából, önkormányzati, járási hivatali és intézményi forrásokból származnak. Az adatok elemzésben, értelmezésben segítséget nyújtottak a Polgármesteri Hivatal iródnai, valamint egyes intézmények munkatársai.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy miképpen-e HEP Fórumot.

Az Önkormányzat számára fontos feladat a helyi lakosok segítése abban, hogy minél több ember számára nyilvánon lehetőség arra, hogy a csak saját érdekeit szem előtt tartó személyből a döntéshozó, a kormányzóvá és az őt körülvevő közösséggel való együttműködés válassza magának a város honlapján közzétételre kerülő (www.nyirbator.hu) Így biztosítottá válik, hogy a lakosság megismerhesse a település esélyegyenlőségi folyamatait és a kiűzött célokat is ezzel kapcsolatban.

c) A képviselő-testületi döntési követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települési önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>1. A személynél nem működik megfelelően, folyamatosan újra termelődik a szennét, ami egészségügyi kockázatokkal jár.</p> <p>2. Az Északi lakóterületen a járdák, utak felújításra szorulnak. A csapadékvíz elvezetése megoldatlan.</p> <p>3. A helyi tömegközlekedési járatok ritkán közlekednek és nem jutnak el megfelelő időben a közintézményekbe, illetve a város egyéb helyszíneire (orvosi rendelők, boltok, temető)</p>	<p>1. Tisztább lakókörnyezet Több gyűjtőkonténer kihelyezése, illegális személtelrakás felszámolása.</p> <p>2. Északi lakóterület infrastruktúrális fejlesztése Az utak, járdák aszfaltozása, csapadékvíz-elvezető árkok kiépítése, tisztán tartása.</p> <p>3. Helyi tömegközlekedés A helyi buszközlekedés menetrendjének felülvizsgálata, a járatok számának és útvonalának kibővítése.</p>
Gyermekek	<p>1. A szegregátumban élő általános iskolai tanulók iskolai eredményessége nem megfelelő.</p> <p>2. A kisgyermek és iskolaköztelenség válogatásfejlesztése hiányzik.</p> <p>3. Városi tornacsarnok hiánya.</p>	<p>1. Tanoda program A tanulmányi előmenetelüket segítő délutáni foglalkozások szervezése, iskolai előmenetelük nyomon követése. Tanoda létesítése pályázati forrásokból.</p> <p>2. Környezetfejlesztés A mozgásfejlesztésre rászoruló gyermekek kapjanak megfelelő fejlesztést szakemberek segítségével.</p> <p>3. Városi tornacsarnok Városi sportsarnok létesítése pályázati lehetőségek kihasználásával.</p>
Idősek	<p>1. Az egyedülálló, illetve önmaguk ellátására nem képes idős emberek bentlakásos otthonban történő elhelyezése férőhely hiányában nem megoldott.</p> <p>2. Az idősök nappali és pszichiatriai ellátását többen vették igénybe, de nincs elég férőhely.</p> <p>3. A város több forgalmas csomópontján veszélyes a közlekedés az idősök számára.</p>	<p>1. Idősothon bővítése Az idősothon férőhelyeinek bővítése</p> <p>2. Nappali ellátások fejlesztése Az idősök nappali és pszichiatriai ellátásának bővítése</p> <p>3. Biztonságos közlekedés Közlekedési lámpák, jelzőtáblák kihelyezése -pályázati források igénybevételeivel</p>

Nők	<p>1. Aacsony számban vesznek részt a nők az egészségügyi szűrőprogramokon.</p> <p>2. Kevés a város belterületén a zöldfelület, ahol a kisgyermekes anyukák, családok szabadidejükben mozoghatnak, sportolhatnak.</p>	<p>1. Szűrőprogramok Prevenció, az egészségudatosság fejlesztése programokkal, az önvizsgálat megtanítása bizonyos esetekben</p> <p>2. Zöldfelület város Parkosítás, szabadtéri kondigépek kihelyezése pályázati forrásból</p>
Fogyatékkal élők	<p>1. Érzékenyítő foglalkozások gyerekek és a városiakok számára a fogyatékkal élők számára a foglalkozás trant.</p>	<p>1. Ismerjük meg egymást Közös programok szervezése, a helyi médiában körü tájékoztatás a fogyatékkal élőkrol</p>
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	<p>1. A helyi tömegközlekedési járatok ritkán közlekednek és nem jutnak el megfelelő időben a közintézményekbe, illetve a város egyéb helyszíneire (orvosi rendelők, boltok, temető)</p> <p>2. Városi Tornacsarnok hiánya. A város több forgalmas csomópontján veszélyes a közlekedés az idősök számára.</p> <p>3. A város több forgalmas csomópontján veszélyes a közlekedés az idősök számára.</p> <p>4. Kevés a város belterületén a zöldfelület, ahol a kisgyermekes any-ák, családok szabadidejükben mozoghatnak, sportolhatnak.</p>	<p>1. Helyi tömegközlekedés A helyi buszközlekedés menetrendjének felülvizsgálata, a járatok számának és útvonalának kibővítése.</p> <p>2. Városi tornacsarnok Városi sportsarnok létesítése pályázati lehetőségek kihasználásával</p> <p>3. Biztonságos közlekedés Közlekedési lámpák, jelzőtáblák kihelyezése -pályázati források igénybevételeivel</p> <p>4. Zöldfelület város Parkosítás, szabadtéri kondigépek kihelyezése pályázati forrásból</p>

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák (és nem romák) nem élnek mélyszegénységben, munkaerő-piaci integrációjuk sikeres.

Pontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők helyzete javuljon, ne küzdjenek mindennapi megélhetési problémákkal, alapvető szükségleteik kielégítettek legyenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyermekek biztonságát, veszélyeztetettségük megelőzését. Folyamatosan odafigyelünk az idősök egészségmegőrző programjaira, változatos programokkal csökkentjük az önmagányosodás folyamatát.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot, a társadalmi beilleszkedéstük segítését, elismerését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők esélyegyenlőségére, akadálymentes, biztonságos, állapotuknak megfelelő intézmények létrehozásával.

Az intézkedési területek részletes kifejtése (intézkedésenként, kioldtase javanol. opciókkal)

A	Intézkedés címe:	Tisztabb lakókörnyezet
B	Felárt probléma megnevezése	Az Északi lakóterületen a szennyvízűtés nem működik megfelelően, folyamatosan újra termelődik a szenny, ami egészségügyi kockázatokkal jár.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Nyírbátor egyik szegregátumában, az Északi lakóterületen a lakókörnyezet tisztaságának és az ott élők életkörülményeinek javítása. A felhalmozott illegális hulladék miatt lehetséges forrásforrások megszüntetése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Új Roma Stratégia (2019-2030) „Legyen jobb a gyerekeknek „Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.A terület feltérképezése, az ott élők tájékoztatása 2.Pályázati források elnyerése 3.Az illegális szemetlerakás megszüntetése
G	Az intézkedés felölőse	Nyírbátor Polgármesteri Hivatal Városüzemelési csoportja, Roma Nemzetiségi Önkormányzat
H	Az intézkedés megvalósításának határdeje	2026.március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	tisztabb, egészségesebb lakókörnyezet az illegális hulladék mennyiségének jelentős csökkenése a lakóterületen
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás humán erőforrás technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázati lehetőségek igénybevitelével, rendszeres ellenőrzésekkel
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Északi lakóterület infrastrukturális fejlesztése
B	Felárt probléma megnevezése	Az Északi lakóterületen a járdák, utak felújításra szorulnak. A csapadékvíz elvezetése megoldatlan.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az utak, járdák aszfaltozása, csapadékvíz-elvezető ártokok kiépítése, tisztán tartása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Nyírbátor Város Önkormányzata Gazdasági Programja 2019-2024
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkóztatási Stratégia 2030 Új Roma Stratégia (2019-2030) „Legyen jobb a gyerekeknek „Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.pályázati források elnyerése 2.utak, járdák, vízvezető ártokok javítása, kiépítése
G	Az intézkedés felölőse	Nyírbátor Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési csoportja
H	Az intézkedés megvalósításának határdeje	2026.március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a felújított utak, járdák, vízvezető ártokok hossza növekszik a jelenleghez képest megszűnnek a csapadékvíz okozta problémák
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázati lehetőségeknek függvényében karbantartással, ellenőrzéssel folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Tanoda program
B	Feltárt probléma megnevezése	A szegregáltumban élő általános iskolai tanulók iskolai eredményessége nem megfelelő.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A tanulmányi előmenetelüket segítő délutáni foglalkozások szervezése, iskolai előmenetelük nyomán követése. Tanoda létesítése pályázati forrásokból.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Nyírbátor Város Önkormányzata Gazdasági Programja 2019-2024
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032) Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. pályázati források elnyerése 2. Tanoda kialakítása 3. a Tanoda működtetése
G	Az intézkedés főelőse	polgármester, Nyírbátor Polgármesteri Hivatal Városfejlesztési csoportja, Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A Tanodába járó gyerekek száma (jelenléti ívek) és iskolai eredményességük pozitív változása, javuló tanulmányi eredmények
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	a fenntarthatóság függ az önkormányzat éves költségvetési támogatásának mértékétől, az igénybe vehető pályázati lehetőségektől
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Kisgyermek korai mozgásfejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	A kisgyermek és iskolakötelessé váló gyermekek mozgásfejlesztése hiányzik
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A mozgásfejlesztésre rászoruló gyermekek kapjanak megfelelő fejlesztést a megfelelő szakemberek segítségével.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Nyírbátor Város Önkormányzata Gazdasági Programja 2019-2024 Nyírbátor Város Szociális Szolgáltatásirányítási Koncepciója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024) „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. pályázati források elnyerése 2. a védőnők segítségével a fejlesztésre szoruló gyermekek kiszűrése 3. mozgásfejlesztő foglalkozások bevezetése
G	Az intézkedés főelőse	Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a mozgásfejlesztő foglalkozásokon évente résztvevő kisgyermek száma (jelenléti ívek)
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás pénzügyi erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	rendszeres visszaeséssel, a problémaorientált csoport működtetésével folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Városi Tornacsarnok
B	Felárt probléma megnevezése	Városi tornacsarnok hiánya.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Városi sportcsarnok létesítése pályázati lehetőségek kihasználásával.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. pályázati források elnyerése 2. tornacsarnok létesítése a tornacsarnok üzemeltetése
G	Az intézkedés felölése	polgármester, Nyírbátori Polgármesteri Hivatal Városgazdálkodási Osztálya
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a városi tornacsarnok éves kihasználtsága, látogatók száma, az évente ott lebonyolított rendezvények száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	humán erőforrás pénzügyi erőforrás technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	fenntarthatósága függ az önkormányzat éves támogatásának mértékétől programok szervezésével folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nincs ilyen jellegű együttműködés

A	Intézkedés címe:	Időszonthon bővítése
B	Felárt probléma megnevezése	Az egyedülálló, illetve önmaguk ellátásra nem képes idős emberek bentlakásos otthonban történő elhelyezése főként hiányában nem megoldott.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az időszonthon férőhelyeinek bővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Nyírbátor Város Önkormányzata Gazdasági Programja 2019-2024 Nyírbátor Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2020) (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. pályázati támogatás elnyerése 2. az időszonthon bővítése 3. a kibővíthető időszonthon üzemeltetése
G	Az intézkedés felölése	Nyírbátori Polgármesteri Hivatal Városgazdálkodási Osztálya, polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	az időszonthon 62 fős befogadóképessége növekszik a várólistán szereplők számának csökkenése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás humán erőforrás technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	az önkormányzat mindenkori éves költségvetésének, a pályázati forrásoknak és külső befektetőknek függvényében folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Nappali ellátások fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősök nappali és pszichiátriai ellátását többben vennék igénybe, de nincs elég férőhely.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Az idősök nappali és pszichiátriai ellátásának bővítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Nyírbátor Város Önkormányzata Gazdasági Programja 2019-2024 Nyírbátor Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2020) (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. az igények felmérése 2. pályázati források elnyerése 3. az ellátások bővítése
G	Az intézkedés felelőse	Nyírbátor Város Szociális Szolgálat polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026.március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	az idősök nappali és pszichiátriai ellátását igénybe vevők száma emelkedik (jelentéti ívek)
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás humán erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Nyírbátor Város Szociális Szolgálatán keresztül folyamatosan, rendszeres visszaesetlással,
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Biztonságos közlekedés
B	Feltárt probléma megnevezése	A város több forgalmas csomópontján veszélyes a közlekedés az idősök számára.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közlekedési lámpák, jelzőtáblák kihelyezése -pályázati források igénybevételevel
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája Nyírbátor Város Önkormányzata Gazdasági Programja 2019-2024 Nyírbátor Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030 Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2020) (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. a veszélyes forgalmi csomópontok feltérképezése 2. pályázati támogatások elnyerése 3. jelzőlámpák, közlekedési táblák kihelyezése
G	Az intézkedés felelőse	Nyírbátor Polgármesteri Hivatal Városgazdálkodási osztálya
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026.március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	biztonságosabb közlekedés(kérdőívek) balesetek számának csökkentése
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	évenkénti karbantartással, időszakosan visszacsatolásokkal, ellenőrzésekkel folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Szűrőprogramok
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony számban vesznek részt a nők az egészségügyi szűrőprogramokon.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Prevenció, az egészség tudatosság fejlesztése programokkal, az önvizsgálat megtanítása bizonyos esetekben
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. a rendelkezésre álló szűrőprogramok feltérképezése 2. a rendelkezésre álló szűrőprogramok megismerése az érintettekkel 3. a szűrővizsgálatokra való eljuttás megszervezése 4. részvétel a szűrővizsgálatokon
G	Az intézkedés felelőse	Nyírbátor Város Szociális Szolgálat
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	évenként emelkedik a szűrővizsgálatokon megjeleniek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	peinzügyi erőforrás humán erőforrás technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	rendszeres preventív előadásokkal, pályázati lehetőségek igénybevevélével folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Zöldebb város
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés a város beltérfelületén a zöldfelület, ahol a kiszármékos anyukák, csahadók szabadiidejükben mozoghatnak, sportolhatnak.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Parkosítás, szabadtéri kondigépek kihelyezése pályázati forrásból
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. pályázati támogatások elnyerése 2. a megfelelő helyszínek kijelölése 3. igények felmérése, szükséges kondigépek 4. parkosítás, kondigépek beszerzése 5. a parkok üzemeltetése
G	Az intézkedés felelőse	Nyírbátor Polgármesteri Hivatal Városgazdálkodási osztálya
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	a zöld területek/parkok számának növekedése a parkok látogatásának száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	peinzügyi erőforrás technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	pályázati források igénybevevélével, eszközök karbantartásával folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Ismerjük meg egymást
B	Feltárt probléma megnevezése	Érzékenyítő foglalkozások, programok a gyerekek és a városlakók számára a fogvatékosággal élő emberek elfogadása iránt.
C	Az intézkedéssel elért kívánt cél	Közös programok szervezése, a helyi médiában, szélesebb körű tájékoztatás a fogvatékkal élőkről.
D	A cél összehangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Nyírbátor Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciója
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogvatékosügyi Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. közös rendezvények tervezése, szervezése 2. egyeztetés a helyi médiával tematikus műsorok elkészítéséről 3. rendezvények, műsorok megvalósítása
G	Az intézkedés felelőse	Nyírbátor Város Szociális Szolgálat Bátor Média, Egyenlő Esélyért Egyesület
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026. március 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	az évente megrendezésre kerülő közös rendezvények száma fogyatékkal élőkről szóló műsorok havi rendszerességgel megjelennének a helyi médiában
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	pénzügyi erőforrás humán erőforrás technikai erőforrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A Bátor Média és az Egyenlő Esélyért Egyesület közreműködésével folyamatosan
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

2. Összegező táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEEP IT)

3. Megvalósítás

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés címe	Intézkedés megnevezése	Intézkedés felelőse	Intézkedés megvalósításának határideje	Intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	Intézkedés megvalósításának eredményeinek fenntarthatósága	Intézkedés megvalósításának bemutatása	Intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	Intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	Intézkedés megvalósításának bemutatása	Intézkedés megvalósításának bemutatása	Intézkedés megvalósításának bemutatása
1. Az intézkedés megnevezése	1. Az intézkedés megnevezése	1. Az intézkedés megnevezése	1. Az intézkedés megvalósításának határideje	1. Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	1. Az intézkedés megvalósításának eredményeinek fenntarthatósága	1. Az intézkedés megvalósításának bemutatása	1. Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	1. Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	1. Az intézkedés megvalósításának bemutatása	1. Az intézkedés megvalósításának bemutatása	1. Az intézkedés megvalósításának bemutatása
2. Az intézkedés megnevezése	2. Az intézkedés megnevezése	2. Az intézkedés megnevezése	2. Az intézkedés megvalósításának határideje	2. Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások	2. Az intézkedés megvalósításának eredményeinek fenntarthatósága	2. Az intézkedés megvalósításának bemutatása	2. Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	2. Az intézkedés megvalósításának eredményességét mérő indikátor(ok)	2. Az intézkedés megvalósításának bemutatása	2. Az intézkedés megvalósításának bemutatása	2. Az intézkedés megvalósításának bemutatása

<p>1.2. KATEGORIJA "Kvalifikacija"</p> <p>1.2.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>1.2.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>	<p>1.2.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>1.2.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>	<p>1.2.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>1.2.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>	<p>1.2.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>1.2.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>	<p>1.2.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>1.2.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>
--	---	---	---	---

<p>2.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>2.1.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>2.1.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>	<p>2.1.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>2.1.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>	<p>2.1.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>2.1.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>	<p>2.1.1. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p> <p>2.1.2. Kvalifikacija "Kvalifikacija"</p>
---	---	---	---

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatult adja és ellenőrizi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valószínűleg meg, illetve támogatassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program előfordulását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatókba épüljenek be es érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzati Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ténnyterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Feladati Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

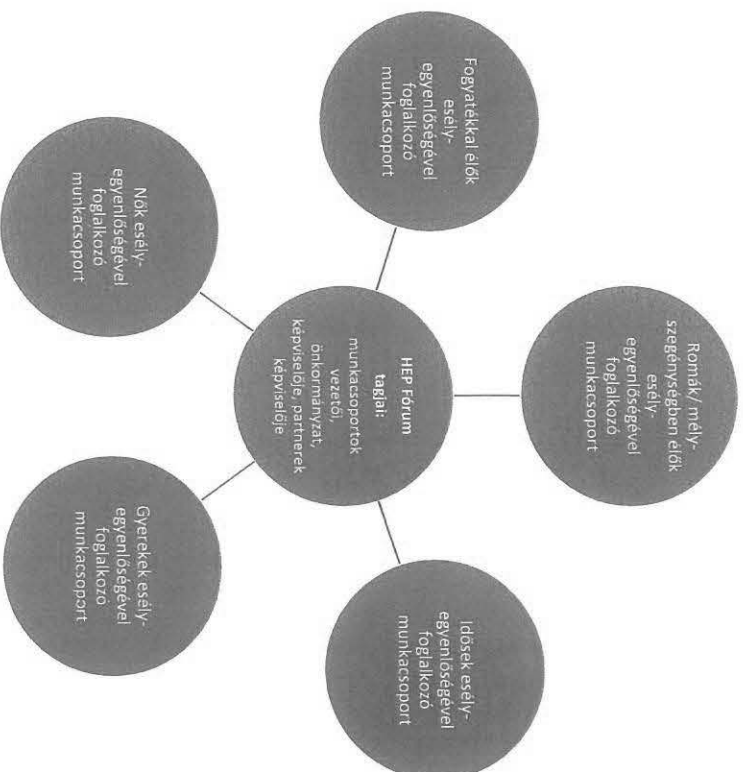
HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki, a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvát választó intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönyvitve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvát választó intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása

- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a területi aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő felületi településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP előfordulása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléséről jegyzőkönyv készül.
A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átírtatására, valamint szükség szerint módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/község önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/területi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/területi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerokaszal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankertületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőséinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének nyilvános részének megszervezése.

A nyilvánosság fő yamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozói, tisztviselői, az intézmények és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megemlíteni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokról az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldali támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtenni a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztviselői és a települési intézmények vezetői felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az

- esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket bővítő képzésen, egyéb programon részt vesznek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
 - Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóknak.
 - Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.
- Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesítés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Főtörvénye megtiltja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetőek legyenek. Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításbanv lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megleszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Nyírbátor Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Nyírbátor Város Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

NYÍRBÁTOR VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

✉ 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.

☎ Telefonszám: +36 42/281-042

E-mail cím: polgarmester@nyirbator.hu

KRID: 658069908 NYBONK

Ügyintéző: Véberné Nagy Livia
Ügyiratszám: Önk/175-19/2023.

ELŐTERJESZTÉS

a Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás által megvalósított KEOP-1.2.0/09-11-0041 azonosító számú „Dél-Nyírségi szennyvízelvezetési és –tisztítási projekt” megnevezésű fejlesztés során létrejött, Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás megszüntetésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás 6 önkormányzat együttműködése alapján jött létre a települések szennyvíz közműfejlesztése megvalósítására. A Közreműködő Szervezet a beküldött záró elszámolási csomagot 2016. május 5. napján jóváhagyta és a projektet befejezettnek minősítette. A projekt fenntartási időszaka 2021. 05. 05-én lejárt.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény (a továbbiakban: „Víziközmű törvény”) 6. § (1) bekezdése értelmében víziközmű kizárólag az állam és települési önkormányzat tulajdonába tartozhat. A Víziközmű törvény 8. § (1) bekezdése szerint, ha a víziközmű nem állami vagy önkormányzati beruházásban jön létre, a beruházó a víziközmű tulajdonjogát a víziközmű üzembe helyezésének időpontjában az ellátásért felelősre átruházza. Az átruházásról a felek szerződést kötnek.

Fentiek alapján, mivel a Társulás víziközmű tulajdonjogával nem rendelkezhet, a szennyvízelvezetési és –tisztítási projekt keretében megvalósított víziközműveket a Társulás Átadás-átvételi megállapodással az ellátásért felelős tulajdonába adta 2016. február 25. nappal. Ugyanezen jogszabályra való hivatkozással a 2014. augusztus 4. napján kelt adásvételi szerződés által a Társulás tulajdonába került encsencsi 0256/6. hrsz. alatti „kivett, szennyvíz-tisztító mű” megjelölésű ingatlan szintén átadásra kerül az ellátásért felelős Encsencs Község Önkormányzat nevére.

A Társulás a projekt keretén belül a táblázatban szereplő eszközöket szerezte be, mely a Társulás tulajdonába került. Ezen eszközök a víziközművek üzemeltetéséhez szorosan kapcsolódnak, ezek a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény 14. § alapján víziközmű működtető eszköznek minősülnek, melyet a Társulás bérleti szerződés keretében a Nyírségvíz Zrt. részére használatra átadott. A Társulás megszűnését megelőzőn a Társulás értékesíteni kívánja az alábbi eszközöket, majd az eladásból származó bevételt a Társulás által elfogadott 2023. évi költségvetésben meghatározottak szerint használják fel.

Megnevezés
Búvárszivattyú DN 80 FLYGT
Peugeot Boxer kamerás csatornavizsgáló kisteherautó
Iszapfeladó szivattyú BN 10-6LS
Polielektrolit szivattyú BN 05-12
Citroen Berlingo
Renault D18 Önrakodó konténerszállító tehergépkocsi

A Társulás bankszámláján lévő pénzeszközt **a beruházási költség arányában az Önkormányzatok részére utalja.**

A Társulási Tanács a 2/2023 (III.01.) számú határozata alapján megállapította, hogy a Társulás alapító okirata szerinti feladatát teljesítette, továbbá a projekt fenntartási időszaka 2021. május 5-én lejárt, így tényleges feladatot nem lát el, ezért elhatározza a Társulás megszüntetését 2023. május 31. nap hatállyal.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a mellékelt határozat-tervezetet elfogadni szíveskedjen.

Nyírbátor, 2023. 03. 24.

Tisztelettel:

Máté Antal
polgármester

HATÁROZAT-TERVEZET**Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének****/2023 (.....)****önkormányzati határozata****a Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás által megvalósított KEOP-1.2.0/09-11-0041 azonosító számú „Dél-Nyírségi szennyvízelvezetési és –tisztítási projekt” megnevezésű fejlesztés során létrejött, Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás megszüntetéséről****A Képviselő-testület**

1. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi. CLXXXIX. törvény 88. § (2) bekezdésében és 91. § b.) pontjában foglaltakra figyelemmel - egyetértve a Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás (továbbiakban: Társulás) 2/2023 (III.01.) TT határozatával (1. számú melléklet), jóváhagyólag hozzájárul a Társulás 2023. 05. 31. napjával történő, jogutód nélküli megszüntetéséhez,
2. elfogadja a 2. számú melléklet szerinti tartalommal a Megszüntetési megállapodást,
3. felhatalmazza a polgármestert, hogy a Megszüntetési megállapodást és egyéb szükséges jognyilatkozatokat, dokumentumokat Nyírbátor Város Önkormányzata nevében és képviseletében aláírja.

K.m.f.

MÁTÉ ANTAL s.k.**polgármester****BADICS ILDIKÓ s.k.****jegyző**

1 sz. melléklet

Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás

2/2023. /III.1./ TT. határozata

a Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás által megvalósított KEOP-1.2.0/09-11-0041 azonosító számú „Dél-Nyírségi szennyvízelvezetési és –tisztítási projekt” megnevezésű fejlesztés során létrejött önkormányzati Társulás megszüntetéséről

A Társulási Tanács:

- A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás Társulási Tanácsa megállapítja, hogy a Társulás alapító okirata szerint feladatát teljesítette, továbbá a projekt fenntartási időszaka 2021.05.05-én lejárt, ezért elhatározza a Társulás jogutód nélküli megszüntetését a 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Ávr.) 167/C. § (3) bekezdés h) pontja, (5) bekezdése, valamint az Ávr. 167/E. § (3) bekezdés d) alapján 2023. május 31. nap hatállyal.
- Felkéri a tagönkormányzatok polgármestereit, hogy a társulás megszüntetésére és a társulás vagyonának felosztására vonatkozó – jelen határozat 1. mellékletét képező megállapodást tartalmazó - előterjesztést a képviselő-testület elé terjesszék úgy, hogy a döntés 2023. március 31. napjáig elfogadásra kerüljön.
- Felhatalmazza a Társulás Elnökét a Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás törzskönyvi nyilvántartásból való törlése iránti kérelem aláírására és a megszüntetés kapcsán szükséges jognyilatkozatok megtételére a tagönkormányzatoknak a társulás megszüntetésére vonatkozó döntései birtokában .
- Felkéri a tagönkormányzatokat, hogy a tagdíj tartozás címén fennálló kötelezettségeiket és a 2023 évi esedékes tagdíjat 2023. április 15. napig a Társulás részére fizessék meg.
- A Társulás tulajdonába került encsencsi 0265/6 hrsz. alatti „kivett, szennyvíz-tisztító mű” megjelölésű ingatlant átadja Encsencs Község Önkormányzata tulajdonába térítésmentesen, felhatalmazza a Társulás elnökét a szükséges szerződések, okiratok elkészíttetésére és aláírására.
- A Társulás felhatalmazza az elnököt, hogy tulajdonában lévő ingóságok eladásával kapcsolatban keresse fel a Nyírségvíz Zrt-t. Továbbá felhatalmazza az elnököt, hogy amennyiben a Nyírségvíz nem kívánja megvásárolni az

eszközöket, a bérleti szerződést mondja fel, és az alábbi ingóságok értékesítését kezdje meg.

Megnevezés
Búvárszivattyú DN 80 FLYGT
Peugeot Boxer kamerás csatornavizsgáló kisteherautó
Izapfelőadó szivattyú BN 10-6LS
Polielektrolit szivattyú BN 05-12
Citroen Berlingo
Renault D18 Önrakodó konténerszállító tehergépkocsi

Felhatalmazza a Társulás elnökét, hogy a megszűntetéssel kapcsolatos szerződéseket írja alá.

- Társulás a megszűnéssel egyidejűleg a bankszámlán szereplő pénzeszközöket a beruházási költség arányában az Önkormányzatok részére utalja.

k.m.f

Balla Jánosné sk
társulás elnöke

MEGÁLLAPODÁS
a Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás
megszüntetéséről

A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás tagjai:

Encsencs Község Önkormányzata, székhelye: 4374 Encsencs, Fő u. 31.
 Nyírbátor Város Önkormányzat, székhelye: 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.
 Nyírbétek Nagyközség Önkormányzata, székhelye: 4372 Nyírbétek, Kossuth u. 5-7.
 Nyírgyulaj Község Önkormányzata, székhelye: 4311 Nyírgyulaj, Rákóczi u. 2.
 Nyírvasvári Község Önkormányzata, székhelye: 4341 Nyírvasvári, Bátori u. 4.
 Piricse Község Önkormányzata, székhelye: 4375 Piricse, Petőfi u. 11.

az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 105/A. §-ban foglalt felhatalmazás, valamint Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 88. § (2) bekezdése szerint – képviselő-testületeik minősített többséggel hozott döntései alapján – megállapodnak, hogy a **Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulást** 2023. május 31. napjával jogutód nélkül megszüntetik.

Előzmények

A tagönkormányzatok a Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulást 2008.02.22. napján alapították - az Mötv. 87. §-ának felhatalmazása alapján - a társult településeken. A Társulás célja, hogy a KEOP-1.2.0/09-11-0041 kódszámú „Dél-Nyírségi szennyvízelvezetési és –tisztítási projekt” című projekt keretein belül a 6 érintett település szennyvíz közműfejlesztése megvalósuljon.

1. A megszűnő társulás megnevezése: **Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás**
2. A megszűnő társulás székhelye: **4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.**
3. A megszűnő társulás törzskönyvi nyilvántartási száma: **762669**

A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás megszüntetése

4. A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás Társulási Tanácsa minősített többséggel elhatározta a jogi személyiséggel rendelkező Társulás megszüntetését és döntött arról, hogy megkötí jelen megszüntető megállapodást.
5. A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulást megszüntető szerv neve, székhelye: **Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás Társulási Tanácsa 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.**
6. A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás **tagjai:**
 - 1) Encsencs Község Önkormányzata, székhelye: 4374 Encsencs, Fő u. 31.
 - 2) Nyírbátor Város Önkormányzat, székhelye: 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.
 - 3) Nyírbétek Nagyközség Önkormányzata, székhelye: 4372 Nyírbétek, Kossuth u. 5-7.
 - 4) Nyírgyulaj Község Önkormányzata, székhelye: 4311 Nyírgyulaj, Rákóczi u. 2.
 - 5) Nyírvasvári Község Önkormányzata, székhelye: 4341 Nyírvasvári, Bátori u. 4.
 - 6) Piricse Község Önkormányzata, székhelye: 4375 Piricse, Petőfi u. 11

7. A megszüntetés módja: az Áht. 11. § (1) bekezdése alapján az alapító szerv általi jogutód nélküli megszüntetés
8. A megszüntetés időpontja: 2023. május 31.
9. A megszüntetés oka: **az Mőtv. 91. § b) pontja és a társulási megállapodás 10.1 pontja alapján: ha a társulásban részt vevő önkormányzatok Képviselő-testületeinek mindegyike minősített többséggel azt elhatározza.**
10. A kötelezettségvállalásának rendje:
 - A Társulás, illetve a Társulási Tanács elnöke a megszűnés időpontjáig, 2023. május 31. napjáig vállalhat kötelezettségeket.
 - A Társulás megszüntetésének napjával megszűnik a Társulás elnökének aláírási és bélyegzőhasználati joga.
 - A Társulás pénzforgalmi számlái 2023. május 31. napjával megszüntetésre kerülnek. Ezen bankszámlákra a későbbiekben érkező teljesítéseket Nyírbátor Város Önkormányzatának kijelölt számlájára kell átutalni.
11. A megszűnő Társulás jogairól és kötelezettségeiről való rendelkezés:

A Társulás a megszüntetés időpontjában fennálló magánjogi jogait és kötelezettségeit - ideértve a vagyonkezelői jogot is – az alapító szerv, jelen esetben a 6 tagönkormányzat gyakorolja és teljesíti.
12. Munkajogi kérdések a Társulás megszűnéséhez kapcsolódóan nem merülnek fel, mivel a Társulásnak nincs munkavállalója.

A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulás vagyona

13. Az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet 7. § (3) bekezdése alapján a mérleg fordulónapja jogutód nélkül megszűnés miatt megszűnő társulásnál a megszűnés napja. Az éves költségvetési beszámolót jogutód nélkül megszűnő társulás esetén a Társulási Tanács munkaszervezeti feladatait ellátó költségvetési szervként a Nyírbátori Polgármesteri Hivatala készíti el.
14. A vagyoni elszámolás módja:

A Társulás a vagyonáról, valamint pénzkészletéről való rendelkezés:

 - a Társulás tulajdonában lévő encsencsi 0265/6 hrsz. alatti „kivett, szennyvíz-tisztító mű” megjelölésű ingatlant átadja Encsencs Község Önkormányzata tulajdonába térítésmentesen,
 - A Társulás a 2/2023. (III.01.) TT határozata alapján értékesíti a tulajdonában lévő eszközöket, az eladásból származó bevételt az elfogadott 2023. évi költségvetésében meghatározottak szerint használják fel :

Megnevezés
Búvárszivattyú DN 80 FLYGT
Peugeot Boxer kamerás csatornavizsgáló kisteherautó
Iszapfeladó szivattyú BN 10-6LS
Polielektrolit szivattyú BN 05-12
Citroen Berlingo
Renault D18 Önrakodó konténerszállító tehergépkocsi

- A Társulás bankszámláján lévő pénzeszközt a **beruházási költség arányában az Önkormányzatok részére utalja.**
- **A Társulás tartozással nem rendelkezik.**

Vegyes rendelkezések

15. Az Áht. végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Ávr.) 167/C. § (3) bekezdés b) pontja, (5) bekezdése, valamint az Ávr. 167/E. § (3) bekezdés d) pontja értelmében a Társulás törzkönyvi nyilvántartásból történő törlését a Társulás megszüntetésére vonatkozó megállapodás és az azt elfogadó önkormányzati képviselő-testületi határozatok csatolásával - az adat keletkezésétől, illetve megváltozásától számított nyolc napon belül - törlési kérelem Kincstárhoz történő benyújtásával kérheti.
16. A tagönkormányzatok rögzítik, hogy az Ávr. által előírt határidőben a törzkönyvi nyilvántartásból való törlés iránt a Társulás elnöke intézkedik a Magyar Államkincstár Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Igazgatóságán. A megszűnés napjával a Kincstár adatszolgáltatása alapján az adóhatóság hivatalból megszünteti a szerv adószámát.
17. Az Mötv. VII. fejezetében foglaltak alapján a Nyírbátori Polgármesteri Hivatal a megfelelő dokumentumok megküldésével tájékoztatja a törvényességi felügyeletet ellátó Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatalt.
18. Jelen megállapodásban nem szabályozott kérdésekben az Mötv., az Áht., az Ávr., valamint a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény rendelkezései az irányadóak.
19. A tagönkormányzatok kijelentik, hogy képviselő-testületeik a jelen megszüntető megállapodást megfelelően előzetesen - minősített többségű határozattal - jóváhagyták, jelen megszüntető megállapodásban foglalt feltételekkel egyetértenek, azokat elfogadják, és azt, mint akaratukkal megegyezőt, jóváhagyólag aláírják.

Nyírbátor, 2023.

Záradék:

A Dél-Nyírségi Víziközmű Beruházási Társulásmegszüntető megállapodását a Társulás tagjait alkotó önkormányzatok képviselő-testületei elfogadták

Település megnevezése	Elfogadó önkormányzati határozat száma	Képviselő neve	Képviselő aláírása	Bélyegző lenyomata

NYÍRBÁTOR VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

✉ 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.

☎ Telefonszám: +36 42/281-042

E-mail cím: polgarmester@nyirbator.hu

KRID: 658069908 NYBONK

Ügyiratszám: Önk/...../2023.

Ügyintéző: Badics Ildikó

ELŐTERJESZTÉS

a városi kitüntetés és elismerés alapításáról, adományozásáról szóló 6/2003. (II.20.)
önkormányzati rendelet módosítására

Tisztelt Képviselő-testület!

Nyírbátor második várossá nyilvánítása 50. évfordulójához közeledve javaslom, hogy a **városi kitüntetés és elismerés alapításáról, adományozásáról szóló 6/2003. (II.20.) önkormányzati rendelet egészüljön ki egy 7/B §-sal, amely alapján az önkormányzat emléklakettet adományozhat azoknak a személyeknek, akik a sport, a kultúra, a gazdaság, a nevelés-oktatás, a közélet, a közigazgatás, az egészségügy, szociális ellátás területén az elmúlt 50 évben Nyírbátor értékeinek gyarapításáért több évtizedes munkát végeztek.**

Mindezek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendelet-tervezetet véleményezni és elfogadni szíveskedjenek.

Nyírbátor, 2023. március 28.

Máté Antal sk.
polgármester

RENDELET-TERVEZET
Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2023. (III. 29.) önkormányzati rendelete

városi kitüntetés és elismerés alapításáról, adományozásáról szóló 6/2003. (II.20.)
önkormányzati rendelet módosításáról

Nyírbátor Város Önkormányzata Képviselő-testülete Magyarország címerének és zászlajának használatáról, valamint állami kitüntetéseiről szóló 2011.évi CCII. törvény 24.§ (9) bekezdésében foglalt feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A városi kitüntetés és elismerés alapításáról, adományozásáról szóló 6/2003. (II.20.) önkormányzati rendelet a következő 7/B. §-sal egészül ki:

„7/B. §

Az önkormányzat emlékplakettet adományozhat azoknak a személyeknek, akik a sport, a kultúra, a gazdaság, a nevelés-oktatás, a közélet, a közigazgatás, az egészségügy, szociális ellátás területén az elmúlt 50 évben Nyírbátor értékeinek gyarapításáért több évtizedes munkát végeztek. Az emlékplakettet a jubileumi évben legfeljebb 150 személy kaphatja meg. Az elismerések átadására az 50. évfordulóval kapcsolatos ünnepségeken, programokon kerül sor.”

2. §

Ez a rendelet 2023. március 29-én órakor lép hatályba.

Máté Antal
polgármester

Badics Ildikó
jegyző

A rendelet kihirdetve: 2023. március 29. napjánórákor

Badics Ildikó jegyző

NYÍRBÁTOR VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

✉ 4300 Nyírbátor, Szabadság tér 7.

☎ Telefonszám: +36 42/281-042

E-mail cím: polgarmester@nyirbator.hu

KRID: 658069908 NYBONK

Ügyiratszám: Önk/44 /2023.
Ügyintéző: Trefánné Ligetfalvi Tímea

ELŐTERJESZTÉS

- a Képviselő-testülethez -

önkormányzati vagyonnal kapcsolatos döntések meghozatalára

Tisztelt Képviselő-testület!

Az önkormányzati vagyonnal kapcsolatos döntések meghozataláról szóló 34/2023. (II.28.) önkormányzati határozat II. pontja értékesítésre kijelölte a nyírbátori 2528/5/A/3 hrsz.-ú társasházi albetéthez tartozó kb. 35 m² alapterületű ingatlanrészletet és felhatalmazta a Fejlesztési és Gazdasági Bizottságot, hogy a szakértői véleményben szereplő forgalmi értékkel azonos kikiáltási áron a hatályos önkormányzati Vagyონrendelet mellékletét képező Versenyeztetési Szabályzat alapján hirdessen árverést az ingatlanrészlet értékesítésére.

A Képviselő-testület döntése értelmében az árverési hirdetményben szerepelnie kell, hogy a nyertes pályázónak vállalnia kell az alapító okirat módosításának és az adásvételi szerződés elkészítésének költségeit, valamint a Városi Könyvtárba történő ki-és beközlekedéshez szükséges terület kialakításának és a nyílászárók cseréjének költségét.

A döntés végrehajtásaként az ingatlanrészlet forgalmi értékének megállapítására megrendeltem a szakértői vélemény elkészítését. A szakértői vélemény elkészült, az ingatlanrészlet nettó 450.000,-Ft/m² árát a szakértő 50%-kal csökkentette a leválasztás és átalakítás kötelezettsége miatt.

Nyírbátorban az elmúlt időszakban értékesített, hasonló állapotú és átalakítást igénylő ingatlanok vételárát alapul véve javaslom, hogy az ingatlanrészt nettó 400.000,-Ft/m² kikiáltási áron hirdesse meg a tulajdonos.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a mellékelt határozat- tervezet elfogadásával hozza meg döntését.

Nyírbátor, 2023. március 28.

Tisztelettel:

Máté Antal
polgármester